

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

2019.

INA

1. PREGLED POSLOVANJA 4

Misija, vizija i temeljne vrijednosti	6
INA Grupa ukratko	10
Pismo predsjednika Uprave	14
O integriranom godišnjem izvješću INA Grupe	15
Materijalnost i uključenost dionika	16
Nagrade i priznanja	20

2. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE 22

Administrativna, upravljačka i nadzorna tijela	24
Upravljanje kvalitetom	30

3. NAŠE POSLOVANJE 32

Pregled poslovanja Istraživanja i proizvodnje nafte i plina	34
Pregled poslovanja Rafinerija i marketinga	42
Pregled poslovanja Usluga kupcima i maloprodaje	52

4. IZJAVA POSLOVODSTVA I ANALIZA POSLOVANJA 56

Pregled makroekonomskog i industrijskog okruženja	58
Upravljanje financijskim rizicima	60
Sažetak financijskih rezultata 2019. godine	61
Događaji nakon datuma bilance	69
Podružnice i predstavništva	70

5. ODRŽIVI RAZVOJ U INA GRUPI 72

Upravljanje održivim razvojem u INA Grupi	74
Zdravlje i sigurnost	76
Klimatske promjene	86
Okoliš	94
Ljudski resursi	100
Zajednice	108
Etika i upravljanje	110
Dodatni podaci o Održivosti	116
Nezavisne ocjene	126

6. PRILOZI 132

Rječnik pojmova i kratica	134
Izveštaj o plaćanjima javnom sektoru	136
Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja	139
Informacije za dioničare	143

7. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA 144

IMPRESSUM:

INA-Industrija nafte, d.d. Avenija V. Holjevca 10, 10 020 Zagreb

IZDAVAČ: INA-Industrija nafte, d.d., Kontroling, OR&ZZSO

ZA IZDAVAČA: Goran Pleše, Angelika Brnada

GLAVNI UREDNICI: Martina Jergović, Nataša Kos, Zrinka Belošić

FOTOGRAFIJE: Ferdo Buva, Željko Sović, shutterstock, Pixsell

DTP: Stela Blažok

1

PREGLJED
POSLOVANJA

MISIJA

INA, d.d. je utjecajan sudionik na tržištu nafte, derivata i plina u Hrvatskoj i susjednim zemljama, koja je stalnim unpređenjem poslovanja i kvalitete proizvoda i usluga usmjerena na stvaranje veće vrijednosti.

VIZIJA

Biti uvažavan i poželjan partner, poznat po izvrsnosti proizvoda i usluga, poštenim i brižno njegovanim odnosima i zaštiti interesa naših vlasnika, kupaca, radnika i drugih partnera.

TEMELJNE VRIJEDNOSTI

U INA Grupi dijelimo četiri glavne vrijednosti koje su jednako važne na našim proizvodnim i prerađivačkim lokacijama, uredima i na bilo kojem maloprodajnom mjestu. Vrijednosti nam pomažu pri donošenju odluka, usmjeravaju nas u svakodnevnom radu, pomažu nam stvoriti korporativnu kulturu kakvu želimo i omogućavaju nam da unaprijedimo INA Grupu.

LJUDI

Ljudi su nam na prvom mjestu

INA Grupu pokreću ljudi – naši kolege čine temelje na kojima je izgrađeno naše poslovanje.

KUPCI

Sve za kupca i za kupca sve

Usluga kupcima nije odjel – ona je utkana u DNK našeg brenda.

ODGOVORNOST

Naša kompanija,
naša odgovornost

Osnažujemo i nadahnjujemo jedni druge. To je ono što INA Grupu čini dinamičnom i usmjerenom ka budućnosti.

AGILNOST

Predvodimo promjene koje će
oblikovati našu budućnost

Nastojimo biti relevantan čimbenik u novim situacijama, biti bolji od ostalih te preuzeti vodstvo.

Sjedište
Zagreb
Hrvatska

ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA NAFTE I PLINA

USLUGE KUPCIMA I MALOPRODAJA

*Maloprodajne lokacije uključuju 511 maloprodajnih mjesta i ostale maloprodajne lokacije (autobar/auto restoran, autopraonice, dućane, prodajno mjesto za loživa ulja, prodajno mjesto UNP-a) u regiji

KLJUČNI FINACIJSKI I OPERATIVNI POKAZATELJI

102-1, 102-16

KLJUČNI FINACIJSKI POKAZATELJI (MIL. KN)*	2018.	2019.	PROMJ. %
Prihodi od ugovora s kupcima	22.349	22.597	1
EBITDA ¹	3.489	2.859	(18)
EBITDA bez jednokratnih stavki ²	3.291	2.859	(13)
Od čega: Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	3.014	2.356	(22)
Od čega: Rafinerije i marketing uključujući Usluge kupcima i maloprodaju	461	519	13
CCS EBITDA bez jednokratnih stavki	3.116	2.897	(7)
Dobit tekuće godine	1.177	489	(58)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.831	2.835	-
Kapitalna ulaganja	1.817	2.150	18
Od čega: Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	649	687	6
Od čega: Rafinerije i marketing	857	1.071	25
Od čega: Usluge kupcima i maloprodaja	213	265	24
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici (kuna po dionici)	117,75	48,57	(59)
Omjer duga i kapitala (%) ³	12	19	

* Detaljna analiza pokazatelja nalazi se u poglavlju Izjava posloводства i analiza poslovanja

¹ EBITDA = EBIT + Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)

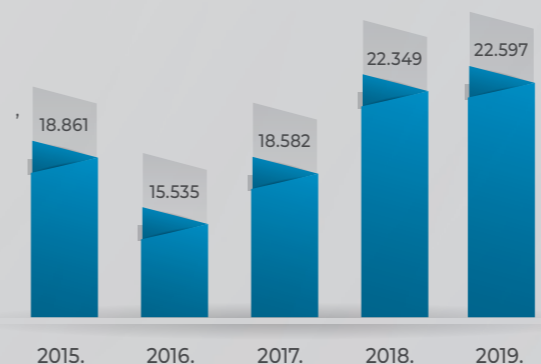
² Na rezultat u 2018. godini negativno su utjecala: isplata otpremnina i neto rezerviranja u iznosu od 93 milijuna kuna, zajedno s pozitivnim utjecajem kupnje kompanije INAGIP, d.o.o. u iznosu od 291 milijuna kuna; na rezultat u 2019. godini negativno je utjecalo vrijednosno usklađenje imovine – plinska polja na Jadranu u Hrvatskoj u iznosu od 282 milijuna kuna

³ Omjer duga i kapitala = Neto dug/Neto dug + kapital uključujući manjinske interese

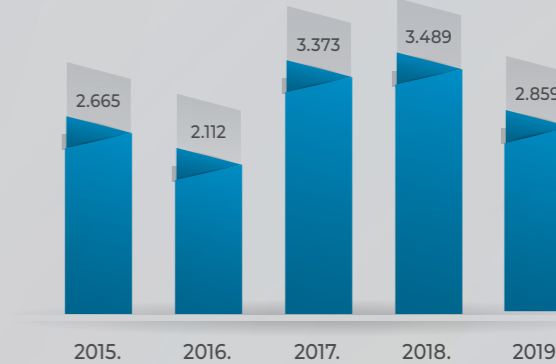
KLJUČNI OPERATIVNI POKAZATELJI	2018.	2019.	PROMJ. %
KLJUČNI POKAZATELJI ISTRAŽIVANJA I PROIZVODNJE NAFTE I PLINA			
Ukupne rezerve ugljikovodika (MMboe) 2P	115	107	(7)
Ukupna prosječna dnevna proizvodnja ugljikovodika (Mboe/d)	34,9	33,9	(3)
KLJUČNI POKAZATELJI RAFINERIJA I MARKETINGA			
Ukupna rafinerijska proizvodnja (kt)	4.189	3.136	(25)
Ukupna prodaja rafinerijskih proizvoda (kt)	4.331	4.404	2
KLJUČNI POKAZATELJI USLUGA KUPCIMA I MALOPRODAJE			
Ukupan broj maloprodajnih mjesta	500	511	2
Ukupna prodaja (kt)	1.082	1.115	3
OKOLIŠNI I DRUŠTVENI POKAZATELJI			
Emisije ugljikovog dioksida (Mt)	1,91	1,51	(21)
Stopa ukupno prijavljenih ozljeda (TRIR)*	2,70	1,97	(27)
Ukupni rezultat u hrvatskom Indeksu društveno odgovornog poslovanja	631	665	5

*Vlastiti zaposlenici + izvođači

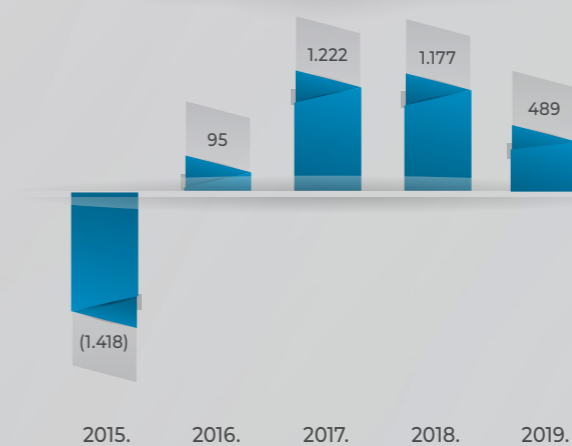
PRIHODI OD UGOVORA S KUPCIMA (mil. kn)

EBITDA (mil. kn)

(GUBITAK)/DOBIT TEKUĆE GODINE (mil. kn)

INFORMACIJE O KOMPANIJI I DIONIČARIMA

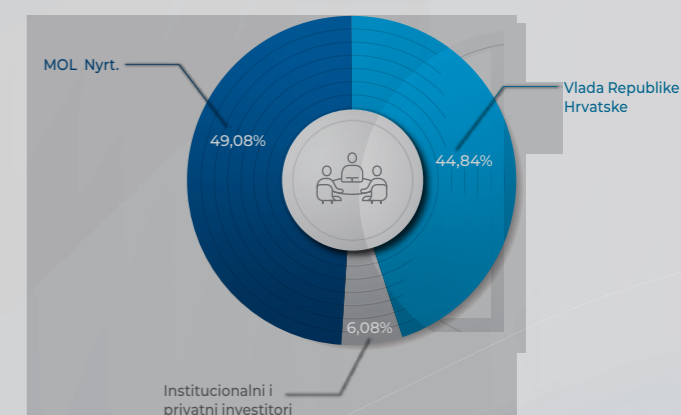
Temeljni kapital kompanije razdijeljen je na 10.000.000 redovnih dionica nominalne vrijednosti jedne dionice od 900,00 kn. Svaka redovna dionica Ine daje pravo na jedan glas i pravo na dividendu.

INA – Industrija nafte, d.d. uvrštena je na Službeno tržište Zagrebačke burze 30. studenog 2006. godine s oznakom trgovanja INA-R-A. Inim GDR-ovima (globalnim potvrđama o deponiranim dionicama) trgovalo se i na Londonskoj burzi sve do rujna 2014. godine.

VLASNIČKA STRUKTURA

Vlasnička struktura Ine na dan 31. prosinca 2019. je sljedeća:

- ▶ MOL Nyrt. – 4.908.207 dionica
- ▶ Vlada Republike Hrvatske – 4.483.552 dionice
- ▶ Institucionalni i privatni investitori – 608.241 dionica

Pismo

predsjednika Uprave

Sándor Fasimon

INA Grupa je u 2019. godini ponovno ostvarila solidan rezultat te su poslovnu godinu obilježila vrijedna ulaganja. Unatoč zahtjevnijem vanjskom okruženju u odnosu na 2018. godinu povećali smo prihode na 22.597 milijuna kuna te ostvarili bolji novčani tok iz poslovnih aktivnosti. Ulaganja su rasla za 18 % na 2.150 milijuna kuna. Zahvaljujući ovim rezultatima, INA ostaje vodeća hrvatska kompanija te jedan od vodećih investitora u zemlji.

U 2019. godini Istraživanje i proizvodnja nafte i plina ostao je glavni generator novca kompanije unatoč lošijem vanjskom okruženju. Iako domaća polja zbog zrelosti bilježe očekivan pad proizvodnje nafte i plina, ukupni su rezultati proizvodnje stabilni. Tomu je pridonijela i veća proizvodnja nafte u Egiptu, gdje smo ostvarili rast od 19 % i uspješno izbušili duboku istražnu bušotinu Rizk-2D, koja je ujedno prva Inina istražna bušotina u inozemstvu nakon devet godina te najdublja koju je kompanija izbušila u posljednjih 35 godina. Usmjereni smo održivoj proizvodnji. Naš EOR projekt utiskivanja CO₂ u zrela polja Ivanić i Žutica, gdje ostaje trajno uskladišten, ne samo što pridonosi povećanju proizvodnje nego znatno utječe i na smanjenje emisija. Vjerujemo da će, u vrijeme kada Europska komisija traži veći zaokret prema održivoj proizvodnji, potencijal EOR-a i njegov potencijalni razvoj prema izdvajanju, korištenju i skladištenju CO₂ (engl. CCUS – Carbon capture, utilization and storage) biti prepoznat i izvan kompanije. INA posjeduje potrebno znanje i spremna ga je razvijati.

U 2019. godini poduzeli smo povijesne korake za naše rafinerijsko poslovanje. Odlukom o ulaganju u projekt postrojenja za obradu teških ostataka, vrijednim oko četiri milijarde kuna, naše rafinerijsko poslovanje bit će dugoročno isplativije i održivije, a rafineriju u Rijeci pretvorit ćemo u moderno europsko postrojenje. Od 2023. godine, kada se planira puštanje u pogon novog postrojenja, povećat će se konkurentnost rafinerije i unaprijediti struktura proizvoda povećanjem udjela proizvodnje profitabilnih bijelih proizvoda, to jest motornih goriva. Osim toga, prvu polovinu 2019. godine obilježio je remont Rafinerije nafte Rijeka, najveći u povijesti kompanije, vrijedan 800 milijuna kuna. Rezultati tog projekta već se ogledaju u poboljšanju strukture proizvoda i smanjenju utjecaju na okoliš, koji će se zasigurno dodatno umanjiti izgradnjom postrojenja za obradu teških ostataka. Naša industrijska lokacija u Sisku ostaje vrijedan dio našeg poslovanja. Donijeli smo i odluku o ulaganju u proizvodnju bitumena, a u Sisku želimo pokrenuti i druge isplative djelatnosti pa razvijamo projekt izgradnje postrojenja za napredni bioetanol s negativnim CO₂ otiskom, odnosno biorafineriju. Potpora Europske unije i Vlade Republike Hrvatske ključan je preduvjet za konačnu realizaciju tog važnog projekta, čime bi INA postala regionalni predvodnik u proizvodnji ekološki prihvatljivog naprednog biogoriva druge generacije.

Kada je riječ o maloprodajnim aktivnostima, naša je kompanija zadržala vodeću poziciju na tržištu, ali i povećala udio na ključnim tržištima Hrvatske, Bosne i Hercegovine. Akvizicijom maloprodajnih lokacija u Crnoj Gori ojačali smo tržišnu poziciju u toj zemlji, što je u skladu s našim smjernicama o dodatnom

pozicioniranju u regiji. Veća prodaja motornih goriva rezultat je snažnih veleprodajnih performansi, kao i pomnog praćenja stanja na ključnim tržištima te pravovremenog iskorištavanja prilika. To je naposljetku rezultiralo većom prodajom motornih goriva u BiH i Albaniji. Osim toga, 2019. godinu obilježilo je i jačanje prepoznatljivosti Inina brenda među kupcima, što smo postigli neprestanim osluškivanjem njihovih potreba. Svijet oko nas se mijenja, kao i potrebe naših kupaca, zato smo s partnerima počeli instalirati punionice za električna vozila pokraj naših maloprodajnih lokacija na autocestama.

INA je usmjerena održivosti i to je naša odrednica. Pokrećemo inicijative koje su usmjerene očuvanju okoliša, a preko našeg Zelenog pojasa pomogli smo u pošumljavanju požarom opustošenih područja, kao i brojne druge ekološke inicijative. Kontinuirano ulažemo u unapređenje kvalitete života lokalnih zajednica u kojima djelujemo kroz donacije bolnicama i zdravstvenim ustanovama, pomažemo u izgradnji dječjih igrališta, ulažemo u kulturu i sport. Ponosni smo i na naše radnike koji volontiraju u INA Klubu volontera. Njihovim doprinosom INA je postala predvodnik u korporativnom volontiranju u Hrvatskoj. Društvenu odgovornost pokazujemo i brigom o zdravlju i sigurnosti zaposlenika. Naš interni projekt Zdravlje+ prepoznao je i nagradio National Geographic Croatia, na što smo iznimno ponosni.

Uspješno transformiramo naše poslovanje. Prošle je godine INA u okviru Novih biznisa pokrenula program ANI te je vrlo brzo od start-up zajednice prepoznata kao potencijalni partner. Ispitujemo potencijale razvoja vodika kao pogonskog goriva, instalirali smo dvije manje solarne elektrane na našim lokacijama i imamo projekte za veći iskorak u tom području. INA želi biti dio rješenja kada je riječ o klimatskim promjenama i u tome vidimo priliku za naš daljnji razvoj.

Glavni su pokretač našeg uspjeha ljudi, ponajprije naši radnici. Ulažemo u njihov razvoj, zadovoljstvo i stvaramo uvjete za prihvaćanje različitosti i uključenost svakog pojedinca. Da smo na dobrom putu, govore nam i nagrade koje su nam dodijeljene prošle godine, poput one „Poslodavac godine za osobe s invaliditetom“, kojom se ističu poslodavci s pozitivnim praksama i iskustvima u zapošljavanju osoba s invaliditetom, te nagrada „Indeks DOP-a“, koju uručuje Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj s Hrvatskom gospodarskom komorom, a kojom su 2019. godini prepoznate politike i programi Ininih Ljudskih resursa. Također, ostajemo predvodnik u zapošljavanju mladih te već desetu godinu zaredom preko pripravnčkog programa Growww mladi profesionalci karijeru započinju u Ini.

Budućnost Ine želimo graditi na čvrstim temeljima, zato prilagođavamo naše poslovanje kako bismo bili otporni i spremni odgovoriti na sve izazove koji nas očekuju. Usmjerenost održivosti, stručnost i predanost radnika te mogućnost razmjene iskustva i znanja u cijeloj MOL Grupi čine nas jačima u ostvarenju naših ciljeva.

O INTEGRIRANOM GODIŠNJEM IZVJEŠĆU INA GRUPE

102-50, 102-51, 102-52, 102-53, 102-54, 102-55

Godišnje izvješće INA Grupe šesto je po redu integrirano izvješće koje se objavljuje kao dio naše predanosti dionicima s ciljem transparentne objave integriranog pregleda financijskih i materijalnih tema održivosti kompanije. Izvješće je usmjereno na materijalne ekonomske, okolišne i društvene utjecaje poslovnih aktivnosti INA Grupe te se bavi poslovanjem kompanije u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. godine. INA Grupa objavljuje izvješća na godišnjoj razini, a posljednje izvješće objavljeno je u travnju 2019. godine. Kako bismo osigurali da naše izvješće zadovoljava najviše standarde slijedimo:

- ▶ Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o tržištu kapitala i Zakon o računovodstvu koji propisuje obuhvat, sadržaj i rokove godišnjeg izvješća
- ▶ Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI) pri izvještavanju o financijskim rezultatima
- ▶ Standarde Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) (sržna opcija) pri izvješćivanju o učinku održivosti
- ▶ Dodatne pokazatelje za sektor nafte i plina koji pružaju smjernice za izvješćivanje kompanijama i organizacijama koje uključuju istraživanje, vađenje, proizvodnju, preradu, transport i prodaju naftne, plina, petrokemijskih proizvoda te specijalizirane kompanije za usluge naftnih servisa
- ▶ Izvještavanje o napretku za deset načela Global Compacta Ujedinjenih naroda (UNGCC)

Ovo izvješće objavljeno je u skladu s Direktivom 2014/95/EU o prikazu nefinancijskih i ostalih informacija od strane većih poduzeća i grupa.

Za ovo je izvješće nezavisna revizorska kuća provela procjenu održivosti s izražavanjem ograničenog uvjerenja za deset najmaterijalnijih GRI pokazatelja. Zaključak nezavisne revizije može se pronaći na stranicama 130.

Obuhvat ovog izvješća i granice materijalnih tema održivosti određuju se s obzirom na njihovu relevantnost za poslovanje, dostupnost informacija i radnu izvedbu, pokrivajući mjesta i lokacije izravno pod kontrolom društava INA Grupe (detalji na stranici 119). Popis svih GRI pokazatelja možete pronaći u kazalu sadržaja GRI.

Bili bismo vam zahvalni za bilo kakve povratne informacije o ovom izvješću putem adresa: investitori@ina.hr, odrzivi_razvoj@ina.hr ili PR@ina.hr. Više o povijesti izvještavanja INA Grupe i postignućima u tom području pročitajte na našoj internetskoj stranici.

WE SUPPORT

Kao potpisnik inicijative Global Compact Ujedinjenih Naroda od 2007. godine, INA, d.d. predana je promicanju i podupiranju deset načela UN Global Compacta.

Ovaj dokument služi i kao naša komunikacija o napretku za UN Global Compact.

MATERIJALNOST I UKLJUČENOST DIONIKA

102-40, 102-4, 102-43, 102-44, 102-46, 102-47, 102-49, 413-1

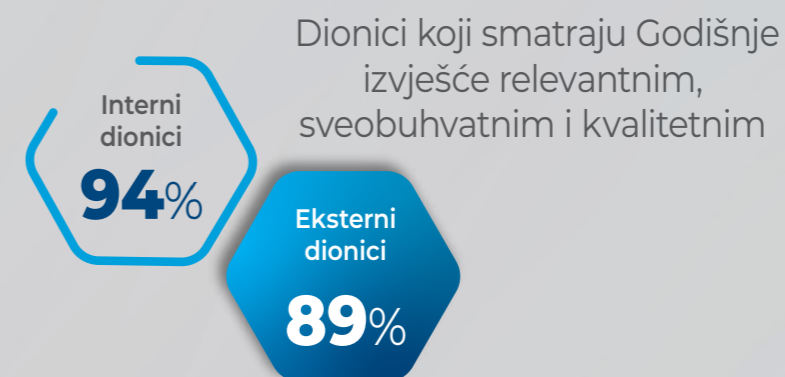
U INA Grupi materijalne su teme usko povezane s našim poslovnim ciljevima i ciljevima održivog razvoja te ugrađene u naše poslovne strategije i planove. U planiranju tih ciljeva i strategija iznimno nam je važno obuhvatiti mišljenja naših dionika o utjecajima INA Grupe na njihovu održivost i poslovanje, na održivost ekonomskih prilika te društva u cjelini. Zato na razne načine prikupljamo mišljenja dionika te s njima razgovaramo o najvažnijim temama koristeći sastanke s dionicima, događaje koje za njih organiziramo, razne vrste ispitivanja njihovog mišljenja te osiguravajući im stalnu otvorenost za njihove komentare o našem poslovanju te prijedloge za unapređenje poslovanja i izgradnju kvalitetnijih odnosa s dionicima.

U 2019. godini smo odlučili napraviti još jedan iskorak i organizirati smo posebno savjetovanje s dionicima o našim materijalnim temama. Materijalne smo teme prvo provjerili s našim vanjskim dionicima online anketom kako bismo utvrdili relevantnost materijalnih tema. Potom

smo organizirali savjetovanje pod nazivom „**Otvoreno o održivosti INA Grupe**“ na kojemu su facilitiranim interaktivnim načinom rada predstavnici vanjskih dioničkih skupina razgovarali o pet materijalnih tema koje su prepoznate kao važne za INA Grupu danas i 2030. godine. Na kraju procesa provedeno je istraživanje online upitnikom u kojemu je sudjelovalo 97 menadžera iz INA Grupe kojim je dobiveno mišljenje unutarnjih dionika o materijalnim temama. Na taj se način zaokruženim procesom osigurala potpuna provjera materijalnih tema, postavili temelji za izradu nove matrice materijalnosti te osigurala kvalitetna podloga za određivanje aspekata izvještaja i obradu pojedinih područja u integriranom izvještaju. Ovim postupkom se osigurala i slobodna razmjena mišljenja dionika na savjetovanju što je prvi put da u Hrvatskoj neka kompanija koristi oblik višedioničkog dijaloga za otvoreni razgovor o materijalnim pitanjima, praksama i politikama, a što su uključeni dionici ocijenili pozitivnim.

U uključanju dionika sudjelovalo je 45 predstavnika raznih skupina vanjskih dionika u inicijalnom istraživanju o materijalnim temama, 23 predstavnika vanjskih dionika u savjetovanju (višedioničkom dijalogu) te 97 unutarnjih dionika. Od vanjskih dionika svojim sudjelovanjem u istraživanju i savjetovanju svoj su doprinos dali predstavnici raznih skupina dionika: poslovnih partnera i dobavljača; kupaca; predstavnika regulatornih tijela, tijela državne uprave te lokalnih zajednica; predstavnika akademske zajednice, neprofitnih organizacija te medija.

Dionici prepoznaju važnost nefinancijskog izvještavanja u okviru Godišnjeg izvješća, a velika većina je čitala izvješće u cijelosti i dijelovima koji su im posebno zanimljivi.

Kako bismo dobili bolju sliku očekivanja dionika u vezi s upravljanjem materijalnim temama INA Grupe u nadolazećem razdoblju, upitali smo ih i za njihovo mišljenje o tome kako će se razvijati važnost tih materijalnih tema. Oni procjenjuju da će do godine 2030. biti relevantne upravo ove teme koje su važne i danas, ali s donekle različitim stupnjem važnosti.

UKLJUČENI DIONICI INA GRUPE

TOP 5 2019.

- Zdravlje i sigurnost
- Izlijevanja u okoliš
- Energetska učinkovitost i klimatske promjene
- Upravljanje otpadom
- Istraživanje i razvoj budućih proizvoda i usluga

TOP 5 2030.

- Energetska učinkovitost i klimatske promjene
- Upravljanje otpadom
- Zdravlje i sigurnost
- Izlijevanja u okoliš
- Ponuda odgovornih proizvoda i usluga

Kao rezultat uključivanja dionika razvijena je matrica materijalnih tema za INA Grupu.

MATRICA MATERIJALNOSTI INA GRUPE

Dionici su procjenjivali i koliko aktivno INA Grupa upravlja svojim utjecajem u materijalnim područjima. Iz njihovih je odgovora vidljivo da je percepcija da INA Grupa svojim materijalnim pitanjima upravlja većinom vrlo aktivno, a nekima i izvrsno (npr. odnosi sa zajednicom i ljudski kapital). Vanjski dionici očekuju aktivnije upravljanje nekima od pitanja, poput energetske učinkovitosti i klimatskih promjena ili istraživanja i razvoja budućih odgovornih proizvoda. U načelu, dionici smatraju upravljanje materijalnim temama INA Grupe važnim ili vrlo važnim. Kada usporedimo procjenu važnosti upravljanja pojedinim materijalnim pitanjem s uspješnosti upravljanja, uočljivo je da dionici procjenjuju da bi INA Grupa trebala uložiti više napora u istraživanje i razvoj budućih odgovornih proizvoda i usluga, pitanja energetske učinkovitosti i klimatskih promjena, pa donekle i upravljanje ljudskim kapitalom. U procjenama koliko uspješno INA Grupa upravlja svojim materijalnim temama unutarnji dionici prepoznaju najveću kvalitetu upravljanja u području zaštite zdravlja i sigurnosti, upravljanja otpadom, izlijevanjima u okoliš te odnosima sa zajednicom. Najveće mogućnosti napretka unutarnji dionici vide u područjima upravljanja dobavljačima i izvođačima, ponudi odgovornih proizvoda i usluga, razvoju ljudskog kapitala i jačanju posvećenosti temi bioraznolikosti.

Tijekom savjetovanja i uključivanja dionika uspjeli smo potvrditi da su materijalne teme dobro prepoznate i da njima aktivno upravlja, što su prepoznali i naši dionici. Namjeravamo i u budućnosti nastaviti s otvorenim savjetovanjima dionika kako bismo stalno provjeravali materijalnost i upravljali našim utjecajima.

Nagrade i priznanja

Certifikat Poslodavac partner

U 2019. godini kompaniji INA, d.d. dodijeljen je deveti Certifikat Poslodavac Partner, kao potvrda izvrsnosti u upravljanju ljudskim resursima. Certifikat se dodjeljuje kako bi se skrenula pozornost i dalo priznanje poslodavcima koji su usmjereni na kvalitetno upravljanje ljudskim resursima i koji primjenjuju standarde koji poboljšavaju poslovne rezultate i kvalitetu radne snage. U ovogodišnjem postupku certifikacije, INA, d.d. je ostvarila impresivnih 98% mogućih bodova, čime se svrstala među TOP 5 Poslodavaca Partnera i u sam vrh najpoželjnijih poslodavaca u Hrvatskoj. U INA Grupi certifikat je dodijeljen: kompaniji INA MALOPRODAJNI SERVISI prvi put; kompanijama CROSCO d.o.o., STSI d.o.o., PLAVI TIM d.o.o., TOP RAČUNOVODSTVO SERVISI d.o.o. i INA MAZIVA d.o.o. po drugi put.

Poslodavac prvog izbora

Posljednjih deset godina INA, d.d. uvrštena je među TOP 10 poslodavaca. Istraživanje o poslodavcima prvog izbora tradicionalno je istraživanje koje portal MojPosao provodi već dvanaestu godinu zaredom. Cilj istraživanja je otkriti koji su poslodavci na hrvatskom tržištu rada najatraktivniji općoj javnosti. Ispitanici svake godine 'kreiraju' listu poslodavaca kod kojih bi najviše voljeli raditi te otkrivaju razloge zbog kojih su upravo ti poslodavci zaslužili svoje mjesto na njihovom popisu 'najpoželjnijih'.

Poslodavac godine za osobe s invaliditetom

INA, d.d. je u 2019. godini primila nagradu Poslodavac godine za osobe s invaliditetom u kategoriji „Primjer dobre prakse“. Ova nagrada ističe poslodavce s pozitivnim praksama i iskustvima u zapošljavanju osoba s invaliditetom te kako bi se podigla svijest i senzibiliziralo javnost u zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Croatia's Best Employer Brand Awards

INA, d.d. primila je tri nagrade u sljedećim kategorijama na prvom događaju Croatia's Best Employee Brand Awards:

- ▶ Najbolja Employer Brand Aktivnost - studentski programi (za projekt Growww)
- ▶ Napredak u implementaciji EB aktivnosti (za strategiju Raznolikost i uključivanje i #svismoOK dan)
- ▶ Najbolji employer brand - tehnološki sektor

Nagrada je potvrda kvalitete aktivnosti koje provodimo kako bi svojim trenutnim i budućim zaposlenicima unaprijedila iskustvo rada i zadovoljstvo poslom te je pokazatelj razumijevanja važnosti i prihvaćanja odgovornosti za zadovoljstvo svojih zaposlenika. Nagrada za upravljanje brandom poslodavca izravno utječe na vidljivost organizacije na tržištu zapošljavanja te ju izdvaja od konkurencije.

OPEN Spotlight nagrada

INA, d.d. dobila nagradu u kategoriji Izvrsnost u pripadnosti (tema: D&I strategija; #svismoOK) koja pokazuje kako otvorena organizacijska kultura pridonosi stvaranju osjećaja pripadnosti kod zaposlenika. Otvorenost potiče da se ljudi osjećaju sretno i sigurno na poslu, razvija njihovu kreativnost i inovativnost te pruža organizacijama širu sliku u promatranju različitih izazova kako bi doprinijele stvaranju bolje budućnosti za sve.

MAMFORCE

INA, d.d. je u 2019. godini po treći put primila certifikat. U ovom auditu INA, d.d. je ostvarila 93% bodova što je najveći postotak do sada. Predanost području ravnoteže privatnog i poslovnog života i jednakih profesionalnih

prilika za žene i muškarce svrstava Inu u sam vrh najboljih kompanija u Hrvatskoj, s obzirom da je 28% bolja u odnosu na ostale kompanije. MAMFORCE® je inovativna metoda procjene i poslovne certifikacije koja objedinjuje korporativnu odgovornost prema obitelji i rodnu jednakost. Metoda procjene je znanstveno utemeljena i razvijena u suradnji s vodećim akademskim i međunarodnim institucijama. Kroz MAMFORCE organizacije dobivaju bolji uvid u učinkovitost postojećih politika obiteljskih odgovornosti i mogućnosti za raznolikost kako bi se poboljšala sinergija organizacijske kulture pokazatelja uspješnog poslovanja i dobrobiti zaposlenika.

Zlatni indeks

U 2019. godini Inu je dodijeljen Zlatni indeks u kategoriji Stipendije. Zlatni indeks je jedinstveni projekt kojim studenti nagrađuju poduzeća koja su doprinijela kvalitetnijem studentskom životu, obrazovanju i stručnom usavršavanju studenata. Poduzeća ocjenjuju sami studenti, a glavni cilj projekta je poticanje veće participacije poduzeća i institucija u životu studenata kako bi se stvorile prilike za kontinuirani razvoj profesionalnih kompetencija i uspostavljanje kontakata. Nagradu dodjeljuje studentska udruga eSTUDENT, jedna od najvećih aktivnih udruga u Hrvatskoj.

Nagrada Indeks DOP

Na 11. Konferenciji o društveno odgovornom poslovanju, organiziranoj od strane Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj i Hrvatske gospodarske komore, INA, d.d. dobila je nagradu Indeks Društveno odgovornog poslovanja u kategoriji odgovorne politike raznolikosti i zaštiti ljudskih prava kao priznanje za politike i programe Ininih Ljudskih resursa.

Green Frog nagrada

INA Grupa osvojila je nagradu Green Frog Award u 2019. godini za najbolje izvješće o održivom razvoju u Hrvatskoj

za 2017. godinu, na natjecanju koje organizira Deloitte. Ovo je treća nagrada Green Frog Award koju je INA Grupa dobila za svoja Izvješća o održivosti. Deloitteova nagrada Green Frog Award za najbolje integrirano i izvješće o održivosti inicijativa ima za cilj promoviranje održivosti kao temelja za poslovni uspjeh i povećanje svijesti o prednostima i poslovnoj vrijednosti održivog razvoja.

Žuti okvir nagrada National Geographic Hrvatska

Projekt Zdravlje+ "Integracija zaštite i promicanja zdravlja u tvrtkama INA Grupe" nagrađen je Žutim okvirom u kategoriji održivog razvoja 3 – Zdravlje i blagostanje. Ova se nagrada po prvi puta uručuje u sklopu natječaja National Geographic Hrvatska projektima čija ostvarenja najbolje odražavaju, promoviraju i podržavaju ciljeve održivog razvoja u 17 kategorija Globalnih ciljeva UN-a.

Nagrada za Inin Klub volontera

U 2019. godini Klub volontera INA Grupe dobio je dvije nagrade: nagradu Volonterskog centra Osijek za doprinos poslovnog sektora razvoju volonterstva i priznanje Volonterskog centra Zagreb za značajan doprinos Ine razvoju volonterizma u Hrvatskoj.

Nagrade Međunarodne izložbe inovacija INOVA 2019

Na Međunarodnoj izložbi inovacija INA Grupa osvojila je šest nagrada. Zlatna medalja dodijeljena je sljedećim prijedlozima inovacija: Mala hidroelektrana; Sustav pametnog osvjetljenja na benzinskim postajama i rashladno sredstvo INA GAT 20. Brončana medalja dodijeljena je za: automatizaciju procesa slanja cjenika kupcima, kućište za laboratorijsku bocu za uzorkovanje bioetanola od 0,5 l i korištenje načela upravljanja znanjem u integriranju tjeka rada u organizacijske jedinice.

2

KORPORATIVNO
UPRAVLJANJE

ADMINISTRATIVNA, UPRAVLJAČKA I NADZORNA TIJELA

102-18

Inina upravljačka struktura temelji se na dualističkom sustavu koji se sastoji od Nadzornog odbora i Uprave, koji zajedno s Glavnom skupštinom predstavljaju tri obvezna unutarnja tijela Ine u skladu s Ininim Statutom i Zakonom o trgovačkim društvima.

Nadzorni odbor odgovoran je za imenovanje i razrješenje članova Uprave i nadzire vođenje poslovanja kompanije. Na temelju Inina Statuta, Nadzorni odbor sastoji se od devet članova, od kojih je jedan član predstavnik radnika. Sukladno dioničarskom ugovoru koji su potpisali MOL i Vlada Republike Hrvatske, pet članova imenuje MOL, a tri Vlada Republike Hrvatske.

Uprava se sastoji od šest članova. Sukladno dioničarskom ugovoru, tri člana Uprave, uključujući predsjednika Uprave, postavlja MOL, dok preostala tri člana postavlja Vlada Republike Hrvatske.

Vijeće operativnih direktora imenuje se odlukom Uprave. Operativni direktori ovlašteni su i odgovorni za upravljanje poslovanjem pojedinih djelatnosti Ine (Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Rafinerije i marketing, Usluge kupcima i maloprodaja, Financije i Industrijski servisi).

Poslovna adresa za sve članove Uprave, Nadzornog odbora i Vijeća operativnih direktora je Avenija Većeslava Holjevca 10, 10 020 Zagreb, Hrvatska.

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora od 14. lipnja 2017. do 18. prosinca 2020. godine:

- ▶ Damir Vandelić – Predsjednik Nadzornog odbora
- ▶ József Molnár – Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
- ▶ Luka Burilović – član Nadzornog odbora
- ▶ Szabolcs I. Ferencz – član Nadzornog odbora
- ▶ Ferenc Horváth – član Nadzornog odbora
- ▶ Damir Mikuljan – član Nadzornog odbora
- ▶ József Simola – član Nadzornog odbora
- ▶ László Uzsoki – član Nadzornog odbora
- ▶ Jasna Pipunić – predstavnik radnika u Nadzornom odboru

Uprava

Članovi Uprave do 31. ožujka 2020. godine:

- ▶ Sándor Fasimon – Predsjednik Uprave
- ▶ Niko Dalić – član Uprave
- ▶ Ivan Krešić – član Uprave
- ▶ Davor Mayer – član Uprave
- ▶ Zsolt Pethő – član Uprave
- ▶ Dr. Ákos Székely – član Uprave

Članovi Uprave od 1. travnja 2020. godine:

- ▶ Sándor Fasimon – Predsjednik Uprave
- ▶ Niko Dalić – član Uprave
- ▶ Barbara Dorić – članica Uprave
- ▶ Darko Markotić – član Uprave
- ▶ Zsolt Pethő – član Uprave
- ▶ Dr. Ákos Székely – član Uprave

Vijeće operativnih direktora

Vijeće operativnih direktora imenovano je odlukom Uprave:

- ▶ Vlatko Dujanić – Operativni direktor Usluga kupcima i maloprodaje
- ▶ Gábor Horváth – Glavni financijski direktor
- ▶ Stjepan Nikolić – Operativni direktor Rafinerija i marketinga
- ▶ Goran Pavlović – Operativni direktor Industrijskih servisa
- ▶ Tvrtko Perković – Operativni direktor Istraživanja i proizvodnje nafte i plina

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju tijelo je koje imenuje Nadzorni odbor, a potvrđuje Glavna skupština kako bi pomoglo Nadzornom odboru i Upravi u obavljanju njihovih korporativnih upravljačkih zadataka, financijskom

izvještavanju i kontroli poslovanja kompanije. Međutim, Odbor za reviziju samo je pomoćno tijelo i ne može oduzeti Nadzornom odboru i Upravi njihove odgovornosti. Nadzorni odbor dužan je razmotriti izvješće o radu Odbora za reviziju jednom godišnje.

Odgovornosti Odbora za reviziju povezane su s:

- ▶ Računovodstvenim segmentom
- ▶ Segmentom eksternog revizora
- ▶ Financijskim segmentom
- ▶ Segmentom procjene rizika

U obavljanju svojih zadataka, Odbor za reviziju ovlašten je nadgledati unutarnje procese u Ini, zatražiti dodatne informacije od kompanije ili njenih revizora i provoditi razgovore sa zaposlenicima. Nadalje, Odbor je ovlašten angažirati nezavisne konzultante na trošak kompanije.

Članovi Ininog Odbora za reviziju od 1. srpnja 2019. godine su:

- ▶ Judit Szilágyi – Predsjednica Odbora za reviziju
- ▶ Ratko Marković – član Odbora za reviziju
- ▶ Hrvoje Šimović – član Odbora za reviziju

S obzirom na činjenicu da su dionice Ine uvrštene na uređeno tržište, INA – Industrija nafte, d.d. primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajednički pripremile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza, a na snazi je od 1. siječnja 2011. godine. Objavljen je na internetskoj stranici Zagrebačke burze (www.zse.hr) i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (www.hanfa.hr).

Uz Kodeks korporativnog upravljanja, INA Grupa također primjenjuje svoj Etički kodeks koji definira temeljne vrijednosti i načela ponašanja menadžmenta i zaposlenika INA Grupe u vezi s njihovim odnosom prema radu, suradnicima, poslovnim partnerima i javnosti. Kodeksom se također navode obveze INA Grupe u osiguravanju odgovarajućih uvjeta za rad i profesionalni razvoj zaposlenika, kao i izbjegavanje neprihvatljivih oblika ponašanja. Kodeks pokriva široko područje poslovnih odnosa i procesa i trebaju ga se pridržavati sve osobe koje djeluju u ime INA Grupe, uključujući fizičke osobe i pravne osobe koje su u ugovornom odnosu s INA Grupom (poslovni partneri, savjetnici, dobavljači, prodavači i sl.). Kodeksu se može pristupiti na Ininim internetskoj stranici (www.ina.hr). INA, d.d. općenito se pridržava odredbi Kodeksa korporativnog upravljanja, uz iznimke navedene u Godišnjem upitniku korporativnog upravljanja objavljenom na Ininim internetskim stranicama.

Neke od iznimaka su sljedeće:

INA, d.d. ne objavljuje niti ažurira popis dioničara. Vlasnička struktura dostupna je na internetskoj stranici kompanije, dok se detaljan popis dioničara vodi u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. koje, u skladu sa Zakonom, objavljuje popis deset najvećih dioničara na svojoj internetskoj stranici.

INA, d.d. ne objavljuje podatke o dionicama kompanije koje drže članovi Uprave ili Nadzornog odbora na svojoj internetskoj stranici. Umjesto toga, sve objave povezane s novim transakcijama vrijednosnicama u posjedu članova Uprave ili Nadzornog odbora mogu se pronaći na internetskoj stranici kompanije.

INA, d.d. ne osigurava opunomoćenike dioničarima kompanije koji iz bilo kojeg razloga ne mogu glasovati na Glavnoj skupštini. Dioničari koji ne mogu sami glasovati trebaju, prema vlastitu nahođenju, imenovati odgovarajuće opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovim uputama. Kompanija nije zaprimila nikakav zahtjev bilo kojeg dioničara povezan s imenovanjem opunomoćenika.

Kompanija postavlja uvjete i formalne uvjete za sudjelovanje dioničara na Glavnoj skupštini u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom kompanije kako bi se zaštitila prava dioničara u uvjetima velikog broja dioničara.

Nadzorni odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova. Sastoji se od predstavnika glavnih dioničara i predstavnika radnika u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima.

Dugoročni plan sukcesije nije objavljen. Međutim, postojeći sustavi izbora članova Nadzornog odbora, Uprave i višeg menadžmenta vode računa o kontinuitetu u obavljanju nadzornih, upravljačkih i administrativnih funkcija.

Politika primitaka za članove Uprave i Nadzornog odbora kompanije je u fazi pripreme i odobrenja. Očekuje se prezentacija politike na redovnoj glavnoj skupštini za 2020. godinu.

Iznosi naknada plaćenih nezavisnim revizorima za pružene usluge ne objavljuju se i predstavljaju poslovnu tajnu.

Sándor Fasimon - Predsjednik Uprave

G. Fasimon imenovan je predsjednikom Uprave Ine 1. srpnja 2018. godine. Od 1991. godine radio je na različitim rukovodećim pozicijama u naftnoj i plinskoj kompaniji Mineralimpex. U razdoblju od 1996. do 1997. godine bio je rukovoditelj Mađarskog komercijalnog odjela u Tripoliju, Libija. G. Fasimon došao je u MOL 1998. godine, kada je imenovan na mjesto direktora Opskrbe za sirovu naftu i naftne derivate. Godine 2002. postao je glavni izvršni direktor kompanije Moltrade-Mineralimpexa. Godinu kasnije imenovan je izvršnim direktorom Sektora prirodnog plina. U razdoblju od 2006. do 2009. godine obnašao je dužnosti glavnog izvršnog direktora u ruskoj podružnici MOL-a, nakon čega je nastavio karijeru kao viši potpredsjednik Opskrbe i Tradinga. U 2011. godini postaje izvršni direktor Segmenta djelatnosti Istraživanje i proizvodnja, a od 2012. godine obnašao je dužnosti glavnog operativnog direktora MOL-a Mađarska. Imenovan je predsjednikom Nadzornog odbora kompanije Petrokemija d.d. 15. listopada 2018. godine. G. Fasimon je također Zamjenik predsjednika Mađarske gospodarske komore.

Sándor Fasimon diplomirao je ekonomiju 1990. godine na Moskovskom državnom institutu za međunarodne odnose (MGIMO). U razdoblju između 1990. i 1991. godine pohađao je postdiplomski studij na Sveučilištu u Kairu, gdje je studirao arapski jezik.

Niko Dalić - član Uprave

G. Dalić imenovan je članom Uprave Ine u veljači 2011. godine. Karijeru je započeo 1986. godine kao geolog na istražnim i proizvodnim projektima u Hrvatskoj, nakon čega 1996. godine postaje rukovoditeljem poslovne jedinice zadužen za istočnu Slavoniju i Podravinu. Od 2005. do 2008. godine obnaša funkciju pomoćnika izvršnog direktora Naftaplina gdje je zadužen za vođenje projekata u inozemstvu. Osim toga, voditelj je timova za strategiju Naftaplina i Energetske strategiju Republike Hrvatske te tima za IPO. Nakon te funkcije, od 2008. do 2009. godine direktor je Sektora za istraživanje. Od lipnja 2009. godine na mjestu je člana Uprave u Edini, zajedničkoj kompaniji Ine i talijanskog Edisona, gdje se usmjerio na aktivnosti na polju Izabela na sjevernom Jadranu.

Niko Dalić diplomirao je te kasnije i magistrirao na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, a stručni ispit pri Ministarstvu znanosti položio je 1996. godine. Pohađao je i brojne dodatne seminare i profesionalna usavršavanja u zemlji i inozemstvu. Član je mnogobrojnih stručnih udruga i društava te je objavio nekoliko radova. Od 2005. do 2009. godine bio je predsjednik Hrvatskog geološkog društva. Od prosinca 2014. do listopada 2018. godine, g. Dalić bio je Dopredsjednik za geologiju u HUNIG-u (Hrvatska udruga naftnih inženjera i geologa).

Ivan Krešić - član Uprave

G. Krešić postao je članom Uprave Ine u veljači 2011. godine, nakon što je od 2006. godine obnašao funkciju direktora Rafinerije nafte Rijeka. Karijeru je započeo na radnom mjestu procesnog inženjera u riječkim Mazivima. Od 2000. do 2004. godine radio je kao rukovoditelj proizvodnje, nakon čega postaje direktorom INA Maziva Rijeka. U kolovozu 2006. godine imenovan je direktorom Rafinerije nafte Rijeka. Od 2009. do 2011. godine član je nadzornih odbora kompanija INA MAZIVA d.o.o. i STSI d.o.o., članica INA Grupe.

Ivan Krešić diplomirao je na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu, gdje je osvojio i Rektorovu nagradu za najbolji studentski rad. Magistrirao je na Rochesterovu institutu za tehnologiju (RIT) u SAD-u 2001. godine. Na poslovnoj školi u Bledu, 2003. godine stječe certifikat poslovnog upravljanja, MBA. Pohađao je obrazovne programe za izvršni menadžment u segmentu financija, upravljanja promjenama, spajanjima i preuzimanjima na London Business School te učinkovitog upravljanja rizicima za članove Uprave. Član je Alumni kluba Poslovne škole u Bledu te Alumni kluba London Business School.

Davor Mayer - član Uprave

G. Mayer imenovan je članom Uprave Ine u veljači 2011. godine. Karijeru je započeo kao pripravnik u INA Rafineriji Zagreb (danas INA MAZIVA d.o.o.) i Rafineriji nafte Sisak, nakon čega je radio u INA optimizaciji rafinerijske prerade te kasnije u međunarodnoj trgovini. Od 1998. do 2002. godine obnašao je funkciju direktora veleprodaje naftnih derivata u OMV-u, nakon čega je prešao u Tifon na radno mjesto direktora zastupništva naftne kompanije Gulf Oil International. Od 2005. do 2008. godine radi u ExxonMobilu kao direktor za industriju regije jugoistočna Europa. Od 2008. godine ponovno radi u Tifonu kao član Uprave i direktor Veleprodaje, nabave, logistike i kartičnog poslovanja, a od lipnja 2009. godine uz funkciju člana Uprave u Tifonu radi i u Ini na mjestu direktora Sektora kartičnog poslovanja.

Davor Mayer diplomirao je na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije, nakon čega je pohađao stručne seminare i edukacije, a od 2005. do 2008. godine pohađao je poslijediplomske edukacije o sustavima upravljanja u međunarodnoj školi Achieve Global u Bruxellesu, Belgija.

Zsolt Pethő - član Uprave

G. Pethő imenovan je članom Uprave Ine 1. srpnja 2018. godine. G. Pethő pridružio se MOL-u 1998. godine i od tada je obnašao dužnosti na nekoliko viših rukovodećih pozicija u Downstreamu. Radio je kao direktor UNP (propan-butan) proizvoda, direktor Goriva te direktor Prodaje, prije imenovanja komercijalnim direktorom Rafinerija i marketinga 2006. godine. Imenovan je višim potpredsjednikom Segmenta petrokemije MOL Grupe te glavnim izvršnim direktorom tvrtke TVK Plc. 2011. godine. U 2012. godini postao je voditelj poslovanja Downstreama MOL Mađarska. U 2016. godini imenovan je višim potpredsjednikom Opskrbe, tradinga i optimizacije Grupe, a od lipnja 2017. godine viši je potpredsjednik Downstream trgovine i optimizacije u MOL Grupi od osnivanja nove organizacije u svibnju 2017. godine.

Zsolt Pethő diplomirao je na Fakultetu strojarstva i inženjerstva sigurnosti Donát Bánki u Budimpešti. Godine 1997. stekao je napredni certifikat iz Marketinga na Akademiji marketinga u Budimpešti.

Dr. Ákos Székely - član Uprave

Dr. Székely imenovan je članom Uprave Ine 1. srpnja 2018. godine. Dr. Székely započeo je svoju karijeru u Vodovodu Budimpešte te 2003. godine nastavio na mjestu direktora Kontrolinga u kompaniji Provident. Godine 2007. zaposlio se u E.ON Mađarska na mjestu direktora Kontrolinga Grupe. Dr. Székely došao je u MOL Grupu 2013. godine na mjesto Glavnog financijskog direktora za ovisna društva, radeći u Mađarskoj, Slovačkoj i Francuskoj, a od svibnja 2015. radio je kao Glavni financijski direktor MOL-a Mađarska. Dr. Székely je u veljači 2016. godine imenovan Glavnim financijskim direktorom u Ini, a u studenome 2017. godine vratio se na svoju prethodnu poziciju u MOL-u Mađarska. Od veljače 2018. godine, dr. Székely viši je potpredsjednik Financijskog planiranja i izvještavanja u MOL Grupi.

Dr. Ákos Székely diplomirao je 1999. godine na Fakultetu menadžmenta i poslovne administracije pri Sveučilištu ekonomskih znanosti u Budimpešti. Stekao je i doktorat iz poslovne administracije i menadžmenta.

Vlatko Dujanić - Operativni direktor Usluga kupcima i maloprodaje

G. Dujanić imenovan je na poziciju operativnog direktora Usluga kupcima i maloprodaje 1. srpnja 2019. godine. Pridružio se Ini u listopadu 2018. godine kao direktor Maloprodaje. Od studenog 2014. godine pa do pridruživanja Ini, obnašao je poziciju Potpredsjednika MOL Grupe za maloprodaju i marketing. G. Dujanić započeo je svoju karijeru u The Gillette Company 1997. godine. Tijekom 14 godina radio je na različitim marketinškim i komercijalnim pozicijama u The Gillette Company te kasnije u kompaniji Procter and Gamble u središnjoj Europi i Ujedinjenoj Kraljevini, uključujući poziciju direktora Marketinga za CEE i direktora regionalne prodaje za CEEMEA regiju.

Vlatko Dujanić diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci i završio MBA studij u marketingu i menadžmentu na Diego State University.

Goran Pavlović - Operativni direktor Industrijskih servisa

G. Pavlović imenovan je na poziciju operativnog direktora Industrijskih servisa 1. svibnja 2019. godine. Na ovu poziciju dolazi s pozicije direktora Informatičkih servisa koju je obnašao od kada se pridružio Ini u 2008. godini. Od 2015. godine imenovan je i na poziciju direktora kompanije PLAVI TIM d.o.o., a postao je direktorom kompanije TOP RAČUNOVODSTVO SERVISI d.o.o. u 2017. godini. Goran Pavlović pridružio se Ini 2008. godine iz Zagrebačke banke gdje je bio na raznim rukovodećim pozicijama. Započeo je karijeru 1994. godine, a 1997. godine postaje direktor za Integraciju IT podsustava te u 2000. godini zamjenik direktora IT sektora. Od 2002. godine bio je na različitim rukovodećim pozicijama izvan IT-ja, od direktora za Upravljanje promjenama, direktora za Pozicioniranje na korporativnom tržištu do direktora za Maloprodajne transakcijske proizvode.

Goran Pavlović je diplomirao na Fakultetu elektrotehnike i računarstva, studij Računarske znanosti. Stručno se usavršavao na Henely Management School u Velikoj Britaniji te polazio veći broj edukacija iz područja menadžmenta.

Gábor Horváth - Glavni financijski direktor

G. Horváth imenovan je na poziciju glavnog financijskog direktora od 1. studenog 2017. godine. G. Horváth na ovu poziciju dolazi s pozicije direktora Kontrolinga. Karijeru je započeo u revizorskoj kući Ernst & Young u Budimpešti, odakle je 2006. godine prešao u MOL. U siječnju 2010. godine postaje savjetnik izvršnom direktoru poslovne funkcije Financija Ine, gdje se zadržao do 2011. godine. U svibnju 2011. godine g. Horváth prelazi na poziciju direktora Upravljanja rizicima MOL Grupe, a od ožujka 2015. godine obnašao je dužnost direktora Inina Sektora kontrolinga.

Gábor Horváth studirao je na Ekonomskom fakultetu u Budimpešti te je na istom fakultetu stekao titulu magistra ekonomije. Dodatno je položio ACCA (engl. Association of Chartered Certified Accountants) ispite.

Tvrtko Perković - Operativni direktor Istraživanja i proizvodnje nafte i plina

G. Perković imenovan je na funkciju 1. srpnja 2017. godine. Na tu funkciju dolazi s mjesta operativnog direktora za Korporativni centar, gdje je bio od rujna 2012. godine. Karijeru je započeo u Ini 1986. godine u djelatnosti Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Pogon Remont, najprije kao pripravnik, zatim kao operativni inženjer, a od 1990. kao voditelj Sektora specijalnih servisa. Od 1995. do 1997. godine bio je pomoćnik direktora Sektora tehničkih servisa, kada prelazi u CROSCO d.o.o. na poziciju direktora Sektora za strategiju i razvoj. Tijekom 1999. i 2000. godine voditelj je projekta implementacije poslovnog informacijskog sustava SAP u Ini, nakon čega je u kompaniji CROSCO d.o.o. imenovan na poziciju direktora Sektora strategije, ljudskih potencijala i IT-ja. Od srpnja 2009. obnaša funkciju direktora Sektora podrške upravljanju i poslovanju istraživanja i proizvodnje u Ini, a na funkciju predsjednika Uprave kompanije STSI d.o.o. imenovan je u rujnu 2010. te na toj funkciji ostaje do srpnja 2012. godine.

Tvrtko Perković diplomirao je na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1985. godine. Pohađao je velik broj tečajeva te se 1993. godine nastavio usavršavati na međunarodnom poslijediplomskom studiju MBA na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Stjepan Nikolić - Operativni direktor Rafinerija i marketinga

G. Nikolić imenovan je na poziciju operativnog direktora Rafinerija i marketinga 1. prosinca 2018. godine. G. Nikolić na ovu poziciju dolazi s pozicije direktora Logistike. Karijeru je započeo 1995. u Mundusu kao projektant procesno-energetskih postrojenja. Od 1998. do 2000. godine radi u Crodusu kao analitičar i planer lanca opskrbe tržišta naftnim derivatima. Kompaniji Coca-Cola Beverages Hrvatska (CCB) pridružio se 2000. godine, gdje je u deset godina prošao niz radnih mjesta u operativnom sektoru, od analitičara proizvodnih procesa, upravljanja tvornicama pića do vođenja cjelokupnog lanca opskrbe CCB za Hrvatsku.

Stjepan Nikolić diplomirao je 1995. godine na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu na procesno-energetskom smjeru, stekavši zvanje diplomiranog inženjera strojarstva, pri čemu je sudjelovao u osnivanju Lean udruženja i povremeno surađivao u svojstvu vanjskog asistenta na Katedri za industrijsko inženjerstvo. Započeo je međunarodni poslijediplomski studij MBA na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu te je završio nekoliko specijalističkih programa za upravljanje lancem opskrbe, proizvodnim procesima i poslovnim sustavima na međunarodnim sveučilištima u Južnoafričkoj Republici, Ujedinjenoj Kraljevini, Švicarskoj i Sjedinjenim Američkim Državama.

UPRAVLJANJE KVALITETOM

INOVATIVNOST I NAGRADE

Radnici INA Grupe već preko pola stoljeća kontinuirano prijavljuju inovacijske prijedloge koji su danas u kategorijama patent (izum), industrijski dizajn, tehničko unapređenje, racionalizacija poslovanja ili korisna ideja.

Tijekom 2019. godine implementiran je novi, pojednostavljeni sustav prijave i obrade inovacijskih prijedloga na razini INA Grupe te je kroz projekt „Budi inovator“ prezentiran radnicima u cilju poticanja njihove inventivnosti i kreativnosti. To je rezultiralo povećanjem broja prijava inovacijskih prijedloga. Do sada je Komisija za ocjenu inovacijskih prijedloga INA Grupe prihvatila 25 inovacijskih prijedloga kojima se unapređuju poslovni procesi logistike, maloprodaje i sigurnosti.

Cjelokupna kampanja rezultirala je i uspješnim predstavljanjem INA Grupe na 44. hrvatskom salonu inovacija INOVA-BUDI UZOR 2019. gdje su naši inovatori osvojili tri zlatne medalje i tri brončane medalje za nove proizvode i unaprjeđenja poslovnih procesa. INA, d.d. je također predstavila i Inin prvi start-up program pod nazivom ANI kako bi se dobile nove ideje i inovacije koje bi se mogle iskoristiti za rješavanje internih izazova ili za razvoj novih poslovnih linija.

KVALITETA

Upravljanje kvalitetom primjenjuje se na sve poslovne procese kroz jedinstven kompanijski sustav uveden i u veća društva INA Grupe, a čiji je cilj kontinuirano poboljšanje procesa i razvoj kvalitete proizvoda i usluga. U 2019. godini INA Grupa posjeduje certifikate ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001, OHSAS 18001 te održivosti biogoriva EU-ISCC koji je nužan uvjet za prodaju biogoriva na tržištu EU-a. Nadziranje cijelog sustava upravljanja kvalitetom uvedeno je eksternom revizijom (1), integriranim, procesnim internim revizijama za sve sustave upravljanja (187) i revizijama kvalitete dobavljača (3). Kroz suradnju sa srodnim procesima nadzora kompanije kao što su zaštita zdravlja i sigurnost, interna revizija, usklađenost s regulativom i revizijama sigurnosti postiže se bolji nadzor nad procesima kompanije. Tijekom 2019. godine provedena su poboljšanja procesa internih revizija, upravljanja dokumentima i edukacije o kvaliteti.

U 2019. godini uspješno je nastavljena i praksa provjere procesa zaštita osobnih podataka kroz interne revizije organizacijskih jedinica INA, d.d. kod kojih postoji potreba osnivanja zbirke te u revizijama ostalih društava INA Grupe.

Stručnjaci INA, d.d. aktivno sudjeluju u radu Hrvatskog društva za kvalitetu (HDK) i Hrvatskog zavoda za norme te članstvom u Nadzornom odboru HDK pridonose razvoju dobrih odnosa sa zainteresiranim stranama i ugledu naše kompanije.

NORMIZACIJA

INA norme utvrđuju specifikaciju kvalitete naših proizvoda i sirovina, normiraju elemente vizualnog identiteta kompanije te propisuju pravila i standarde u području poslovne komunikacije. U 2019. godini obavljena je revizija šest postojećih INA normi i 12 sigurnosno-tehničkih listova.

Aktivnim radom u više od 34 tehnička odbora, brojnih pododбора i radnih skupina pri Hrvatskom zavodu za norme (HZN) stručnjaci INA, d.d. unapređuju i proces održivog razvoja naše kompanije.

INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

Zaštita intelektualnog vlasništva obuhvaća zaštitu izuma (patentom), robnog i uslužnog znaka, naziva proizvoda, elemenata vizualnoga identiteta maloprodajnih mjesta (žigom) i zaštitu vanjske pojavnosti, odnosno izgleda proizvoda (industrijskim dizajnom). U skladu s poslovnim interesima INA, d.d. štiti: ime INA međunarodnom registracijom koja osigurava zaštitu u 27 zemalja (Hrvatska, Albanija, Alžir, Austrija, zemlje Beneluksa, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka Republika, Egipat, Italija, Kosovo, Liberija, Mađarska, Makedonija, Maroko, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Ruska Federacija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Švicarska, Ukrajina), 51 žig u Hrvatskoj, 23 žiga u Sloveniji, 21 žig u Makedoniji, 25 žigova u Bosni i Hercegovini, 18 žigova u Srbiji, 11 žigova u Albaniji, 20 žigova na Kosovu, 18 žigova u Crnoj Gori, deset žigova u Mađarskoj te jedan žig u Bjelorusiji, kao i šest industrijskih dizajna u Hrvatskoj, pet industrijskih dizajna u Bosni i Hercegovini i Sloveniji, četiri industrijska dizajna u Srbiji, Makedoniji, Crnoj Gori i na Kosovu te internet domene u Makedoniji i Bosni i Hercegovini.

Tijekom 2019. godini registrirana su 23 nova žiga u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Sloveniji, Kosovu, Crnoj Gori, Srbiji, Italiji, Mađarskoj i Bjelorusiji. Produžena je zaštita za 12 žigova elemenata vizualnog identiteta maloprodajnih mjesta (Mađarska) i industrijski dizajn-totem (Slovenija). Ujedno je u Hrvatskoj produžena zaštita loga STSI i provedena nova zaštita loga PLAVI TIM.

Drugi dio intelektualnog vlasništva INA, d.d. čine zaposlenici sa svim svojim znanjima, idejama i učenjima koja primjenjuju u radu. Kontinuirano se održava Baza kompanijskog znanja u kojoj se može naći sve ono što čini kreativno stvaralaštvo zaposlenika INA, d.d.

3

NAŠE
POSLOVANJE

PREGLED POSLOVANJA ISTRAŽIVANJA I PROIZVODNJE NAFTE I PLINA

Postignuća

- Povećanje našeg istražnog prostora u Hrvatskoj za 6.604 km² s tri nova bloka
- Izbušena i u proizvodnju puštena najdublja istražna bušotina u posljednjih 35 godina na koncesiji u Egiptu na kojoj smo operator
- Zadržan pad proizvodnje na zrelim poljima ispod 3%

Ključna poruka operativnog direktora

“ Ini su dodijeljene dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na tri istražna bloka u Hrvatskoj tako da je naš istražni prostor sada veći za 6.604 km². To nam omogućuje da nastavimo s novim valom istražnih aktivnosti nakon uspjeha s blokom Drava-02 i dodatno doprinesemo obnovi rezervi i održivosti poslovanja. U Egiptu smo otkrili ugljikovodike našom najdubljom istražnom bušotinom u posljednjih 35 godina.

Sve navedeno postignuto je bez većih incidenata u području ZZSO-a kojih također nije bilo ni tijekom 20 godina naših aktivnosti u sjevernom Jadranu, što smo obilježili upravo ove godine. ”

Tvrtko Perković
Operativni direktor
Istraživanja i proizvodnje nafte i plina

Izazovi

- Obnova rezervi organskim i anorganskim rastom
- Povećanje operativne učinkovitosti i produktivnosti
- Početak nove razradne faze na poljima u sjevernom Jadranu

PREGLED POSLOVANJA I KLJUČNA POSTIGNUĆA U 2019. GODINI

Na kraju 2019. godine, INA Grupa imala je 107 MMboe dokazanih i vjerojatnih (2P) rezervi ugljikovodika s prosječnom dnevnom proizvodnjom od 33,9 Mboe.

Program unapređenja učinkovitosti

Program unapređenja učinkovitosti Istraživanja i proizvodnje nafte i plina pokrenut je krajem 2018. godine i odvijat će se u fazama od 2019. do 2023. godine, a faza implementacije započela je u svibnju 2019. godine.

Svrha je programa aktivirati cjelokupni potencijal Istraživanja i proizvodnje nafte i plina optimizacijom proizvodnje i troškova te unapređenjima procesa. Imajući u vidu prirodni pad proizvodnje na našim zrelim poljima, cilj je osigurati dugoročnu održivost poslovanja.

U inicijalnoj je fazi osmišljeno više od 250 ideja što je rezultiralo s više od 100 različitih projekata/inicijativa, a faza implementacije započela je u svibnju.

Program predviđa povećanje slobodnog novčanog tijeka u iznosu od 40 milijuna dolara godišnje, povećanje kapitalnih ulaganja od 10 milijuna dolara godišnje i od 2021. godine godišnji rast proizvodnje od 4%. U drugom polugodištu 2019. godine, utjecaj Programa na slobodni novčani tijek ostvaren je uštedama troškova u iznosu od 4 milijuna dolara te re-evaluacijom kapitalnih ulaganja u iznosu od 8 milijuna dolara.

Kontinentalna Hrvatska

Istraživanja

U 2019. godini nastavljene su aktivnosti na istražnom prostoru Drava-02. Komercijalno je otkriće proglašeno na bušotini Severovci-1 u srpnju. Bušotina Jankovac-1 izbušena je u prosincu, a njeno ispitivanje očekuje se u 2020. godini, što će označiti završetak programa radova Prve istražne faze koji je realiziran u punom opsegu. U prosincu 2019. godine Vlada RH donijela je odluku kojom Ini odobrava ulazak u Drugu istražnu fazu koja traje do kraja 2021. godine.

Nadmetanje za istražne prostore

INA, d.d. sudjelovala je na dva nadmetanja, Drugom nadmetanju za kopno za Panonski bazen i Trećem nadmetanju za kopno za Dinaride. Na temelju geološke evaluacije INA, d.d. podnijela je ponude za četiri bloka u Panonskom bazenu i jedan blok u Dinaridima.

Vlada RH dodijelila je Ini dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na dva istražna prostora DR-03 i SZH-01 u Panonskom bazenu te na jednom u Dinaridima, DI-14. Novi istražni prostori omogućit će istraživanje preostalog potencijala u kontinentalnoj Hrvatskoj.

Razrada polja

U 2019. godini nastavljena je implementacija koncepta optimizacije crpljenja polja kojim je od njegovog uvođenja 2016. godine obuhvaćeno ukupno deset polja.

Sam koncept odnosi se na poboljšanja cjelokupnog proizvodnog sustava – produktivnosti ležišta, bušotina, cjevovoda i postrojenja - što je omogućeno zahvaljujući primjeni integriranih računalnih modela. Planira se nastavak implementacije koncepta i u budućem razdoblju na novim perspektivnim zrelim kopnenim poljima te na već obuhvaćenim poljima.

Koncept revitalizacije neaktivnih bušotina s ciljem proizvodnje dodatnih količina ugljikovodika izvođenjem remontnih radova uspješno je nastavljen i u 2019. godini. Za neaktivne bušotine na raspolaganju su nam vrlo ograničeni podaci, kao što su zasićenje ugljikovodicima i ležišni parametri koji su potrebni za procjenu kapaciteta ležišta i proizvodnje, što ponovno privođenje neaktivnih bušotina proizvodnji čini još i većim postignućem.

U 2019. godini kapitalni remontni izvedeni su na ukupno 64 bušotine.

Predložene su lokacije 15 novih razradnih bušotina za daljnju evaluaciju nakon interpretacije seizmike snimljene 2016. godine na osam polja.

Povećanje iscrpka nafte (Enhanced Oil Recovery - EOR)

EOR projekt na poljima Ivanić i Žutica Sjever nastavljen je tijekom 2019. godine, tako da ove godine obilježavamo pet godina od početka utiskivanja CO₂ na polju Ivanić i četiri godine od početka utiskivanja CO₂ na polju Žutica Sjever. Od početka EOR projekta, proizvodnja na polju Ivanić povećana je dva i pol puta, a na Žutici Sjever šest i pol puta. Preko 60% ukupno proizvedenih količina ugljikovodika na polju Ivanić i 90% proizvodnje na polju Žutica Sjever rezultat su implementacije EOR projekta.

Tim za EOR program nastavlja s objedinjenim multidisciplinarnim vođenjem postojećih i budućih EOR projekata. Tim prati i optimizira utisne i proizvodne sustave na poljima Ivanić i Žutica te će raditi na širenju EOR tehnologije i na druga polja.

Nove tehnologije

U 2019. godini ugrađena su tri linearna pogona klipnih šipki s ciljem ponovnog pokretanja proizvodnje na neaktivnim bušotinama i poboljšanja učinkovitosti umjetnog podizanja fluida. Linearni pogoni klipnih šipki pokazali su se učinkovitima, kako u pogledu povećanja proizvodnje na zrelim poljima tako i u pogledu smanjenja operativnih troškova.

Nakon ohrabrujućih rezultata prethodnih godina, u 2019. godini automatiziran je rad 11 bušotina koje proizvode dubinskim pumpama s klipnim šipkama, čime je ukupan broj automatiziranih bušotina povećan na 78.

Radi smanjenja broja remonata i slijedom toga operativnih troškova na 40 proizvodnih bušotina opremljenih dubinskim pumpama s klipnim šipkama ugrađena je dodatna nadzemna proizvodna oprema kako bi se smanjio broj kvarova. Rezultati pokazuju da je vremensko razdoblje bez kvarova proizvodne opreme znatno produženo.

Metoda umjetnog podizanja fluida na naftnom polju Ivanić se mijenja na način da se pumpe s klipnim šipkama zamjenjuju električnim uronjenim centrifugalnim pumpama s kontinuiranim dubinskim doziranjem inhibitora korozije. Do sada je ugrađeno ukupno 18 električnih uronjenih centrifugalnih pumpi, od čega njih 15 u 2019. godini. Navedeno će rezultirati smanjenjem operativnih troškova zbog smanjenja broja remonata, a također će omogućiti fleksibilniju proizvodnju sukladno ciklusima utiskivanja CO₂.

Jadran

INA, d.d. je koncesionar na tri eksploatacijska polja s 11 plinskih polja u Jadranu.

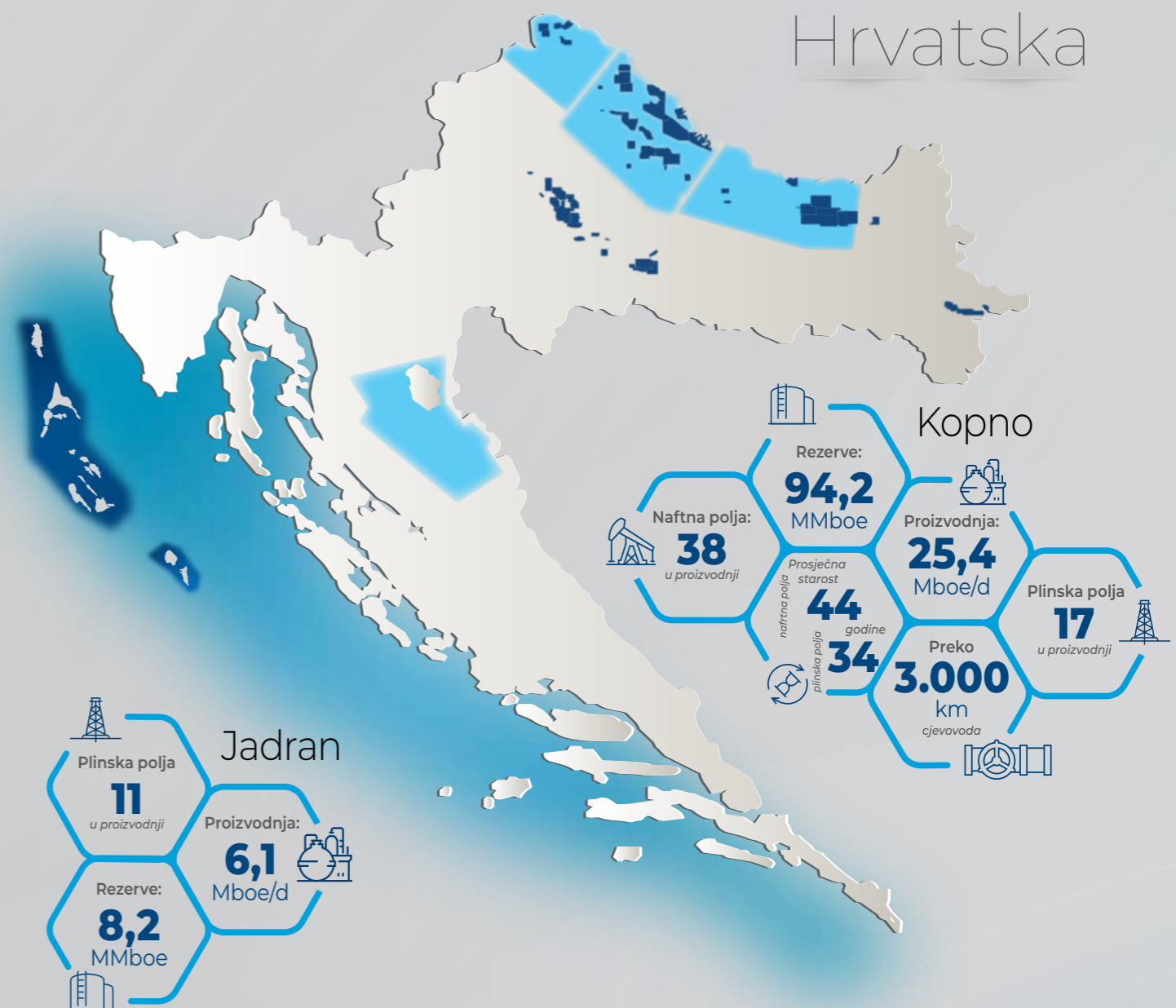
Prvi put u svojoj povijesti, INA, d.d. je putem tvrtke INA Jadran d.o.o. postala samostalan operator deset plinskih polja nakon stjecanja udjela bivšeg partnera, kompanije Eni. Tom su transakcijom povećane Inine rezerve i proizvodnja prirodnog plina, a istovremeno je omogućen

daljnji razvoj tako da su već u tijeku pripreme za početak višegodišnje kampanje bušenja.

Intenzivirana je dodatna razrada polja obuhvaćenih koncesijama te je, kako bi se definirale daljnje aktivnosti, zajedno s partnerom, kompanijom Edison, izrađena studija procjene dodatnog plinskog potencijala šireg područja sjevernog Jadrana.

Aktivnosti na postojećim platformama usmjerene su na osiguranje cjelovitosti i funkcionalnosti sustava, kao i na ublažavanje prirodnog pada proizvodnje smanjenjem neplaniranih zastoja u radu.

Kontinuirana primjena Direktive o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti osigurava poštivanje najviših sigurnosnih standarda za morski okoliš. Već šest godina zaredom prilikom izvođenja odobalnih aktivnosti nije zabilježena nijedna ozljeda, niti je tijekom naših 20 godina proizvodnje na Jadranu bilo negativnih utjecaja na okoliš.

Egipat

INA, d.d. je u Egiptu operator na jednoj koncesiji - East Yidma, a na tri koncesije: North Bahariya, Ras Qattara i West Abu Gharadig je partner s manjinskim udjelom.

East Yidma: Inina najdublja istražna bušotina u zadnjih 35 godina, Rizk-2D, izbušena je do konačne dubine od 5.613 m. Bušotinom su otkrivene komercijalne količine ugljikovodika te je puštena u proizvodnju krajem prosinca. Na bušotinama Rizk East-1 i Sidi Rahman-6 izvedeni su remont.

North Bahariya: Provedena je intenzivna kampanja bušenja koja je rezultirala s 15 novih bušotina. Osim toga, izvedena su 34 remonta i započele su pripreme za izgradnju centralnih objekata za obradu proizvedenih ugljikovodika. Očekuje se da će opsežni program bušenja i sustav za utiskivanje vode omogućiti maksimalan iscrpak rezervi prije isteka koncesije u 2029.

Ras Qattara: Izbušene su tri razradne bušotine, izvedeno je 16 remontnih radova kao i radovi nadogradnje mreže priključnih cjevovoda, remont i nadzemnih objekata te druge povezane aktivnosti za održavanje proizvodnje.

West Abu Gharadig: Izvedeni su rudarski radovi, generalni popravci i nadogradnje nadzemnih sustava kao i druge povezane aktivnosti za održavanje proizvodnje.

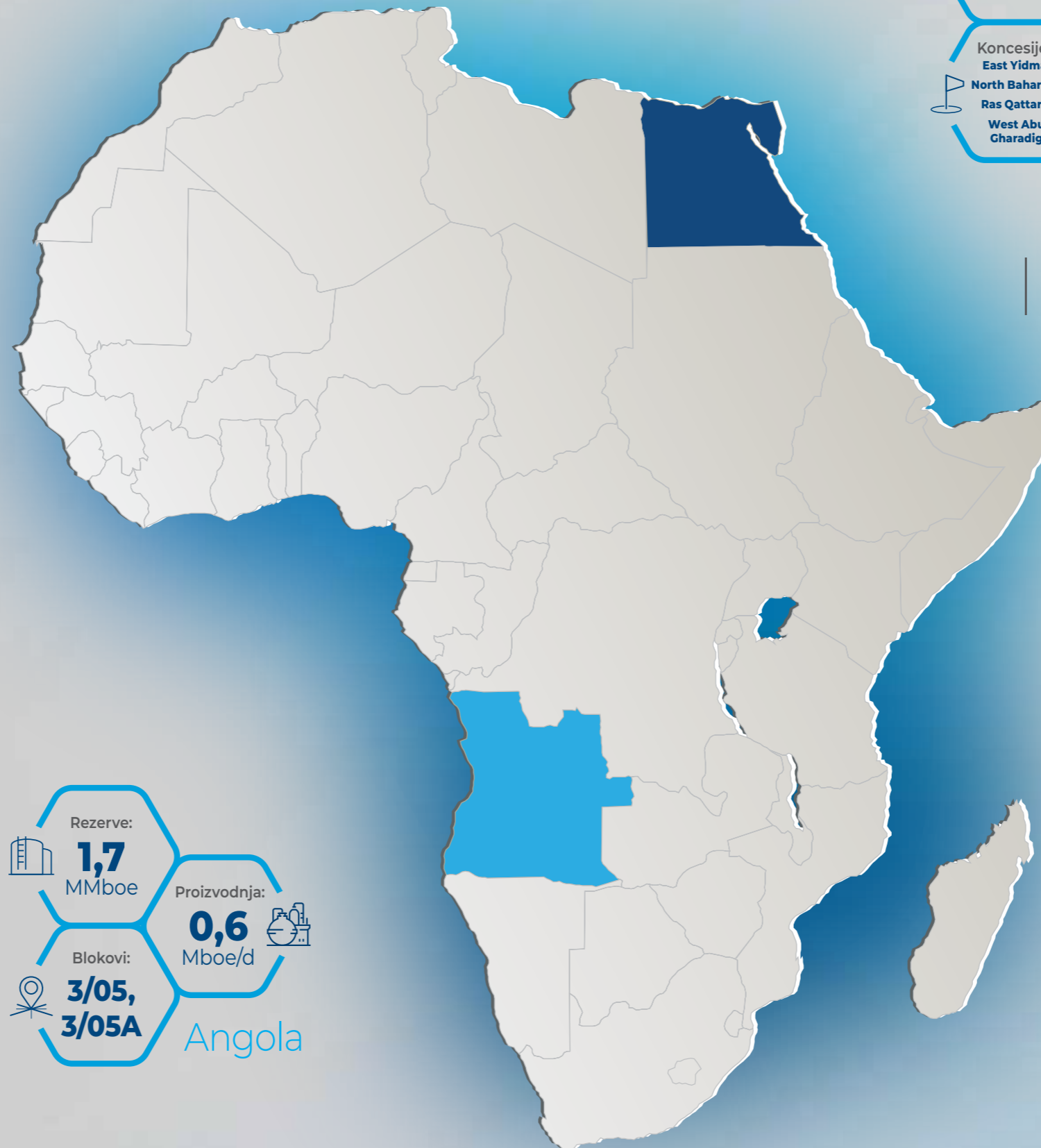
Angola

Blok 3/05: Program radova odnosio se na održavanje postrojenja i pripreme za glavnu kampanju remontnih radova.

Blok 3/05A: Program radova odnosio se na ponovnu procjenu dodatnog potencijala polja Punja i pripreme radove za ponovno pokretanje proizvodnje. Zbog tehničkih problema tijekom godine, na bloku nije bilo proizvodnje.

Razvoj portfelja

U 2019. godini intenzivirane su aktivnosti na razvoju portfelja usredotočene na Inine tradicionalne regije - Srednji istok i sjevernu Afriku te jugoistočnu Europu, posebno Hrvatsku i Egipat (gdje je INA, d.d. već prisutna), ali uz širenje fokusa na Ukrajinu i Albaniju. Poduzeti su napori za identificiranje novih prilika za stjecanje naftnih prava s dovoljnim potencijalom za povećanje proizvodnje i rezervi bilo kroz istraživanje, razradu polja ili upravljanje zrelim poljima. Odabrani projekti od interesa uglavnom su se odnosili na aktivnost istraživanja na kopnu niskog do srednjeg rizika te na proizvodna polja s potencijalom trenutačne obnove rezervi.

Inozemstvo

STRATEGIJA I IZGLEDI

Obnova rezervi i održavanje stabilne razine proizvodnje ostaju naši glavni prioriteti kako bi omogućili održivi rast u budućnosti. To se može postići izgradnjom diversificiranog portfelja koji će obuhvaćati i organske i anorganske projekte za što je u 2019. godini INA, d.d. stvorila čvrst temelj povećanjem svog istražnog prostora u Hrvatskoj i nastavkom snažnih napora za osiguranje pretpostavki rasta u nadolazećim godinama.

INA, d.d. nastavit će sudjelovati na nadmetanjima u inozemstvu s ciljem stjecanja i otkrivenih rezervi i novih istražnih koncesija. Ishod evaluacije ponuda za stjecanje naftnih prava većim će dijelom ovisiti o kretanju cijene nafte na tržištu kao i o optimalnom uklapanju u strategiju kompanije.

Kada su u pitanju postojeća polja, INA, d.d. planira iskoristiti njihov puni potencijal. Nastavlja se program istraživanja na bloku Drava-02, a započinju aktivnosti na novo dodijeljenim istražnim prostorima u kontinentalnoj Hrvatskoj.

Nastavit ćemo provoditi koncept optimizacije crpljenja polja, projekt povećanja iscrpka nafte proširit ćemo i na druga kopnena naftna polja ocijenjena prikladnima za takve aktivnosti te ćemo također započeti s razradom polja u sjevernom Jadranu.

FINANCIJSKI I OPERATIVNI PREGLED POSLOVANJA

U 2019. godini EBITDA iznosi 2.356 milijuna kuna što predstavlja smanjenje od 28% u usporedbi s 2018. godinom. Niža EBITDA uglavnom je rezultat 10% niže cijene Brent nafte koja je imala negativan utjecaj na prihode od prodaje nafte i kondenzata.

REZULTATI SEGMENTA*	MIL. KN			MIL. USD**		
	2018.	2019.	PROMJ. %	2018.	2019.	PROMJ. %
Prihodi ukupno	4.187	3.745	(11)	667	566	(15)
EBITDA ¹	3.287	2.356	(28)	523	356	(32)
EBITDA bez jednokratnih stavki ²	3.014	2.356	(22)	480	356	(26)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.256	1.149	(49)	359	174	(52)
Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki ²	1.983	1.431	(28)	316	216	(32)
Pojednostavljeni slobodni novčani tijek ³	2.365	1.669	(29)	377	252	(33)
Kapitalna ulaganja	649	687	6	103	104	1

* Rezultati segmenta odnose se na Istraživanje i proizvodnja nafte i plina kompanije INA, d.d. i sljedećih ovisnih kompanija: Adriagas S.r.l. Milano, Croplin d.o.o., INA Adria B.V. i INA Jadran d.o.o.

** Financijski rezultati preračunati su iz kuna u dolare po sljedećem prosječnom deviznom tečaju HNB-a: za 2018. godinu – 6,28 kn/USD; za 2019. godinu – 6,62 kn/USD

¹ EBITDA = EBIT + Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)

² Na rezultat u 2018. godini negativno su utjecala: isplata otpremnina i neto rezerviranja u iznosu od 18 milijuna kuna, zajedno s pozitivnim utjecajem kupnje kompanije INAGIP, d.o.o. u iznosu od 291 milijuna kuna; na rezultat u 2019. godini negativno je utjecalo vrijednosno usklađenje imovine – plinska polja u Hrvatskoj u iznosu od 282 milijuna kuna

³ Pojednostavljeni slobodni novčani tijek = CCS EBITDA bez jednokratnih stavki – kapitalna ulaganja

Proizvodnja nafte u Hrvatskoj je bila niža kao rezultat prirodnog pada proizvodnje uglavnom na poljima Đeletovci i Stručec smanjujući pozitivne utjecaje dodatne razrade, optimizacije proizvodnje bušotina i EOR projekta.

Proizvodnja prirodnog plina manja je i na kopnenim i na odobalnim poljima kao rezultat prirodnog pada proizvodnje i povećanog udjela vode u proizvodnji odobalnog polja Izabela te glavnih kopnenih plinskih polja (Duboka Podravina i Vučkovec).

U Egiptu su intenzivni remontni radovi i aktivnosti bušenja rezultirali većom proizvodnjom, dok je niža proizvodnja u Angoli odraz prirodnog pada proizvodnje i različitih tehničkih ograničenja na Bloku 3/05.

PROIZVODNJA UGLJIKOVODIKA (Mboe/d)	2018.	2019.	PROMJ. %
PROIZVODNJA NAFTE	14,6	14,5	(1)
Hrvatska	12,5	12,1	(3)
Egipt	1,5	1,8	20
Angola	0,6	0,6	-
PROIZVODNJA PRIRODNOG PLINA	18,9	18,1	(4)
Hrvatska kopno	12,4	12,0	(3)
Hrvatska Jadran	6,5	6,1	(6)
KONDENZAT	1,4	1,3	(7)
Hrvatska	1,4	1,3	(7)
UKUPNA PROIZVODNJA UGLJIKOVODIKA	34,9	33,9	(3)
PROSJEČNA CIJENA UGLJIKOVODIKA			
Ukupna cijena ugljikovodika (USD/boe)*	53	48	(9)

*Izračunato na temelju ukupnih prihoda eksterne prodaje uključujući i prodajnu cijenu plina

Povećanje rezervi od 4,3 MMboe na razini cijelog portfelja poništeno je količinama proizvedenima u 2019. godini, što je rezultiralo smanjenjem 2P rezervi u usporedbi s 2018. godinom.

PREGLED REZERVU (MMboe)	1P		2P	
	2018.	2019.	2018.	2019.
PO ZEMLJAMA				
Hrvatska kopno	76	71	100	94
Hrvatska Jadran	6	4	11	8
Egipt	1	1	3	3
Angola	1	1	1	2
UKUPNO	84	77	115	107
PO PROIZVODIMA				
Nafta	44	41	58	55
Plin	37	33	52	48
Kondenzat	3	3	5	4
UKUPNO	84	77	115	107

KAPITALNA ULAGANJA 2019. (MIL. KN)	HRVATSKA	EGIPAT	ANGOLA
Istraživanje	42	66	-
Razrada	279	94	8
Ostalo	198	-	-
UKUPNO	519	160	8

PREGLED POSLOVANJA RAFINERIJA I MARKETINGA

Postignuća

- ▶ Odobren je projekt obrade teških ostataka (vrijednosti oko 4 milijarde kuna) u Rafineriji nafte Rijeka
- ▶ Prerada nafte koncentrirana je na jednoj lokaciji
- ▶ Snažna tržišna pozicija na osnovnim tržištima uz povećanje prodaje

Ključna poruka operativnog direktora

“ Nastavkom strategije INA R&M Novi smjer 2023., prvu polovicu 2019. godine obilježio je najveći remont rafinerije u povijesti Ine kojim je poboljšano više aspekata Rafinerije nafte Rijeka. Transformirana je RiM organizacija, lokacija Sisak priprema se za transformaciju u industrijski centar, dok je u ostatku godine pažnja bila usmjerena na dovršetak EPC ugovora za Rijeku te ugovaranje baznog projekta za Bio-rafineriju u Sisku.

Tijekom cijele godine, prodajni tim RiM-a bio je usmjeren na naše kupce na osnovnim i regionalnim tržištima što je rezultiralo većom prodajom goriva.

U nadolazećem razdoblju očekujemo izazovno vanjsko okruženje, što će među ostalim uključivati i IMO regulative. S obzirom na iznimne sposobnosti našeg tima, čvrsto vjerujem da je pred nama još jedna uspješna godina. ”

Stjepan Nikolić
Operativni direktor
Rafinerija i marketinga

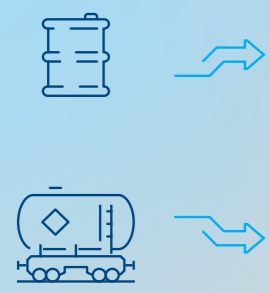

Izazovi

- ▶ Uspješno se suočiti s izazovima tržišta u smislu novih propisa vezanih uz brodsko gorivo
- ▶ Pokretanje Propan-propilen splittera u Rafineriji nafte Rijeka
- ▶ Nastavak uvođenja Programa transformacije INA R&M Novi smjer 2023

RAFINERIJA
NAFTE
SISAK

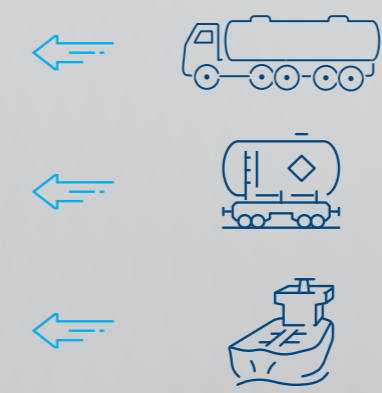
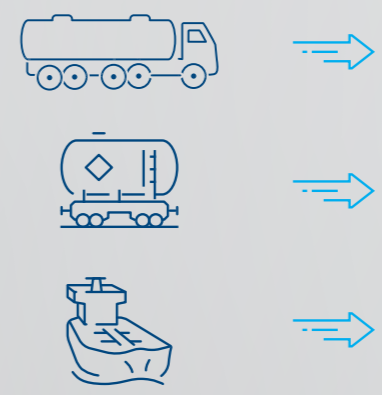
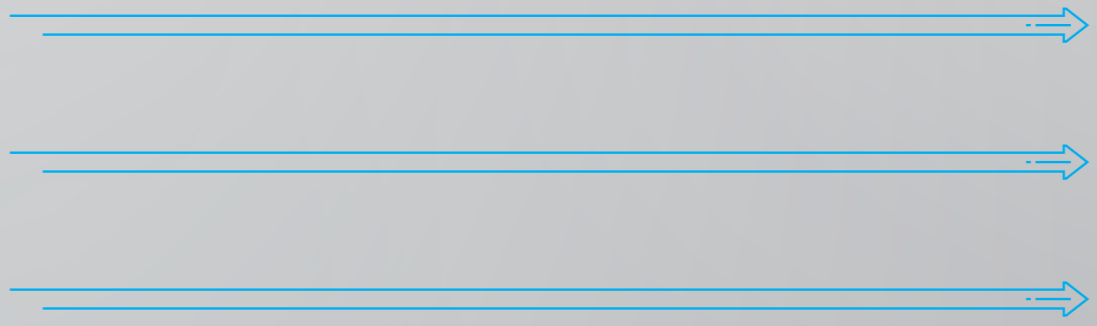
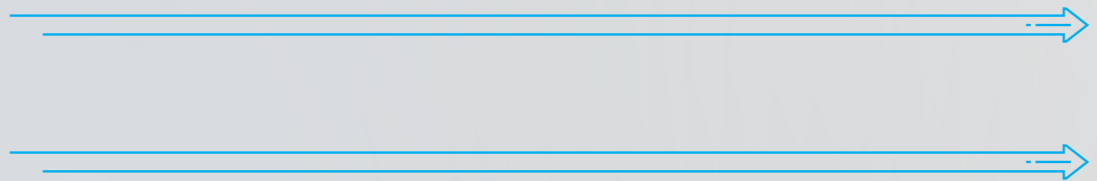
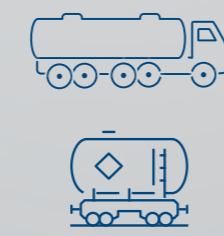
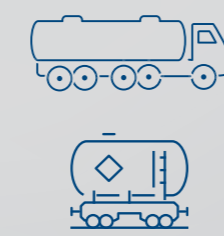
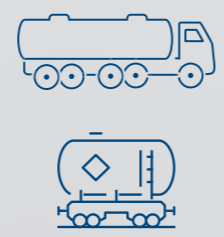
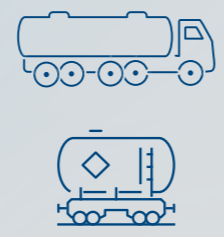
2,2 Mtpa
NCI: **6,1**

RAFINERIJA
NAFTE
RIJEKA

4,5 Mtpa
NCI: **9,1**

MALOPRODAJA

1.115 kt

VELEPRODAJA
(HR,BiH,SLO,IT)

2.083 kt

**OSTALI
IZVOZ**

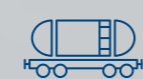

1.206 kt

**LOGISTIČKA
PRIJEVOZNA
FLOTA****

više od **250** autocisterni

više od **500** željezničkih cisterni

6 brodova

* uključuje skladišta u Rijeci i Sisku
** obuhvaća unajmljene i vlastite kapacitete

PREGLED POSLOVANJA I KLJUČNA POSTIGNUĆA U 2019. GODINI

Komercijalne aktivnosti

INA, d.d. održala je snažnu tržišnu poziciju s povećanim tržišnim udjelima na svojim osnovnim tržištima u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini. Veća prodaja motornih goriva bila je rezultat izrazite učinkovitosti veleprodaje i strožih pravila. Poboljšana je i učinkovitost u smislu marži prodaje. Iskorištenje tržišnih prilika (npr. neplanirano zaustavljanje rada brodske rafinerije) dovelo je do povećane prodaje motornih goriva u Bosni i Hercegovini te Albaniji. Fokus aktivnosti tradinga bio je uvoz s obzirom na remont rafinerije, a kako bi se pokrila potražnja osnovnih tržišta. Povećana je prodaja UNP-a u Sloveniji. U 2019. godini zadržala se snažna prodaja motornih goriva na talijanskom tržištu; prodaja je iznosila oko 300 kt. Rast potražnje za mlaznim gorivom bio je pokretač povećane prodaje. Prodaja bitumena značajno je porasla do količine iznad 50 kt podržavajući projekt Proizvodnje bitumena u Sisku. Sukladno potrebama kupaca i novim zakonskim propisima, došlo je do daljnje diversifikacije portfelja proizvoda loživog ulja.

Rad rafinerija

Početak godine (od siječnja do svibnja) obilježen je najvećim remontom u povijesti Rafinerije nafte Rijeka, rezultat čega je poboljšana energetska učinkovitost. Tijekom tog razdoblja, prerada u Sisku je podržavala opskrbu tržišta time smanjujući potrebu za uvozima. Nakon ponovnog pokretanja rada Rijeke, sisačka postrojenja radila su na način iskorištavanja sinergija između dvije lokacije (npr. povećani transferi poluproizvoda radi boljeg iskorištenja konverzije postrojenja obiju rafinerija). U 2019. godini nastavljeno je s diversifikacijom košare sirove nafte preradom ukupno 12 vrsta nafte, dok je istovremeno povećan udio laganih nafti kako bi se pripremili za nove regulative za brodska goriva.

Logistika i distribucija

S ciljem kontinuiranog unapređenja, uveden je program "Pay for skills" usmjeren na poboljšanje kompetencija, fleksibilnosti i produktivnosti zaposlenika s godišnjom uštedom od 1 milijuna dolara. Istovremeno je postignut pozitivan učinak na zadovoljstvo radnika i njihovu angažiranost. Nastavljene su izražene investicije u tehnička rješenja radi povećanja sigurnosti rada (npr. zaštita od

pada na Terminalu Osijek i unapređenje zaštite od požara kod Opskrbe zrakoplova terminala Zagreb) te u razvoj kulture sigurnosti (program o nesvjesnom ponašanju za više od 500 zaposlenika), što je rezultiralo padom stope ozljeda. U 2019. godini uspostavljen je kontinuirani transfer domaće nafte kroz dva kanala; željeznicom prema Rijeci te omogućavanje prihvata nafte u JANAF-ov sustav naftovoda na lokaciji Sisak.

Plin i energija

Ukupna prodaja prirodnog plina INA, d.d. (isključujući internu potrošnju) iznosila je 1.271 bcm, čime se INA, d.d. zadržala kao jedan od vodećih dobavljača na hrvatskom tržištu. Do kraja lipnja, INA, d.d. osigurala je isporuke prirodnog plina za plinsku godinu 2019./2020., osiguravajući lni vodeću ulogu među traderima i dobavljačima u Hrvatskoj. S obzirom na pad domaće proizvodnje, porasla je potreba za ugovaranjem i drugih dobavljača plinom. S tim u vidu, u lipnju su potpisana dva ugovora s renomiranim dobavljačima tako osiguravajući fleksibilan izvor prirodnog plina na VTP Hrvatska s mogućnošću uvoza do 520 mcm prirodnog plina godišnje. Nadalje, sklopljen je i godišnji ugovor o opskrbi električne energije za zadovoljenje ukupnih potreba INA, d.d. za električnom energijom. Izdana su odobrenja za ishođenje licence za trading energijom te za sklapanje okvirnog ugovora s HEP-om za opskrbu energijom u 2021. godini uz mogućnost produljenja na 2022. godinu, s različitim modelima određivanja cijena (HEPi Trader) radi boljeg uvida u energetske tržište i optimiziranja troškova energije INA Grupe.

Projekt obrade teških ostataka

U prosincu je odobrena investicija u Projekt obrade teških ostataka u Rafineriji nafte Rijeka, ukupne vrijednosti oko 4 milijarde kuna. Između INA, d.d. i KT – Kinetics Technology S.p.A. potpisan je ugovor za izgradnju postrojenja za odgođeno koksiranje vrijednosti 3,3 milijarde kuna. Osim izgradnje DCU postrojenja, projekt također uključuje izgradnju luke za otpremu koksa i skladišne instalacije, novi elektrovod i trafostanicu te modernizaciju postojećih postrojenja. Osim glavnog izvođača radova, očekuje se da će u izvršenju projekta uvelike sudjelovati hrvatske tvrtke, kroz projektiranje, isporuku materijala i opreme te izgradnju, inženjering i druge radove. Očekivano trajanje gradnje je tri godine.

**NADOGRADNJA
RAFINERIJE NAFTE
RIJEKA**

**INDUSTRIJSKI
CENTAR U SISKU**

**SNAŽNA REGIONALNA
PRODAJA**

**FLEKSIBILNA I
EFIKASNA LOGISTIKA**

**ENERGETSKA EFIKASNOST
I OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE**

prosječna godišnja EBITDA
u proteklih 10 godina

-0,5
mlrd. kn

+1,0
mlrd. kn

prosječna godišnja
EBITDA nakon 2023.

STRATEGIJA I IZGLEDI

Osnovni cilj strategije Rafinerije i marketinga je pretvorba segmenta koji trenutno generira gubitke u profitabilan segment. S tim u vidu, u 2018. godini osmišljen je i pokrenut Program INA R&M Novi smjer 2023. Rezultati poduzetih koraka programa značit će procijenjenu godišnju EBITDA-u segmenta od preko 1 milijarde kuna.

Glavni doprinos tom program daje unapređenje Rafinerije nafte Rijeka koje će ju transformirati u modernu europsku rafineriju i osigurati da INA Grupa zadrži snažnu poziciju na tržištu. Dovršetkom Projekta obrade teških ostataka, kompleksnost i učinkovitost rafinerije će bitno porasti, proizvodnja visokovrijednih proizvoda bit će na maksimalnoj razini što će ukloniti potrebu za uvozima, a iskorištenje kapaciteta bit će znatno povećano. Radi se o velikoj investiciji koja će osigurati održivost segmenta u budućnosti.

Započete su i pripremne aktivnosti za transformaciju Siska u industrijski centar. Proizvodnja bitumena bit će ponovno aktivirana u 2021. godini, što je velika ključna točka u procesu transformacije. Druge bitne aktivnosti bit će usmjerene na razvoj obnovljive energije na lokaciji Sisak, uključujući potencijalnu izgradnju bio-rafinerije koja ima stratešku važnost ne samo za INA, d.d. već i za cjelokupnu hrvatsku energetska industriju, te na postrojenja za solarnu energiju. Također se planira i izgradnja poligona za sigurnosnu obuku vatrogasaca time osiguravajući zaposlenicima višu razinu edukacije na polju sigurnosti te unapređenje njihovih vještina u spašavanju života.

Kontinuirana ulaganja u logističku infrastrukturu bit će usmjerena na ključne točke opskrbe tržišta time osiguravajući najbolju moguću uslugu našim kupcima. Važan korak u procesu predstavljat će digitalizacija procesa i praćenje najboljih trendova na tržištu, a kao potpora svakodnevnim operativnim aktivnostima.

U smislu tradinga prirodnog plina, glavni je cilj održavanje strateške pozicije kroz zadržavanje naše aktualne tržišne pozicije u svim segmentima kupaca. Započeta je digitalizacija procesa što će značiti podršku svakodnevnim poslovnim aktivnostima u postizanju uzora za svaku organizaciju. Unapređenje zadovoljstva kupaca te biti prvi odabir naših kupaca je kontinuirana tema kao jedan od glavnih stupova uspješnog poslovnog razvoja.

INA, d.d. stavlja težište na poboljšanje energetske učinkovitosti te korištenje obnovljive energije. Upotreba vodika kao transportnog goriva značajno doprinosi smanjenju emisije stakleničkih plinova, što je jedno od glavnih područja fokusa za razvoj obnovljivih izvora. Drugi također uključuju korištenje ulja koje se koristi u kućanstvu, zelenih goriva, izdvajanje ugljikovog dioksida i slično.

FINANCIJSKI I OPERATIVNI PREGLED POSLOVANJA

U 2019. godini na uspješnost poslovanja Rafinerija i marketinga utjecalo je smanjenje rafinerijske marže: niža cijena nafte Brent (-7 USD/bbl), niža marža benzina (-14 USD/t), lož ulja (-16 USD/t) i UNP-a (-45 USD/t) u odnosu na Brent te nešto viša marža dizela (+2 USD/t).

S druge strane, pozicija Ine na ključnim tržištima prodaje goriva je ojačala i predstavlja rast prodaje za 15% dizelskog goriva i 13% benzina. Poboļjšani komercijalni rezultati i povećana prodaja na ključnim tržištima Hrvatske (+217 kt) i BiH (+68 kt) dolaze kao rezultat jačeg fokusa na veleprodaju, povećane potražnje i nedostatka opskrbe iz Rafinerije u Bosanskom Brodu. Stabilna tržišna opskrba osigurana je većom količinom uvoza motornih goriva (+633 kt) usmjerenom na zadovoljavanje potražnje kupaca i zamjeni niže vlastite prerade tijekom remonta u Rijeci od siječnja do svibnja. Opskrba tržišta i sveukupni rezultat dodatno su potpomognuti poboljšanim rafinerijskim prinosima uslijed prerade lakših nafte. Segment poslovanja ostvario je bolji rezultat u odnosu na prethodnu godinu u pogledu Clean CCS EBITDA-e, na što su najviše utjecali bolji rezultati prodaje i interno unaprjeđenje poslovanja, a negativan utisak ostavili su niža prerada i loše vanjsko okruženje. Prekapacitiranost proizvodnje i postojeća konfiguracija postrojenja u rafinerijama u usporedbi s potražnjom na ključnim tržištima predstavlja stalan problem i projicira negativan novčani tijek. Transformacija segmenta poslovanja je u tijeku, kao što je vidljivo iz značajno povećanih investicija (npr. investicija u remont Rafinerije nafte Rijeka) u 2019. godini te će se nastaviti kroz nekoliko narednih godina.

Kapitalna ulaganja u poslovanje Rafinerija i marketinga značajno su se povećala i iznosila su 1.071 milijun kuna u odnosu na 857 milijuna kuna u 2018. godini, uglavnom kao posljedica opsežnog remonta u Rafineriji nafte Rijeka i projekta Propan-propilen splitter. Remont Rafinerije nafte Rijeka je završen, a rafinerija je počela s radom početkom svibnja. Aktivnosti na projektu Propan-propilen splitter, koji se odnose na građevinske i mehaničke radove na gradilištu, su u tijeku i dostigli su završnu fazu provedbe u kojoj su započete aktivnosti pred puštanjem u pogon, operativnim uputama i obukom operatera, dok su završna spajanja cjevovoda i izolacije u tijeku.

Značajna prekretnica postignuta je i u projektu nadogradnje Rafinerije nafte Rijeka ishođenjem konačne investicijske odluke za projekt te potpisivanjem ugovora za početak provedbe.

REZULTATI SEGMENTA*	MIL. KN			MIL. USD**		
	2018.	2019.	PROMJ. %	2018.	2019.	PROMJ. %
Prihodi ukupno	21.420	21.530	1	3.411	3.252	(5)
EBITDA ¹	419	519	24	67	78	16
EBITDA bez jednokratnih stavki ²	461	519	13	73	78	7
CCS-DS EBITDA bez jednokratnih stavki ²	286	557	95	46	84	83
Gubitak iz osnovne djelatnosti	(158)	(229)	45	(25)	(35)	40
Gubitak iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki ²	(116)	(229)	97	(18)	(35)	94
CCS-DS gubitak iz osnovne djelatnosti	(291)	(191)	(34)	(46)	(29)	(37)
Pojednostavljeni slobodni novčani tijek ³	(784)	(779)	(1)	(125)	(118)	(6)
Kapitalna ulaganja	1.070	1.336	25	170	202	19
Od čega: Rafinerije i marketing	857	1.071	25	136	162	19

* Rezultati segmenta odnose se na Rafinerije i marketing uključujući Usluge kupcima i maloprodaju kompanije INA, d.d. i sljedećih ovisnih kompanija: INA MAZIVA d.o.o., INA Slovenija d.o.o., Holdina d.o.o., INA Crna Gora d.o.o., INA d.o.o. Beograd, INA Kosovo d.o.o., Petrol d.d., Energopetrol d.d., INA MALOPRODAJNI SERVISI d.o.o.

** Financijski rezultati preračunati su iz kuna u dolare po sljedećem prosječnom deviznom tečaju HNB-a: za 2018. godinu – 6,28 kn/USD; za 2019. godinu – 6,62 kn/USD

¹ EBITDA = EBIT + Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)

² U 2018. godini na rezultat su negativno utjecala: isplata otpremnina i neto rezerviranja u iznosu od 42 milijuna kuna

³ Pojednostavljeni slobodni novčani tijek = CCS EBITDA bez jednokratnih stavki – kapitalna ulaganja

RAFINERIJE I MARKETING UKLJUČUJUĆI USLUGE KUPCIMA I MALOPRODAJU	2018.	2019.	PROMJ. %
RAFINERIJSKA PRERADA (KT)			
Domaća nafta	552	516	(7)
Uvozna nafta	2.965	2.032	(31)
Kondenzat	59	38	(36)
Ostala sirovina	613	550	(10)
UKUPNO	4.189	3.136	(25)
RAFINERIJSKA PROIZVODNJA (KT)			
UNP	215	157	(27)
Primarni benzin	39	14	(64)
Benzini	979	775	(21)
Petroleji	192	162	(16)
Dizel	1.406	1.096	(22)
Plinska ulja	144	89	(38)
Lož ulja	622	371	(40)
Ostali proizvodi*	137	121	(12)
UKUPNO	3.734	2.785	(25)
Rafinerijski gubitak	55	44	(20)
Vlastita potrošnja	400	307	(23)
UKUPNA RAFINERIJSKA PROIZVODNJA	4.189	3.136	(25)
PRODAJA RAFINERIJSKIH PROIZVODA PO ZEMLJAMA (KT)			
Hrvatska	1.839	2.056	12
BiH	701	769	10
Slovenija	77	64	(17)
Italija	356	309	(13)
Ostala tržišta	1.358	1.206	(11)
UKUPNO	4.331	4.404	2
PRODAJA RAFINERIJSKIH PROIZVODA PO PROIZVODIMA (KT)			
UNP	267	248	(7)
Primarni benzin	40	13	(68)
Benzini	862	848	(2)
Petroleji	201	220	9
Dizel	1.926	2.135	11
Plinska ulja	159	128	(19)
Lož ulja	579	364	(37)
Bitumen	60	74	23
Ostali proizvodi**	237	374	58
UKUPNO	4.331	4.404	2
Od čega: prodaja prema Uslugama kupcima i maloprodaji	1.082	1.115	3
UKUPNA PRODAJA PRIRODNOG PLINA (MCM)	1.360	1.271	(7)
BROJ MALOPRODAJNIH MJESTA	500	511	2

*Ostali proizvodi = Benzen koncentrat, tekući sumpor, koks, motorna ulja, industrijska maziva, ostali poluproizvodi

**Ostali proizvodi = Benzen koncentrat, sirovina za reformer, vakuumsko plinsko ulje, tekući sumpor, koks, domaća nafta, motorna ulja, ind. maziva

PREGLED POSLOVANJA USLUGA KUPCIMA I MALOPRODAJE

Postignuća

- ▶ Zadržavanje pozicije tržišnog lidera, kao i tržišnog udjela u Hrvatskoj te jačanje INA branda na tržištu Crne Gore te Bosne i Hercegovine
- ▶ Jačanje svjesnosti potrošača da INA Grupa nudi vrhunsko gorivo uz ugradnju dodatnih punjača za električna vozila na maloprodajnim mjestima INA Grupe
- ▶ Razvijanje vrhunske gastronomske ponude za ljude u pokretu uz visoku razinu usluge

Izazovi

- ▶ Povećanje broja maloprodajnih mjesta u Hrvatskoj i inozemstvu s posebnim naglaskom na Fresh Corner brand
- ▶ Razvijanje infrastrukture za budući rast u digitalizaciji i upotrebi novih tehnologija na maloprodajnim mjestima
- ▶ U okviru Novih biznisa nastavak rada na razvoju projekata vezanih uz obnovljive izvore energije u suradnji sa startup zajednicom kroz ANI program

Ključna poruka operativnog direktora

“ Fokus Usluga kupcima i maloprodaje u 2019. godini bio je na zadržavanju i osnaživanju vodeće pozicije na ključnim tržištima. Navedeno je postignuto kroz razvijanje široke i ciljane lepeze gastro proizvoda i usluga povećanjem razine usluga kupcima te stalnim naglaskom na kvalitetu naših proizvoda i u segmentima goriva i negoriva. Ovo je doprinijelo kontinuiranom jačanju INA brenda među potrošačima.

U Novim biznisima, naglasak je stavljen na pripremu i razvoj različitih projekata koji nadograđuju Inine osnovne i tradicionalne poslovne aktivnosti uz unapređivanje naše mreže kroz instalaciju električnih punjača (EV) s ciljem zadovoljenja novih potreba naših kupaca. ”

Vlatko Dujanić
Operativni direktor
Usluga kupcima i maloprodaje

PREGLED POSLOVANJA I KLJUČNA POSTIGNUĆA U 2019. GODINI

Usluge kupcima i maloprodaja

U 2019. godini, postignut je veliki korak u području razvoja maloprodajne mreže. Potaknut inspirirajućom vizijom i novom organizacijskom strukturom, broj projekata dovršenih u 2019. godini značajno je porastao, kao i sama kvaliteta izvršenja uz čvrsto zadane ciljeve za sljedeću godinu.

S obzirom na sve brži razvoj digitalnog okruženja kompanija je svjesna da se poslovanje i interakcija s kupcima, osobito kada su u pitanju mlađe generacije, sve više odvijaju u digitalnoj sferi. Suvremeni digitalni alati omogućuju nam da brže i praktičnije odgovorimo na potrebe naših kupaca te smo iz tih razloga pokrenuli aktivnosti digitalizacije naših svakodnevnih poslovnih operacija te niz projekata kao što su: Pay@FRANKE coffee, Pay@pump, rješenja za mobilno plaćanje, usluga samonaplate, digitalno oglašavanje, POS poboljšanja itd. s ciljem bolje interakcije s našim postojećim kupcima, kao i privlačenja novih, praćeno sveukupnim povećanjem zadovoljstva kupaca.

Nadalje, kako bismo zadovoljili potrebe kupaca za energijom počeli smo omogućavati infrastrukturu visokih performansi i pokrivenosti za vozila na alternativna goriva uz instaliranje punionica za električne automobile pokraj maloprodajnih mjesta. Navedeno je postignuto kroz poslovnu suradnju s kompanijama HEP d.d. i HAC d.o.o. Lokacije se zasad prvenstveno nalaze na autocestama, a na 17 lokacija instalacija je već postavljena i u funkciji s ukupno 23 brza punjača.

U 2019. godini nastavlja se provođenje strategije goriva kroz daljnju implementaciju novog izgleda maloprodajnog mjesta uz nastavak razvoja koncepta Fresh Corner. Koncept je bio jako dobro prihvaćen od strane naših kupaca te je implementiran na više od 66% naših maloprodajnih mjesta. Razvili smo i nastavljamo s poboljšanjem vrhunske gastronomske ponude za ljude u pokretu, nudeći vrhunsku kavu, sendviče i jednostavna jela u ugodnom ambijentu u skladu sa zahtjevima naših potrošača. Unaprjeđenje asortimana robe široke potrošnje i općenito ponude također se nastavilo kroz održavanje planograma, upravljanje pozicioniranjem na policama i optimizacijom prostora na maloprodajnim mjestima. Rezultat je bio porast stope rasta prodaje usporedno s maloprodajnim lancem ukupne kategorije namirnice. Cilj nam je nastaviti s rastom prodaje i tržišnog udjela daljnjim jačanjem FMCG (Roba široke potrošnje; engl. Fast-Moving Consumer Goods) mogućnosti: upravljanje kategorijama, pregovaračke vještine, prodajne operacije i upravljanje policama te postati najbolji u klasi maloprodajni lanac robe široke potrošnje i ostalih pogodnosti za ljude u pokretu.

Nastavak programa modernizacije, kapitalnih rekonstrukcija, otvaranja novih maloprodajnih mjesta, ugradnje dodatnih UNP jedinica kao i proširenje Fresh Corner koncepta unutar maloprodajne mreže rezultiralo je pozitivnim postignućima i u segmentu goriva i negoriva.

Marketing i promotivne aktivnosti na maloprodajnim mjestima bile su usmjerene na promicanje kvalitete naših proizvoda, porasta aktivnosti penetracije i izgradnju lojalnosti. Provedeno je nekoliko integriranih marketinških kampanja kao što su: kampanja za gorivo Arktik, promotivna cijena plavog dizela na marinskim maloprodajnim mjestima, nagradna igra, Fresh Corner na marinskim maloprodajnim mjestima, kampanja za ponudu kave na Fresh Corner maloprodajnim mjestima, vaučeri za potrošnju na Fresh Corner maloprodajnim mjestima u turističkoj sezoni, promotivna cijena UNP-a za motorna vozila itd. Marketinške

kampanje doprinijele su jačanju percepcije našeg brenda te učinku rezultata prodaje.

Provedba programa OSMIJEH, programa obuke za prodajno osoblje svjetske klase, uspješno se nastavila kroz praktične obuke regionalnih voditelja maloprodaje i zaposlenika na maloprodajnim mjestima. Osim programa OSMIJEH, s ciljem usavršavanja kvalitete prodajne operative i usluga prema kupcima predstavljeni su povećani broj gastro treninga na maloprodajnim lokacijama, platforme za daljinsko učenje kao i pokretanje Akademije za razvoj kompetencija regionalnih voditelja maloprodaje.

Novi biznisi

Jedan od strateških smjerova nadogradnje Inina lanca vrijednosti je i razvoj novih poslovnih linija. Ovaj razvoj ogleda se u ulasku u potencijalne isplative poslovne aktivnosti koje nisu dio naših tradicionalnih djelatnosti. Iz tog razloga je ustrojena posebna organizacijska jedinica Novi biznisi koja ima zadatak razvijati poslovne prilike izvan osnovnog poslovanja kompanije.

Kroz 2019. godinu iskristalizirala su se ključna područja razvoja i pokrenuti su prvi projekti. Značajno smo iskoračili u područje razvoja projekta u obnovljivim izvorima energije, prije svega solarnoj energiji, gdje su identificirana dva velika projekta za koja su napravljene sve pripreme u smislu dobivanja dozvola kako bi se mogli realizirati u godinama pred nama. Također smo napravili temelje budućeg razvoja u području obnovljivih izvora energije što obuhvaća geotermalni potencijal te snagu sunca i vjetra.

U 2019. pokrenut je i ANI program kojim se INA uključila u startup zajednicu. ANI je kratica od Akceleriranje novih ideja, ali isto tako i INA čitana unazad, čime smo dali do znanja da želimo na drugačiji način pristupiti poslovnim izazovima i postati prepoznatljivi u zajednici koja je često pokretač najvećih promjena i izvor novih ideja. U suradnji s partnerima privukli smo više od 150 startupova koji su se prijavili za sudjelovanje u našem programu, a 35 njih je i ušlo u preakceleracijski program. Uspjeh ANI-a vidljiv je u promjeni percepcije INA Grupe u ovoj zajednici gdje smo postali poželjan partner koji je otvoren za inovacije i nove tehnologije.

STRATEGIJA I IZGLEDI

Naš strateški cilj za 2020. godinu postavljen je na pozitivnim učenjima iz prošlosti i usmjeren na hvatanje ključnih tržišnih prilika koje nam se otvaraju. Naši strateški ciljevi su:

- ▶ Našim kupcima pružiti još bolju i potpuniju uslugu
- ▶ Profitabilno proširiti naše poslovanje u regiji
- ▶ Privući i zadržati buduće kupce

U skladu s našim strateškim prioritetima, istaknuli bismo četiri ključna:

1. Nove lokacije rasta (greenfield, akvizicije i najam) s ciljem zadržavanja i povećavanja Ininog tržišnog udjela u Hrvatskoj i širom regije
2. Kontinuirana modernizacija naše maloprodajne mreže s naglaskom na širenje Fresh Corner branda i naših gastro usluga
3. Povećati razinu usluga prema našim kupcima i time dodatno ojačati INA brand
4. Povećati uvođenje električnih punjača (EV) unutar naše maloprodajne mreže u Hrvatskoj

Provođenjem ovih prioriteta osigurat ćemo stabilnu prodaju i rast dobiti te postići zadovoljstvo i lojalnost naših kupaca.

FINANCIJSKI I OPERATIVNI PREGLED POSLOVANJA

Ukupne maloprodajne količine iznosile su 1.115 kt, što predstavlja rast od 3% u odnosu na 2018. godinu na što je utjecao i rast mreže. U Crnoj Gori otvoreno je šest, u Bosni i Hercegovini dva, a u Hrvatskoj tri nova maloprodajna mjesta. Prodaja dizela i plinskog ulja porasla je za 5% (39 kt), dok je prodaja benzina pala za 2% (5 kt), što je vezano uz povećanje potražnje i dizelizacije tržišta. Prodaja goriva potaknuta je programom kapitalnih rekonstrukcija, modernizacija i otvaranjem novih maloprodajnih mjesta, uključujući ugradnju dodatnih UNP jedinica.

Prihod od marže na negoriva porastao je za 17%, što je rezultat kontinuiranog širenja ponude robe široke potrošnje, uvođenja Fresh Corner koncepta i razvoja

dodatnih usluga na maloprodajnim mjestima.

Na dan 31. prosinca 2019. godine, INA Grupa upravljala je mrežom od 517 maloprodajnih lokacija – 393 u Hrvatskoj (od čega je 60 maloprodajnih mjesta uključeno u Partnerski sustav upravljanja u maloprodaji - PSUM), 107 u Bosni i Hercegovini (53 u Holdini i 54 u Energopetrolu), 11 u Crnoj Gori i šest u Sloveniji.

Kapitalna ulaganja maloprodaje iznosila su 265 milijuna kuna u odnosu na 213 milijuna kuna u 2018. godini. U 2019. godini u INA Grupa Uslugama kupcima i maloprodaji, završeno je više od 140 investicijskih projekata koji su bili usmjereni na razvoj mreže, uključujući greenfield investicije, najam novih te rekonstrukciju i modernizaciju postojećih maloprodajnih mjesta, zajedno s ulaganjima u autopraonice, obnovom objekata i širenje ponude goriva u skladu s Fresh Corner konceptom.

USLUGE KUPCIMA I MALOPRODAJA	2018.	2019.	PROMJ. %
MALOPRODAJA (kt)			
Benzini	278	273	(2)
Plinska ulja	775	813	5
Autoplin	12	13	8
Ostalo	17	16	(6)
UKUPNO PRODANO	1.082	1.115	3
MARŽA NEGORIVA (MIL. KN)	294	345	17
BROJ MALOPRODAJNIH LOKACIJA*	506	517	2
KAPITALNA ULAGANJA (MIL. KN)	213	265	24

*Maloprodajne lokacije uključuju: 511 maloprodajnih mjesta i ostale maloprodajne lokacije (autobar/autorestan, autopraonice, dućane, prodajno mjesto za loživa ulja, prodajno mjesto UNP-a)

BROJ MALOPRODAJNIH LOKACIJA

*Maloprodajne lokacije uključuju 511 maloprodajnih mjesta i ostale maloprodajne lokacije (autobar/autorestan, autopraonice, dućane, prodajno mjesto za loživa ulja, prodajno mjesto UNP-a)

4

I ZJAVA
POSLOVOVODSTVA
I ANALIZA
POSLOVANJA

PREGLED MAKROEKONOMSKOG I INDUSTRIJSKOG OKRUŽENJA

SVJETSKO GOSPODARSTVO

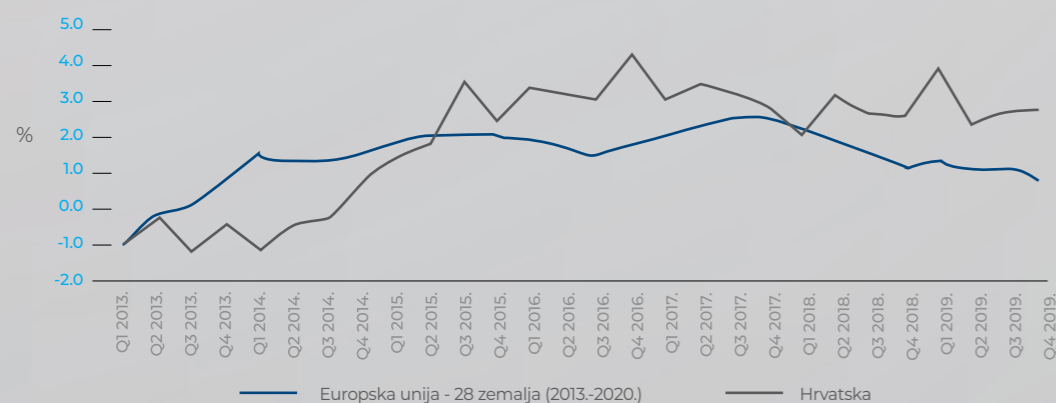
Rast globalnog BDP-a usporio je u 2019. godini na 3%, što predstavlja najnižu stopu rasta od 2009. godine nakon globalne financijske krize. Pad gospodarskih aktivnosti izrazito je sinkroniziran, sa silaznim trendom u gotovo svim velikim granama gospodarstva. Glavni razlog sporog rasta bilo je naglo i zemljopisno rasprostranjeno usporavanje proizvodnje i globalne trgovine. Intenziviranje trgovinskih napetosti između SAD-a i Kine kao i veća nesigurnost politike i povećani geopolitički rizici negativno su utjecali na globalne lance vrijednosti, kao i na poslovno raspoloženje i povjerenje na globalnoj razini, zbog čega su investicije prošle godine bile niske. Suprotno tome, privatna je potrošnja bila na relativno dobroj razini u većini zemalja tijekom godine, zahvaljujući povoljnim uvjetima financiranja, čvrstim tržištima rada i blagim inflacijskim pritislima.

Oštar pad svjetske trgovine robom u 2019. godini uglavnom je bio posljedica smanjenja potražnje za uvozom iz Kine i drugih novih azijskih gospodarstava. Međutim, smanjeni porast Kine odražava ne samo negativan utjecaj rastućih tarifa, već i usporavanje domaće potražnje, usprkos naporima vlade da podrži gospodarstvo. Usporavanje kineskog rasta strukturalno

je jer se gospodarstvo istovremeno suočava s neodrživo visokim razinama domaćeg duga, izazovom prelaska na model rasta koji se više temelji na potrošnji i inovacijama u izazovnom vanjskom okruženju.

U razvijenim gospodarstvima dinamika rasta znatno se usporila. Gospodarstvo Sjedinjenih Američkih Država nastavlja rasti, ali vidno sporijim tempom. Iako su Boeingove nevolje, poremećaji u trgovini, oslabljeni utjecaj fiskalnih poticaja i tržište rada s malom ponudom radne snage prošle godine usporili rast, rast je bio iznenađujuće solidan u usporedbi s drugim naprednim zemljama. Iako je gospodarski razvoj u eurozoni trenutni najduži zabilježen od uvođenja eura, njegov tempo postao je prilično spor. Usporavanje koje se temelji na proizvodnji i izvozu bilo je posebno izraženo u Njemačkoj. Najveće europsko gospodarstvo pretvorilo se iz pokretača rasta u jedno od tržišta s najslabijim performansama u regiji. Nesigurnost u vezi s Brexitom, štrajkovi u Francuskoj i talijansko gospodarstvo sa slabijim rezultatima također su utjecali na rast eurozone u 2019. godini. Suprotno tome, gospodarstva središnje i istočne Europe su postojana. Solidne stope rasta u regiji, uključujući Mađarsku, odražavale su snažnu domaću potražnju, koja je nadoknadila slabosti vanjskog okruženja.

STOPE RASTA BDP-A, PO GODINAMA

HRVATSKO GOSPODARSTVO U 2019. GODINI

Gospodarska aktivnost u Hrvatskoj ubrzala je u prvoj polovici 2019. godine, nakon relativno slabe 2018. godine. Glavni doprinos BDP-u jest domaća potražnja, uz snažnu potrošnju kućanstava zahvaljujući rastu plaća i niskoj inflaciji (zbog smanjene stope PDV-a na određene prehrambene proizvode), ali i investicijama, uz potporu sve veće uporabe sredstava EU-a u javnom i privatnom sektoru. Neto vanjska trgovina trebala bi biti usporena jer uvoz raste brže od izvoza. Nesigurnost globalne trgovine i slabljenje gospodarskih rezultata nekih od glavnih hrvatskih trgovinskih partnera negativno utječu na izvoz robe. U 2019. rast BDP-a Hrvatske bio je 2,9%, u odnosu na 2,6% u 2018. godini.

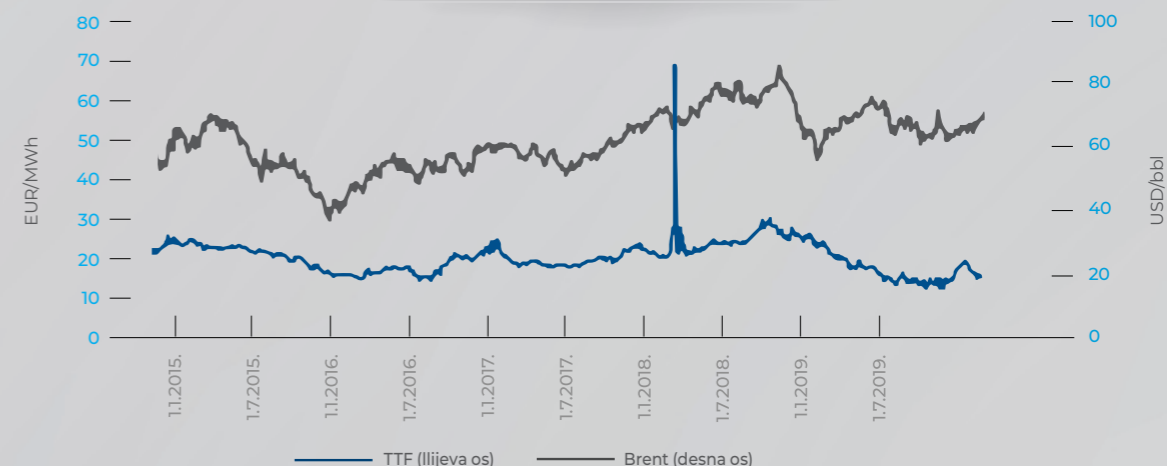
Tržišta rada su povoljna, stopa nezaposlenosti je na najnižoj razini i očekuje se da će se dodatno smanjiti, iako su u nekim sektorima vidljivi znakovi nedostatka radne snage. Javne financije su zdrave, a očekuje se da će saldo opće države ostati u suficitu.

TEMELJNI ČIMBENICI GLOBALNOG TRŽIŠTA NAFTE I PLINA

U 2019. godini cijena Brenta (FOB spot) u prosjeku je iznosila 64 USD/bbl, 10% niže od prosjeka 2018. godine. Cijene nafte Brent nakratko su skočile na 73 USD/bbl nakon napada u Abqaiqu, ali su se ubrzo vratile na razine na kojima su bile prije napada, kao rezultat nevjerojatno brze obnove saudijskih zaliha. Iako su OPEC+ rezovi u proizvodnji i poremećaji opskrbe, kao i geopolitički rizici podržali cijene, zabrinutost oko predviđanja vezanih uz potražnju nafte - zbog usporavanja globalne ekonomije i svjetskog programa održavanja rafinerija radi pripreme za promjenu specifikacije goriva za punjenje brodskih spremnika - kao i dalje snažan rast proizvodnje izvan OPEC+, uzrokovao je pad cijena.

Istovremeno, na globalnom tržištu plina zabilježene su povijesno niske cijene zbog globalne prekomjerne opskrbe UPP-om. Globalni kapaciteti za izvoz UPP-a porasli su za oko 8% u 2019. godini, uglavnom u SAD-u, Australiji i Rusiji, u vrijeme kada se rast potražnje usporavao u odnosu na prethodne godine. Porast potražnje za UPP-om u Aziji zaustavio se u 2019. nakon nekoliko godina jačanja. Blagi zimski vremenski uvjeti u Aziji odigrali su ogromnu ulogu u slaboj potražnji, uglavnom u Kini, Južnoj Koreji i Japanu. Iako niske cijene nisu dovele do značajnog prelaska s ugljena na plin unutar Azije, došlo je do prebacivanja tereta UPP-a na europsko tržište. Zbog spomenutog porasta u opskrbi UPP-om u Europi došlo je do naglog porasta zaliha plina do gotovo potpuno iskorištenih kapaciteta, što je rezultiralo maksimalnim prebacivanjem s ugljena na plin, pri čemu je čak i lignit zamijenjen plinom. Prijelaz s ugljena na plin potaknule su i europske cijene ugljika od gotovo 30 EUR/mt. Sve u svemu, europski su potrošači imali koristi od globalne zasićenosti opskrbom, apsorbirajući višak UPP-a po povijesno niskim cijenama.

CIJENE NAFTE I PRIRODNOG PLINA

GLAVNI VANJSKI PARAMETRI	2018.	2019.	promj. %
CIJENE SIROVE NAFTE			
Brent dtd (USD/bbl)	71	64	(9,9)
Brent-Ural spread (USD/bbl)	1,09	0,43	(60,6)
FOB MED CIJENE PROIZVODA I MARŽI			
Bezolovni super 10 ppm (USD/t)	662	595	(10,1)
Plinsko ulje – EN590 10 ppm (USD/t)	638	586	(8,2)
Lož ulja 3,5% (USD/t)	394	324	(17,8)
UNP (USD/t)	552	454	(17,8)
Crack spread – bezolovni super 10 ppm (USD/t)	123	109	(11,4)
Crack spread – plinsko ulje EN590 10 ppm (USD/t)	98	100	2,0
Crack spread – lož ulje 3,5% (USD/t)	(146)	(162)	11,0
Crack spread – UNP (USD/t)	13	(32)	N. P.
Indikativna rafinerijska marža (USD/bbl)*	(0,03)	(0,81)	2.600
TEČAJNE RAZLIKE			
kn/USD prosjek	6,28	6,62	5,4
kn/USD na dan	6,47	6,65	2,8
kn/EUR prosjek	7,41	7,41	-
kn/EUR na dan	7,42	7,44	0,3
3m USD LIBOR (%)	2,31	2,33	0,9
3m EURIBOR (%)	(0,32)	(0,36)	12,5

* Indikativne rafinerijske marže temeljene na udjelima iz Solomon studije iz 2016. godine, cijena nafte tipa Ural korištena za sve sirovine

UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

102-11

INA Grupa kontinuirano nadgleda i upravlja financijskim rizicima. U skladu s internim postupcima upravljanja INA, d.d. i konsolidirana ovisna društva upravljaju i održavaju na prihvatljivoj razini rizik robnih cijena, tečajni i kamatni rizik, omogućavajući INA Grupi da postigne svoje strateške ciljeve uz zaštitu buduće financijske stabilnosti i fleksibilnosti INA Grupe.

Uz navedene financijske (tržišne) rizike, najvažniji rizici su i kreditni rizik te rizik likvidnosti.

TRŽIŠNI RIZICI

Rizik robnih cijena

INA, d.d. je kupac sirove nafte koja se najčešće kupuje kratkoročnim aranžmanima u dolarima po trenutno važećoj cijeni na tržištu. Potrebne količine prirodnog plina kupljene su po cijenama formiranim na spot tržištu i denominiranim u eurima. Kako bi se zaštitila od izloženosti riziku robnih cijena, INA, d.d. ima na raspolaganju terminske (swap) i opcijske instrumente. Na dan 31. prosinca 2019. godine INA, d.d. je zaključila kratkoročne swap transakcije s ciljem zaštite perioda za određivanje cijena i vrijednosti zaliha.

Tečajni rizik

Mnoge transakcije INA Grupe određene su i obavljene u stranoj valuti, stoga je INA Grupa izložena tečajnim rizicima. INA Grupa ima neto dugu izloženost u dolarima i eurima te neto kratku kunsku izloženost operativnih novčanih tokova. INA, d.d. može koristiti međualutni swap kako bi prilagodila kombinaciju valuta u portfelju duga. Na dan 31. prosinca 2019. godine nije bilo otvorenih međualutnih transakcija.

Kamatni rizik

Zbog činjenice da kompanije INA Grupe u pravilu koriste izvore financiranja s promjenjivim kamatnim stopama, INA Grupa izložena je kamatnom riziku. INA Grupa ne špekulira s kretanjem kamatnih stopa. INA, d.d. može koristiti kamatne swap transakcije kako bi upravljala kamatnim rizikom. Na dan 31. prosinca 2019. godine nije bilo otvorenih kamatnih swap transakcija.

Ostali cjenovni rizici

INA, d.d. izložena je rizicima promjene cijene glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Vlasnički udjeli se drže iz strateških razloga, a ne radi trgovanja.

KREDITNI RIZIK

Prodajom robe i usluga kupcima uz odgodu plaćanja nastaje kreditni rizik, rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca. Sukladno internim postupcima upravljanja, kreditni rizik kupca procjenjuje se pomoću internog modela procjene kupca te se dodatno koriste i procjene bonitetnih agencija. Ovisno o kreditnoj sposobnosti kupca, od istih se prikupljaju odgovarajući instrumenti osiguranja plaćanja. INA Grupa nema značajniju kreditnu izloženost koja nije pokrivena instrumentima osiguranja plaćanja, osim prema državnim tijelima i poduzećima u državnom vlasništvu te vlasništvu lokalne samouprave, kao i izloženost prema kupcima temeljem pojedinih koncesijskih ugovora u inozemstvu. Uz prethodno navedeno, a s ciljem smanjenja kreditnog rizika, INA Grupa također koristi usluge osiguranja potraživanja i usluge vanjske naplate potraživanja putem agencija i odvjetničkih ureda.

RIZIK LIKVIDNOSTI

102-11

INA Grupa upravlja rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve likvidnosti i kreditne linije, kontinuiranim praćenjem planiranog i ostvarenog novčanog toka te datuma dospelja potraživanja i obveza.

Na dan 31. prosinca 2019. godine, INA Grupa imala je ugovorene i raspoložive kratkoročne kreditne linije u iznosu od 2.569 milijuna kuna (srednji tečaj HNB-a), isključujući dozvoljena prekoračenja po transakcijskim računima i kreditne linije za financiranje kupovine nafte i derivata, te je imala ugovorene i raspoložive dugoročne kreditne linije u iznosu od 2.659 milijuna kuna (srednji tečaj HNB-a).

SAŽETAK FINANCIJSKIH REZULTATA 2019. GODINE

201-1

Prihodi od ugovora s kupcima INA Grupe iznosili su 22.597 milijuna kuna, što je unatoč izazovnijem vanjskom okruženju stabilan rezultat u odnosu na 2018. godinu. CCS EBITDA bez jednokratnih stavki dosegla je 2.897 milijuna kuna, što je smanjenje od 7% uspoređujući s 2018. godinom uglavnom zbog smanjenja Brent cijene nafte za 10%.

U 2019. godini su se prihodi i EBITDA bez jednokratnih stavki Istraživanja i proizvodnje nafte i plina smanjili za 11% odnosno 22%, kao rezultat 9% niže ostvarene cijene ugljikovodika te smanjene razine proizvodnje ugljikovodika za 3%. Na ukupnu razinu proizvodnje pozitivno je utjecala veća proizvodnja ugljikovodika u Egiptu, čiji je efekt u potpunosti poništen prirodnim padom proizvodnje na hrvatskim poljima, posebno onim plinskim. CCS EBITDA bez jednokratnih stavki Rafinerija i marketinga uključujući Usluge kupcima i maloprodaju iznosila je 557 milijuna kuna te se povećala za 271 milijun kuna u odnosu na isto razdoblje prošle godine dok je slobodni novčani tijek segmenta bio negativan 779 milijuna kuna u 2019. godini zbog negativnog novčanog tijeka Rafinerija i marketinga. Glavni događaji godine za Rafinerijsko poslovanje uključivali su opsežan remont koji je završen u svibnju te konačnu odluku o ulaganju u projekt nadogradnje Rafinerije nafte Rijeka, najveću investiciju u novijoj povijesti Ine. U isto vrijeme, prodaja je bila stabilna uz iskorištavanje tržišnih uvjeta. Maloprodajne količine povećale su se za 3% uslijed boljeg poslovanja u Hrvatskoj te širenja maloprodajne mreže u Crnoj Gori.

Kapitalna ulaganja povećala su se za 18% u odnosu na isto razdoblje prošle godine te su iznosila 2.150 milijuna kuna, s povećanim ulaganjima u segment Rafinerija i marketinga. Omjer duga i kapitala iznosio je 19%, uz neto dug na razini od 2.554 milijuna kuna na kraju 2019. godine.

FINANCIJSKI REZULTATI INA GRUPE	MIL. KN			MIL. USD*		
	2018.	2019.	PROMJ. %	2018.	2019.	PROMJ. %
Prihodi od ugovora s kupcima	22.349	22.597	1	3.559	3.413	(4)
EBITDA ¹	3.489	2.859	(18)	556	432	(22)
EBITDA bez jednokratnih stavki ²	3.291	2.859	(13)	524	432	(18)
CCS EBITDA bez jednokratnih stavki	3.116	2.897	(7)	496	438	(12)
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.687	725	(57)	269	110	(59)
Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki ²	1.489	1.007	(32)	237	152	(36)
CCS Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki ²	1.314	1.046	(20)	209	158	(24)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(167)	(76)	(54)	(27)	(11)	(59)
Dobit tekuće godine pripisiva vlasnicima Društva	1.178	486	(59)	188	73	(61)
Dobit tekuće godine bez jednokratnih stavki ²	980	768	(22)	156	116	(26)
Pojednostavljeni slobodni novčani tijek ³	1.299	747	(42)	207	113	(45)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.831	2.835	-	451	428	(5)
Dobit po dionici						
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici (kuna po dionici)	117,75	48,57	(59)	18,75	7,34	(61)
Neto dug	1.669	2.554	53	258	384	49
Omjer duga i kapitala (%)	12	19				
Kapitalna ulaganja	1.817	2.150	18	289	325	12
Od čega: Hrvatska	1.531	1.829	19	244	276	13
Od čega: inozemstvo	286	321	12	46	48	4

* Financijski rezultati preračunati su iz kuna u dolare po sljedećem prosječnom deviznom tečaju HNB-a: za 2018. godinu – 6,28 kn/USD; za 2019. godinu – 6,62 kn/USD; na dan 31. prosinca 2018. godine – 6,47 kn/USD; na dan 31. prosinca 2019. godine – 6,65 kn/USD

¹ EBITDA = EBIT + Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)

² Na rezultat u 2018. godini negativno su utjecala: isplata otpremnina i neto rezerviranja u iznosu od 93 milijuna kuna, zajedno s pozitivnim utjecajem kupnje kompanije INAGIP, d.o.o. u iznosu od 291 milijuna kuna; na rezultat u 2019. godini negativno je utjecalo vrijednosno usklađenje imovine – plinska polja na Jadranu u Hrvatskoj u iznosu od 282 milijuna kuna

³ Pojednostavljeni slobodni novčani tijek = CCS EBITDA bez jednokratnih stavki – kapitalna ulaganja

KLJUČNI FINANCIJSKI POKAZATELJI PO POSLOVNIH SEGMENTIMA	MIL. KN			MIL. USD*		
	2018.	2019.	PROMJ.%	2018.	2019.	PROMJ.%
PRIHODI UKUPNO						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	4.187	3.745	(11)	667	566	(15)
Rafinerije i marketing uključujući Usluge kupcima i maloprodaju	21.420	21.530	1	3.411	3.252	(5)
Korporativno i ostalo	1.829	2.139	17	291	323	11
Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	(5.087)	(4.817)	(5)	(810)	(728)	(10)
UKUPNO	22.349	22.597	1	3.559	3.413	(4)
EBITDA¹						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	3.287	2.356	(28)	523	356	(32)
Rafinerije i marketing uključujući Usluge kupcima i maloprodaju	419	519	24	67	78	16
Korporativno i ostalo	(88)	26	N.P.	(14)	4	N.P.
Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	(129)	(42)	(67)	(21)	(6)	(71)
UKUPNO	3.489	2.859	(18)	556	432	(22)
EBITDA BEZ JEDNOKRATNIH STAVKI²						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	3.014	2.356	(22)	480	356	(26)
Rafinerije i marketing uključujući Usluge kupcima i maloprodaju	461	519	13	73	78	7
Korporativno i ostalo	(55)	26	N.P.	(9)	4	N.P.
Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	(129)	(42)	(67)	(21)	(6)	(71)
UKUPNO	3.291	2.859	(13)	524	432	(18)
DOBIT/(GUBITAK) IZ OSNOVNE DJELATNOSTI						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	2.256	1.149	(49)	359	174	(52)
Rafinerije i marketing uključujući Usluge kupcima i maloprodaju	(158)	(229)	45	(25)	(35)	40
Korporativno i ostalo	(282)	(154)	(45)	(45)	(23)	(49)
Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	(129)	(41)	(68)	(21)	(6)	(71)
UKUPNO	1.687	725	(57)	269	110	(59)
DOBIT/(GUBITAK) IZ OSNOVNE DJELATNOSTI BEZ JEDNOKRATNIH STAVKI²						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	1.983	1.431	(28)	316	216	(32)
Rafinerije i marketing uključujući Usluge kupcima i maloprodaju	(116)	(229)	97	(18)	(35)	94
Korporativno i ostalo	(249)	(154)	(38)	(40)	(23)	(43)
Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	(129)	(41)	(68)	(21)	(6)	(71)
UKUPNO	1.489	1.007	(32)	237	152	(36)
NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	5.228	4.932	(6)	808	742	(8)
Rafinerije i marketing uključujući Usluge kupcima i maloprodaju	6.069	6.674	10	938	1.004	7
Korporativno i ostalo	1.385	1.422	3	214	214	-
Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	(398)	(461)	16	(62)	(69)	11
UKUPNO	12.284	12.567	2	1.899	1.890	(1)

*Financijski rezultati preračunati su iz kuna u dolare po sljedećem prosječnom deviznom tečaju HNB-a: za 2018. godinu – 6,28 kn/USD; za 2019. godinu – 6,62 kn/USD; na dan 31. prosinca 2018. godine – 6,47 kn/USD; na dan 31. prosinca 2019. godine – 6,65 kn/USD

¹ EBITDA = EBIT + Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)

² Na rezultat u 2018. godini negativno su utjecala: isplata otpremnina i neto rezerviranja u iznosu od 93 milijuna kuna, zajedno s pozitivnim utjecajem kupnje kompanije INACIP, d.o.o. u iznosu od 291 milijuna kuna; na rezultat u 2019. godini negativno je utjecalo vrijednosno uskladenje imovine – plinska polja na Jadranu u Hrvatskoj u iznosu od 282 milijuna kuna

Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade

Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade predstavlja efekt nerealizirane dobiti/gubitka nastale prijenosom zaliha iz Istraživanja i proizvodnje nafte i plina na Rafinerije i Marketing, ali se i dalje drži na Inim zaliham kao sirova nafta ili gotovi / polugotovi proizvodi. Učinak intersegmentalne EBITDA na rezultat u 2019. godini iznosi (41) milijun kuna u odnosu na (129) milijuna kuna u 2018. godini.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju INA Grupe

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU INA GRUPE (MIL. KN)	31.12.2018.	31.12.2019.	PROMJ. %
AKTIVA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	644	635	(1)
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.284	12.567	2
Imovina s pravom korištenja	-	342	N.P.
Ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati	150	160	7
Ostala ulaganja	16	17	6
Dugoročna potraživanja	732	898	23
Odgođena porezna imovina	1.199	1.035	(14)
Utržive vrijednosnice	-	39	N.P.
Dugotrajna financijska imovina	479	607	27
Ukupna dugotrajna imovina	15.504	16.300	5
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	2.645	2.299	(13)
Potraživanja od kupaca (neto)	1.837	2.026	10
Ostala potraživanja	121	143	18
Potraživanja za pretplaćeni porez na dobit	8	16	100
Ostala kratkotrajna imovina	174	136	(22)
Utržive vrijednosnice	27	-	(100)
Novac i novčani ekvivalenti	422	606	44
	5.234	5.226	-
Imovina namijenjena prodaji	4	6	50
Ukupno kratkotrajna imovina	5.238	5.232	-
UKUPNA IMOVINA	20.742	21.532	4
PASIVA			
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	9.000	9.000	-
Zakonske rezerve	99	166	68
Rezerve fer vrijednosti	135	241	79
Ostale rezerve	1.544	1.590	3
Zadržana dobit	1.036	207	(80)
Udjeli vlasnika matičnog društva	11.814	11.204	(5)
Nekontrolirajući udjeli	9	12	33
Ukupno kapital	11.823	11.216	(5)
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	4	-	(100)
Obveze po dugoročnim najmovima	-	276	N.P.
Ostale dugoročne obveze	45	40	(11)
Otpremnine i jubilarne nagrade	77	70	(9)
Dugoročna rezerviranja	3.462	3.716	7
Odgođena porezna obveza	14	15	7
Ukupno dugoročne obveze	3.602	4.117	14

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU INA GRUPE (MIL. KN)	31.12.2018.	31.12.2019.	PROMJ. %
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima	2.087	3.160	51
Tekući dio obveza po dugoročnim najmovima	-	68	N.P.
Obveze prema dobavljačima	1.720	1.511	(12)
Porezi i doprinosi	612	650	6
Ostale kratkoročne obveze	590	624	6
Otpremnine i jubilarne nagrade	5	7	40
Kratkoročna rezerviranja	303	179	(41)
Ukupno kratkoročne obveze	5.317	6.199	17
Ukupne obveze	8.919	10.316	16
UKUPNA PASIVA	20.742	21.532	4

U razdoblju zaključno s 31. prosinca 2019. godine, INA Grupa je povećala za 132 milijuna kuna nematerijalnu imovinu. Utjecaj amortizacije na smanjenje knjigovodstvene vrijednosti iznosi 45 milijuna kuna.

U razdoblju zaključno s 31. prosinca 2019. godine INA Grupa je povećala za 2.018 milijuna kuna nekretnine, postrojenja i opremu. Utjecaj amortizacije na smanjenje knjigovodstvene vrijednosti iznosi 1.695 milijuna kuna.

Zalihe su iznosile 2.299 milijuna kuna što je smanjenje od 13% u odnosu na 31. prosinca 2018. zbog nižih zaliha uvozne nafte i polugotovih proizvoda.

Potraživanja od kupaca, neto iznosila su 2.026 milijuna kuna što je 10% više nego 31. prosinca 2018. kao rezultat eksterne prodaje domaće nafte.

Na dan 31. prosinca 2019. ukupna imovina INA Grupe iznosila je 21.532 milijuna kuna te je 4% viša nego 31. prosinca 2018.

Upisani kapital na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 9.000 milijuna kuna. Nije bilo promjena upisanog kapitala u tekućem, ni usporednom razdoblju.

Obveze prema dobavljačima smanjile su se u odnosu na 31. prosinca 2018. za 12% na iznos od 1.511 milijuna kuna kao rezultat nižih obveza za uvozu nafte.

Na dan 31. prosinca 2019. ukupne obveze iznosile su 10.316 milijuna kuna što je 16% više nego 31. prosinca 2018. godine. Neto dug INA Grupe iznosi 2.554 milijuna kuna te se povećao u odnosu na 31. prosinca 2018. Omjer duga i kapitala povećao se s 12% 31. prosinca 2018. na 19% 31. prosinca 2019. godine.

Konsolidirani račun dobiti i gubitka INA Grupe

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA INA GRUPE (MIL. KN)	2018.	2019.	PROMJ. %
Prihodi od ugovora s kupcima	22.349	22.597	1
Kapitalizirana vrijednost vlastitih aktivnosti	416	466	12
Ostali poslovni prihodi	529	234	(6)
Prihodi iz osnovne djelatnosti	23.294	23.297	-
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	365	(160)	(144)
Troškovi sirovina, materijala i energije	(12.033)	(8.460)	(30)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	(1.802)	(2.134)	18
Ostali materijalni troškovi	(2.188)	(2.125)	(3)
Nematerijalni troškovi	(569)	(626)	10
Troškovi osoblja	(1.927)	(1.970)	2
Nabavna vrijednost prodane robe	(3.605)	(7.114)	97
Vrijednosna usklađenja (neto)	165	(109)	(166)
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	(13)	126	N.P.
Rashodi iz osnovne djelatnosti	(21.607)	(22.572)	4
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.687	725	(57)
Financijski prihodi	54	104	93
Financijski rashodi	(221)	(180)	(19)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(167)	(76)	(54)
Udio u dobiti u zajedničkom pothvatu obračunato metodom udjela	-	10	N.P.
Dobit prije oporezivanja	1.520	659	(57)
Trošak poreza na dobit	(343)	(170)	(50)
Dobit tekuće godine	1.177	489	(58)
Pripisivo:			
Vlasnicima Društva	1.178	486	(59)
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	(1)	3	N.P.
	1.177	489	(58)
Dobit po dionici			
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici (kuna po dionici)	117,75	48,57	(59)

Prihodi od ugovora s kupcima u 2019. godini iznosili su 22.597 milijuna kuna i bili su nešto malo viši od 2018. godine, uglavnom potaknuti većom veleprodajom, nedostatkom ponude iz Rafinerije u Bosanskom Brodu te povećanjem prodaje na ključnim tržištima.

Troškovi sirovina, materijala i energije niži su za 30% u odnosu na 2018. godinu te su iznosili 8.460 milijuna kuna, što je proizašlo iz niže prerade uslijed remonta Rafinerije nafte Rijeka u razdoblju od siječnja do svibnja.

U okviru ostalih operativnih troškova ostvarenih u 2019. godini:

- ▶ Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto) u iznosu od 2.134 milijuna kuna je 18% viša nego prethodne godine
- ▶ Ostali materijalni troškovi niži su za 3% i iznose 2.125 milijuna kuna, uglavnom zbog rudne rente i troškova prijevoza povezanih s nižom proizvodnjom i nižom cijenom Brent nafte
- ▶ Nematerijalni troškovi iznosili su 626 milijuna kuna te su bili 10% viši u odnosu na 2018. godinu i vezani su uz više troškove intelektualnih usluga, troškove osiguranja i troškove ostalih usluga
- ▶ Ispravci vrijednosti i rezerviranja imali su pozitivan učinak u iznosu od 17 milijuna kuna, međutim manji od 152 milijuna kuna pozitivnog učinka u 2018. godini

Nabavna vrijednost prodane robe u 2019. zabilježila je povećanje od 97% u odnosu na 2018. i iznosila je 7.114 milijuna kuna kao rezultat većeg uvoza kako bi se opskrbilo tržište.

Neto gubitak iz financijskih aktivnosti uglavnom je rezultat:

- ▶ Neto gubitak od tečajnih razlika u 2019. godini koji je dosegao 25 milijuna kuna dok je u 2018. godini zabilježen gubitak od 52 milijuna kuna
- ▶ Troška kamata u iznosu od 80 milijuna kuna i prihoda od kamata u iznosu od 4 milijuna kuna u 2019. godini, dok su u 2018. godini troškovi od kamata iznosili 95 milijuna kuna, a prihodi od kamata 3 milijuna kuna
- ▶ Ostalih financijskih prihoda koji su iznosili 25 milijuna kuna u odnosu na ostale financijske troškove u iznosu od 23 milijuna kuna u 2018. godini

Trošak poreza na dobit u 2019. godini iznosio je 170 milijuna kuna u odnosu na 343 milijuna kuna u 2018. godini. Trošak poreza i odgođeni porez za vrijeme prijelaznog razdoblja obračunava se na temelju stvarnih rezultata i stope poreza na dobit od 18% za razdoblje završeno na dan 31. prosinca 2018. i dan 31. prosinca 2019. godine.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima INA Grupe

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA INA GRUPE (MIL. KN)	2018.	2019.	PROMJ. %
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.831	2.835	-
Neto novčani odljev iz investicijskih aktivnosti	(2.242)	(2.516)	12
Neto novčani odljev iz financijskih aktivnosti	(619)	(146)	(76)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(30)	173	N.P.

Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije kretanja obrtnog kapitala iznosio je 2.842 milijuna kuna u 2019. godini što predstavlja smanjenje od 289 milijuna kuna u odnosu na 2018. godinu te je u skladu s promjenom u ostvarenoj EBITDA-i isključujući negotovinske stavke.

Kretanja obrtnog kapitala utjecala su pozitivno na operativni novčani tijek u iznosu od 34 milijuna kuna zbog:

- ▶ Smanjenja vrijednosti zaliha od 322 milijuna kuna uglavnom zbog uvozne nafte (67 milijuna kuna) i poluproizvoda (163 milijuna kuna)
- ▶ Povećanja potraživanja u iznosu od (389) milijuna kuna vezano uz izvoz nafte
- ▶ Povećanja obveza prema dobavljačima i ostalih obveza od 101 milijuna kuna

Neto novčani odljev iz investicijskih aktivnosti iznosio je (2.516) milijuna kuna, u usporedbi s (2.242) milijuna kuna odljeva u 2018. godini odražavajući intenzivna ulaganja u rafinerijsko poslovanje.

Utjecaj jednokratnih stavki na dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti i EBITDA-u

Dodatno na međunarodne računovodstvene standarde i međunarodne standarde izvještavanja i regulatornih zahtjeva, kompanija objavljuje jednokratne stavke kako bi postigla višu razinu transparentnosti i pružila bolje razumijevanje uobičajenih poslovnih aktivnosti. Jednokratnim stavkama smatraju se one stavke koje se ne pojavljuju redovno i imaju značajan utjecaj na rezultat. INA Grupa usvojila je razinu materijalnosti za jednokratne stavke u iznosu od 10 milijuna dolara. Ako jednokratne stavke dosegnu značajnu razinu u kumuliranom razdoblju, ispravljaju se prethodni kvartali. Nadalje, u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom i MRS 36 - umanjenje vrijednosti imovine, INA Grupa provodi testiranja vrijednosti imovine na kraju svakog izvještajnog razdoblja ako su pokazatelji umanjenja vrijednosti imovine ocijenjeni kao značajni. Na rezultat u 2019. godini negativno je utjecalo vrijednosno usklađenje imovine – plinska polja na Jadranu u Hrvatskoj u iznosu od 282 milijuna kuna.

JEDNOKRATNE STAVKE NA DOBIT/(GUBITAK) IZ OSNOVNE DJELATNOSTI I EBITDA-U (MIL. KN)	2018.	2019.
INA GRUPA		
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na dobit iz osnovne djelatnosti	198	(282)
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na EBITDA	198	-
ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA NAFTE I PLINA		
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na dobit iz osnovne djelatnosti	273	(282)
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na EBITDA	273	-
<i>Isplata otpremnina i neto rezerviranja</i>	(18)	-
<i>Pozitivni utjecaj kupnje INAgip</i>	291	-
<i>Vrijednosno usklađenje imovine – plinska polja na Jadranu u Hrvatskoj</i>	-	(282)
RAFINERIJE I MARKETING UKLJUČUJUĆI USLUGE KUPCIMA I MALOPRODAJU		
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na gubitak iz osnovne djelatnosti	(42)	-
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na EBITDA	(42)	-
<i>Isplata otpremnina i neto rezerviranja</i>	(42)	-
KORPORATIVNE FUNKCIJE		
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na gubitak iz osnovne djelatnosti	(33)	-
Ukupni utjecaj jednokratnih stavki na EBITDA	(33)	-
<i>Isplata otpremnina i neto rezerviranja</i>	(33)	-

DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Utjecaj COVIDA-19

Zbog pandemije COVIDA-19, INA Grupa je uvela sve potrebne zdravstvene i sigurnosne preventivne mjere u svom poslovanju i na maloprodajnim mjestima, kako bi zaštitili svoje zaposlenike i kupce. Ove mjere podržavaju socijalnu distancu, povećanu higijenu i uporabu zaštitne opreme, kao i promjene u smjenskom radu i uvođenje rada od kuće gdje god je to moguće.

Nadalje, zbog kretanja na tržištu koja uključuju pad cijena nafte, uvođenje mjera protiv koronavirusa i pada potražnje, INA Grupa je prešla na krizni model rada tijekom travnja 2020. godine te je uvela operativne i financijske mjere, održavajući kontinuiranu proizvodnju opskrbu tržišta.

Gore navedena situacija vezana uz COVID-19 nema utjecaja na objavljene financijske izvještaje dok se točni efekti na 2020. godinu trenutno ne mogu procijeniti.

U Istraživanju i proizvodnji nafte i plina, proizvodnja je neprekinuta i odvija se po planu, no nagli pad cijena sirove nafte ima značajan utjecaj na profitabilnost poslovanja i novčani tok. Zbog smanjenog generiranja novčanog toka investicijski projekti za naredno razdoblje, kao i profitabilnost postojećih polja te operativni troškovi revidiraju se radi prilagođavanja poslovanja promijenjenom vanjskom okruženju. Uvedene mjere na glavnim tržištima rezultirale su značajnim padom potražnje za ključnim skupinama proizvoda, što će negativno utjecati na novčani tok djelatnosti Rafinerija i marketinga. Takva situacija stvara operativne izazove i stalnu optimizaciju imovine. Sigurna opskrba na svim ključnim tržištima je osigurana te je to glavni prioritet kompanije. Usluge kupcima i maloprodaja svjedoče padu prodaje, prije svega u segmentu goriva, zbog smanjene potrebe za putovanjima i usporavanjem ekonomske aktivnosti. To je rezultiralo smanjenjem potražnje tijekom travnja 2020. godine. INA Grupa je preusmjerila aktivnosti kako bi osigurala pouzdanu i sigurnu opskrbu kroz našu mrežu te kako bi djelatnost zadržala pozitivni novčani tok.

Kako bi zadržali financijsku stabilnost i osigurali održivost poslovanja na duži rok, INA Grupa će provesti niz mjera. Provest će se sveobuhvatan pregled operativnih troškova radi očuvanja novčanog toka, a neka će se planirana kapitalna ulaganja prilagoditi sve do kraja ekonomskog zastoja zbog uvođenja hitnih mjera. Uprava Ine ostaje i dalje posvećena programu INA R&M Novi smjer 2023.

PODRUŽNICE I PREDSTAVNIŠTVA

Podružnice i predstavništva na dan 31. prosinca 2019. godine:

KOMPANIJA	PODRUŽNICA/PREDSTAVNIŠTVO
INA, d.d.	Podružnica Damask, Sirija
	Podružnica Kairo, Egipat
	Predstavništvo Luanda, Angola
	Predstavništvo Moskva, Rusija
CROSCO d.o.o.	Podružnica Zadar
	Podružnica CROSCO Naftni Servisi D.O.O. Dega Tirana
	CROSCO Integrated Drilling & Well Services Co. Ltd. - G.S.P.L.A.J. Podružnica
	CROSCO Integrated Drilling & Well Services Co. Ltd. - Sirijska podružnica, Damask
	CROSCO Naftni Servisi d.o.o. - Prestations Petrolieres (u procesu reaktivacije)
	CROSCO Integrated Drilling & Well Services Co. Ltd. - Egipatska podružnica, Kairo
	CROSCO Integrated Drilling & Well Service Co. Ltd. - Mađarska podružnica - Magyarorszagi Foktelepe
	CROSCO Integrated Drilling & Well Services Co. Ltd. - Azerbajdžanska podružnica (u procesu reaktivacije)
CROSCO Integrated Drilling & Well Service Co. Ltd. - Talijanska podružnica	
Rotary Zrt.	Podružnica Erbil, Irak
	Podružnica Albanija
STSI d.o.o.	STSI - Integrirani tehnički servisi d.o.o. - Podružnica u Siriji, Damask
	STSI - Predstavništvo u Bjelorusiji, Novopolotsk
INA Adria BV	Hrvatska podružnica Zagreb, Hrvatska
Holdina d.o.o.	36 maloprodajnih lokacija registriranih kao podružnice
Energopetrol d.d.	Podružnica - Maloprodajno mjesto Varaš 2

5

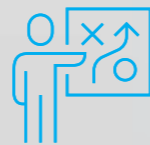
ODRŽIVI RAZVOJ
U INA GRUPI

UPRAVLJANJE ODRŽIVIM RAZVOJEM U INA GRUPI

Postignuća

- ▶ Održane otvorene konzultacije s ključnim dionicima INA Grupe o temama održivosti
- ▶ Poboļšan ukupni rezultat Indeks DOP-a
- ▶ Akcijski plan održivog razvoja INA Grupe za 2020. godinu usklađen s Globalnim ciljevima održivog razvoja

Izazovi

- ▶ Izrada nove strategije održivog razvoja 2021. – 2030.
- ▶ Re-mapiranje dionika INA Grupe i nastavak uključivanja
- ▶ Daljnja integracija Globalnih ciljeva održivog razvoja i podizanje svijesti

102-18

Kako bi ostvarili našu predanost uravnoteženoj integraciji ekonomskih, društvenih i okolišnih faktora u svakodnevno poslovanje, kontinuirano implementiramo nove akcije za doseganje **Ključnih ciljeva i programa održivog razvoja 2020.** Kroz šest ključnih područja i 24 programa razvijamo godišnje akcijske planove koji se kvartalno prate u skladu sa zadanom realizacijom (najmanje 85%). Realizacija akcijskog plana Održivog razvoja, zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša (dalje u tekstu: ORiZZSO) postavljena je kao divizijski cilj. Akcije i projekti održivog razvoja (dalje u tekstu: OR) sastavni su dio poslovnih planova društava INA Grupe. U 2019. godini ukupno je izvršeno 49 akcija OR-a na razini INA Grupe s ukupnom ORiZZSO realizacijom od 99%. Kako bismo provjerili procese prikupljanja OR podataka, poboljšali točnost podataka, potvrdili usklađenost organizacija i procesa s OR internim regulativama te potvrdili napredak implementacije OR akcija i kvalitetu uključivanja dionika svake se godine održavaju interni auditi OR. U 2019. godini odradili smo dva audita.

13 Globalnih ciljeva održivog razvoja podržano je našim inicijativama

Upravljanje održivim razvojem u INA Grupi, kao strateškom i korporativnom odgovornošću, odvija se na najvišoj razini uz potporu Savjeta za OR i Radne grupe za OR, uz koordinaciju stručnjaka za OR.

Upravljanje održivim razvojem

Dodatni korak u boljoj integraciji Globalnih ciljeva održivog razvoja (dalje u tekstu: COR) i poslovanja INA Grupe postignut je u lipnju 2019. godine, kada je održana radionica za članove Radne grupe za održivi razvoj INA Grupe kako bi se podiglo njihovo znanje i osviještenost istima, ali i kako bi se osmislile akcije održivog razvoja za 2020. godinu direktno usklađene s COR-ovima. Uz pomoć interno razvijenog priručnika osmišljena je ukupno 51 akcija održivog razvoja za 17 organizacijskih jedinica i ovisnih društava koje će biti implementirane u 2020. godini. Implementacijom tih akcija u fokusu će biti sljedeći COR-ovi:

Ponosni smo da je naš zaposlenik izabran za **prvog hrvatskog SDG Pionira**. Svake godine UN Global Compact dodjeljuje priznanje SDG Pioneers grupi poslovnih lidera koji svojim radom doprinose ciljevima održivog razvoja i mobiliziraju tvrtke da budu snaga za dobro i nositelji rješenja za globalne izazove. Ove godine, po prvi put u Hrvatskoj, kako bi pružili glas mladima u izgradnji održive budućnosti, program je bio usmjeren na mlade profesionalce u dobi od 35 godina ili manje, koji su ostvarili značajan pozitivan utjecaj na ciljeve održivog razvoja i pritom doprinijeli uspjehu kompanijama u kojima rade.

ZDRAVLJE I SIGURNOST

“Osigurati izvrsnost operativne zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša”

Postignuća

- ▶ Osnivanje novog vatrogasnog ovisnog društva INA VATROGASNI SERVISI d.o.o. i nastavak rada u punom opsegu
- ▶ Uspješno završen remont i pokrenut rad Rafinerije nafte Rijeka
- ▶ Nagrada projekta ZDRAVLJE + koju je dodijelio National Geographic Hrvatska

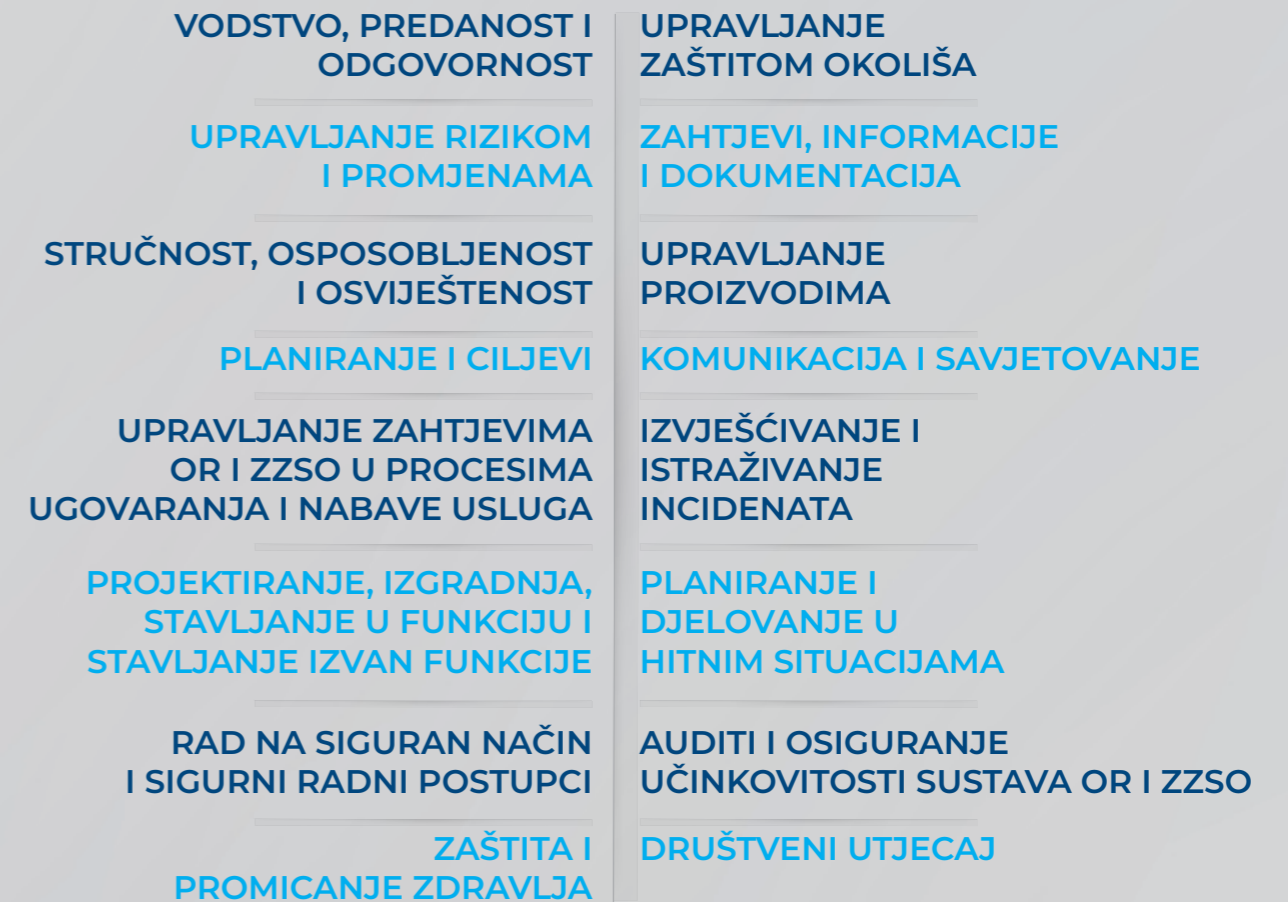
Izazovi

- ▶ Daljnje smanjenje stope ukupno registriranih incidenata na razini INA Grupe
- ▶ Osigurati zdravlje i sigurnost na projektu Obrada teških ostataka u Rafineriji nafte Rijeka
- ▶ Dostupnost i kvaliteta izvođača koji izvode radove visokog rizika

ZAŠTITA ZDRAVLJA I ZAŠTITA NA RADU

Djelujući na dnevnoj bazi u visokorizičnim okolnostima, INA Grupa oslanja se na učinkovit i održiv sustav upravljanja zdravljem, sigurnošću i okolišem. Život i zdravlje zaposlenika ključni su prioriteti INA Grupe, strategija kompanije u zaštiti okoliša i zaštiti na radu je postizanje cilja koji se može opisati jednim jednostavnim pravilom: „**Ne činimo štetu ljudima, okolišu ili imovini!**“. Kako bi se ta ideja ostvarila, ali i poslužila kao podrška poslovnim ciljevima INA Grupe i stvorila osnovu za definiranje smjernica za upravljanje u primjeni načela ORiZZSO u svakodnevnom poslovnim aktivnostima, INA Grupa je razvila „**Sustav upravljanja održivim razvojem, zaštitom zdravlja, sigurnošću i okolišem**“. Sustav promiče i potiče poštivanje međunarodnih standarda upravljanja ZZSO-om (ISO 14001, ISO 45001), zahtjeva mjerodavnog prava i najboljih praksi u naftnoj i plinskoj industriji. Sustav se temelji na 16 osnovnih elemenata s općim načelima, kako je opisano na infografici u nastavku.

SUSTAV UPRAVLJANJA ODRŽIVIM RAZVOJEM, ZAŠTITOM ZDRAVLJA, SIGURNOŠĆU I OKOLIŠEM U DRUŠTVIMA INA GRUPE

Upravljanje zaštitom zdravlja i zaštitom na radu

403-1, 403-7, 403-8

INA Grupa posvećena je odgovornom postupanju i razvijanju ciljeva i djelovanja u vezi s utjecajima na zdravlje i sigurnost, kao sastavni dio svih naših svakodnevnih operacija. Težimo visokim standardima zdravstvene zaštite i sigurnosti naših radnika, izvođača i kupaca, sprječavanju nezgoda, osiguranja integriteta imovine i brzog i efikasnog reagiranja u izvanrednim i kriznim situacijama, kao i promicanju korporativne kulture zdravlja i sigurnosti koja je prepoznata od strane svih naših radnika i izvođača radova. Postizanje najviših razina zdravstvenih i sigurnosnih performansi zahtijeva pažljiv odabir, obuku i raspoređivanje osoblja i pružanje odgovarajućih alata, opreme, osobne zaštite, jasno razrađenih postupaka i radnih uputa.

Sustav zaštite zdravlja i zaštite na radu u društvima INA Grupe (u daljnjem tekstu: ZZiZNR sustav) uspostavljen je kako bi osigurao da radnici mogu sigurno obavljati svoj posao te kako bi se moglo udovoljavati zahtjevima radnih procesa i usklađenosti s zakonskom regulativom. Sustav definira ključne elemente zaštite na radu u društvima INA Grupe, s jasno iskazanim obvezama i odgovornostima poslodavca, rukovoditelja, radnika i ugovorenih

radnika kroz sve faze sustava. Opća načela kontrole i hijerarhija mjera smanjenja rizika temelje se na načelima razvoja kulture sigurnosti na radnom mjestu. ZZiZNR sustav temeljen je na ISO 45001 sustavu upravljanja i u potpunosti je usklađen sa zakonskim zahtjevima i najboljim svjetskim praksama u naftno-plinskoj industriji.

Četiri glavne politike izdane od strane top menadžmenta predstavljaju temelj INA Grupe u pogledu obveza u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu:

- ▶ Politika zaštite zdravlja, sigurnosti, okoliša i društvene odgovornosti INA Grupe
- ▶ Politika sprječavanja velikih nesreća
- ▶ Politika sigurne vožnje u društvima INA Grupe
- ▶ Politika korištenja osobne zaštitne opreme u INA Grupi

Da bi se smanjio rizik na radnom mjestu i povećala sigurnost, osim zakonski obaveznih dokumenata upravljanja, postoje i različiti dokumenti utemeljeni na najboljim praksama naftno-plinske industrije. Popis dokumenata upravljanja zakonskim zahtjevima te najbolje ZZiZNR svjetske prakse implementirane u društvima INA Grupe možete pronaći na stranici 120.

Prepoznavanje opasnosti, procjena rizika i istraživanje incidenata

403-2, 403-4, 403-5

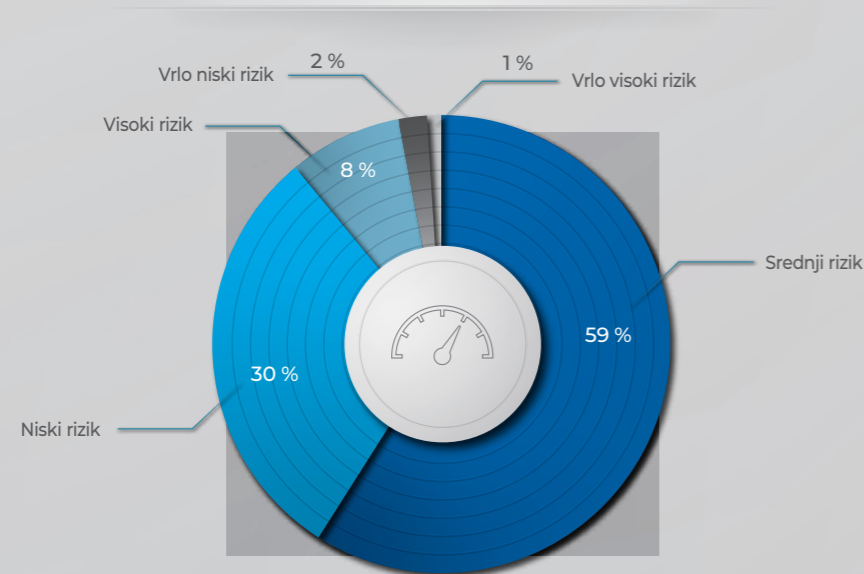
U okviru sustava ZNR propisano je da se sve pozicije i radna mjesta moraju procijeniti. Radnici moraju biti informirani o opasnostima i zaštitnim mjerama, osposobljeni za rad na siguran način te u slučaju bilo kakvih opasnih situacija znati kako zaustaviti rad i obavijestiti neposrednog rukovoditelja o opasnostima i rizicima.

Gore navedena procjena rizika obuhvaća zaposlene i ugovorne radnike koji su pod neposrednim utjecajem radnih aktivnosti poslodavca. Procjena rizika uglavnom se izrađuje od strane tima u kojemu sudjeluju: ZZSO stručnjaci raznih tehničkih struka (kemijski inženjeri, inženjeri strojarstva i treća struka po odabiru), liječnik medicine rada, predstavnik radnika i drugi po potrebi. Njihov glavni zadatak je prepoznati opasnosti, definirati na koga i na koji način mogu utjecati te opasnosti

te procijeniti rizike i odlučiti jesu li postojeće mjere sigurnosti adekvatne ili se trebaju primijeniti dodatne mjere kako bi se rizici umanjili. Stručnjaci bilježe značajne nalaze do kojih dolaze tijekom izrade procjene rizika, pregledavaju procjenu i izmjenjuju je u slučaju potrebe. Na odboru ZNR raspravlja se o procjeni rizika, a radnici se upoznaju s procjenom. Svi radnici su svjesni i upoznati sa svojim radnim zadacima i opasnostima radnog mjesta, te su obavezni radove izvoditi na siguran način, zaustaviti radove i prijaviti ukoliko se pojavi bilo kakva opasnost po radnike, radni proces ili opremu.

INA Grupa je uspostavila registar rizika kako bi se umanjile i minimalizirale posljedice incidenata. Registar sadrži uočene rizike i opasnosti te je registar početna faza upravljanja rizicima i opasnostima. Rizici su raspodijeljeni u pet razina od vrlo niskih do vrlo visokih rizika. Registar rizika sadrži opis rizika, predložene mjere za provođenje u svrhu smanjenja i ukidanja rizika te definirani rok za smanjenje odnosno ukidanje pojedinog rizika ili opasnosti.

PREPOZNATI ZZSO RIZICI

Izdan je opći standard koji opisuje specifične opasnosti na lokalnim operativnim razinama "Siguran rad i prakse rada u INA Grupi". Krovna regulativa pokriva implementaciju programa prevencije opasnosti i rizika kao što su: Temeljna pravila sigurnosti, Siguran rad i zaštita od požara, Osobna zaštitna oprema, Rad na izdvojenim mjestima rada, Dozvole za rad, Ispitivanje radnog okoliša, Radovi s otvorenim plamenom (vrući radovi), Ulazak u zatvoreni prostor, Podizanje i premještanje, Rad na visini, Zemljani radovi/iskopi, Kontrola izvora energije, Sigurnost pri radu s električnom energijom, Otvaranje procesne opreme i cjevovoda, Provjera mehaničkog integriteta procesne opreme (tlačna proba), Privremeno zaobilazanje sigurnosne blokade, Daljnji rad s aktiviranim alarmom za sigurnost procesa i sigurnost na cesti. Svi interni propisi iz područja zaštite na radu imaju suglasnost Radničkog vijeća.

Prethodno spomenuto vijeće ZNR formalno je tijelo s imenovanim osobama. Glavni odbor ZNR sastavljen je od menadžera s najviših razina, tri povjerenika radnika, jednog stručnjaka ZNR i liječnika medicine rada. Pododbori ZNR su odbori niže razine gdje se broj članova može razlikovati, ali u njemu sudjeluju najmanje jedna osoba na poziciji menadžera, jedan povjerenik radnika, jedan stručnjak ZNR i liječnik medicine rada. Odbori su savjetodavna tijela za unaprjeđenje zaštite zdravlja i sigurnosti.

Sukladno važećim propisima vezanima za radne aktivnosti koje predstavljaju povećan zdravstveni i sigurnosni rizik za radnika, a radi utvrđivanja / kontrole zdravstvenog stanja i sposobnosti radnika za obavljanje istih, tijekom redovitih propisanih liječničkih pregleda radnici moraju zadovoljiti specifične zahtjeve koji se odnose na dob, stručne kvalifikacije, zdravstveno stanje i psihičku sposobnost (npr. radna mjesta s posebnim uvjetima rada).

Temeljni pregled specijalista medicine rada usmjeren je na utvrđivanje sposobnosti za rad, čime se utvrđuje zadovoljava li radnik zahtjeve radnog mjesta bez ugrožavanja vlastitog zdravlja ili zdravlja i sigurnosti drugih radnika i osoba na radu te radi pomoći u prilagodbi radnog okruženja radniku i prevenciji ozljeda na radu i profesionalnih bolesti.

Osposobljavanja koja se odnose na zakonske zahtjeve provodila su se redovito i izvršeno je 100% planiranih osposobljavanja.

NAZIV OSPOSOBLJAVANJA	BROJ OSPOSOBLJENIH RADNIKA U INA GRUPI U 2019.
Osposobljavanje za rad na siguran način	1.884
Osposobljavanje ovlaštenika poslodavca	460
Osposobljavanje za povjerenika radnika	11
Osposobljavanje za prvu pomoć	346
Osposobljavanje za evakuaciju	276

Izješćivanje o incidentima

Kako bi se osiguralo pravovremeno izvješćivanje i istrage svi neželjenih incidenata iz područja zaštite zdravlja, sigurnosti, okoliša i požara uspostavljen je Sustav za izvješćivanje i istraživanje incidenata. Poduzimaju se korektivne i preventivne akcije te se primjena istih evaluira, a naučene lekcije se dijele. Tijekom 2019. godine proces proizvodnje proširio je spektar prijavljenih incidenata te su uz ZZSO incidente koji su se prijavljivali do sada, primijenili prijavu svih događaja povezanih s procesom rada.

Zaštita i promocija zdravlja

403-3, 403-6

Integracija zaštite i promocije zdravlja na radnom mjestu područje je od sve veće važnosti. INA Grupa provodi ove aktivnosti proaktivno, one su iznad zakonske usklađenosti i provode se kroz projekt ZDRAVLJE +, čije su brojne kampanje usmjerene na promicanje i usvajanje zdravih i sigurnih životnih stilova radnika, kao i pozitivan utjecaj na obitelji naših radnika, naših ugovornih dobavljača i šire zajednice. Zaštita zdravlja u INA Grupi usmjerena je na sljedeća područja:

- ▶ Provedba preventivnih programa za mentalno i fizičko opuštanje i medicinske rehabilitacije
- ▶ Razvijanje redovitih navika vježbanja i prevencija poremećaja mišićno-koštanog sustava
- ▶ Sudjelovanje u sportskim i rekreacijskim aktivnostima i humanitarnim sadržajima
- ▶ Prevencija i učinkovito upravljanje stresom
- ▶ Olakšanje tijekom rada za računalom
- ▶ Prevencija vodećih bolesti i ovisnosti

Više od 4.000 radnika INA Grupe godišnje sudjeluje u tim aktivnostima. Naši dobavljači uključuju se u operativnu podršku ili sponzorstvo. Projekt ZDRAVLJE +, koji se provodi već sedmu godinu zaredom, podržavaju nadležni rukovoditelji, stručnjaci iz područja zaštite na radu i radnici, a on uključuje širok raspon područja primjene što je rezultiralo pozitivnim promjenama u kulturi rada i svakodnevnog života te zdravstvenog stanja zaposlenika INA Grupe. U prosincu 2019. godine projekt je nagrađen nagradom Žuti okvir National Geographic Hrvatska u kategoriji Zdravlje i dobrobit.

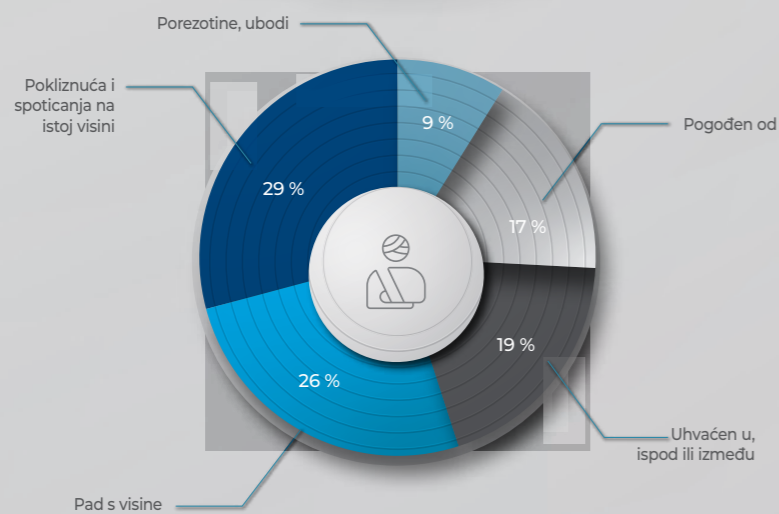
Izvedba zaštite na radu

403-9, 403-10

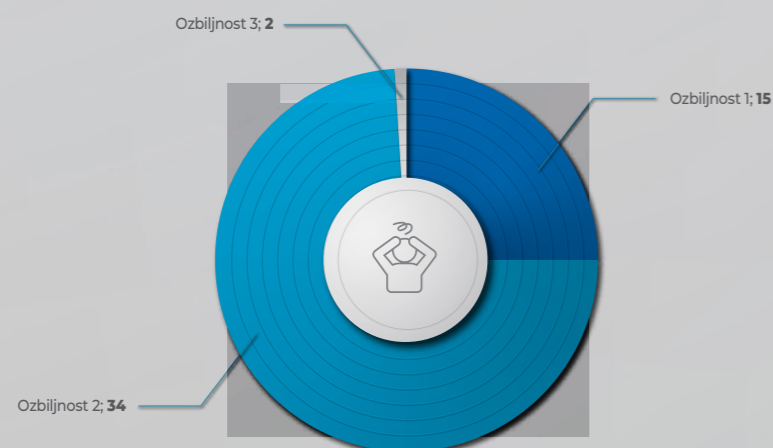
Rezultati izvedbe zaštite na radu u 2019. godini značajno su poboljšani uspoređujući ih s rezultatima iz 2018. godine. Stopa ozljeda na radnom mjestu smanjila se s 2,70 na 1,97 te se ukupni broj ozljeda vlastitih radnika i radnika izvođača smanjio sa 69 na 51 ozljedu u 2019. godini. Iako su pokliznuća i padovi, kao i prethodnih godina, ostali glavni uzrok ozljeda, njihov se broj smanjio za 10% u odnosu na 2018. godinu. To je rezultat višegodišnjeg programa Nesvjesno ponašanje čiji je cilj smanjenje ozljeda uzrokovanih pokliznućima, spoticanjima i padovima za 25% do kraja 2020. godine. Naše analize pokazuju da su primarni i sustavni uzroci većine ozljeda povezani s radnom snagom i ljudskim faktorom, stoga smo glavninu svojih aktivnosti usmjerili u edukacije i treninge za rad na siguran način, kako vlastitih radnika tako i radnika izvođača.

U 2019. godini, kao i u prethodnim godinama, nije bilo zabilježenih profesionalnih oboljenja, kao ni ozljeda visoke ozbiljnosti povezanih s prepoznatim opasnostima na radnom mjestu (kao što su visoki tlak, visoka temperatura, izloženost opasnim kemikalijama itd.).

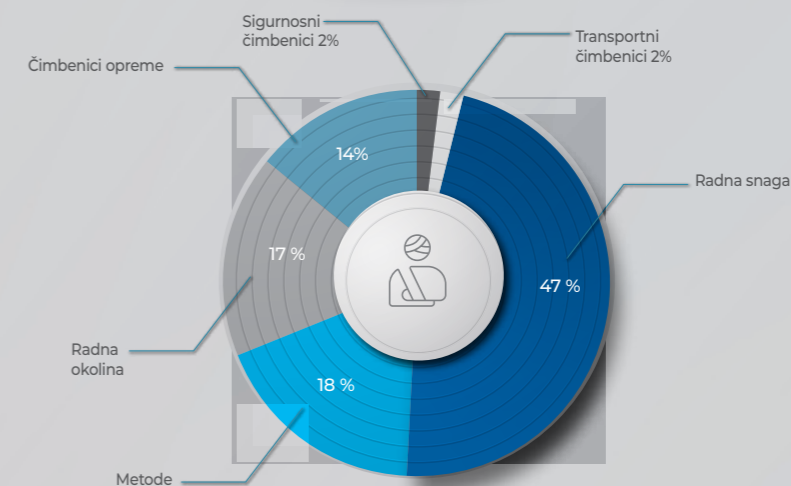
5 GLAVNIH UZROKA UKUPNO PRIJAVLJENIH OZLJEDA U INA GRUPI

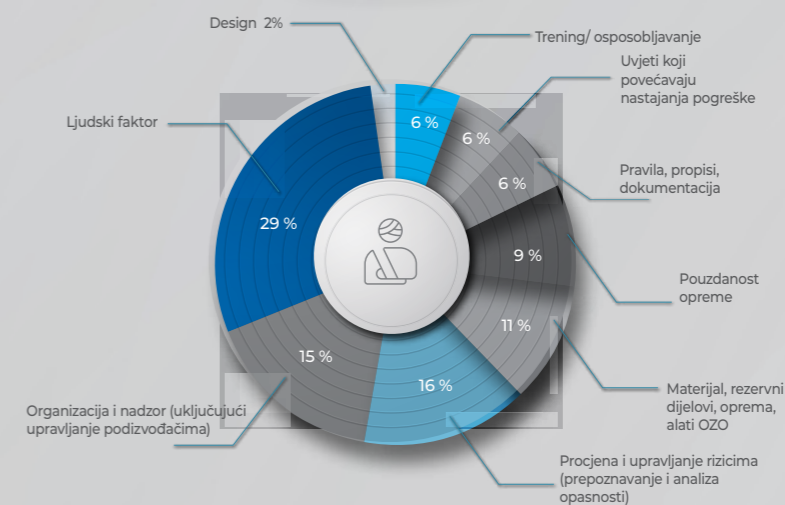
OZBILJNOST UKUPNO PRIJAVLJENIH OZLJEDA U 2019. U INA GRUPI

PRIMARNI UZROK UKUPNO PRIJAVLJENIH OZLJEDA U INA GRUPI

SUSTAVNI UZROK UKUPNO PRIJAVLJENIH OZLJEDA U INA GRUPI

RADNICI INA GRUPE I IZVOĐAČI RADOVA	2017.	2018.	2019.
Broj smrtnih slučajeva kao posljedica ozljede na radu	0	0	0
Stope smrtnosti uslijed ozljede na radu*	0,0	0,0	0,0
Broj ozljeda na radu visoke ozbiljnosti (isključujući smrtne slučajeve)	2	1	2
Stopa ozljeda na radu s visokim posljedicama* (isključujući smrtne slučajeve)	0,08	0,04	0,08
Broj ozljeda na radu	63	69	51
Stopa ozljeda na radu*	2,55	2,70	1,97
Broj radnih sati	24.687.772	25.571.939	25.906.895

* stope su izračunate na temelju 1.000.000 odrađenih sati

IZVOĐAČI RADOVA INA GRUPE	2017.	2018.	2019.
Broj smrtnih slučajeva kao posljedica ozljede na radu	0	0	0
Stope smrtnosti uslijed ozljede na radu*	0,0	0,0	0,0
Broj ozljeda na radu visoke ozbiljnosti (isključujući smrtne slučajeve)	0	0	1
Stopa ozljeda na radu s visokim posljedicama* (bez smrtnih slučajeva)	0,00	0,00	0,14
Broj ozljeda na radu	15	12	9
Stopa ozljeda na radu*	2,29	1,77	1,23
Broj radnih sati	6.550.571	6.779.520	7.344.237

*stope su izračunate na temelju 1.000.000 odrađenih sati

Programi zaštite na radu

Novi set Temeljnih pravila sigurnosti

INA Grupa skratila je i osvježila svojih deset Temeljnih pravila sigurnosti u 2019. godini kako bismo poboljšali svoje sigurnosne performanse i kako bismo svima dali dozvolu da odbiju posao i kažu NE onda kada je ugrožena sigurnost.

Temeljna pravila sigurnosti

KORISTITE SVU POTREBNU OSOBNU ZAŠTITNU OPREMU I RADNU OPREMU PREMA NAMJENI

KONTROLIRAJTE ATMOSFERU I SLIJEDITE DOZVOLU ZA RAD

IZOLIRAJTE IZVORE OPASNIH ENERGIJA I PROVODITE SIGURNOSNE PROVJERE

ISHODITE ODOBRENJE PRIJE ULASKA U ZATVORENI PROSTOR

PRIMIENITE PRAVILA SIGURNOG DIZANJA I PRIJENOSA TERETA

VOZITE NA SIGURAN NAČIN

Pravila su jednostavna, kratka i pomažu u spašavanju života, zato su toliko važna i od svih sudionika se očekuje da ih se pridržavaju cijelo vrijeme. Svaki pojedinac mora biti svjestan važnosti sigurnosti, preuzeti svoje osobne dužnosti, odgovornosti i znati što radi. Pravila su formulirana kao Ja - poruke i na način da se poveća svijest pojedinca o preuzimanju odgovornosti za provođenje kritičnih mjera sigurnosti koje mogu spriječiti ozbiljne ozljede i smrt. Pravila povećavaju jasnoću i omogućavaju da ih upotrebljavaju radnici i izvođači radova koji obavljaju sličan posao unutar INA Grupe. Važno je da Temeljna pravila sigurnosti razumiju svi pojedinci, njihovi nadređeni i voditelji timova. Poštivanje Temeljnih pravila sigurnosti je obavezno za sve pa je i mogućnost njihova provođenja osigurana svima. Novi set temeljnih pravila sigurnosti koji sadrži šest pravila objavljen je u srpnju 2019. godine, a do kraja 2019. godine 9.411 radnika položilo je ispit o poznavanju novog seta Temeljnih pravila sigurnosti.

Nagrada za izniman doprinos u području ORiZZSO za zaposlenike i izvođače u posljednje dvije godine u INA, d.d.

7 "SMART" zaposlenika
2 "SMART" projektne suradnje
2 "SMART" izvođača

nagrađeni su za izniman doprinos u području ORiZZSO

Program sigurne vožnje

Treninzi i poboljšanje vozačkih sposobnosti od 2010. godine

2.832 zaposlenika
241 trening

Programi zaštite zdravlja i sigurnosti

Nesvjesno ponašanje

Cilj programa je smanjiti broj najčešćeg tipa ozljeda, pokliznuća, spoticanja i padova za **25%** u 2020.

346 radionica
3.257 zaposlenika

93% zaposlenika koji su sudjelovali na radionicama ocijenili su ih kao odlične

WEB kutak za izvođače

Svrha kutka je **podizanje standarda u području zdravlja i sigurnosti kada radove izvode partneri izvođači.**

Cilj je **razviti specijalnu i funkcionalnu web stranicu namijenjenu isključivo izvođačima i podizvođačima** na kojoj će, zainteresiranim stranama, biti dostupni svi relevantni podatci vezani uz područje ORiZZSO.

UPRAVLJANJE PROCESNOM SIGURNOŠĆU I ZAŠTITA OD POŽARA

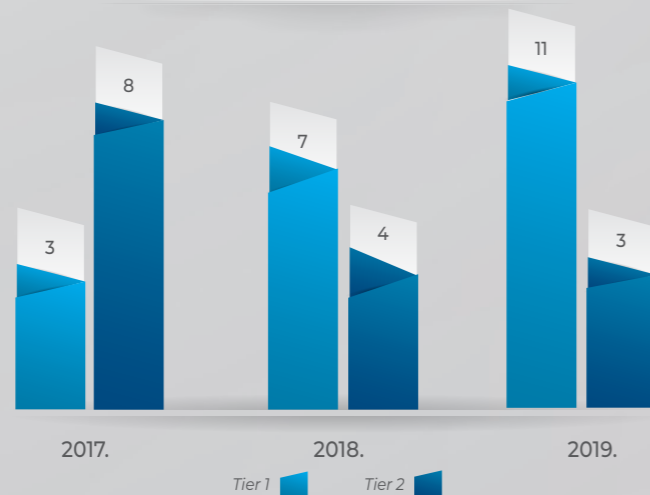
Upravljanje procesnom sigurnošću

U 2019. godini glavni fokus upravljanja procesnom sigurnošću (u nastavku teksta: PSM) bila je uspješna implementacija tri PSM inicijative koje će povećati procesnu sigurnost u poslovanju svih kompanija INA Grupe:

- ▶ **Procedura za dotezanje prirubničkih spojeva** - postupak označavanja momenta zatezanja vijaka na prirubnicama i podataka o osoblju koje je izvodilo radove) za svu novu ugrađenu opremu, kako bi se smanjio rizik od curenja zapaljivog materijala na prirubnicama
- ▶ **Novi upitnik za Sigurnosni pregled prije puštanja u rad** izdan je u suradnji s organizacijskom jedinicom za Upravljanje investicijama
- ▶ **Treninzi za različite scenarije koji opisuju moguće izvanredne situacije** u društvima INA Grupe

Što se tiče procesnih događaja (u daljnjem tekstu: PSE), u 2019. godini zabilježili smo tri Tier 1 (PSM događaji s najvećim posljedicama) i 11 Tier 2 (PSM događaji s manjim posljedicama) događaja. Sva tri Tier 1 PSE uzrokovana su propuštanjem materijala preko graničnih količina prema standardu API 754 - jedno istjecanje sirove nafte iz podzemnog cjevovoda u Rafineriji nafte Sisak, jedno ispuštanje sirove nafte iz skladišta u Rafineriji nafte Rijeka i ispuštanje 900 kg UNP-a iz sfere UNP-a tijekom ugradnje opreme za mjerenje razine. Za sve navedene PSE određene su i provedene preventivne i korektivne mjere kako bi se spriječilo njihovo ponavljanje. Razlog većeg broja prijavljenih Tier 2 događaja je bolje praćenje PSE i izvještavanje putem standardnog sustava izvještavanja Enablon.

INCIDENTI VEZANI UZ SIGURNOST PROCESA

Zaštita od požara

U Republici Hrvatskoj, prema važećoj regulativi, postoje četiri kategorije ugroženosti od požara, a temeljem toga u INA Grupi 23 kategorizirane lokacije temeljem kategorizacije ugroženosti od požara (kategorije 1-4).

- ▶ I kategorija (a – h) – 10 lokacija
- ▶ II kategorija (a – b) – 13 lokacija

Dodatno, uz gore navedene lokacije 13 lokacija kategorizirano je kao SEVESO lokacija.

Zaštita od požara i vatrogastvo u INA Grupi su redovan dio aktivnosti zaštite na svim postrojenjima i lokacijama INA Grupe i regulirani su zakonskom regulativom, kao i internim aktima koji određuju ovo područje (Osnove zaštite od požara i vatrogastva u INA Grupi). INA Grupa odgovorna je za osiguranje zahtjeva zaštite od požara i vatrogastva, kako bi dostigli zahtjeve lokalne regulative (ali nije nužno ograničeno samo na njih). Aktivna i pasivna zaštita od požara mora biti u skladu sa zakonskim zahtjevima i treba je kontinuirano unapređivati u skladu s najboljim međunarodnim industrijskim praksama i standardima.

Jedan od naših ciljeva strategije ORiZZSO 2020. bila je provedba nove strategije vatrogastva u svrhu optimizacije svih vatrogasnih usluga. U tu svrhu osnovano je ovisno društvo INA VATROGASNI SERVISI d.o.o. s dva glavna cilja:

vatrogastvo i spašavanje, zaštita od požara i odziv u izvanrednim situacijama. Ukupno pet vatrogasnih postrojbi (Molve, Solin, Žitnjak Zagreb, Rafinerija nafte Sisak i Rafinerija nafte Rijeka) osiguravaju sigurnost glavnih lokacija planiranjem i provođenjem svih vrsta intervencija (vatrogasne, tehničke, odziv u hitnim situacijama, ekološke) osiguravajući intervencijsku spremnost i funkcionalnost vatrogasne opreme.

Svibanj je tradicionalno mjesec koji posvećujemo zaštiti od požara, a ujedno i mjesec u kojem obilježavamo Dan svetog Florijana, zaštitnika hrvatskih vatrogasaca. U tom razdoblju organizirali smo niz vatrogasnih vježbi, edukativnih i informativnih aktivnosti kako bismo istaknuli važnost prevencije. Završna vatrogasna vježba INA Grupe, u kojoj je sudjelovalo više od 50 članova tima za odziv u hitnim situacijama i zaposlenika logističkog terminala Solin, održana je 31. svibnja 2019. godine. Ova vježba u kojoj su simulirane eksplozije broda, požar i spašavanje unesrećenih, imala je za cilj pokazati kako dostupnost zaštitnih uređaja, upravljanje u kriznim situacijama i poštivanje sigurnosnih mjera mogu smanjiti materijalnu štetu i sačuvati ljudske živote. Zaposlenici INA, d.d. Logističkog terminala Solin, Profesionalna vatrogasna postrojba (u daljnjem tekstu: PVP) Solin, JVP Split, Dobrovoljno vatrogasno društvo (u daljnjem tekstu: DVD) Solin, DVD Vranjic, DVD Mladost - Kaštel Sućurac, DVD Kaštel Gomilica, Lučka uprava Split, Pomorska policija Split, Brodospas, Tanker Sepen, Tanker Forca, Legio Quarta, HGSS i MORH sudjelovali su u ovoj vatrogasnoj vježbi. Zahvaljujući dobroj suradnji sa stručnim timovima osposobljenim za evakuaciju, spašavanje, vatrogastvo i prvu pomoć, vježba je uspješno održana. Vježbu možete pogledati na našem YouTube kanalu INA Hrvatska.

KLIMATSKE PROMJENE

“Upravljanje rizicima i prilikama vezanim uz klimatske promjene”

103-1, 103-2, 103-3

Postignuća

- ▶ Poboljšanje energetske učinkovitosti Rafinerije nafte Rijeka zbog provedenog opsežnog remonta
- ▶ Uspješno provedeni pilot projekti proizvodnje biokomponenti
- ▶ Izbjegnete značajne emisije CO₂ kroz EOR projekt – trajno je uskladišteno 1,5 milijuna tona CO₂ u posljednjih pet godina

Izazovi

- ▶ Četvrto razdoblje trgovanja emisijskim jedinicama (2021. – 2030.)
- ▶ Promjenjive cijene emisijskih jedinica
- ▶ Povećanje udjela čiste energije u transportu

GLOBALNI PREGLED KLIMATSKIH PROMJENA I NAŠ ODGOVOR

Klimatske promjene su jedan od glavnih ekonomskih, socijalnih i okolišnih izazova našega vremena i najvažnije strateško pitanje s kojim se danas suočava industrija nafte i plina. Zbog karaktera svog poslovanja i brojnosti lokacija INA Grupa je veliki potrošač energije pa se poboljšanje energetske učinkovitosti i smanjenje intenziteta stakleničkih plinova smatra kontinuiranim prioritetom. U prosincu 2019. godine Europska je komisija objavila Europski zeleni plan – vrlo ambiciozan paket mjera koji bi trebao omogućiti da Europa postane prvi klimatski neutralan kontinent u svijetu do 2050., a koji će biti upisan u prvi europski zakon o klimi. Zakon bi trebao osigurati da sve politike EU-a doprinesu tom cilju i da svi sektori gospodarstva i društva igraju svoju ulogu u dekarbonizaciji. Utjecaj na naftnu industriju bit će značajan jer je cilj smanjenja emisija ugljika u EU skočio s trenutno 40% na najmanje 50% (prema 55%) do 2030. godine, u odnosu na razinu iz 1990. godine. S obzirom na planove, industrija nafte i plina je pod sve većim pritiskom da podrži dekarbonizaciju, prijeđe na energetske sustav s niskim udjelom ugljika te istovremeno dugoročno zadovolji očekivanu potražnju nafte i plina tijekom razdoblja tranzicije. Kako se navodi u Svjetskom energetskom pregledu za 2019. godinu, čak i u jednom od najambicioznijih scenarija održivog razvoja Međunarodne agencije za energetiku, nafta i plin ostat će dio globalnog energetskog miksa s predviđenom potrošnjom tekućih naftnih goriva od 66,7 milijuna barela dnevno u 2040. godini (30% ispod razine 2018.) i globalnom potražnjom za plinom na razini iz 2018. godine.

Jedan od glavnih izazova naftne i plinske industrije u četvrtom razdoblju trgovanja emisijskim jedinicama je osigurati rast i ograničiti emisiju stakleničkih plinova, uz visoku cijenu emisijske kvote. Područja u fokusu koja pridonose smanjenju stakleničkih plinova su energetska učinkovitost i ušteda energije, uklanjanje gubitaka energije i smanjenje plinova koji izgaraju na baklji i onih nastalih odzračivanjem.

Kao odgovor na problematiku klimatskih promjena, INA, d.d. razvija nekoliko projekata.

Projekt biorafinerija

Posljednjih nekoliko godina radimo na potencijalnom razvoju biorafinerije u Sisku s ciljem proizvodnje bioetanola druge generacije iz biomase, uz proizvodnju zelene energije. Projektom se potiče razvoj bioekonomije i biotehnologije te je od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku. Radi se o investiciji od 200 do 250 milijuna eura (1,5 do 2 milijarde kuna) u tehnologiju, od čega je 60% sredstava planirano osigurati iz Inovacijskog fonda Europske Unije. Uz to, očekivana je i investicija u poljoprivredu u iznosu od 50 do 70 milijuna eura (oko pola milijarde kuna) za potrebe uspostave lanca opskrbe sirovinom, za što je također planirano korištenje sredstava fondova za ruralni razvoj, a primarno za aktivnosti vezane uz uspostavu nasada energetske biljke miskantus. Za potrebe upravljanja lancem opskrbe biomasom kompanija razmatra i osnivanje zasebne tvrtke kćeri. Ciljevi projekta biorafinerije u skladu su s europskom direktivom o promicanju uporaba energije iz obnovljivih izvora (RED II) koja distributerima propisuje obvezu namješavanja 3,5% naprednih biogoriva do 2030. godine.

Početkom 2019. godine održana je prva žetva nasada energetske biljke miskantus (lat. Miscanthus x giganteus) u kojoj je prikupljeno oko 30 tona biomase na Ininom demonstracijskom polju u Rugvici pokraj Zagreba. Prikupljena biomasa poslana je na preradu u inovativnu kemijsku kompaniju u Njemačku, u predkomercijalno postrojenje koje koristi sunliquid® tehnologiju. Rezultati testiranja su optimistični jer su pokazali da navedena tehnologija može uspješno preraditi miskantus u lignocelulozni šećer i etanol čime su otvorena vrata za daljnji razvoj projekta. Projekt je trenutno u fazi pripreme baznog dizajna, što je jedan od predujeta za donošenje finalne investicijske odluke.

BIORAFINERIJA U HRVATSKOJ

II. GENERACIJA BIOGORIVA

SIROVINA: OSTACI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE
Osnova za proizvodnju 2. generacije biogoriva su ostaci poljoprivredne proizvodnje i/ili energetske biljke (Miscanthus).

300 kt/g
(približno 1.000.000 boe)

POSTROJENJE
prema najvišim ekološkim standardima.

>250
mil. EUR
INVESTICIJA

U pripremi je prijava za EU fondove

BIO-CCUS - CO₂ sekvestracija za povećanje iscrpka nafte.

CO₂ 60 kt/g
Biogeni CO₂

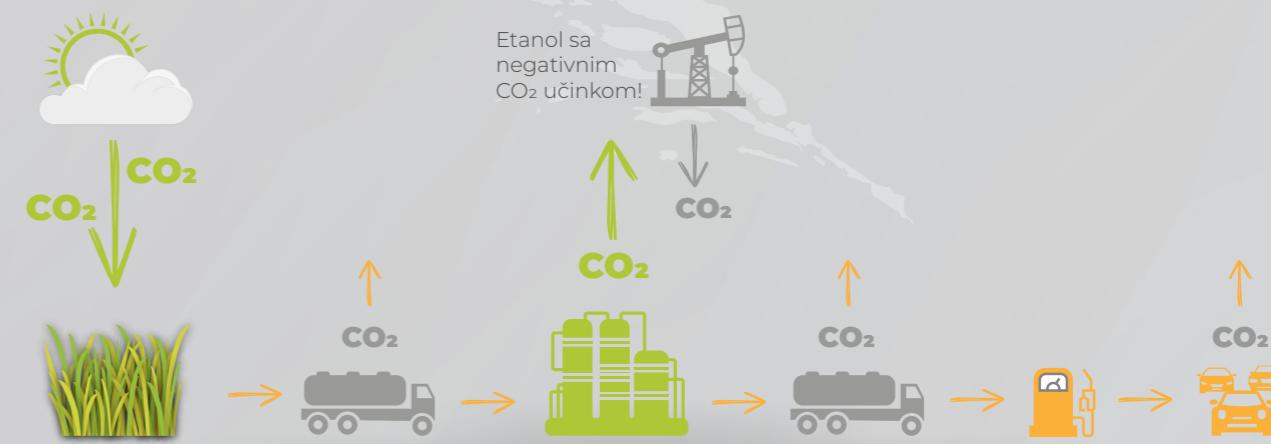

55 kt/g
KAPACITET

PROIZVODI BIORAFINERIJE
celulozni bioetanol za gorivo i lignin za zelenu električnu energiju.

15 MW

MISCANTHUS

Energetska biljka za proizvodnju biogoriva

- Neinvazivna vrsta
  - Sadnja na tlima lošije kvalitete
  - Višegodišnja biljka
- Do sada uspostavljeno 15 ha nasada Miskantusa sa obećavajućim prinosima biomase. Radi se na uspostavi novih nasada. U tijeku je testiranje biomase miskantusa za proizvodnju peleta i briketa.

UČINCI ZA POLJOPRIVREDU

30%
Nekorištenih poljoprivrednih površina u Hrvatskoj

> 1 mil. t/g
Potencijalni prinos energetskih biljaka u ciljanom području moslavačke i okolnih županija

> 800 kt
potencijalna količina kukuruzovine i slame žitarica u Hrvatskoj

FINANCIJSKI UČINCI

> 2 mil. EUR/g
Potencijalnih prihoda transportnom sektoru

> 15 mil. EUR/g
Potencijalnih prihoda poljoprivrednom sektoru (biomasa)

Odabrana je tehnologija a projekt je u fazi izrade baznog dizajna

Finalna investicijska odluka u **2022.**

Početak rada **2024.** (u slučaju pozitivne investicijske odluke)

RADNA MJESTA

400-600
Izgradnja biorafinerije

500-700
Sadnja i prikupljanje biomase

30%
Stopa nezaposlenosti u Sisačko-moslavačkoj županiji.

80-100
Skladištenje i transport

100-120
Rad u biorafineriji

Smanjenje emisija stakleničkih plinova u usporedbi s naftnim gorivima

II. GENERACIJA INA	>100%
II. GENERACIJA	85%
I. GENERACIJA	50%
BIODIZEL	40%

Pilot projekti proizvodnje biokomponenti

Nove tehnologije i rješenja za proizvodnju naprednih biogoriva usmjerena su prema preradi otpada i ostataka neprehrambenih namjena, najčešće biomase i biootpada. Jedna od takvih tehnologija je suproizvodnja, odnosno co-processing, koja predstavlja preradu fosilne sirovine s određenim udjelom biokomponente u nekim od rafinerijskih postrojenja. Iako su tehnologije co-processinga u visokom stupnju razvoja, njihova komercijalna upotreba još nije zaživjela. U INA, d.d. kontinuirano radimo na mogućnosti uvođenja proizvodnje naprednih biogoriva iz bio pirolitičkog ulja iz otpadnog drveta. Provedena su dva testna ispitivanja na jedinici za hidrodosulfurizaciju (u daljnjem tekstu: HDS) i fluid katalitički kreking (u daljnjem tekstu: FCC) kako bi se ispitala navedena tehnologija i njezina primjena. Rafinerija nafte Rijeka je prilikom test runa na FCC jedinici certificirana ISCC certifikatom (engl. International Sustainability & Carbon Certification) za proizvodnju biogoriva te je trenutačno jedina rafinerija u Europi koja može proizvoditi certificirana napredna biogoriva iz FCC suproizvodnje. Ova testna ispitivanja još su jedan primjer kako je INA, d.d. spremna pratiti svjetske trendove u primjeni novih tehnologija te ulaže trud u istraživanje novih alternativnih goriva s ciljem smanjenja emisija stakleničkih plinova i očuvanja okoliša.

Prva Inina solarna elektrana počela proizvoditi električnu energiju

Nakon uspješno provedenog probnog rada, u studenom 2019. godine izdana je Potvrda o trajnom pogonu za fotonaponski energetska sustav instaliran na krovu upravne zgrade na Terminalu UNP-a u Kaštel Sućurcu. To je tako postala prva Inina solarna elektrana koja je puštena u rad. Očekivana godišnja proizvodnja elektrane iznosi oko 40 MWh. Dodatna je korist smanjenje utjecaja na okoliš jer će se zbog smanjenja proizvodnje električne energije smanjiti emisija CO₂ za otprilike 8 tona godišnje. Projekt je financiran iz „Zelenog fonda“, financijskog mehanizma pokrenutog 2016. godine na nivou MOL Grupe, s ciljem podrške investicijskim projektima koji znatno doprinose očuvanju okoliša, nisu zakonska obveza i mogu se implementirati i na drugim lokacijama.

Otpadna jestiva ulja

Prije dvije godine pokrenuli smo i projekt prikupljanja otpadnog jestivog ulja iz kućanstava kojim želimo ispitati njegov potencijal u proizvodnji biogoriva. Ovaj projekt primjer je dobre prakse koji doprinosi ostvarenju Globalnih ciljeva održivog razvoja i uvršten je u Dobrovoljni nacionalni pregled Hrvatske koji je predstavljen UN-ovom Političkom forumu visoke razine u srpnju 2019. godine.

ENERGETSKA UČINKOVITOST

Kao integrirana naftna i plinska kompanija INA, d.d. upravlja velikim postrojenjima i također je veliki potrošač energije te ona čini značajan dio naših operativnih troškova. INA Grupa je posvećena odgovornom korištenju energije i kontinuirano nadgleda i poboljšava energetske performanse u svim poslovnim segmentima, industrijskim postrojenjima, opremi, objektima i uredima. Sustav upravljanja energijom uveden je na razini INA Grupe (INA, d.d., STSI d.o.o., INA MAZIVA d.o.o. i CROSCO d.o.o.) u 2015. godini i redovito se održava. Od tada su se projekti uštede energije INA Grupe temeljili na više od 100 inicijativa. Kao rezultat ovih aktivnosti, Riječka rafinerija, kao najveći potrošač energije, poboljšala je svoj indeks intenziteta energije za 6% i specifičnu emisiju ugljikovog dioksida za 3,8% u odnosu na pokazatelje za 2017., dok je u 2019. provela najveći remont u povijesti u kojem su implementirani brojni projekti energetske učinkovitosti (zamjena peći, ponovno korištenje otpadne topline i drugi).

U sljedećem četverogodišnjem ciklusu (2020. do 2024.) nastavit će se s promocijom energetske svijesti, osmišljavanjem novih ideja i koncepata s ciljem daljnjeg poboljšanja sustava, postizanja uspješnih energetske učinaka i veće energetske učinkovitosti cijele INA Grupe.

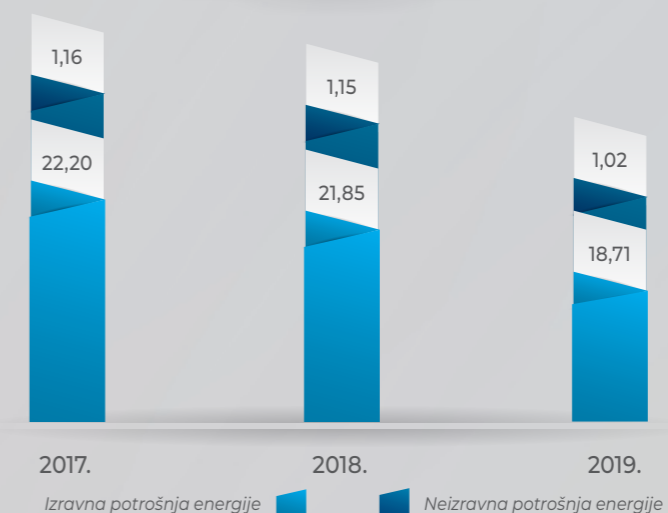
Potrošnja energije

302-1, 302-2, 302-3, 302-4

Ukupna potrošnja energije u INA Grupi u 2019. iznosila je 19,73 milijuna GJ, od čega 18,71 milijuna GJ izravne potrošnje energije i 1,02 milijuna GJ neizravne potrošnje energije. Izravna energija uključuje potrošnju prirodnog plina (8,20 milijuna GJ) i ostalu potrošnju energije ugljikovodika (predstavlja zbroj količina goriva koje nastaju iz sirove nafte, uključujući ukapljeni naftni plin, komprimirani prirodni plin, ukapljeni prirodni plin, butan, propan, etan i goriva koja se koriste za izgaranje u kotlovima, pećima, grijačima, turbinama, bakljama, incineratorima, generatorima i sl.) u iznosu od 10,50 milijuna GJ.

Što se tiče neizravne potrošnje energije, ukupna kupljena električna energija iz vanjskih izvora iznosila je 0,876 milijuna GJ i 0,135 milijuna GJ intermedijarne energije (para, toplina itd.). Velika većina ukupne potrošnje energije u INA Grupi tijekom 2019. potječe iz neobnovljivih izvora dok je 72 GJ proizvedeno i potrošeno pomoću solarnih panela na odobalnim platformama. U Rafineriji nafte Rijeka prodano je 300 GJ električne energije kao rezultat viška (koristi se iz sigurnosnih razloga u slučaju pada mreže).

UKUPNA POTROŠNJA IZRAVNE I NEIZRAVNE ENERGIJE U INA GRUPI (milijuni GJ)*

*Svi podaci prikupljeni su u internom sustavu za prikupljanje podataka Enablon. Izravna potrošnja energije računa se na temelju laboratorijske analize korištenog goriva kada je to primjenjivo ili korištenjem IPCC faktora. Neizravna potrošnja energije izračunata je na temelju računa vanjskih opskrbljivača toplinom, parom i električnom energijom.

Projekti uštede energije u INA Grupi

305-5

Kroz razne projekte posvećeni smo smanjenju emisija stakleničkih plinova i povećanju energetske efikasnosti u našem cjelokupnom poslovanju. Sustav upravljanja energijom implementiran je u cijeloj INA Grupi kroz kontinuirano praćenje potrošača energije u svakoj organizacijskoj jedinici što je popraćeno konkretnim investicijskim projektima kojima osigurava energetska efikasnost.

Na kompleksnom remontu Rafinerije nafte Rijeka dovršena su i tri projekta koja će znatno utjecati na efikasnost rada odnosno smanjenje potrošnje energije uz isti ili bolji učinak. Radi se o projektima rekonstrukcije i modernizacije procesnih peći na postrojenjima Topping 3 i Platforming 2 te CO bojlera na postrojenju fluid katalitički kreking (dalje u tekstu: FCC) koji proizvodi paru iz otpadne topline. Osim povećanja energetske učinkovitosti, svi navedeni projekti djeluju izrazito povoljno i na smanjenje emisija CO₂, što zajednici i samoj rafineriji osigurava bolju održivu budućnost i lakše odobranje budućih razvojnih projekata na lokaciji. Modernizacija procesne peći na postrojenju Topping 3 uz novu kolonu za atmosfersku destilaciju, uključivala je kompletnu zamjenu plamenika uz smanjenje emisija i rekonstrukciju peći kako bi se njezin rad u potpunosti uskladio sa zahtjevima iz okolišne dozvole. Nova će peć bolje iskorištavati otpadnu toplinu iz rafinerijskog plina za loženje uz smanjenje potrošnje goriva za 9.700 tona godišnje i smanjenje emisija CO₂ za 26.000 tona godišnje. Povećanje energetske efikasnosti na postrojenju Platforming 2 sastojalo se od modernizacije

kompresora i proizvodnje 600 tona godišnje više vodika koji se kao visokovrijedna komponenta koristi u procesima desulfurizacije, velike rekonstrukcije peći i instalacije plamenika koji smanjuju emisiju dušikovih oksida, što će rezultirati manjom potrošnjom energije uz redukciju emisija CO₂ za približno 28.000 tona godišnje. Modernizacija CO bojlera uključivala je povećanje energetske učinkovitosti boljim iskorištavanjem otpadne topline iz regeneratore FCC-a i posljedično smanjenje emisije štetnih plinova u atmosferu.

I dalje nastavljamo s promicanjem svijesti o energiji, osmišljavanjem novih ideja i nacrtu te proširenjem popisa energetske relevantnih projekata, a sve u svrhu daljnjeg poboljšanja sustava i bolje energetske učinkovitosti cijele INA Grupe.

Solarna elektrana u Rafineriji nafte Rijeka

Cilj ovog projekta je instalacija fotonaponske (dalje u tekstu: PV) elektrane u Rafineriji Rijeka kao velikog potrošača električne energije, s odgovarajućim položajem i raspoloživim zemljišnim prostorom. Studija izvodljivosti obuhvatila je sve objekte i druge dostupne lokacije koje imaju potencijal za ugradnju PV sustava u području rafinerije, a sva identificirana mjesta analizirana su, fotografirana i sistematizirana. Ukupno je identificirano 49 potencijalnih lokacija. Kao optimalno rješenje za prvi PV projekt implementiran u rafineriji, predloženo je postavljanje postrojenja na parkiralištu s postojećom nadstrešnicom. Ova fotonaponska elektrana proizvodit će dovoljno zelene električne energije (96.328 kWh godišnje) za opskrbu svih uredskih zgrada u Rafineriji Rijeka.

Solarno grijanje i toplinske pumpe na INA, d.d. maloprodajnim mjestima

Glavni cilj ovog projekta bio je poboljšanje energetske performansi na postojećim sustavima grijanja vode instaliranim na 12 INA, d.d. maloprodajnih mjesta. Sva odabrana mjesta imaju značajnu potrošnju tople vode (obično unutar Fresh Cornera i u toaletima). Standardni električni kotlovi (s velikom potrošnjom energije) zamjenjuju se niskoenergetskim sustavima. Takvi sustavi integriraju dva modula: solarne panele (za ljetno razdoblje) i toplinske pumpe (zimi). Dualni sustav smanjuje potrošnju energije za 60% toplinskom pumpom i dodatnih 80% solarnim panelima. Dodatna je korist smanjenje emisije CO₂ zbog značajno manje potrošnje energije potrebne za zagrijavanje vode. Projekt je financiran iz „Zelenog fonda“, financijskog mehanizma pokrenutog 2016. godine na razini MOL Grupe s ciljem podrške investicijskim projektima koji znatno doprinose očuvanju okoliša, nisu zakonska obveza i mogu se implementirati i na drugim lokacijama.

EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA

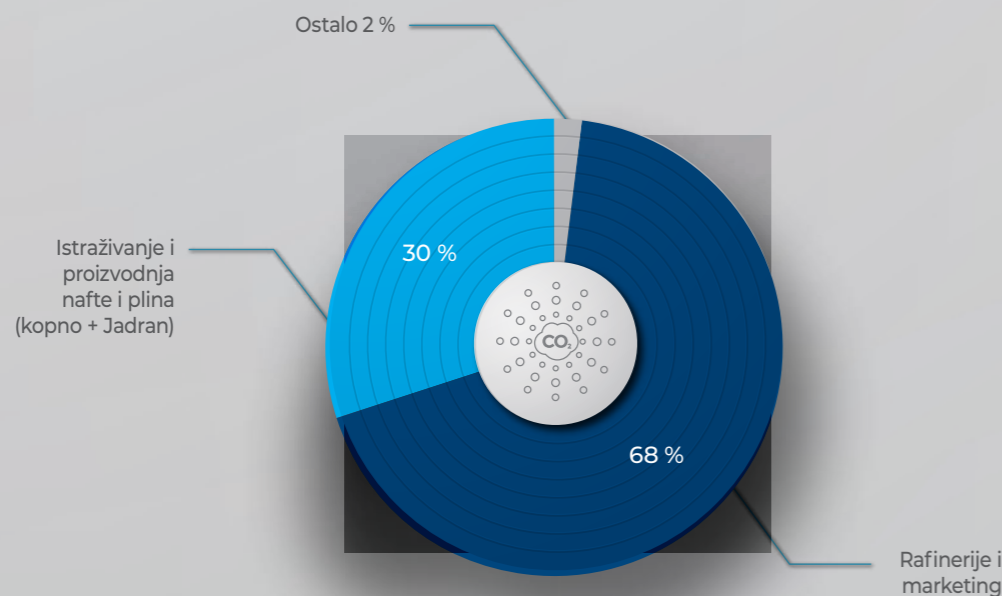
305-1, 305-2

Izravne i neizravne emisije stakleničkih plinova (Područje 1 i 2)

Ukupna emisija stakleničkih plinova INA Grupe (Područje 1) u 2019. godini iznosila je 1,51 milijuna tona ekvivalenta CO₂, što je pad u odnosu na emisiju od 1,83 milijuna tona u 2018. godini. Smanjenje je uglavnom uzrokovano sveobuhvatnim remontom u Rafineriji Rijeka (kada nije bilo proizvodnje goriva, što je rezultiralo nižim emisijama stakleničkih plinova). Godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova pridonio je i niz mjera energetske učinkovitosti provedenih u cijeloj Grupi (više detalja potražite u odjeljku Projekti uštede energije u INA Grupi) i EOR projekt.

Tijekom 2019. godine u sklopu projekta EOR, na poljima Ivanić i Žutica utisnuto je 202.695.495 m³ CO₂. Metoda EOR koja se koristi od 2014. godine je takozvani WAG proces (eng. water alternating gas injection; naizmjenično utiskivanje vode i plina), koji podrazumijeva naizmjenično utiskivanje ugljikovog dioksida i vode u iscrpljena naftna ležišta, u mjesečnim ciklusima. Iako je primarni cilj EOR-a povećanje iscrpka nafte, jednako tako je važan i sekundarni cilj – trajno skladištenje CO₂. Projekt ima važan ekološki aspekt s obzirom da su od početka njegove provedbe 2014. godine izbjegnute značajne emisije – trajno je uskladišteno 1,5 milijuna tona CO₂, što je ekvivalent 25 % godišnjih emisija putničkih vozila u Hrvatskoj. Projekt EOR ujedno se smatra i projektom CCUS (engl. Carbon Capture, Utilization and Storage) odnosno projektom izdvajanja, korištenja i skladištenja CO₂. To su projekti koji će imati veliku važnost u ostvarenju ciljeva smanjenja emisija stakleničkih plinova utvrđenih Pariškim sporazumom. Izgrađena postrojenja i instalacije za utiskivanje CO₂ omogućuju proširenje projekta i na ostala naftna polja u blizini Ivanića i Žutice. Neizravne emisije stakleničkih plinova (Područje 2) od kupljene energije (struja, toplina, para) ostale su na približno istoj razini, blagi porast uzrokovan je povećanom kupnjom električne energije iz vanjskih izvora.

IZVOR EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA (PODRUČJE 1)

Emisije od spaljivanja na baklji i odzračivanja

OG 6

Odzračivanje i spaljivanje na baklji važne su operativne i sigurnosne mjere koje se koriste u rafinerijskim postrojenjima i tijekom proizvodnje kako bi se osiguralo sigurno uklanjanje para i plinova. S druge strane, spaljivanje prirodnog plina troši vrijedne resurse i pridonosi klimatskim promjenama, zbog čega radimo na smanjivanju spaljivanja na bakljama. Ukupne emisije od spaljivanja na baklji smanjene su u odnosu na prošlu godinu, uglavnom zbog remonta u Rafineriji nafte Rijeka, manje prerade u Rafineriji nafte Sisak i projekata smanjenja izgaranja na bakljama u Istraživanju i proizvodnji nafte i plina.

Projekti smanjenja izgaranja na bakljama u Istraživanju i proizvodnji nafte i plina

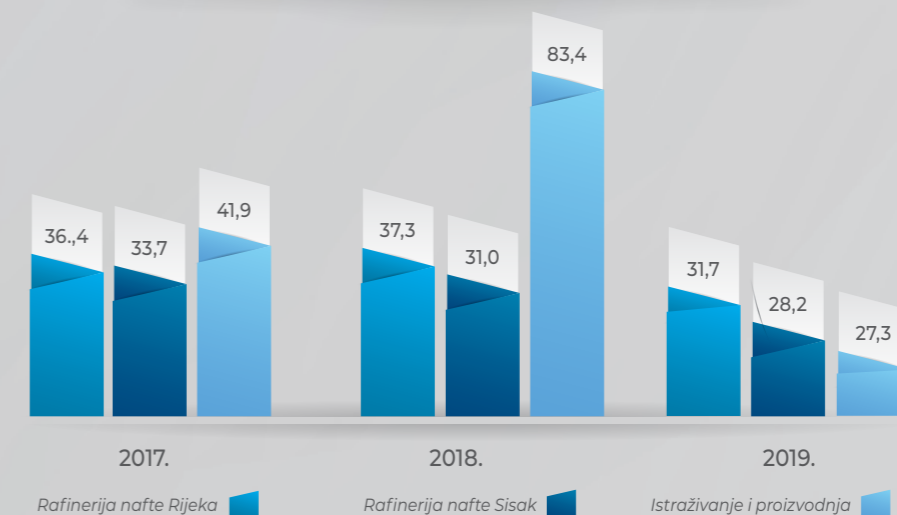
Tijekom 2017. i 2018. godine u Istraživanju i proizvodnji nafte i plina pokrenuli smo dva projekta s ciljem smanjenja izgaranja plina na bakljama na Sabirnoj stanici (u daljnjem tekstu: SS) Mramor Brdo i Mjernoj i sabirnoj stanici (u daljnjem tekstu: MSS) Đeletovci, nakon odvajanja proizvedene nafte i plina.

Na SS Mramor Brdo postavljena je kompresorska stanica pokretana električnim motorom koja služi za prikupljanje proizvedenog plina, koji se zatim komprimira i ponovno iskorištava u procesu umjesto da se spali na baklji. Dio komprimiranog plina koristit će se za proizvodnju nafte umjetnom metodom dizanja plina, dok će ostatak biti upućen na preradu u Objekte frakcionacije Ivanić Grad. Puštanje kompresora u rad predviđeno je za ožujak 2020. godine. Provedbom ovog projekta očekivano smanjenje izgaranja na baklji iznosi 365.000 m³/god, dok na MSS Đeletovci ono iznosi 233.450 m³/god.

Poboljšanje mjerenja na baklji u Rafineriji nafte Rijeka

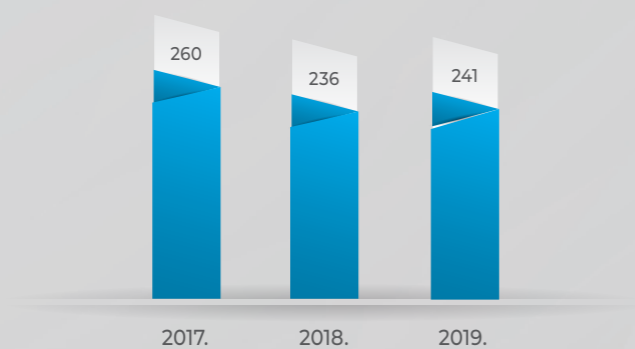
U Rafineriji nafte Rijeka završen je projekt poboljšanja mjerenja na baklji, čiji je cilj omogućiti odgovarajući mjerni sustav s ciljem poboljšanja materijalne bilance i izračuna potrošnje i gubitaka iz svake procesne jedinice u sustav za rasterećenje odnosno baklje. Projekt je uključivao kupnju i ugradnju novih ultrazvučnih mjerača protoka plina na 15 procesnih jedinica s ciljem kontinuiranog mjerenja količine plina ispuštenog u sustav za rasterećenje, što će omogućiti bolju kontrolu potrošnje plina i gubitaka iz svake procesne jedinice, ali i pridonijeti uštedi goriva.

IZRAVNE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA NASTALE SPALJIVANJEM NA BAKLJI (tisuće tCO₂ekv)

IZRAVNE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA
NASTALE ODZRAČIVANJEM U ISTRAŽIVANJU
I PROIZVODNJI (tisuće tCO₂ekv)

Neizravne emisije stakleničkih plinova (Područje 3)

305-3

INA Grupa pod Područjem 3 računa emisije stakleničkih plinova koje proizlaze iz lanca opskrbe, a koje nisu izravno povezane s poslovanjem kompanije. Takve su emisije rezultat upotrebe rafinerijskih proizvoda (goriva) i prirodnog plina od strane kupaca (čine 86% odnosno 12% svih neizravnih emisija stakleničkih plinova INA Grupe u Području 3). Preostali dio generiraju uglavnom dobavljači koji pružaju usluge INA Grupi, kao i poslovna putovanja. Vezano za smanjenja emisija u Području 3, INA, d.d. na svojim maloprodajnim mjestima nudi benzinska i dizel goriva s propisanim udjelom bio komponenti, čime se doprinosi smanjenju emisije CO₂ nastaloj izgaranjem goriva.

EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA – PODRUČJE 3 (tone CO ₂ ekvivalenta)	2019.
UKUPNE NEIZRAVNE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA (PODRUČJE 3)	14.184.163
Od čega: kupci – Upotreba kupljenih rafinerijskih proizvoda	12.300.848
Od čega: kupci – Upotreba kupljenog prirodnog plina (vlastita proizvodnja)	1.636.914
Od čega: INA Grupa – Poslovna putovanja zrakoplovom	659
Od čega: dobavljači – Proizvodnja nafte (kupljena od vanjskih izvora)	245.742

OKOLIŠ

“Smanjiti utjecaj na okoliš”

Postignuća

- ▶ Odobreno ulaganje u Postrojenje za obradu teških ostataka u Rafineriji nafte Rijeka čime će se smanjiti emisije od izgaranja loživog ulja
- ▶ Završeni projekti smanjenja emisija u zrak propisani okolišnom dozvolom Rafinerije nafte Rijeka
- ▶ U dvije godine prikupljeno devet tona otpadnog jestivog ulja iz kućanstava na maloprodajnim mjestima INA Grupe

Izazovi

- ▶ Revizija okolišnih dozvola rafinerija i implementacija integriranog upravljanja emisijama u zrak
- ▶ Proširenje sakupljanja otpadnog jestivog ulja na više lokacija INA Grupe
- ▶ Poboljšanja na odabranim lokacijama u odvojenom prikupljanju različitih vrsta plastike, uključujući jednokratnu plastiku

UPRAVLJANJE ZAŠTITOM OKOLIŠA U INA GRUPI

102-11

Nema sumnje da je očuvanje okoliša jedan od najvećih imperativa našeg doba. U promjenjivom regulatornom okruženju, kontinuirano se procjenjuje utjecaj na poslovanje kako bi se identificirale najisplativije mjere za implementaciju s ciljem usklađivanja sa sve strožim zakonskim zahtjevima. Primjenom takvih mjera u proizvodnji i preradi nafte smanjujemo naš utjecaj na okoliš. Istovremeno, poboljšavamo izvješćivanje, provedbu i primjenu zahtjeva zaštite okoliša na svim organizacijskim razinama. Predani smo sprječavanju izlivanja i smanjenju ispuštanja u zrak i vodu, sprječavanju nastanka otpada i promicanju odgovornog upravljanja zemljištem.

Ovu godinu obilježio je veliki remont Rafinerije nafte Rijeka u sklopu kojega je završeno niz investicijskih projekata za smanjenje emisija u zrak i povećanje energetske učinkovitosti.

Svi potencijalni i stvarni incidenti se prijavljuju, istražuju i analiziraju kako bi se spriječilo njihovo ponovno pojavljivanje i poboljšao radni učinak. Primjenjuju se akcije, dok se stečeno znanje i iskustva dijele. Uvode se planovi, postupci i resursi s ciljem učinkovitog odgovora na izvanredne situacije, zaštite zaposlenika i okoliša, kao i očuvanja imovine i ugleda kompanije.

U nastojanju pružanja učinkovitijih, odgovornijih i održivijih metoda ostvarivanja ključnih ciljeva, INA Grupa svake godine priprema ORiZZSO Akcijski plan u kojem su akcije definirane na način da odgovaraju potrebama poslovnih procesa u području zaštite okoliša.

U 2019. godini započeli smo s prelaskom na kružniji ekonomski model kako bismo implementirali učinkovito odvojeno prikupljanje otpada i povećali udio reciklirane plastike te spriječili prekomjerno pakiranje.

Ekološka učinkovitost i sustavi se nadgledaju, revidiraju i pregledavaju kako bi se utvrdili trendovi, napredak mjerenja, procijenila usklađenost i osigurao kontinuirani napredak.

IZLIJEVANJA U OKOLIŠ

306-3

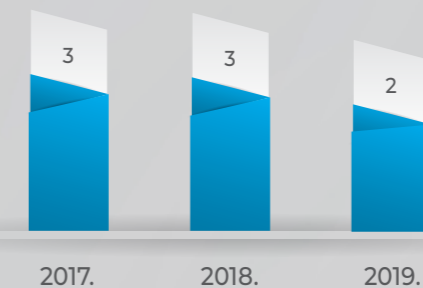
Kontinuirano nastojimo spriječiti izlivanja koja mogu imati utjecaj na okoliš te nadgledamo i izvještavamo o izlivanju svih fluida, a ne samo ugljikovodika. Akcije sprječavanja izlivanja uključuju inspekciju, mjerenje debljine stjenki, primjenu inhibitora korozije, zamjenu i sanaciju kritičnih dijelova cjevovoda. Ako dođe do izlivanja, postupamo u skladu s našim internim planovima za intervencije te odmah aktiviramo tim za pripravnost i odziv u izvanrednim situacijama, a po potrebi i specijalizirane ugovorene tvrtke da uklone tekućinu i zaštite okolno okruženje od njenog širenja dalje u okoliš. Sva izlivanja moraju se dokumentirati i prijaviti u našem internom alatu za izvanredne događaje te istražiti u određenom vremenskom razdoblju, bez obzira na ozbiljnost izlivanja.

Iako je ukupan broj izlivanja u 2019. godini veći za 36% u odnosu na prošlu godinu, ukupan izliveni volumen ugljikovodika ostao je na istoj razini. Tijekom 2019. godine dogodilo se 39 izlivanja, od kojih su dva uzrokovana aktivnostima treće strane (5%). Ukupni izliveni volumen iznosi 112 m³, od čega se 19 m³ odnosi na ugljikovodike. Osim ugljikovodika, najčešće je došlo do izlivanja slojne odnosno slane vode. Većina izlivanja dogodila se na proizvodnim lokacijama zbog dužine i starosti cjevovoda. Najčešći uzrok je korozija, zbog koje je došlo do 25 izlivanja te kvaliteta opreme, na primjer puknuća brtvi (8%) i mehanički kvarovi te kvarovi opreme koji su rezultirali izlivanjima u pet slučajeva (13%). Ukupan trošak ovih događaja iznosi 2,6 milijuna kuna.

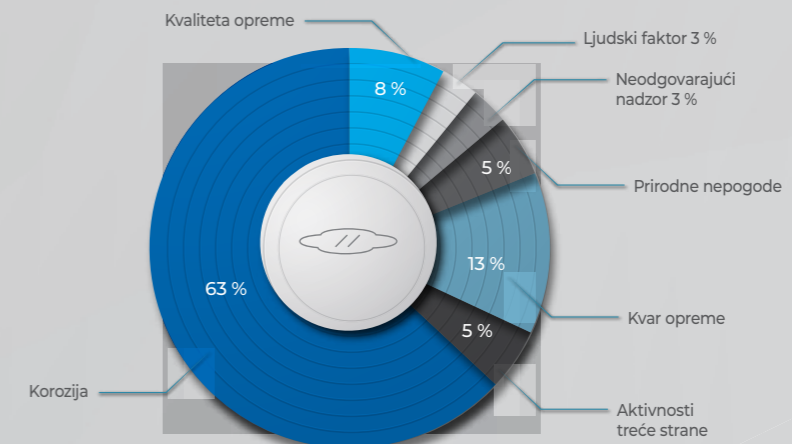
Od ukupnog broja izlivanja, dva su bila značajna (preko 1m³ ugljikovodika), koja su detaljnije opisana u nastavku. U posljednjih pet godina (od 2014.) broj ilegalnih priključaka se evidentno smanjio, što se može pripisati češćoj i boljoj kontroli cjevovoda i uspješnoj suradnji s lokalnom policijom i zajednicom. U proteklih devet godina, u sklopu projekta rehabilitacije i zamjene dotrajale opreme, brojni cjevovodi su ispitani, rehabilitirani ili zamijenjeni, s čime se nastavilo i tijekom 2019. godine.

Ove godine najveće izlivanje zabilježeno je u Rafineriji nafte Rijeka gdje se 12 m³ ugljikovodika izlilo u podzemlje. Tijekom punjenja rezervoara sirovom naftom, operater je primijetio istjecanje iz spremnika u tankvanu, a dolazilo je kroz drenažu plutajućeg krova. Zbog propusnosti oko odvodnog cjevovoda, nafta je iscurila u okoliš (podzemlje) kroz tankvanu. Sanacija je započela odmah. Drugo izlivanje se dogodilo zbog korozije naftovoda u Istraživanju i proizvodnji nafte i plina u Ivanić Gradu, gdje se izlilo 1,5 m³ sirove nafte i onečistilo 60 m² tla. Iskop je odmah izvršen i na mjestu curenja je postavljena stezaljka. Vodotoci nisu bili ugroženi. Aktivnosti sanacije provela je kompanija STSI d.o.o. i ugovorena kompanija.

IZLIJEVANJA UGLJIKOVODIKA IZNAD 1M³ U INA GRUPI

UZROCI IZLIJEVANJA

GOSPODARENJE OTPADOM U INA GRUPI

306-2, 306-4, OG 7

U 2019. godini nastavili smo s implementacijom **Ključnih ciljeva gospodarenja otpadom INA Grupe za period 2018. do 2021. godine**. Prepoznate prioritete akcije koje će unaprijediti naš sustav gospodarenja otpadom su: kontinuirana edukacija i podizanje svijesti svih sudionika u procesu gospodarenja otpadom, informatizacija, poboljšani nadzor, smanjenje troškova, proširenje projekta sakupljanja otpadnog jestivog ulja na više INA, d.d. lokacija, poboljšanje selektivnog prikupljanja otpada te proširenje vlastitih kapaciteta obrade otpada.

Postrojenje s tetra-etil olovom (u daljnjem tekstu: TEO) je u 2019. godini potpuno uklonjeno iz Rafinerije nafte Rijeka. U sklopu projekta, TEO postrojenje je razmontirano, dekontaminirano i uklonjeno zajedno s 30 m³ tetra-etil olova. Dodatno, poboljšano je odvajanje otpada postavljanjem selektivnih kanti za prikupljanje otpada za papir, plastiku i metal na pojedinim lokacijama, napravljene su analize ambalaže i ostalog plastičnog otpada koji se generira na našim lokacijama u cilju pronalaska alternativa za zamjenu jednokratne plastike i ambalaže.

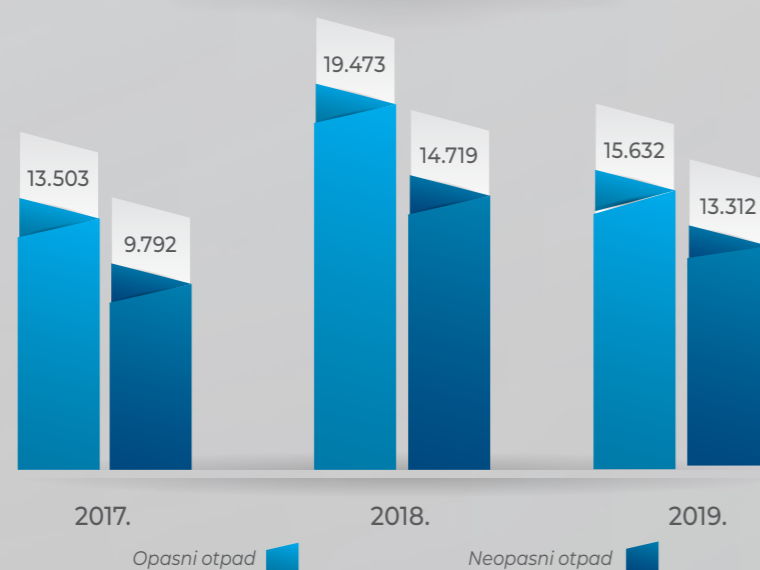
U sklopu programa MOL Grupe Zeleni fond koji financira ekološki prihvatljive projekte koji nisu zakonska obveza, STSI d.o.o je modernizirao sustav gospodarenja otpadom kupnjom Bio-Circle uređaja koji za uklanjanje onečišćenja koristi otopinu koja se sastoji od prirodnih tvari i omogućuje ekonomično pranje, bez opasnosti za ljude i okoliš. Rad uređaja temelji se na recikliranju tekućina koristeći mikroorganizme koji se hrane uljima i mastima, što znači da se ista tekućina za čišćenje može koristiti više puta.

Nastanak i zbrinjavanje otpada

Ukupna količina nastalog otpada u 2019. godini smanjena je za 15%. Od ukupne količine nastalog otpada (28.944 tona) 15.632 tona je opasni otpad, a 13.312 tona je neopasni otpad. Više od 70% ukupnog otpada nastalo je iz svakodnevnog rada i aktivnosti bušenja, završetka bušenja i remontnih radova, 16% iz remedijacijskih aktivnosti i 12% iz gradnje, rušenja i izvanrednih situacija. Glavni razlog za smanjenje nastanka otpada je poboljšanje prerade u Rafineriji nafte Rijeka (izgrađena je aminska jedinica koja proizvodi manje otpadne lužine) i smanjena količina zauljenog otpadnog materijala na uređaju za otpadne vode i spremnicima u Rafineriji nafte Sisak.

INA Upravljanje kupcima i maloprodaja nastavila je s projektom remedijacije tla u 2019. godini te je provedba svih remedijacijskih aktivnosti i iskopa onečišćenog tla s lokacija protekla uz angažman ovlaštenog ekološkog nadzora. Onečišćeno tlo predano je ovlaštenoj kompaniji STSI d.o.o. na daljnju obradu postupkom bioremedijacije. U 2019. godini generirano je 25% manje onečišćenog tla u usporedbi s 2018. godini budući da je opseg provedenih radova bio smanjen. S obzirom na vrstu prisutnih onečišćujućih tvari u tlu, podrijetlom iz naftne industrije, postupak bioremedijacije jedan je od najboljih za korištenje u obradi onečišćenog tla. Bioremedijacija je složen proces koji ovisi o mnogim čimbenicima, uključujući postojanje mikrobne populacije, vrstu onečišćujućih tvari prisutnih u tlu i uvjete okoliša. Kao takav, dio je tzv. zelenih tehnologija – tehnologija budućnosti, budući da zadovoljava koncept održivog razvoja.

UKUPNA KOLIČINA NASTALOG OTPADA U INA GRUPI (t)

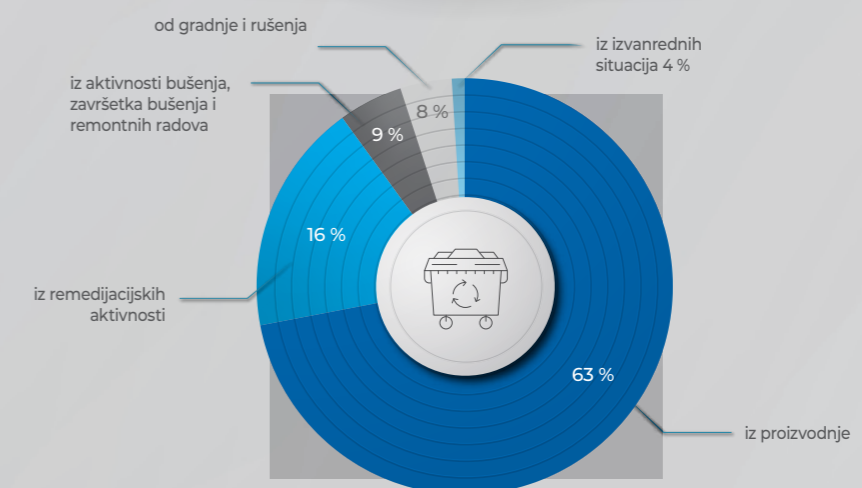

Od ukupno proizvedenog otpada u 2019. godini oporabljeno je 13.589 tona otpada, a 15.272 tona otpada je odloženo. Količina izvezenog opasnog otpada značajno se povećala (580 tona) u odnosu na 2018. godinu (4,2 tona) zbog remonta te demontaže i obrade postrojenja za tetra-etil olovo u Rafineriji nafte Rijeka kao i stvaranja lužnatog otpada u Rafineriji nafte Sisak zbog nekoliko prekidanja i pokretanja rada postrojenja.

METODE POSTUPANJA S NASTALIM OTPADOM INA GRUPE (t)	2019.
UKUPNO NASTALI OTPAD	28.944
Nastali opasni otpad	15.632
Nastali neopasni otpad	13.312
UKUPNO ODLOŽENI OTPAD	15.272
Odloženi opasni otpad	10.353
Odloženi neopasni otpad	4.919
UKUPNO OPORABLJENI OTPAD	13.589
Oporabljeni opasni otpad	5.321
Oporabljeni neopasni otpad	8.268
UKUPNO ODLOŽENI I OPORABLJENI OTPAD*	28.861
Odloženi i oporabljeni opasni otpad	15.674
Odloženi i oporabljeni neopasni otpad	13.187

U skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19) i Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 117/17), Prateći list za otpad uključuje samo podatke o „D“ ili „R“ postupku te prilikom predaje otpada ovlaštenim tvrtkama, proizvođači otpada u Hrvatskoj ne znaju na koji će se specifični način postupiti s njihovim otpadom
* Razlika između ukupne količine nastalog otpada i ukupne količine odloženog i recikliranog otpada iznosi 0,29% i odnosi se na otpad proizveden na kraju 2019. godine, ali ne odložen ili recikliran tijekom iste godine.

PODJELA OTPADA INA GRUPE PREMA NAČINU NASTANKA

Zahvaljujući našem projektu sakupljanja otpadnog jestivog ulja i boljem odzivu građana, u maloprodajnoj mreži je u 2019. godini prikupljeno 6,5 tona korištenog otpadnog jestivog ulja iz kućanstava. U dvije godine od kada je projekt započeo, prikupljeno je više od devet tona otpadnog jestivog ulja iz kućanstava. Projekt je uključen u prvi hrvatski Dobrovoljni nacionalni pregled i predstavljen je na UN-ovom političkom forumu visoke razine u New Yorku u srpnju 2019. godine kao jedan od primjera dobre prakse hrvatskog poslovnog sektora. Ova zelena usluga prepoznata je u zaštiti okoliša i doprinosi postizanju četiri cilja održivog razvoja (Čista voda i sanitarni uvjeti, Kvalitetno obrazovanje, Održivi gradovi i zajednice te Održiva potrošnja i proizvodnja).

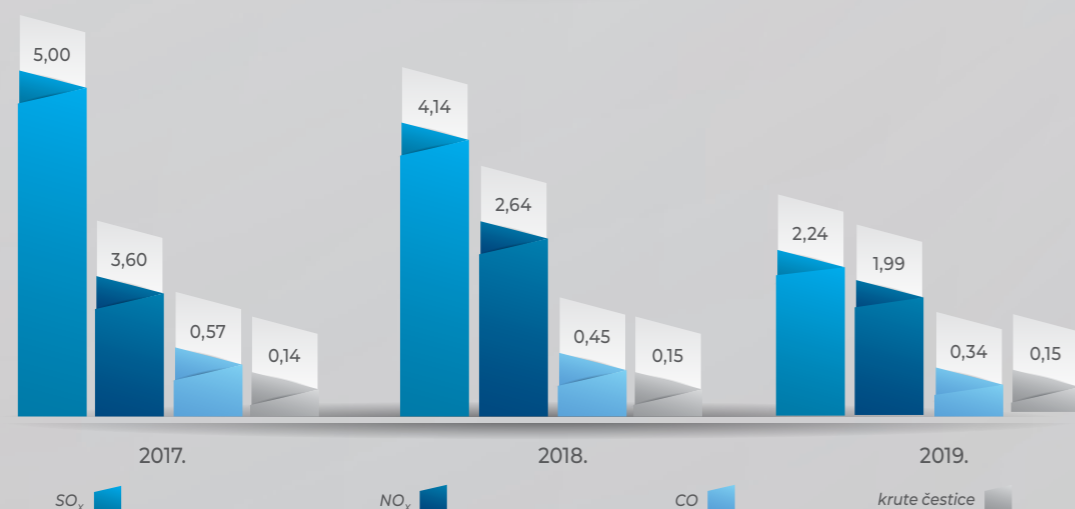
EMISIJE U ZRAK

305-7

Tijekom velikog remonta Rafinerije nafte Rijeka, osim implementiranih projekata povećanja energetske učinkovitosti, rafinerijska postrojenja nadograđena su novim najboljim raspoloživim tehnologijama za smanjenje emisija u zrak, poput novog postrojenja za dodatnu obradu kiselih plinova i opreme za uklanjanje čestica iz dimnog plina prije izlaska u atmosferu. Paralelno s ovim aktivnostima u tijeku su i pripremni radovi za postrojenje za obradu teških ostataka. Sve navedeno će povećati energetske učinkovitost, dodatno smanjiti utjecaj rada rafinerije na okoliš, povećati pouzdanost te osigurati redovnu opskrbu tržišta. Krajem 2019. godine Uprava kompanije INA, d.d. donijela je odluku o ulaganju u postrojenje za obradu teških ostataka u Rafineriji nafte Rijeka čije je puštanje u rad planirano za 2023. godinu. Ulaganjem u ovaj projekt, rekonstrukcijom postojećih postrojenja, novom lukom sa zatvorenim skladištem za naftni koks te većom ukupnom složenosti, Rafinerija nafte Rijeka postat će moderna europska rafinerija. Zahvaljujući ovom postrojenju, struktura proizvoda riječke rafinerije će se poboljšati na način da će se povećati udio profitabilnih bijelih proizvoda te će INA, d.d. spremnije odgovoriti na promjenu zakonodavstva usvojenog od strane Međunarodne pomorske organizacije (IMO) koje se odnosi na visoko sumporna brodska loživa ulja odnosno smanjenje sadržaja sumpora u brodskim gorivima s 3,5% na 0,5%.

U 2019. godini ukupne emisije SO_x u zrak smanjile su se za 46% u odnosu na prošlu godinu, emisije NO_x i CO za 25%, dok su emisije krutih čestica ostale na približno istoj razini. Na smanjenje emisija najviše su utjecali sveobuhvatni remont Rafinerije nafte Rijeka, manja prerada u Rafineriji nafte Sisak i bolja kvaliteta rafinerijskog plina.

Svake godine provodimo program otkrivanja i sanacije propuštanja (u daljnjem tekstu: LDAR) u našim velikim postrojenjima. LDAR se provodi na opremi koja ima potencijal da emitira fugalne emisije, s infracrvenom kamerom koja vizualno prikazuje i najmanja propuštanja na elementima opreme i instalacijama kroz koje teku fluidi. Otkrivanje propuštanja se provodi godišnje, a popravak se obavlja odmah ili unutar definiranih vremenskih okvira, u skladu s planom održavanja.

EMISIJE U ZRAK
(u tisućama tona)

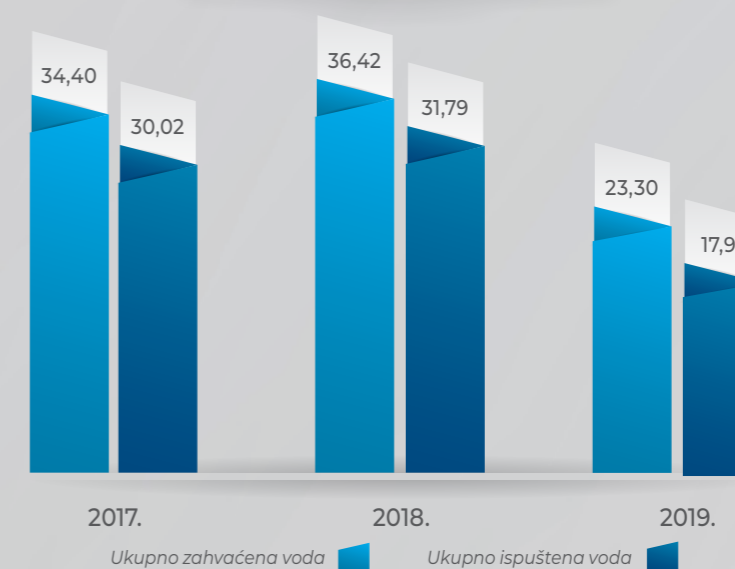
VODA

303-1, 303-2, 303-3, 303-4, 303-5, 306-1, OG 7

Voda je važan resurs za proizvodnju nafte i plina, od aktivnosti istraživanja i proizvodnje do prerade. INA Grupa svjesna je da se vodeni resursi moraju učinkovito koristiti i da poboljšanje učinkovitosti upravljanja vodom ne samo da smanjuje naš utjecaj na okoliš, već često dovodi do smanjenja operativnih troškova. Voda koja se koristi za različite operativne aktivnosti INA Grupe dolazi iz različitih izvora: može biti površinska ili podzemna, komunalna i morska voda. Sva otpadna voda koja nastaje u rafinerijama pročišćava se na pripadajućim višefaznim postrojenjima za pročišćavanje otpadnih voda, a zatim se ispušta na točno određenim i kontroliranim mjestima, u skladu sa zakonskim zahtjevima. Ne obrađuje se jedino rashladna morska voda koja se ispušta u more, s obzirom da njezina kvaliteta ostaje nepromijenjena. Glavne vrste nastalih otpadnih voda su procesna, rashladna, oborinska i sanitarna voda.

Nijedan izvor vode ne nalazi se u području koje je znatno pogođeno crpljenjem vode. Podaci o potrošnji vode prikupljaju se u sustavu INA Grupe posvećenom prikupljanju podataka i izvješćivanju.

Ukupno zahvaćena voda u 2019. (23,30 milijuna m³ odnosno 23.300 mega litara) manja je za 36% u odnosu na prošlu godinu, uglavnom zbog remonta u Rafineriji nafte Rijeka, manje prerade u Rafineriji nafte Sisak i popravcima sanitarne mreže. Ukupni volumen ispuštene vode iznosi 17,91 milijuna m³ (odnosno 17.910 mega litara).

UKUPNO ZAHVAĆENA I ISPUŠTENA
VODA U INA GRUPI (milijun m³)

ZAHVAT VODE PO IZVORU U INA GRUPI (2019.)*	MILIJUN M ³	MEGA LITRE
Zahvat vode – podzemna voda	1,58	1.578
Zahvat vode – površinska voda	7,28	7.276
Zahvat vode – komunalna voda	1,08	1.082
Zahvat morske vode	13,02	13.023
Proizvedena voda – striper kiselih voda i/ili dno spremnika	0,34	340
UKUPNO	23,30	23.300

* INA ne prikuplja kišnicu, niti koristi otpadnu vodu iz drugih organizacija; 1 mega litra = 1.000 m³

LJUDSKI RESURSI

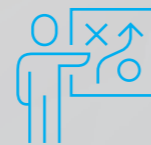
“Kapitalizirati na ljudskim resursima”

102-41, 103-1, 103-2, 103-3

Postignuća

- ▶ Centralizacija HR aktivnosti na razini INA Grupe
- ▶ Implementacija programa preporuka novih radnika
- ▶ Implementacija strategije razvoja mladih ljudi u strukovnom obrazovanju

Izazovi

- ▶ Unaprjeđenje platforme dobrobiti radnika
- ▶ Daljnje proširenje strategije razvoja mladih ljudi u strukovnom obrazovanju
- ▶ Daljnji fokus na akcije iz područja Različitosti i uključivanja (D&I)

UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA U INA GRUPI

U skladu s internom regulativom, dokument „Definiranje razvojnih potreba, planiranje i provedba razvojnih i obrazovnih programa u društvima INA Grupe“ propisuje glavne korake, zadatke i odgovornosti u procesu provedbe razvojne i obrazovne politike u društvima INA Grupe, definirajući obrazovne potrebe, planiranje razvoja i obrazovanja, vrste razvojnih i obrazovnih procesa, prava i obveze tijekom školovanja i nakon završetka obrazovanja, kao i procjenu povrata uloženog kroz primjenu stečenog znanja. Krajnji cilj provedbe odabranog razvojnog ili obrazovnog programa je povećanje kompetencija zaposlenika s ciljem utjecaja na njihov radni učinak i stvaranje dodatne vrijednosti za kompaniju. U 2019. godini donesen je novi krovni dokument za sve procese Ljudskih resursa koji se odnosi na sve kompanije unutar INA Grupe. Njime je definirano devet glavnih procesa i 27 procesa niže razine za koje se očekuje da će se unaprjeđivati na godišnjoj razini.

ODNOSI S RADNICIMA

Socijalni dijalog sa Sindikatima i Radničkim vijećem

401-2, 413-1

Socijalni dijalog u INA Grupi kontinuirano se unaprjeđuje suradnjom s Radničkim vijećem i Sindikatima, putem redovnih sastanaka Ljudskih resursa i socijalnih partnera, uključujući pregovore o materijalnim pravima radnika (kolektivni pregovori, pregovori o socijalnim klauzulama vezano za naknade radnicima koji su uključeni u procese optimizacije i restrukturiranja). Tijekom 2019. godine u INA, d.d. održan je 21 redovni sastanak sa Sindikatima i Radničkim vijećem.

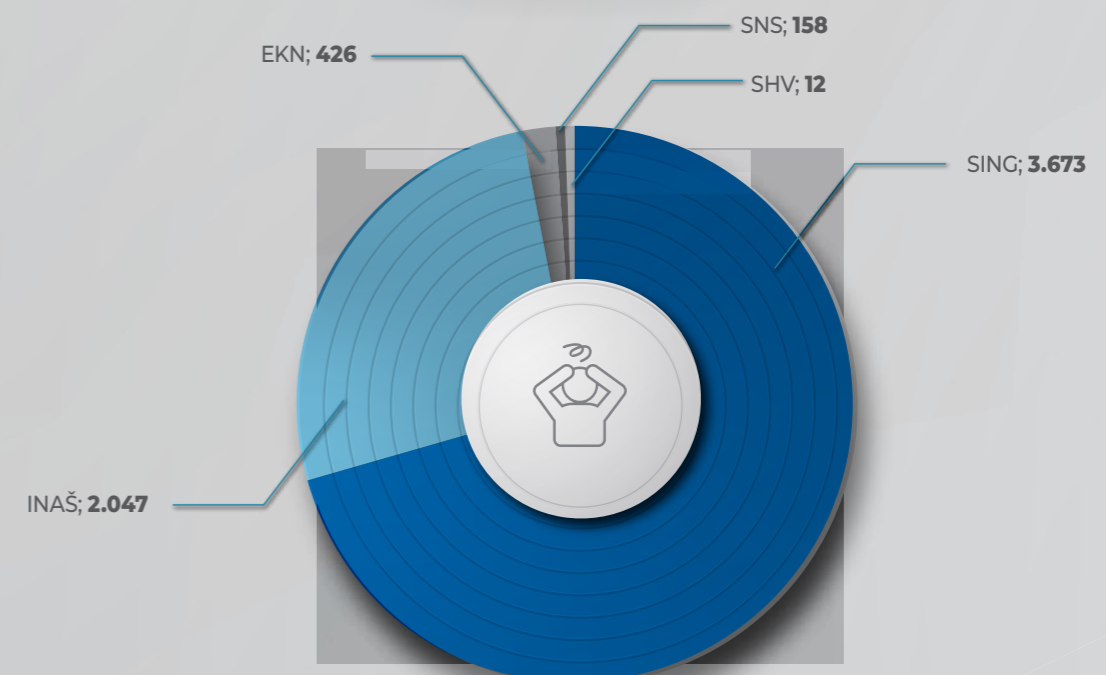
U skladu s Kolektivnim ugovorom, Poslodavac kvartalno izvješćuje predstavnike sindikata o prekovremenom radu, broju i vrsti zaposlenih radnika kod Poslodavca, strukturi zaposlenih i dr. Poslodavac obavještava Radničko vijeće o poslovnim rezultatima i stanju poslovanja, zatim o organizaciji rada, očekivanom razvoju poslovnih aktivnosti i njihovom utjecaju na gospodarski i socijalni položaj radnika, o kretanjima i promjenama u plaćama, broju i vrsti radnika i troškovima rada, razmjeru i razlozima uvođenja prekovremenog rada, broju i strukturi zaposlenih radnika (broj radnika zaposlenih na određeno vrijeme, na izdvojenom mjestu rada, putem agencije za privremeno zapošljavanje itd.), zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu te mjerama za poboljšanje uvjeta rada, rezultatima provedenih inspeksijskih nadzora u području rada i zaštite na radu, kao i drugim pitanjima osobito važnim za gospodarski i socijalni položaj radnika.

Šest kompanija ima zaključene kolektivne ugovore na neodređeno vrijeme (INA, d.d., STSI d.o.o., INA MAZIVA d.o.o., TOP RAČUNOVODSTVO SERVISI d.o.o., PLAVI TIM d.o.o. i HOSTIN, d.o.o.), a dvije kompanije (INA MALOPRODAJNI SERVISI d.o.o. i CROSCO d.o.o.) na određeno vrijeme. U društvu INA VATROGASNI SERVISI d.o.o., novoj kompaniji koja posluje od 1. svibnja 2019. godine, nije zaključen kolektivni ugovor, već se u tom Društvu primjenjuju prava iz Kolektivnog ugovora za INA, d.d. u razdoblju od godine dana (od 1. kolovoza 2019. do 31. srpnja 2020.).

Sindikati su inicirali kolektivne pregovore u svim društvima INA Grupe, tako da su kolektivni pregovori u tijeku.

U INA Grupi djeluje pet sindikata, a radnici neovisno odlučuju o svojem sindikalnom članstvu u bilo kojem sindikatu, SING – Sindikat naftnog gospodarstva, INAŠ – Sindikat naftne djelatnosti, EKN - Samostalni sindikat radnika u djelatnostima energetike, kemije i nemetala Hrvatske, SNS - Sindikat Nova Solidarnost i SHV - Sindikat hrvatskog vozača. U INA Grupi 60% radnika (6.316) su članovi sindikata, od kojih je više od 12% učlanjeno u više od jednog sindikata. Broj radnika INA Grupe u sindikatima na dan 31. prosinca 2019. prikazan je u nižem grafikonu.

STRUKTURA ČLANSTVA

Skupovi radnika i drugi oblici direktne komunikacije s radnicima

Svrha Skupova radnika jest poboljšanje odnosa i neposredna komunikacija između radnika i rukovodstva te upoznavanje radnika sa strategijom društva i strategijama pojedinih organizacijskih cjelina, kao i s postavljenim radnim zadacima i ciljevima.

Povjerenici radnika za zaštitu na radu

U skladu sa Zakonom o radu Sindikati provode izbore povjerenika radnika za zaštitu na radu u društvima INA Grupe. U društvima INA Grupe ima 82 povjerenika (42 u INA, d.d., deset u CROSCO d.o.o., šest u TOP RAČUNOVODSTVO SERVISI d.o.o., devet u STSI d.o.o., 11 u INA MALOPRODAJNI SERVISI d.o.o, tri u INA MAZIVA d.o.o. i jedan u INA VATROGASNI SERVISI d.o.o.).

Povjerenstvo za mirno rješavanje sporova

Povjerenstvo za mirno rješavanje sporova propisano je Kolektivnim ugovorom. Povjerenstvo se sastoji od dvaju predstavnika poslodavca i triju predstavnika sindikata.

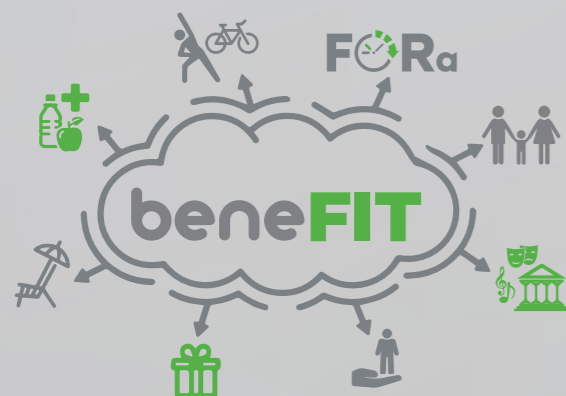
Pomoć radnicima i njihovim obiteljima u slučaju ozbiljnih bolesti

Povjerenstvo za provedbu postupka utvrđivanja prava na pomoć radnicima u slučajevima bolesti razmatra pojedinačne zamolbe radnika, pribavlja stručno mišljenje ugovornog liječnika o osnovanosti zahtjeva i iznosu potrebnih sredstava te priprema prijedloge odluka o dodjeli pomoći u okviru planiranih troškova. U skladu s odobrenim budžetom, tijekom kalendarske godine, Povjerenstvo je odobrilo pomoć u 11 slučajeva – za potrebe troškova liječenja, nabavke lijekova ili određenih pomagala. Ovim donacijama pružamo pomoć našim teško oboljelim radnicima ili članovima njihovih obitelji u poboljšanju medicinskog tretmana i kvalitete njihova života tijekom bolesti.

NAGRAĐIVANJE I OPERATIVNO POSLOVANJE LJUDSKIH RESURSA

Pogodnosti omogućene radnicima

Radnici društava INA Grupe ostvaruju pravo na različite pogodnosti, i to temeljem Kolektivnog ugovora i u sklopu **BeneFIT platforme**.

Osim prava i pogodnosti koje proizlaze iz odredaba Kolektivnog ugovora (npr. božićnica, dar djeci povodom božićnih blagdana, uskrsnica, regres, jubilara nagrada, naknada za prijevoz na posao i posla, dodatno zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezgode, pogodnosti za majke i trudnice, plaćeni i neplaćeni dopust za različite prigode kao što su obrazovanje i bitni događaji u životu, financijske potpore u određenim situacijama, otpremnina i sl.), društva INA Grupe omogućavaju radnicima i niz ostalih pogodnosti u cilju adresiranja svih aspekata dobrobiti radnika i usklađivanja poslovnog i privatnog života.

BeneFIT platforma je strategija kojoj je cilj pružanje podrške radnicima u svim njihovim životnim ulogama. Rezultat je rastuća **platforma koja omogućava više od 200 benefita** korištenja i/ili plaćanja usluga i proizvoda u ukupno 20 kategorija (osiguranje, sport i fitness, shopping, dom, IT oprema, pogodnosti za roditelje, putovanja, kultura, cjeloživotno učenje, osobne financije, gastronomija, osobna njega, zdravstvene usluge, automobili i prijevozna sredstva, kućni ljubimci, zabava, transport, pogodnosti iz Kolektivnog ugovora, FORa – fleksibilni oblici rada, ostale usluge).

BeneFIT platforma aktivno promiče kulturu ukupne dobrobiti kroz članke, ciljane kampanje i edukacije koje se održavaju u sklopu INA Akademije. Primjerice, u 2019. godini fokus kampanja bio je na zdravlju radnika te je kroz kontinuiranu kampanju uočen rast broja odlazaka radnika na sistematski pregled za 11% (35% u 2018. godini i 46% u 2019. godini).

Tijekom 2019. godine organizirali smo kampanju nominiranja ambasadora sporta. Od mnogobrojnih prijava odabrano je šest kolega koji su postali naši ambasadori sporta – ljudi koji koriste svoj entuzijazam za sport i timski duh za promociju zdravog načina života, rekreaciju te za pomoć u organiziranju kompanijskih sportskih susreta.

Nastavili smo s aktivnostima kako bismo postigli još bolji rezultat i pozitivniji utjecaj na zdravlje i okolinu. Uspostavili smo i **zajednicu bikeZONE** u kojoj naši radnici mogu dobiti i dijeliti informacije i vijesti o temi bicikliranja. Dodatno, dostigli smo standarde certificiranja Europske biciklističke federacije temeljem kojih je INA, d.d. ispunila sve kriterije za dobivanje dva dodatna certifikata. Naša bikeZONA je narasla za dvije dodatne lokacije – Vukovarska i Lovinčičeva, i to na sam Međunarodni dan biciklista.

Jedan od najprepoznatljivih benefita kod radnika je **FORa – fleksibilni oblici rada**.

Od 2017. do 2019. godine registriran je rast korisnika FORa-e za 44% koja je sada dostupna radnicima INE i kompanija INA Grupe (PLAVI TIM d.o.o, TOP RAČUNOVODSTVO SERVISI d.o.o., CROSCO d.o.o., STSI d.o.o., INA MAZIVA d.o.o, INA Jadran d.o.o., Holdina d.o.o, INA VATROGASNI SERVISI d.o.o) u cilju promoviranja usklađenosti privatnog i poslovnog života radnika i povećanja poslovne efikasnosti i produktivnosti, pri čemu nudimo sljedeće fleksibilne oblike rada:

- ▶ **Flexitime** – fleksibilno radno vrijeme s promjenjivim početkom i krajem radnog vremena u skladu s osnovnim, unaprijed definiranim pravilima
- ▶ **Flexiplace** - oblik rada u kojem radnik može povremeno, na vlastiti zahtjev raditi od kuće ili s drugog mjesta u slučajevima kada to dopuštaju okolnosti i vrsta posla

Neki od ciljeva fleksibilnih oblika rada su: postizanje bolje usklađenosti privatnog i poslovnog života, smanjenje stresa kod zaposlenika, povećano zadovoljstvo i motivacija radnika, poticanje različitosti, povećanje poslovne efikasnosti, kreativnosti, produktivnosti i inovacije kod zaposlenika, povećanje predanosti i poduzetnosti zaposlenika.

Od 2015. do 2018. godine postignuto je smanjenje u iznosu sati kratkotrajnih bolovanja za 36%, smanjenje prekovremenih sati radnika koji ne rade u smjenskom radu za 67% i smanjenje dobrovoljnih odlazaka iz kompanije za 30% uspoređujući podatke s onima iz 2015. godine kada je FORa implementirana. Za to vrijeme prosječna ocjena učinka radnika koji koriste FORa-u je rasla ili ostajala na istoj razini. Temeljem ovih podataka i povratnih informacija zaprimljenih od zaposlenika FORa osigurava bolju usklađenost privatnog i poslovnog života, povećava zadovoljstvo, motivaciju i angažiranost radnika, povećava mogućnost privlačenja i zadržavanja talenata, smanjuje broj odsustava i kašnjenja, smanjuje broj odsutnosti zbog kratkotrajnih bolovanja i broj prekovremenih sati, a pritom osigurava pozitivnu korporativnu kulturu te interni i vanjski ugled kompanije.

Sustav davanja priznanja i nagrađivanja

INA Grupa ima opsežan i dobro zaokružen sustav davanja priznanja usko povezan s našom korporativnom kulturom. Svrha ovog sustava je promoviranje i nagrađivanje svih vrijednosti, ponašanja, postignuća i timskog rada.

Neke od nagrada i programa nagrađivanja su:

- ▶ Predsjednička nagrada
- ▶ Nagrada za dugogodišnji doprinos
- ▶ Program Eiffel
- ▶ Najbolji trener INA Akademije
- ▶ Program Nagradi kolegu (Naj Kolega/ica, Naj Mentor/ica, Naj Menadžer/ica, Mislim zeleno, Veliko srce, Naj osmijeh)
- ▶ Program priznanja za izniman doprinos u OR i ZZSO (SMART radnik, SMART izvođač, SMART suradnja u projektu)
- ▶ Priznanja za uspješno odrađene projekte

PRIVLAČENJE TALENATA I RAZVOJ KARIJERA

Razvoj karijera

404-1, 404-2, 404-3

Kako bi se osigurala održivost ljudskog kapitala, ocjenjuju se radna uspješnost, a procjenjuju se kompetencije i potencijal svakog zaposlenika te se stvaraju individualni razvojni planovi (u daljnjem tekstu: IDP eng. Individual development plan) kao osnova za daljnji razvoj. Svi zaposlenici INA Grupe redovno dobivaju povratne informacije o svom učinku i razvoju barem jednom godišnje.

Anketa o angažmanu zaposlenika održana je 2019. godine, gdje je 20% više radnika izjasnilo pozitivno mišljenje o mogućnostima u razvoju karijere.

PROSJEČAN BROJ SATI TRENINGA PO RADNIKU	2017.	2018.	2019.
PO SPOLU			
INA Grupa (muškarci)	16	20	16
INA Grupa (žene)	20	24	22
PO SEGMENTU DJELATNOSTI			
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	21	22	25
Rafinerije i marketing	29	26	24
Usluge kupcima i maloprodaja	22	17	21
Korporativne funkcije	24	22	32
INA, d.d.	24	22	25
INA Grupa	18	21	20
PO SUSTAVU UPRAVLJANJA UČINKOM RADNIKA			
Radnici u PMS	68	63	62
Radnici u EPMS	24	21	23
Radnici u MPM	13	16	10
Član Uprave	29	13	18
PO RAZINI			
Izvršitelj	19	16	15
Ekspert	33	32	16
Growww	38	40	40
Menadžer	36	61	77
Stariji ekspert	33	45	45

BROJ I POSTOTAK RADNIKA KOJI DOBIVAJU REDOVITU POVRATNU INFORMACIJU	2017.	2018.	2019.
INA Grupa (muško)	8.272 (76%)	8.245 (76%)	7.974 (75%)
INA Grupa (žensko)	2.612 (24%)	2.604 (24%)	2.605 (25%)
UKUPNO INA GRUPA	10.884 (100%)	10.849 (100%)	10.579 (100%)

Implementirani razvojni programi oblikovani su kako bi se povećala ukupna razina stupnja razvijenosti kompetencija unutar INA Grupe u području tehničkih, stručnih ili općih poslovnih znanja i vještina. Većina razvojnih programa kombinira razne metode razvoja poput: samoučenje, radionica u učionici, online učenje, obuka na poslu i profesionalna praksa, pri čemu svaka predstavlja integriranu platformu poznatu kao tzv. pristup „blended learninga“.

Program Razvoja tehničkih kompetencija i karijera (TCCD, engl. Technical Competence and Career Development program)

U 2019. godini program Tehnička ljestvica karijere je redizajniran pod nazivom Razvoj tehničkih kompetencija i karijere (dalje u tekstu: TCCD) s ciljem da se osigura da je glavni fokus razvoj i prihvaćanje tehničkog znanja za sve sudionike programa. Za svaku skupinu tehnoloških znanja izrađuje se procjena, nakon čega se definira individualni razvojni plan za svakog sudionika. Procjena daje uvid u rupe u znanju koje svaki sudionik može imati te informaciju o kompetencijama koje treba unaprijediti. Tako jasan i objektivan karijerni put i mogućnost promocije motiviraju zaposlenike i zadržavaju ih u kompaniji.

Od 2016. godine, TCL (engl. Technical Career Leader) je implementiran za stručnjake iz područja Istraživanja i proizvodnje nafte i plina te Rafinerija i marketinga uz kontinuirano unapređenje i dodavanje novih stručnjaka zbog povećanja opsega programa. U 2018. godini napravljeno je proširenje uključivanjem zaposlenika iz funkcionalnih odjela kao što su HR i IT. U 2019. godini proširenje se nastavilo u Nabavi i Financijama, a daljnje širenje očekuje se 2020. godine. U 2019. godini 635 radnika uključeno je u TCCD (Istraživanje i proizvodnja nafte i plina - 260, Rafinerije i marketing - 220, HR - 40, Nabava - 60, IT - 55).

Razvoj rukovoditelja i radnika

Kako bi se omogućio i osigurao razvoj svih radnika, INA Grupa svima nudi veliki izbor razvojnih prilika. Sudjelovanjem u MBA programima iz Poslovne škole Cotrugli ili odabranim programima iz SEED Poslovne škole (part-time MBA, Business Leadership Program, Foundation of Management Program) zaposlenici razvijaju svoje rukovoditeljske kompetencije. Osim toga, tu je i LEAD talent program za razvoj budućih vođa, Intensity program, First time manager itd. kojima je cilj jačanje četiri liderske kompetencije (misaono vodstvo, vođenje prema rezultatu, vođenje drugih i osobno vodstvo) i pripremiti vođe za trenutne i buduće izazove. Kao rezultat ulaganja u rukovoditeljske kompetencije, mišljenje radnika o rukovodstvu i najvišem menadžmentu poraslo je za 10% u anketi o angažmanu 2019. godine.

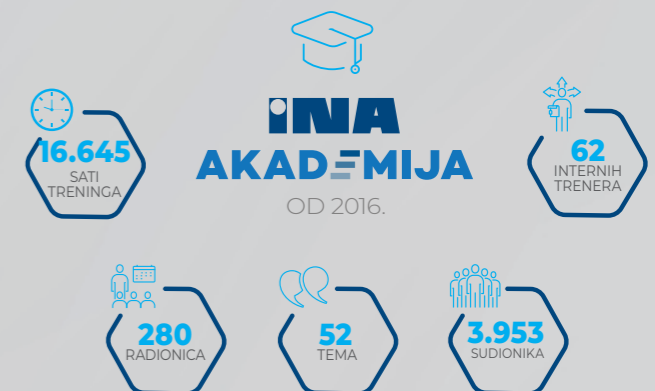
Kroz različite razvojne programe i inicijative, kao i interne i eksterne radionice temeljene na individualnim razvojnim potrebama, koje su dostupne svim zaposlenicima, INA Grupa osigurava razvoj i potiče zaposlenike da budu učinkoviti i efikasni u svojim svakodnevnim izazovima.

INA Grupa već duže vrijeme primjenjuje različite metode za procjenu razvojnog potencijala svojih radnika i

menadžmenta, a dugoročni cilj je na profesionalan i objektivan način upoznati potencijale svih svojih zaposlenika kako bi se potencijal koristio u okviru kompanije uz najbolji mogući ishod za zaposlenika i kompaniju. U tu se svrhu intenzivno koriste razvojni centri za procjenu potencijala, što je rezultiralo time da je gotovo 500 radnika sudjelovalo u takvim programima u 2019. godini. Najveća korist za zaposlene koji su uključeni u razvojne centre za procjenu potencijala je da dobivaju stručnu povratnu informaciju o njihovim snagama i područjima poboljšanja, što se zatim koristi za kreiranje razvojnih aktivnosti.

INA Akademija

Interna razmjena znanja jedan je od najučinkovitijih alata održivosti kada je u pitanju ljudski kapital. U 2019. godini su uključeni novi treninzi koji su pratili potrebe zaposlenika i uvedena je nova kategorija treninga – Dobrobit radnika. S jednim od strateških ciljeva povećanja dobrobiti radnika, stvoreni su treninzi koji podržavaju skrb o mentalnom zdravlju zaposlenika i osobnim financijama. Neki od tih treninga osmišljeni su u suradnji s vanjskim trenerima, što je prvi put da su vanjski treneri sudjelovali na INA Akademiji. Također, u 2019. godini uvedena je nova digitalna platforma za ispitivanje znanja, e-INA Akademija.

Privlačenje talenata

401-1

Posljednje desetljeće INA Grupa strateški planira, privlači i zapošljava visokoobrazovane mlade talente sukladno očekivanim poslovnim potrebama koje proizlaze iz starenja naših zaposlenika - vrhunskih stručnjaka za naftu i plin. Programi privlačenja mladih diplomanata kontinuirano se provode, a ove godine su **Growww program i MOL program stipendija za studentice tehničkih i prirodoslovno-matematičkih smjerova** (dalje u tekstu: FEMP) nastavili s velikim uspjehom. Zaprimili smo više od 600 prijava za 24 Growww otvorene pozicije i gotovo 30 prijava za FEMP. Osim toga, ove godine stavljen je veći naglasak na projekte za privlačenje mladih iz strukovnog obrazovanja. Na temelju budućih poslovnih potreba, INA d.d. potpisala je ugovor s 18 strukovnih škola u 2019. godini.

Dodijeljene su dvije stipendije učenicama Prirodoslovne i grafičke škole Rijeka te je otvoren natječaj za dodjelu 27 stipendija učenicima iz područja strojarstva, elektrotehnike, kemijske tehnologije, ekologije, geologije, prometa i logistike te naftnog rudarstva. Zaprimali smo više od 200 prijava, a selekcijski proces održat će se početkom 2020. godine.

Tijekom godine INA Grupa aktivno je sudjelovala u različitim programima i projektima s ciljem poticanja i promoviranja strukovnog obrazovanja:

- ▶ Promoviranje industrije nafte i plina kemijskim tehničarima u Rijeci početkom godine putem raspisivanja natječaja za dodjelu stipendija
- ▶ Znanstveni piknik – promocija Ininog Centralnog ispitnog laboratorija i službe za istraživanje stijena i fluida
- ▶ Konferencija Udruge Dar
- ▶ Ljetna škola kemije održana za učenike Prirodoslovne i grafičke škole Rijeka
- ▶ Worldskills – državno natjecanje učenika strukovnih škola
- ▶ Podrška Danu otvorenih vrata Tehničke škole Ruđer Bošković
- ▶ Posjet učenika Elektrotehničke i prometne škole Osijek Ininim postrojenjima u Osijeku
- ▶ Naši stručnjaci postali su članovi radnih skupina za izradu standarda zanimanja, kvalifikacija i kurikuluma Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odrasli
- ▶ Provedeno je više od 100 pojedinačnih i grupnih praksi

Kako bi se potaknuo tehnološki razvoj školskog sustava, INA d.d. je 10 strukovnih škola donirala 150 računala.

Imidž poslodavca

INA Grupa posvećena je održavanju imidža **Poslodavca 1. izbora** i dobitnik je brojnih priznanja za izvrsnost u upravljanju ljudskim resursima, dodijeljenih od strane opće javnosti, HR zajednice i studenata.

Predano se radi na građenju otvorene komunikacije s općom javnosti te je zabilježen stalan rast u broju pratitelja na društvenim mrežama. LinkedIn profil INA Grupe ima više od 32.000 pratitelja te je po broju pratitelja među prvima u Hrvatskoj, dok stranica na Facebooku broji čak više od 100.000 pratitelja.

Među osvojenim certifikatima i priznanjima ističu se:

- ▶ Certifikat Poslodavac Partner
- ▶ Top 10 Poslodavac prvog izbora
- ▶ Croatia's Best Employer Brand Awards 2019 u kategorijama:
  - ▷ Najbolja employer brand aktivnost – studentski program
  - ▷ Najbolji employer brand u tehnološkom sektoru
- ▶ Zlatni Indeks 2019. u kategoriji „Školarine“

Više o navedenim nagradama možete pročitati u poglavlju „Nagrade i priznanja“.

Radna uključenost/angažiranost, raznolikost i uključivanje

Krajem 2019. godine provedena je anketa o radnoj angažiranosti zaposlenika. Temeljem ankete, raznolikost i uključivanje identificirani su kao jedni od ključnih pokretača angažiranosti te je zabilježen porast od 11% u ovoj kategoriji. Ukupni rezultati bit će komunicirani početkom 2020. godine, kada će biti izrađeni i akcijski planovi.

Kao kompanija, INA d.d. kontinuirano gradi kulturu raznolikosti i uključivanja (u daljnjem tekstu: D&I) u skladu s temeljnim vrijednostima, a s ciljem privlačenja, zapošljavanja novih talenata i zadržavanja svojih zaposlenika.

U 2019. godini kompanije INA Grupe nastavile su s educiranjem zaposlenika i podizanjem svijesti o D&I temi. Kroz različite prezentacije, događanja i radionice zaposlenici su pokazali zašto je važno imati raznolikost na radnom mjestu i kako bolje upravljati i surađivati s različitim ljudima. Povrh toga, politika raznolikosti i uključivanja nadopunjena je kategorijom invaliditeta kako bi se dodatno podigla svijest o važnosti uključivanja osoba s invaliditetom kao vrijednih zaposlenika i pronašao način da se potakne njihova bolja integracija u sustav.

Našu predanost ovoj temi potvrđuju sljedeće nagrade i certifikati:

- ▶ MAMFORCE certifikat
- ▶ **Poslodavac godine za zaposlenike s invaliditetom u kategoriji Najbolje prakse**
- ▶ **OPEN Spotlight nagrada** u kategoriji Izvrsnost i pripadanje
- ▶ **Indeks društveno odgovornog poslovanja** (Indeks DOP-a) u kategoriji Odgovorne politike raznolikosti i zaštite ljudskih prava
- ▶ **Nagrada Golden Barrel**, osvojeno 2. mjesto u kategoriji Ljudi i kultura
- ▶ **Croatia's Best Employer Brand Award** u kategoriji Napredak u implementaciji employer branding aktivnosti (za D&I strategiju)

Više o navedenim nagradama možete pročitati u poglavlju „Nagrade i priznanja“.

ZAJEDNICE

“Jačanje povjerenja i kredibiliteta među dionicima”

203-1, 213-1

Postignuća

- ▶ Podržano je 165 projekata u lokalnim zajednicama u kojima se odvijaju aktivnosti Istraživanja i proizvodnje nafte i plina te Rafinerija i marketinga
- ▶ U 2019. godini INA Klub volontera organizirao je 54 akcije u kojima je sudjelovao 771 volonter s ukupno 6.168 volonterskih sati
- ▶ 18 projekata Zelenog pojasa odabranih putem javnog natječaja

Izazovi

- ▶ Provedba projekata Zelenog pojasa u 2020.
- ▶ Prikladan odgovor na zahtjeve lokalnih zajednica
- ▶ Nastavak društvenih ulaganja u zdravstvenu skrb, potrebe djece, edukativne projekte, zaštitu okoliša

ODNOSI SA ZAJEDNICOM I DRUŠTVENA ULAGANJA

Odnosi sa zajednicom, transparentnost, povjerenje i odnosi s lokalnim zajednicama koji se temelje na partnerstvu od ključne su važnosti kako bismo bili odgovoran i dobrodošao partner gdje god poslujemo. Svjesni smo da naše poslovanje ima izravne i neizravne učinke na lokalne zajednice. Učinke naših poslovnih aktivnosti nastojimo usmjeriti u pozitivnom smjeru tako što održavamo odnose sa zajednicom i ulažemo u lokalni razvoj. Inicijative usmjerene na razvoj zajednice uvijek se temelje na lokalnim potrebama i konzultacijama s lokalnim dionicima, kao i prioritetima ciljeva održivog razvoja.

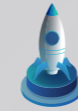
Odnosi s lokalnim zajednicama definirani su Priručnikom za upravljanje aktivnostima vezanim za društvenu angažiranost. Pripadnici lokalne zajednice (pojedinci, lokalna vlast, neprofitne organizacije, općine, udruge itd.) uključuju se u poslovne aktivnosti koje imaju utjecaj na zajednice u kojima se odvijaju.

Odnosi s lokalnim zajednicama u Rafinerijama i marketingu i Istraživanju i proizvodnji nafte i plina

INA Grupa nastavlja s podržavanjem projekata osobito na lokacijama Rafinerija i marketinga u Primorsko-goranskoj županiji, Solinu i Sisku te lokacijama Istraživanja i proizvodnje nafte i plina u istočnoj, središnjoj i sjevernoj Hrvatskoj. Posebna pažnja pridaje se pomaganju djeci, mladima, ustanovama zdravstvene skrbi te projektima koji doprinose kvaliteti života lokalnih zajednica. Tijekom 2019. godine, INA Grupa podržala je **73 projekta u područjima u kojima djeluje Istraživanje i proizvodnja nafte i plina** (istočna Hrvatska – 13 projekata; sjeverna Hrvatska – 23 projekta; središnja Hrvatska – 23 projekta; Zagreb – sedam projekata; konferencije i institucije – sedam projekata) te **92 projekta u područjima u kojima djeluju Rafinerije i marketing** (Primorsko-goranska županija – 55 projekata; Sisak – 32 projekta; konferencije i institucije – pet projekata).

U 2019. godini ponovno je organiziran Dan otvorenih vrata u Rafineriji nafte Rijeka. Događaj je okupio 60 predstavnika lokalne vlasti i medija, oko 200 zaposlenika rafinerije i njihove djece, kao i učenike lokalnih osnovnih škola. Osim toga, podržani su projekti Općine Kostrena, Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka, Olimpijski festival dječjih vrtića Primorsko-goranske županije, izgradnja parkirališta Doma zdravlja, Rukometna akademija RINA, Centar za rehabilitaciju Fortica, dječje igralište u Solinu, Humanitarni karnevalski bal, ulična utrka "Homo si teć", regata Fiumanka te najvažniji kulturni događaj u Hrvatskoj u 2020. godini – Rijeka Europska prijestolnica kulture.

U Sisačko-moslavačkoj županiji, INA Grupa podržala je nadarene učenike Tehničke škole Sisak, Zakladu za nadarenu djecu, Gradsko društvo Crvenog križa Sisak, Hrvatsko planinarsko društvo i Turističku zajednicu grada Siska. Uz to, INA Grupa nastavila je pružati podršku udrugama za osobe s invaliditetom te projektima obrazovnih ustanova, poput projekta solarnog vozila Tehničke škole Đurđevac te projekta solarne klupe Tehničke škole SlavonSKI Brod. Podržani su i kulturne ustanove i događaji u područjima na kojima se odvijaju aktivnosti Istraživanja i proizvodnje nafte i plina, kao što su Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku i Vinkovačke jeseni, najvažnija kulturna manifestacija u istočnom dijelu Hrvatske.

INA Klub Volontera

Priznanje Hrvatskog centra za razvoj volonterstva i Volonterskog centra Zagreb za izniman doprinos razvoju i promociji korporativnog volontiranja u Republici Hrvatskoj.
Nagrada Volonterskog centra Osijek za promociju korporativnog volontiranja u poslovnom sektoru u Hrvatskoj.

34 start-upa uključeni u besplatan inkubacijski i pred akceleracijski program.
Prvi start up program INA, d.d. fokusiran je na maloprodaju, mobilnost i energiju u suradnji s inkubatorima i prostorima za suradnju Algebra LAB, Step RI i ZICER.

Od 2014. preko **2 MLN HRK** uloženo u **101 projekt** za zaštitu okoliša i prirode
195 prijavljenih projekata u 2019.
17 izabranih najboljih projekata

„Donacije bolnicama“
800.000 KN
7 Hrvatskih bolnica

#MismoINA

Sportski susret zaposlenika INA Grupe u Rijeci

više od **300** sudionika

Ključni DOP projekti

SOS DJEČJE SELO HRVATSKA

Uspješnom provedbom ankete Uključenost zaposlenika donirano je više od **100.000 KN**

Kreativno i društveno odgovorno upravljanje nekretninama od 2015. suradnja sa **6** NPO na **2** lokacije Ine

spajalica HUB je platforma za dijeljenje stručnog znanja

podržali smo dvije konferencije udruge Spajalica: DAR - udruga za darovite studente i DODIR - udruga gluhih i slijepih osoba, koje su uključivale oko 350 sudionika.

BOŽIĆ U INI

aktivnosti povodom božićnih blagdana:
▶ Posjet Djeda Božićnjaka u centralnoj zgradi Ine
▶ Božić s Inom - kazališne predstave za djecu zaposlenika
▶ „Darujmo osmijeh na dječja lica“ – sakupljanje 600 poklona za 10 domova za djecu s neadekvatnom roditeljskom skrbi

ETIKA I UPRAVLJANJE

“Usredotočenost na odgovorno poslovanje i dugoročan gospodarski razvoj”

102-16, 102-17, 102-18

UPRAVLJANJE ETIČKIM KODEKSOM U INA GRUPI

Etičkim kodeksom INA Grupe definirane su temeljne vrijednosti i načela ponašanja menadžmenta i radnika u pogledu njihova odnosa prema radu, suradnicima, poslovnim partnerima i javnosti. Kodeksom su također utvrđene obveze INA Grupe za osiguranje odgovarajućih uvjeta rada i profesionalnog razvoja radnika, kao i izbjegavanje neprihvatljivih oblika ponašanja. Kodeksom je obuhvaćeno široko područje poslovnih odnosa i procesa, a trebaju ga se pridržavati sve osobe koje djeluju u ime INA Grupe, uključujući fizičke i pravne osobe koje su u ugovornom odnosu s INA Grupom (poslovni partneri, savjetnici, dobavljači, prodavači i sl.). Kompanije INA Grupe svojim poslovanjem ne ugrožavaju prava autohtonih zajednica, niti se koriste dječjim ili prisilnim radom te isto zahtijevaju i od svojih dobavljača. Osim toga, ne pružaju financijsku ili bilo kakvu drugu vrstu pomoći političkim strankama, političarima i srodnim institucijama.

Etičko povjerenstvo ima zadatak praćenja implementacije Etičkog kodeksa INA Grupe i njegove primjene u slučajevima kršenja Etičkog kodeksa INA Grupe. Stalni članovi Etičkog povjerenstva čine visoki i srednji menadžment i predstavnik radnika. Predsjednik Povjerenstva, prof. Viktor Gotovac, je vanjski stručnjak zadužen za ispravno postupanje. U postupcima koji se odnose na zaštitu dostojanstva, osim stalnih članova Etičkog povjerenstva, sudjeluje ad hoc član - predstavnik Sindikata ili Radničkog vijeća. **Pripremno povjerenstvo** je uže tijelo Etičkog povjerenstva koje čine Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe i dva operativna direktora te koje utvrđuje nadležnost Etičkog povjerenstva INA Grupe u odnosu na zaprimljenu prijavu i odlučuje o postojanju osnova za iniciranje etičkog postupka temeljem informacija i dokaza opisanih u prijavi.

U provođenju zadataka (primjerice postupaka po prijavama, istrage i mjere koje proizlaze iz provedenih postupaka) Etičkom povjerenstvu podršku pružaju **lokalni Etički službenici**, koji su imenovani u kompanijama INA Grupe s više od 20 radnika.

Etički kodeks INA Grupe omogućava svim unutarnjim i vanjskim zainteresiranim osobama uvid u etička pravila koja društva INA Grupe smatraju ključnim za svoje uspješno poslovno djelovanje, kako unutar tako i izvan društava INA Grupe.

Unutarne i vanjske zainteresirane osobe imaju mogućnost prijaviti neetično ponašanje ili zatražiti savjet pisanim putem (pošiljkom, e-mailom ili internetom) i putem telefona na automatsku tajnicu koja je dostupna

24 sata dnevno 7 dana u tjednu. Anonimne prijave i upite moguće je podnijeti uz zaštitu povjerljivosti. Kada se prijavljuje neetično ponašanje, osoba koja prijavljuje mora poštivati prava osobe koju prijavljuje pa je zabranjeno otkrivati ili prosljeđivati osobne podatke prijavljene osobe bilo kojem društvu INA Grupe ili trećoj osobi koja nije obuhvaćena prijavom dotične etičke prijave.

U slučaju postojanja dvojbi etičke prirode, radnik se prvo može obratiti nadređenom rukovoditelju. Pomoć ili savjet također može biti zatražen od Ljudskih resursa ili Pravnih poslova, odnosno nadležne organizacijske jedinice/osobe koja takve poslove obavlja u pojedinom društvu INA Grupe. U slučaju bojazni u korištenju ovih načina, također je moguće u svakom trenutku kontaktirati i Etičko povjerenstvo INA Grupe ili Etičkog službenika u pojedinom društvu INA Grupe.

Etički kodeks INA Grupe dostupan je na intranetu i INA web stranici i preveden je na lokalne jezike zemalja u kojima posluju kompanije INA Grupe.

U INA Grupi ne sudjelujemo u korupciji i ne toleriramo korupciju u bilo kojem obliku (uključujući podmičivanje, olakšavanje isplate, protuusluge, iznuđivanje, zlouporabu ovlasti u vlastitu korist, nezasluzenu korist ili darove s namjerom utjecanja na nekoga), bilo u javnom ili privatnom sektoru na bilo kojoj razini. Podržavamo ovaj stav, čak i ako takvom politikom stavljamo INA Grupi u nekonkurentni položaj ili ako javnim istupanjem protiv takvih radnji INA Grupa izgubi posao. U cijelom vrijednosnom lancu, u sklopu svog društvenog utjecaja, dobrotvornih svrha i sponzorstva djelujemo u skladu s politikom nulte tolerancije kada je riječ o korupciji i mitu.

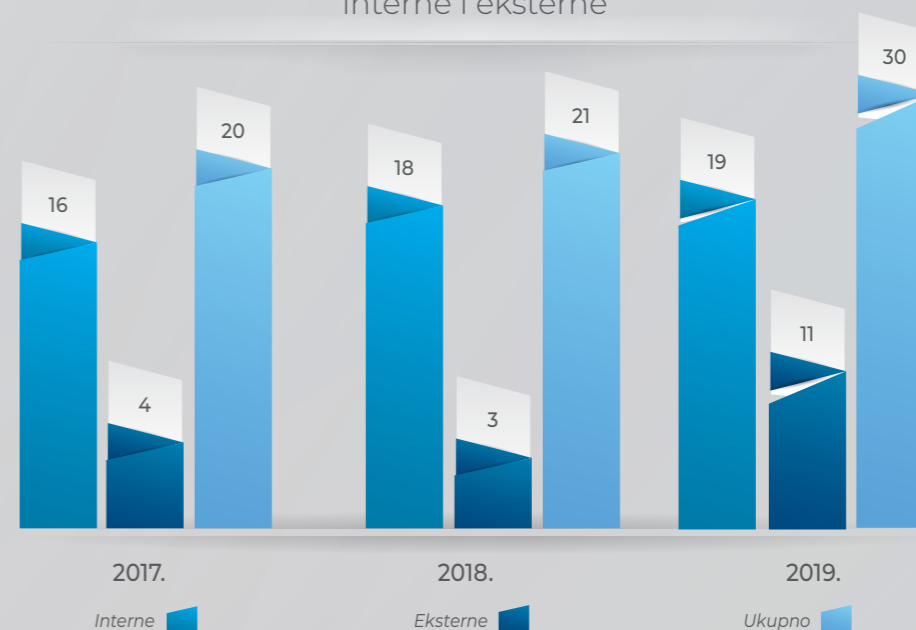
Zadaća našeg odjela za usklađivanje je pomoći zaposlenicima i menadžerima u snalaženje kroz rastući i izazovan regulatorni okvir koji se odnosi na područja prava tržišnog natjecanja, zaštite osobnih podataka, zaštite potrošača, međunarodnih sankcija i pranja novca. Jedinica za usklađenost to čini provođenjem angažiranih i prilagođenih aktivnosti obuke u vezi s tim područjima.

Etički postupci

Utvrđena su četiri kršenja Etičkog kodeksa INA Grupe kao rezultat prevedenih postupaka temeljem prijava podnesenih 2019. godine, uz izricanje disciplinskih mjera (dva pisana upozorenja). Nije bilo slučajeva s elementima diskriminacije.

Graf u nastavku predstavlja pregled etičkih internih i eksternih prijava u INA Grupi u razdoblju od 2017. do 2019. godine.

ETIČKE PRIJAVE U INA GRUPI 2017. do 2019. interne i eksterne

EDUKACIJA O ETIČKOM KODEKSU

102-16, 102-17

Radnici INA Grupe uključeni su u aktivnosti treninga s ciljem podizanja svijesti o važnosti etičnog postupanja u poslovanju i promicanja održivog razvoja, posvećenosti odgovornom poslovanju i dugoročnom gospodarskom razvoju, a uključeno je bilo više od 6.886 radnika. Tijekom 2019. godine, Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe održao je predavanja za ciljane grupe, za 23 pripravnika tj. Growww populaciju i menadžere (49 sudionika) – ukupno 72 polaznika.

USKLAĐENOST

206-1, 307-1, 419-1

Kao najveća industrijska kompanija u Republici Hrvatskoj i susjednim zemljama, tvrtke INA Grupe pridržavaju se svih zakona Republike Hrvatske i prate sve rizike povezane s promjenama u zakonodavstvu koji mogu ili će imati značajan utjecaj na njihov posao.

U 2019. godini protiv društava INA Grupe nisu pokrenuti nikakvi kazneni postupci, antikonkurentna praksa, ni sporovi vezani za zdravlje, sigurnost i okoliš te kvalitetu proizvoda / usluga. U 2019. godini također nisu prijavljene neusklađenosti u vezi s nepoštivanjem marketinških komunikacija i nije bilo pritužbi u vezi s kršenjem privatnosti korisnika i gubicima podataka o klijentima.

Ukupno je pokrenuto **28 prekršajnih predmeta** protiv INA Grupe (četiri protiv INA, d.d., jedna protiv CROSCO d.o.o, osam protiv Energopetrol d.d. i 11 protiv Holdina d.o.o.).

Ukupno su pokrenuta **dva postupka diskriminacije** protiv Energopetrol d.d. Navedeni postupci diskriminacije pokrenuti protiv Energopetrol d.d. nisu slučajevi tipične diskriminacije. Međutim, diskriminacija se navodi kao osnova u oba slučaja / pokrenute tužbe protiv Energopetrol d.d. u 2019. godini. Naime, posebnost je u tome što zaposlenici nisu 2014. godine podnijeli tužbu zbog isplate razlike plaća u skladu sa Zakonom o radu. Kako je nastupila zastara u navedenom slučaju,

spomenuti zaposlenici 2019. godine podnijeli su tužbu protiv Energopetrol d.d. na osnovi diskriminacije u kojoj zahtijevaju isplatu razlike u plaćama.

U 2019. godini podneseno je ukupno **18 pritužbi lokalnih zajednica** u Rafineriji nafte Rijeka i Rafineriji nafte Sisak te području Istraživanja i proizvodnje u vezi s pitanjima zaštite okoliša, a sve su riješene u izvještajnom razdoblju.

Tijekom 2019. godine putem INA Besplatnog telefona 0800-1112 zaprimljeno je ukupno 37.617 poziva kupaca, što je 19% više u odnosu na prethodnu godinu. Od zaprimljenih poziva, 35.852 odnosilo se na informacije, uključujući informacije vezane za veleprodaju UNP-a, 546 žalbi, 493 pohvala i 14 prijedloga.

KUPCI I DOBAVLJAČI

Kupci

102-43, OG 8

Kupci su, kao jedna od naše četiri temeljne vrijednosti, jednako važni na našim lokacijama kao i u našim uredima ili na bilo kojem od naših maloprodajnih mjesta. Našim kupcima želimo ponuditi na putu, na njihovom radnom mjestu ili kod kuće, kvalitetnu i sigurnu energija. Više od pedeset godina INA Grupa opskrbljuje energentima stanovništvo i gospodarske subjekte Hrvatske i regije. Kvalitetnim proizvodima nastojimo osvojiti i zadržati povjerenje naših kupaca i klijenata. Kroz razgranatu mrežu od 511 maloprodajnih mjesta, kao i dobro organiziranu veleprodaju, nudimo različite vrste motornih goriva koje proizvodimo po europskim standardima. Na našim maloprodajnim mjestima možete pronaći EURO V goriva te naša aditivirana INA Class Plus goriva koja poboljšavaju vozna svojstva vašeg automobila i čuvaju okoliš. Uz benzinska i dizel goriva, različite vrste ulja i maziva, UNP i loživa ulja, Inin proizvodni program uključuje i niz proizvoda za naše kupce u industriji.

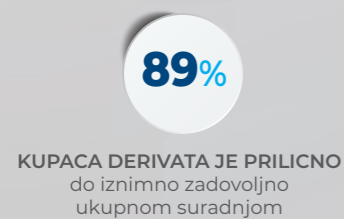

Anketa o zadovoljstvu kupaca u Hrvatskoj

Veleprodaja

DERIVATI

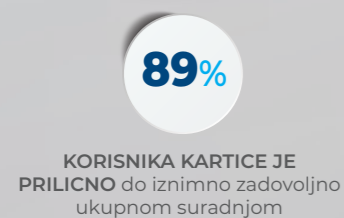

Ukupno zadovoljstvo kupaca derivata značajno raste u odnosu na 2018. Najvažniji čimbenici pri izboru dobavljača za kupce derivata su: **cijena, kvaliteta proizvoda, uvjeti plaćanja.**

Kupci su najviše zadovoljni: prodajnim predstavnicima, izdavanjem računa, pouzdanošću, ugovaranjem.

Prilike za unaprjeđenje: rješavanje reklamacija, rok odgode plaćanja, kvaliteta proizvoda (percepcija).

INA KARTICA

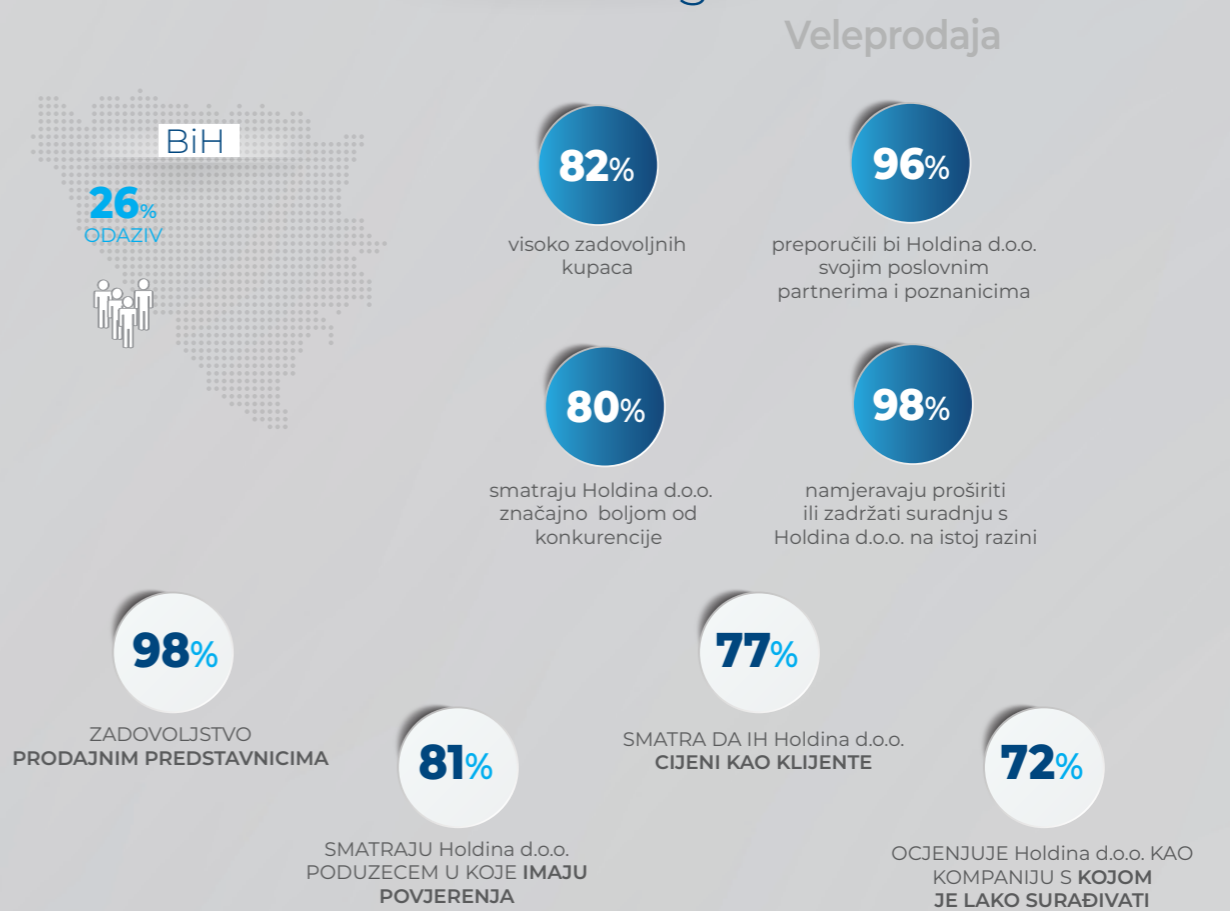
Ukupno zadovoljstvo korisnika INA kartice raste u odnosu na 2018. Najvažniji čimbenici pri izboru dobavljača za korisnike INA kartice su: **cijena, uvjeti plaćanja, kvaliteta goriva, pokrivenost (maloprodajna mjesta koja prihvaćaju karticu).**

Korisnici INA kartice **najzadovoljniji su:** pokrivenošću (maloprodajna mjesta koja prihvaćaju karticu), prodajnim predstavnicima, jednostavnim korištenjem i praćenjem troškova učinjenih preko kartice.

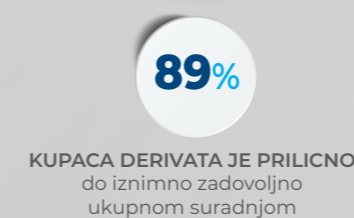
Prilike za unaprjeđenje: usluga INA kartice kao sredstvo plaćanja u inozemstvu na maloprodajnim mjestima koje prihvaćaju INA karticu, rješavanje reklamacija, rok odgode plaćanja, kvaliteta goriva (percepcija).

Anketa o zadovoljstvu kupaca u Bosni i Hercegovini

Veleprodaja

DERIVATI

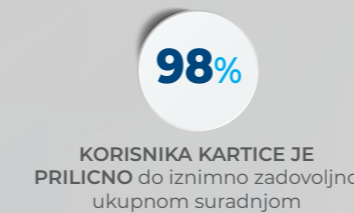
Ukupno zadovoljstvo kupaca Holdina d.o.o. derivata značajno raste u odnosu na 2018.

Najvažniji čimbenici pri izboru dobavljača za kupce derivata Holdina d.o.o.: **cijena, kvaliteta proizvoda, uvjeti plaćanja.**

Kupci su najviše zadovoljni: prodajnim predstavnicima, redovitom komunikacijom važnih podataka o proizvodu, procesom obrade narudžbi.

Prilike za unaprjeđenje: danima otplate, odnos cijene i kvalitete, kvaliteta proizvoda (percepcija), rješavanje pritužbi.

INA KARTICA

Kupci su najviše zadovoljni: prodajnim predstavnicima, pokrivenosti (maloprodajna mjesta koja prihvaćaju karticu), jednostavnim korištenjem i praćenjem troškova učinjenih preko kartice, asortiman na maloprodajnim mjestima.

Kao glavne **prilike za unaprjeđenje** prepoznati su: dani otplate, brzina izdavanja kartice, kvaliteta proizvoda (percepcija).

Istraživanje Ugleda i imidža

U odnosu na ostale naftne kompanije, INA se najčešće povezuje s tvrdnjama o širokoj mreži maloprodajnih mjesta, proizvodnji i preradi nafte, plina i naftnih derivata.

Najčešći izbor naftne kompanije je INA (preko 60%) a prvi sljedeći konkurent (11%).

U usporedbi s ostalim kompanijama, INA ima značajno najveću razinu spontanog sjećanja

97%

SVIH ISPITANIKA SU BAREM JEDNOM KORISTILI ININE USLUGE

81%

ISPITANIKI VIDJELO JE ININE PROMOTIVNE AKCIJE

72%

ISPITANIKI NAVODI KAKO IM SE INA SVIĐA, A PROSJEČNA OČJENA SVIĐANJA JE 4 - "SVIĐA MI SE"

80%

ISPITANIKI JE ČULO ZA GORIVO CLASS PLUS

Sigurno upravljanje proizvodima

416-1, 417-1

Kako bi sigurno upravljala svojim proizvodima, INA Grupa je usklađena s odredbama Uredbe REACH (EZ/1907/2006) o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija. Cilj Uredbe REACH je prikupljanje podataka o svim kemikalijama koje se koriste u Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU) kako bi njihova uporaba bila sigurna za zdravlje ljudi i okoliš, a najopasnije od njih bi se postupno uklonile s tržišta EU-a. INA Grupa registrirala je sve svoje tvari, njih ukupno 38 (INA, d.d. 36 i INA MAZIVA d.o.o. dva), čime ispunjava obvezu iz Uredbe REACH i može proizvoditi tvari i plasirati ih na tržište EU-a. Prije stavljanja kemikalija na tržište, industrija ih mora razvrstati, označiti i pakirati u skladu s Uredbom CLP (EZ/1272/2008). Uredba CLP osigurava da su opasnosti koje predstavljaju kemikalije na jasan način priopćene zaposlenicima i potrošačima u Europskoj uniji, putem razvrstavanja i označavanja kemikalija. Krajnji je cilj smanjiti izloženost opasnim kemikalijama i spriječiti bolesti, ozljede i nezgode. Za informacije o REACH-u i CLP-u molimo kontaktirati nas na adresu ReachINA@ina.hr. Za sve komercijalne proizvode INA Grupe izrađeni su sigurnosno-tehnički listovi (u daljnjem tekstu: STL) koji sadrže osnovne informacije o proizvodu, podatke o rizicima, toksikološke i ekološke podatke, podatke o mjerama sigurnosti i podatke

o prijevozu. STL-ovi svih naših proizvoda dostupni su na internetskim stranicama Ine* i INA MAZIVA*. Za dodatne informacije molimo kontaktirati nas na sds@ina.hr. U cilju daljnjeg podizanja svijesti o kemikalijama, INA, d.d. se opredijelila za Odgovorno postupanje s kemikalijama (Responsible Care®) čime promiče sigurno upravljanje kemikalijama tijekom njihovog životnog ciklusa. INA, d.d. započela je 2019. godine s izvještavanjem prema pokazateljima Odgovornog poslovanja s kemikalijama (Responsible Care®) te je dobila personalizirani plakat Grupacije za odgovorno poslovanje s kemikalijama Hrvatske gospodarske komore.

Dobavljači i izvođači radova

U odnosu s dobavljačima polazimo od temeljnog cilja izgradnje poslovnog odnosa i suradnje koji će za obje strane u poslovnom procesu stvarati dodanu vrijednost.

Za INA Grupu to znači stvaranje dodane vrijednosti našim proizvodima i uslugama u suradnji s dobavljačima s kojima gradimo partnerske odnose. Poslovanje nabave predstavlja materijalnu temu za INA Grupu s obzirom na njene direktne učinke na kvalitetu poslovnih performansi u odnosu na ekonomske učinke koje ima na kompaniju i utjecaj na lokalnu, regionalnu i nacionalnu ekonomiju, polazeći od činjenice da je većina dobavljača iz Republike Hrvatske.

Zadatak nabave je osigurati neprekidnu opskrbu materijala i usluga poslovanju u odgovarajuće vrijeme, količini i kvaliteti na temelju planiranih podataka o ulaganju. Da bi se ovaj zadatak postigao, Nabava upravlja kategorijama definirajući strategije temeljene na sustavnom istraživanju tržišta.

Vrednovanje ponuda dobavljača i dobavljača uključuje sve elemente:

- ▶ Cijena, rokovi plaćanja i isporuke
- ▶ Kvantitativne i kvalitativne performanse opreme
- ▶ Energetska učinkovitost, posjedovanje potrebnih certifikata
- ▶ Sustavi (kvaliteta, sigurnost, softver)
- ▶ Iskustvo, resursi i znanje
- ▶ Sigurnosne potvrde
- ▶ Prethodna izvedba
- ▶ Poslovna stabilnost dobavljača itd.

Dobavljači INA Grupe moraju osigurati održivu i etičnu poslovnu praksu kroz politike, ciljeve, sustave upravljanja i procese koji odražavaju utjecaje i mogućnosti organizacije. Osim toga, moraju se zalagati za stalno poboljšavanje svojih rezultata održivosti. Naši dobavljači moraju se pridržavati važećih zakona, pravila i propisa, kao i standarda važnih za njihovo poslovanje. To zahtijeva sustavnu dokumentaciju i evidenciju. Nesukladnosti se moraju utvrditi i riješiti odgovarajućim kontrolama.

Naknadna procjena dobavljača u smislu zahtjeva navedenih u ugovorima vrši se na godišnjoj osnovi u odnosu na sveukupne ugovorene i OR i ZZSO zahtjeve. U slučaju neusklađenosti s OR i ZZSO zahtjevima utvrđenim tijekom audita, predlaže se financijsko sankcioniranje dobavljača.

INA Grupa je u 2019. godini ostvarila poslovnu suradnju s ukupno 1.409 dobavljača, od čega 1.124 domaćih, što predstavlja 80% ukupnog broja. Sa stranim dobavljačima ostvareno je 10% ukupnog prometa, dok se 90% ukupnog prometa odnosilo na domaće dobavljače.

Važno je naglasiti da INA Grupa definira obavezne minimalne zahtjeve ORiZZSO za izvođače koji obavljaju opasne radove u tvrtkama INA Grupe, a sve u cilju zaštite vlastitih i zaposlenika izvođača od ozljeda na radu i bolesti, kao i gubitaka koji se odnose na izvanredne događaje, kroz sve dijelove procesa (ugovaranje, izvođenje radova i primopredaja radova). Ovisno o preliminarnoj procjeni rizika, izvođači su dužni osigurati određene certifikate, sustave upravljanja ili propise, na primjer:

- ▶ Niska razina rizika, Ponuditelji će biti obvezani Izjavom da oni i njihovi podizvođači moraju poštivati zakonske zahtjeve i ORiZZSO zahtjeve INA Grupe
- ▶ Srednja razina rizika dokazuje se postojanjem sustava upravljanja sigurnošću:
  - ▷ Potvrda o sigurnosti izvođača SCC ili SCCp
  - ▷ OHSAS 18001 i ISO 14 001 (oba) certifikata ili
  - ▷ Uspješna revizija pretkvalifikacije koju provodi akreditirano certifikacijsko tijelo ugovoreno od strane INA Grupe (obnovljena u roku od dvije godine), ili
  - ▷ Uspješna revizija pretkvalifikacije utemeljena na nadzoru prije kvalifikacije (vrijedi dvije godine) i naknadnom evaluacijom od strane tvrtki INA Grupe, ili
  - ▷ Ponuditelji koji su na popisu izvođača MOL Grupe ne podliježu pretkvalifikaciji
- ▶ Razina visokog rizika podliježe prethodnom pregledu i pretkvalifikaciji dokazivanjem utvrđenog SCC ili SCCp certifikata za kompaniju i radnike.

DODATNI PODACI O ODRŽIVOSTI

Članstva, vanjske institucije i javne politike

102-112, 102-13

UDRUŽENJE	STATUS ČLANSTVA
European Petroleum Refiners Association (zajedničko članstvo INA-MOL)	Član Znanstvenog vijeća
UN Global Compact	Član
Europska udruga direktora komunikacija (European Association of Communication Directors)	Individualni članovi
Međunarodna udruga za upravljanje rizikom u industriji (International Organisation for Industrial Hazard Management)	Član
Hrvatski ogranak udruge naftnih inženjera (Society of Petroleum Engineers (Croatian Branch))	Član Predsjedništva
Lower Olefins and Aromatics Consortium (LOA)	Član
CEEC-Central Eastern European and Caspian Scout Group	Član
Međunarodna udruga graditelja naftovoda i naftnih platformi (IPLOCA - INTERNATIONAL PIPE LINE & OFFSHORE CONTRACTORS ASSOCIATION)	Član
Međunarodna udruga za zračni prijevoz (International Air Transport Association - IATA)	Član
Hrvatska gospodarska komora (HGK)	Član Nadzornog odbora, Upravnog odbora i Skupštine
Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)	Član Skupštine i Izvršnog odbora, član Gospodarsko-socijalnog vijeća (GSV), predstavnik INA-e je Predsjednik HUP-Udruge energetike
Hrvatska stručna udruga za plin (HSUP)	Glavni pokrovitelj, član Upravnog odbora, predstavnik Ine je Dopredsjednik
Hrvatska udruga naftnih inženjera i geologa (HUNIG)	Glavni osnivač
Hrvatski nacionalni komitet Svjetskog vijeća za naftu i plin (HNK)	Član Predsjedništva
Hrvatsko energetska društvo (HED)	Član Uprave
Upravno vijeće Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj (HR PSOR)	Član
Hrvatski zavod za norme (HZN)	Član
Hrvatski izvoznici (HI)	Član
Hrvatsko geološko društvo (HGD)	Predstavnik Ine je član Upravnog odbora, Nadzornog odbora i Suda časti
Akademija tehničkih znanosti (HATZ)	Član
Hrvatsko društvo za kvalitetu (HDK)	Član
Hrvatsko mjeriteljsko društvo (HMD)	Član
Hrvatski savjet za zelenu gradnju	Član
Hrvatski laboratoriji (CROLAB)	Član
Hrvatska udruga korporativnih rizničara (HUKR)	Član

UDRUŽENJE	STATUS ČLANSTVA
Međunarodna trgovačka komora (ICC-International Chamber of Commerce)	Član
Hrvatska udruga SAP korisnika	Član
Hrvatska udruga za odnose s javnošću (HUOJ)	Član
Hrvatsko društvo za zaštitu voda	Član
Hrvatska udruga za zdravo radno mjesto	Član
Hrvatska udruga za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu	Član
Udruga za promicanje zaštite	Član
Udruga profesionalnih vatrogasaca i zaposlenika na poslovima zaštite od požara u gospodarstvu Hrvatske	Član
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (HAZU)	Član
Hrvatski institut internih revizora (HIIR)	Član
Hrvatska udruga za zaštitu od požara	Član
Grupacija za odgovorno poslovanje s kemikalijama (Responsible Care Group)	Član
Hrvatsko društvo za pravo i politiku tržišnog natjecanja	Član

Podaci povezani s ekonomskom održivosti

DIREKтна GENERIRANA I DISTRIBUIRANA EKONOMSKA VRIJEDNOST (MIL. KN)	2017.	2018.	2019.
Ostvareni prihodi	18.582	22.349	22.597
Financijska pomoć primljena od Vlade	-	-	-
Operativni troškovi	17.665	21.607	22.572
Dodatna novčana vrijednost (kompanijska gotovina)	428	422	606
Plaće zaposlenika i naknade	1.803	1.927	1.970
Isplaćene dividende	152	812	1.250
Uplate u proračun	-	495	417
Zadržana dobit	827	1.036	207

OSTVARENI PRIHODI INA GRUPE PO ZEMLJAMA (MIL. KN)	2017.	2018.	2019.
Hrvatska	10.352	12.289	13.100
Bosna i Hercegovina	2.238	2.966	3.251
Europske zemlje	4.755	6.420	5.614
Ostale zemlje	1.237	674	632
UKUPNO	18.582	22.349	22.597

TROŠKOVI NABAVLJENIH MATERIJALA ROBA I USLUGA, EBIT, ROA	2017.	2018.	2019.
Troškovi nabavljenih materijala roba i usluga (mil. kn)	14.291	3.605	7.114
Ostvarena dobit INA Grupe - EBIT (mil. kn)	1.418	1.687	725
Prinos od imovine INA Grupe (%)	6,33	5,64	2,27

*ROA (%) = Dobit/(Ukupna imovina) * 100

TROŠKOVI PLAĆA INA GRUPE (MIL. KN)	2017.	2018.	2019.
Neto	965	1.010	1.056
Porezi i doprinosi	615	657	640
Ostali troškovi plaća	223	260	274
UKUPNO	1.802	1.927	1.970

UKUPNO PLAĆENI POREZ INA, D.D. (MIL. KN)	2017.	2018.	2019.
Hrvatska	8.406	8.882	9.393
Angola	55	11	5
Bosna i Hercegovina	-	25	1
UKUPNO	8.461	8.918	9.399

PLAĆENI PDV, TROŠARINE, NAKNADE ZA BIOGORIVO, POREZ NA DOBIT, POREZ I PRIREZ NA DOHODAK I HANDA (MIL. KN)	2017.	2018.	2019.
Porez na dodanu vrijednost	947	799	1.690
Porez na dodanu vrijednost (Uvoz)	2.075	2.527	1.790
Porez na dobit	0,83	0,32	-
Porez po odbitku	-	24,9	1,7
Trošarine	5.382	5.531	5.913
Naknade za biogorivo*	-	72,4	80,6
UKUPNO	8.404	8.955	9.475

* Posebna naknada za okoliš zbog nestavljanja biogoriva na tržište i zbog nesmanjivanja emisija stakleničkih plinova

Pristup konsolidacije nefinancijskih podataka

102-45

U tablici u nastavku prikazana su ovisna društva INA Grupe konsolidirana u objavljenim podacima o okolišu (otpad, voda, emisije u zrak, izlijevanje te izravne i neizravne emisije stakleničkih plinova), podacima o energiji te podacima o zdravlju i sigurnosti u ovom Godišnjem izvješću. Ostale podružnice navedene u konsolidiranom financijskom izvještaju (stranica 222) isključene su jer podružnice ili nisu aktivne, ili ako su aktivne djeluju kao uredi s nekoliko zaposlenika i nemaju nikakav ili imaju neznatan utjecaj na okoliš, potrošnju energije i podatke o zdravlju i sigurnosti. Što se tiče zajedničkih ulaganja, podaci o okolišu (otpad, voda, emisije u zrak, izlijevanje te izravne i neizravne emisije stakleničkih plinova), podaci o energiji te podaci o zdravlju i sigurnosti nisu uključeni u ovo Godišnje izvješće.

NAZIV OVISNOG DRUŠTVA	UDIO U VLASNIŠTVU
INA MAZIVA d.o.o.	100%
HOSTIN, d.o.o.	100%
STSI d.o.o.	100%
CROSCO d.o.o.	100%
TOP RAČUNOVODSTVO SERVISI d.o.o.	100%
INA MALOPRODAJNI SERVISI d.o.o.	100%
PLAVI TIM d.o.o.	100%
INA Slovenija d.o.o.	100%
Holdina d.o.o.	100%
Energopetrol d.d.	88,66%
Rotary Zrt.	100%
INA VATROGASNI SERVISI d.o.o.	100%
INA Jadran d.o.o.	100%

Popis zakonom propisanih dokumenata i najboljih praksi INA Grupe

ZAKONOM PROPISANI UPRAVLJAČKI DOKUMENTI	ZZ I ZNR NAJBOLJE PRAKSE U NAFTNOJ INDUSTRIJI
Pravilnik o zaštiti na radu u INA, d.d.	Sustav zaštite na radu u društvima INA Grupe
Testiranje na alkohol i druga sredstva ovisnosti u društvima INA Grupe	Standard sigurne vožnje u društvima INA Grupe
Provedba Uredbe REACH u društvima INA Grupe	Dizajn, izgradnja, puštanje u rad i stavljanja izvan funkcije pogona/građevina u INA Grupi a aspekta održivog razvoja, zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša
Osobna zaštitna oprema u društvima INA Grupe	Sustav izvješćivanja i istraživanja incidenta iz područja zaštite zdravlja, sigurnosti, okoliša i požara u društvima INA Grupe
Izrada Izvješća o sigurnosti, Unutarnjih planova te Procjena rizika i Operativnih planova pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari u društvima INA Grupe	Temeljna pravila sigurnosti u društvima INA Grupe
Osnove zaštite od požara i vatrogastva u društvima INA Grupe	Upravljanje zahtjevima održivog razvoja, zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša u procesima ugovaranja i nabave usluga u društvima INA Grupe
Pripravnost i odziv u hitnim situacijama u društvima INA Grupe	Upravljanje sigurnošću procesa u društvima INA Grupe
Zaštita i promocija zdravlja u društvima INA Grupe	Sustav provedbe upravljanje sigurnošću procesa u društvima INA Grupe
Poslovnik o postupcima, uvjetima i metodama obavljanja poslova zaštite na radu u INA, d.d.	Analiza opasnosti od požara u društvima INA Grupe
Program osposobljavanja za rad na siguran način u INA, d.d.	Izdavanje dozvola za rad u društvima INA Grupe
Pravilnik o radnim mjestima s posebnim uvjetima rada i drugim kritičnim poslovima u INA, d.d.	Upravljanje rizicima i promjenama zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša u društvima INA Grupe
Program osposobljavanja poslodavca i ovlaštenika poslodavca iz područja ZNR u INA, d.d.	Siguran rad i prakse rada u društvima INA Grupe
Program osposobljavanja povjerenika radnika za ZNR u INA, d.d.	
Poslovnik o radu Središnjeg odbora za zaštitu na radu u INA, d.d.	Postupak provođenja audita i nadzora u području zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša u društvima INA Grupe
Uputa o sigurnosno-tehničkom listu u INA, d.d.	Pravilnik o uvjetima, prioritetima i načinu upućivanja radnika INA, d.d. na medicinski programirani aktivni odmor i zdravstveni programirani aktivni odmor
Uputa o načinu vođenja očevidnika o opasnim kemikalijama u INA, d.d.	Postupanje u slučaju potresa u INA, d.d.

Podaci vezani uz okoliš

302-1, 302-3, 303-3, 303-4, 305-1, 305-2, 305-3, 305-4, 305-7, 306-2, 306-3, 306-4

KLJUČNI OKOLIŠNI PODACI INA GRUPE	2017.	2018.	2019.
Ukupne izravne emisije stakleničkih plinova INA Grupa (Područje 1) (milijuna tona CO ₂ ekv) ⁽¹⁾	1,83	1,83	1,51
Ukupne neizravne emisije stakleničkih plinova - Područje 2 (milijuni tona CO ₂ ekv) - lokacijski pristup ⁽²⁾	0,08	0,08	0,07
Ukupne neizravne emisije stakleničkih plinova - Područje 2 (milijuni tona CO ₂ ekv) - tržišni pristup ⁽³⁾	0,14	0,11	0,12
Ukupne neizravne emisije stakleničkih plinova - Područje 3 (milijuni tona CO ₂ ekv)	N.P.	N.P.	14,18
Emisije od spaljivanja na baklji (tisuće tona CO ₂ ekvivalent)	112,02	151,64	87,33
Ukupna izravna potrošnja energije (milijuni GJ) ⁽⁴⁾	22,20	21,85	18,71
Ukupna neizravna potrošnja energije (milijuni GJ) ⁽⁵⁾	1,16	1,15	1,02
Energetski intenzitet (ukupna potrošnja energije (GJ) / proizvodnja (t)) Rafinerija nafte Rijeka	4,17	3,91	3,88
Energetski intenzitet (ukupna potrošnja energije (GJ) / proizvodnja (t)) Rafinerija nafte Sisak	7,29	8,03	8,26
Energetski intenzitet (ukupna potrošnja energije (GJ) / proizvodnja (tOE)) Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	1,96	2,07	2,28
Emisijski intenzitet Rafinerija nafte Rijeka (t CO ₂ / kt CWT) ⁽⁶⁾	40,47	39,52	38,57
Emisijski intenzitet Rafinerija nafte Sisak (t CO ₂ / kt CWT)	80,44	80,42	70,80
Sumporovi oksidi (SOx) (tisuće tona)	5,00	4,14	2,24
Dušikovi oksidi (NOx) (tisuće tona)	3,60	2,64	1,99
Ukupno zahvaćena voda (milijuni m ³)	34,40	36,42	23,30
Ukupno ispuštena voda (milijuni m ³)	30,20	31,79	17,91
Kemijska potrošnja kisika (KPK) (tone)	232,56	246,14	378,07
Biološka potrošnja kisika (BOD ₅) (tone)	48,24	87,01	68,96
Ukupna suspendirana tvar (tone)	81,44	92,05	119,48
Ukupna ulja i masti (tone)	10,17	4,73	8,42
Ukupno proizvedeni opasni otpad (tisuće tona)	13,97	19,47	15,63
Ukupno proizvedeni neopasni otpad (tisuće tona)	9,87	14,72	13,31
Izvezeni otpad (tone)	2,66	4,17	584,72
Reciklirani otpad (tisuće tona)	6,96	12,49	13,59
Odloženi otpad (tisuće tona) ⁽⁷⁾	16,95	21,73	15,27
Izlijevanja ugljikovodika veća od 1 m ³	3	3	2

⁽¹⁾ Izračun na temelju CO₂ (tj. CH₄, N₂O, HFCs, PFCs, SF₆, NF₃ nisu uključeni u izračun). Izračun uključuje sljedeće metode: izračun ravnoteže masa, podaci specifični za lokaciju poput analize sastava goriva ili izračun pomoću IPCC faktora. U INA Grupi ne dolazi do izgaranja ili biološke razgradnje kojima nastaju emisije biogenog CO₂.

⁽²⁾ Pretvorbeni faktor za električnu energiju – International Energy Agency „CO₂ Emissions from Fuel Combustion 2017 publication“ i Defra Decc Conversion factors, Annex 3 Electricity, Heat, Steam za toplinu i paru

⁽³⁾ Izvor pretvorbenog faktora EU residual mix objavljen od strane AIB (za električnu energiju) i Defra Decc Conversion factors, Annex 3 Electricity, Heat, Steam za toplinu i paru

⁽⁴⁾ Ukupna izravna potrošnja energije = ukupna potrošnja prirodnog plina (kao izvora energije) + ukupna potrošnja ostalih ugljikovodika (kao izvora energije)

⁽⁵⁾ Ukupna neizravna potrošnja energije = ukupna potrošnja električne energije + ukupna potrošnja ostalih neizravnih izvora energije (para, toplina)

⁽⁶⁾ CWT - Complexity Weighted Tonne, referentna vrijednost za rafinerije nafte u okviru EU ETS-a, koja definira osnovu na kojoj se dodjeljuju besplatne kvote rafinerijama između 2013. i 2020. godine (treće trgovinsko razdoblje)

⁽⁷⁾ Odložene količine otpada koje uključuju opasni i neopasni otpad odložen metodama s kodom „D“, na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19). Informacije o načinu zbrinjavanja otpada dobivene su od ovlaštenih sakupljača otpada

Troškovi i investicije područja ZZSO

102-8

Porast ukupnih ZZSO troškova INA Grupe u 2019. najvećim se dijelom odnosi na rast troškova zaštite od požara uslijed rasta cijena najma vatrogasnih servisa i njihovih količina. Troškovi zaštite tla i podzemnih voda su također viši uslijed promjene obuhvata troškova koji se izvještavaju, budući da se sada izvještavaju i troškovi remedijacije tla prilikom rekonstrukcije maloprodajnih mjesta. Sve ostale fluktuacije troškova proizlaze iz promjena u poslovnim aktivnostima.

SEGMENT (MIL. HRK)	2017.	2018.	2019.
Zaštita zdravlja	3,9	4,6	4,5
Zaštita na radu, REACH i sigurnost procesa	21,7	27,7	27,0
Zaštita od požara	36,1	44,7	73,9
Zaštita površinskih voda	10,8	8,6	8,7
Zbrinjavanje opasnog otpada	11,3	13,1	9,3
Zbrinjavanje neopasnog otpada	2,7	2,6	2,9
Zaštita tla i podzemnih voda	11,6	12,9	17,0
Zaštita zraka	3,6	3,7	3,8
Klimatske promjene	-	-	0,1
Nematerijalni ZZSO servisi	4,7	5,4	7,8
Naknade i doprinosi	22,4	26,1	25,7
UKUPNO	128,8	149,4	180,7

Investicije u ZZSO projekte INA Grupe u 2019. realizirane su u iznosu od 219 milijun HRK. Najvećim su se dijelom investicije odnosile na projekte zaštite okoliša (196 milijuna HRK ili 78%).

Najveće ZZSO investicije realizirane su u Rafinerijama i marketingu (176 milijuna HRK ili 80%), od kojih najviše u Rafineriji nafte Rijeka (129 milijuna HRK) u projekte modernizacije.

Podaci o ljudskim resursima

401-1

PODACI O LJUDSKIM RESURSIMA INA GRUPE	2017.	2018.	2019.
Broj radnika	10.884	10.849	10.579
Broj radnika sa skraćenim radnim vremenom	47	45	98
Broj novozaposlenih radnika	771	718	957
Broj radnika koji su napustili radno mjesto	822	1.014	1.246
Broj radnika koji rade u inozemstvu	107	219	201
% žena u ukupnom broju radnika	24	24	25
% radnika s invaliditetom u ukupnom broju radnika	2,5	2,3	2,5

102-8, 202-2

Udio višeg menadžmenta angažiranog iz lokalnih zajednica u društvima INA Grupe:

KOMPANIJA	LOKALNI/VANJSKI
INA, d.d.	97%
CROSCO d.o.o.	100%
Rotary Zrt	100%
STSI d.o.o.	100%
INA MAZIVA d.o.o.	100%
HOSTIN, d.o.o.	100%
INA MALOPRODAJNI SERVISI d.o.o.	100%
PLAVI TIM d.o.o.	-
TOP RAČUNOVODSTVO SERVISI d.o.o.	100%
INA Adria B.V.	100%
INA Jadran d.o.o.	100%
INA Slovenija d.o.o.	100%
Holdina d.o.o.	11%
Energopetrol d.d.	20%
INA Crna Gora d.o.o.	-
INA VATROGASNI SERVISI d.o.o.	100%

102-8, 401-1, 401-3, 404-1

PODACI O LJUDSKIM RESURSIMA INA GRUPE	INA, d.d.	CROSCO d.o.o.	Rotary Zrt.	STSI d.o.o.	INA MAZIVA d.o.o.	HOSTIN, d.o.o.	INA MALOPRODAJNI SERVISI d.o.o.	PLAVI TIM d.o.o.	TOP RAČUNOVODSTVO SERVISI d.o.o.	INA Adria B.V.	INA Jadran d.o.o.	INA Slovenija d.o.o.	Holdina d.o.o.*	INA Crna Gora d.o.o.	Energopetrol d.d.*	INA VATROGASNI SERVISI d.o.o.
Broj radnika	3.681	996	326	804	139	12	2.648	210	239	2	27	77	591	24	515	245
Broj radnika sa skraćenim radnim vremenom	26	1	7	1	2	0	1	3	7	0	0	3	24	0	23	0
Broj radnika sa skraćenim radnim vremenom	78	31	15	48	3	24	424	8	5	0	0	11	116	3	78	113
Broj radnika koji su napustili radno mjesto	415	41	24	71	18	43	372	7	58	0	8	10	90	0	89	0
Broj radnika koji rade u inozemstvu	15	92	19	9	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Broj žena u ukupnom broju radnika	1.002	34	26	59	43	9	810	81	218	0	9	29	173	13	76	11
% žena na menadžerskim pozicijama	24%	18%	20%	44%	33%	100%	0%	45%	67%	0%	0%	0%	41%	0%	33%	0%
% radnika s invaliditetom u ukupnom broju radnika	2%	2%	2%	3%	6%	0%	1%	2%	3%	0%	4%	0%	3%	0%	6%	2%
RAZINA OBRAZOVANJA																
Br. nekvalificiranih radnika	12	3	0	6	0	0	2	0	0	0	0	3	0	1	4	0
Br. polukvalificiranih radnika	8	1	0	12	0	0	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Br. radnika sa završenom osnovnom školom	12	10	0	0	10	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Br. KV radnika	119	125	141	69	4	0	77	0	1	0	0	1	178	0	224	6
Br. radnika sa završenom srednjom školom	1.828	648	28	384	64	9	2.381	80	120	0	5	58	291	6	242	210
Br. VKV radnika	157	24	83	101	1	0	16	1	0	0	0	0	5	0	3	1
Broj VŠS/Assoc./bacc. radnika	281	29	42	77	11	2	118	27	36	0	1	5	43	2	20	14
Br VSS/univ/mag. radnika	1.087	153	32	139	40	1	44	79	70	2	20	9	70	14	21	8
Br. radnika Mr.Sc./univ. spec.	84	0	0	11	8	0	3	15	8	0	0	0	0	0	0	5
Broj radnika s doktoratom (Dr.Sc)	93	3	0	8	1	0	1	8	3	0	1	0	3	1	1	1
DOBNA STRUKTURA RADNIKA																
ispod 30 godina	241	68	16	46	5	1	682	14	7	0	0	9	137	6	108	58
31-40 godina	780	313	90	173	20	1	788	52	54	2	9	15	168	11	122	65
41-50 godina	1.095	231	84	229	35	4	753	48	63	0	9	25	163	5	144	52
51-60 godina	1.458	361	116	325	76	6	403	88	114	0	6	25	113	2	126	70
Više od 61 godine	107	23	20	31	3	0	22	8	1	0	3	3	10	0	15	0
EDUKACIJE																
Prosječan broj vremena provedenog na treningu po radniku (sati)	25	5	N/A	17	13	N/A	15	9	10	N/A	N/A	N/A	10	N/A	7	N/A
Prosječan trošak treninga po radniku (HRK)	2.878	168	N.P.	809	779	N.P.	323	746	426	N.P.	N.P.	N.P.	212	N.P.	18	N.P.
SLOBODA UDRUŽIVANJA																
% radnika članova sindikata	51%	77%	28%	67%	71%	42%	67%	41%	61%	0%	15%	38%	46%	83%	27%	61%
% radnika na koje se primjenjuje Kolektivni ugovor	100%	100%	99%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%	0%	100%	100%
PODACI VEZANI UZ KORIŠTENJE RODITELJSKOG DOPUSTA U DRUŠTVIMA INA GRUPE, PREMA SPOLU																
	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M	Ž/M
Broj radnika koji ostvaruju pravo na korištenje roditeljskog dopusta	25/64	1/23	0/0	1/16	1/1	N.P.	11/33	2/3	6/2	N.P.	N.P.	N.P.	1/0	N.P.	6/0	0/12
Broj radnika koji su iskoristili pravo na korištenje roditeljskog dopusta	90/8	4/3	0/0	3/2	4/0	N.P.	91/29	4/0	16/0	N.P.	N.P.	N.P.	4/1	N.P.	6/0	0/0
Broj radnika koji su se po isteku roditeljskog dopusta vratili na posao	32/5	0/1	0/0	2/2	1/0	N.P.	27/18	0/0	0/0	N.P.	N.P.	N.P.	2/1	N.P.	2/0	0/0
Broj radnika koji su se po isteku roditeljskog dopusta vratili na posao koji su i dalje, nakon 12 mjeseci, zaposleni	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.
Postotak radnika koji su se vratili na rad nakon roditeljskog dopusta i stopa radnika koji su napustili kompaniju	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.	N.P.

* Zaposlenici Holdina d.o.o. i Energopetrol d.d. rade pola radnog vremena za jednu, a pola radnog vremena za drugu kompaniju

NEZAVISNE OCJENE

MIŠLJENJE KOMISIJE UPRAVNOG VIJEĆA HRVATSKOG POSLOVNOG SAVJETA ZA ODRŽIVI RAZVOJ NA IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI INA GRUPE ZA 2019. GODINU

Godišnji izvještaj INA Grupe šesti je po redu integrirani izvještaj koji je objavljen kao dio predanosti INA Grupe prema dionicima s ciljem transparentne objave integriranog pregleda financijskih i materijalnih tema održivosti kompanije. Izvještaj je usmjeren na materijalne ekonomske, okolišne i društvene utjecaje poslovnih aktivnosti INA Grupe te se bavi poslovanjem u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. godine. Izvještaj o održivom razvoju INA Grupe za 2019. godinu osim zadovoljavanja zakonske regulative Republike Hrvatske koji propisuje opseg, sadržaj i rokove godišnjeg izvještaja, zadovoljava Standarde Globalne inicijative za izvještavanje (GRI), sržna opcija, pri izvještavanju o učinku održivosti kao i deset načela UN Global Compacta, budući da ovaj dokument ujedno služi i kao komunikacija INA Grupe o napretku za UNGC.

Ove godine INA je izvještaj podijelila na ponešto drugačiji način, ali i dalje daje vrlo jasne i pregledne poslovne cjeline tako da je svako poglavlje obilježeno ključnim postignućima i izazovima. Poglavlje o održivom razvoju je izdvojeno u zasebnu cjelinu. Održivost i društveno odgovorno poslovanje dio su poslovne strategije kompanije koja uspješno posluje u međunarodnim okvirima. Objavljene nefinancijske informacije su materijalne i relevantne, a posebno postignuće predstavlja činjenica da je INA, d.d. održala otvorene konzultacije s ključnim dionicima o temama održivosti.

Upravljanje održivim razvojem, kao strateškom i korporativnom odgovornošću, odvija se na najvišoj razini uz potporu Savjeta za OR i Radne grupe za OR, uz koordinaciju stručnjaka za OR. Izvještaj vrlo iscrpno obrađuje teme zaštite zdravlja i zaštite na radu te upravljanje procesnom sigurnošću i zaštite od požara na način koji je detaljniji od odredbi zakonskih propisa.

Posebna je pozornost posvećena klimatskim promjenama i okolišu, u kojima su cjelovito prikazani brojni ključni pokazatelji kao i s njima povezano upravljanje rizicima,

imajući u vidu i aspekt međunarodnog poslovanja kompanije. INA je članica sustava trgovanja emisijama EU – ETS, te i dalje vrlo detaljno prati, mjeri i izvještava o svojim emisijama. U skladu s našom prošlogodišnjem preporukom, u ovogodišnji izvještaj o održivosti INA je uključila i emisije iz Područja 3 Protokola o emisijama stakleničkih plinova koje nastaju prilikom trošenja proizvoda koje su u GRI Standardima obuhvaćeni objavom GRI 305-3 2016.

U izvještaj su uključeni i detaljno prikazani planovi za proizvodnju goriva koji imaju manje emisija stakleničkih plinova nego postojeća fosilna goriva i koja će imati sve veću ulogu zbog tendencije EU da Europa postane prvi klimatski neutralan kontinent u svijetu do 2050. INA poduzima i mjere smanjenja potrošnje energije iz fosilnih goriva i povećanja energetske učinkovitosti, a značajan je napredak postignut u instaliranju punionica na maloprodajnim mjestima kojih ima ukupno 23 na 17 lokacija. Ulaže se u razvoj obnovljivih izvora energije, prije svega solarne, a osim toga su postavljeni temelji budućeg razvoja u području geotermalnog potencijala i vjetra.

Smanjene su ukupne emisije SO_x u zrak za 46% u odnosu na prošlu godinu, emisije NO_x i CO za 25%, dok su emisije krutih čestica ostale na približno istoj razini. Na smanjenje emisija najviše su utjecali sveobuhvatni remont Rafinerije nafte Rijeka, manja prerada u Rafineriji nafte Sisak i bolja kvaliteta rafinerijskog plina.

Treba istaknuti i puno kvalitetniji prikaz količina i vrsta nastalog otpada te način uporabe uz izvrsno pojašnjenje ključnih procesa čime je povećana kvaliteta prikazanih informacija bez povećanja količine teksta koji bi opteretio čitatelja.

U poglavlju Ljudski resursi temeljito je obrađeno područje upravljanja ljudskim resursima u INA Grupi, odnos s radnicima, nagrađivanje i operativno poslovanje ljudskih resursa te privlačenje talenata i razvoj karijera. Pokazatelj

velike brige koju kompanija ukazuje svojim radnicima je osobito izražen različitim benefitima što su ključni razlozi zašto je INA Grupa već dugi niz godina svrstana u sam vrh najpoželjnijih poslodavaca u Hrvatskoj. Posebno treba istaknuti jedan od najprepoznatljivijih benefita kod radnika tzv. FORa – fleksibilni oblici rada koja osigurava bolju usklađenost privatnog i poslovnog života. Kontinuirano se nude brojne mogućnosti za dodatno obrazovanje, edukaciju i treninge razvoja rukovoditelja i radnika čime INA Grupa osigurava razvoj i potiče zaposlenike da budu učinkoviti i efikasni. Predanost temi ljudskih resursa potvrđuju različite nagrade i certifikati od kojih posebno treba spomenuti Indeks društveno odgovornog poslovanja (Indeks DOP-a) u kategoriji Odgovorne politike raznolikosti i zaštite ljudskih prava.

INA podržava velik broj projekata u lokalnim zajednicama na području RH programom Zelenog pojasa, a ističe se iznimnom podrškom strukovnom obrazovanju suradnjom s nizom strukovnih škola diljem RH.

Sav napor oko izrade kvalitetnog integriranog izvještaja ne bi bio moguć bez etičnosti i odgovornog poslovanja, stoga treba istaknuti postojanje Etičkog kodeksa INA Grupe. Njime su definirane temeljne vrijednosti i načela ponašanja menadžmenta i radnika u pogledu njihova odnosa prema radu, suradnicima, poslovnim partnerima i

javnosti ali i obveze INA Grupe za osiguranje odgovarajućih uvjeta rada i profesionalnog razvoja radnika te izbjegavanje neprihvatljivih oblika ponašanja.

Valja istaknuti da je Izvještaj kvalitetno strukturiran, prikazani podaci i informacije su konzistentni, s dovoljnom razinom detalja, sve relevantne informacije se mogu lako pronaći te odražavaju sva važna pitanja i prikazuju pozitivne i negativne utjecaje kompanije. Izvještaj je u obzir uzeo prethodne prijedloge i preporuke kako bi na kvalitetniji način prikazao veliki broj iznimno kompleksnih informacija.

Integrirani izvještaj INA Grupe odražava usmjerenost kompanije održivom razvoju i temeljitom razumijevanju sveobuhvatnih materijalnih utjecaja kojima kvalitetno i odgovorno upravlja. Transparentno izvještava i o propustima te područjima na koja će se jače fokusirati u narednom razdoblju radi njihova poboljšanja. Rezultat je stoga vidljiv i u boljim ukupnim rezultatima Indeksa DOP-a te usvojenom Akcijskom planu održivog razvoja INA Grupe za 2020. godinu koji je usklađen s Globalnim ciljevima održivog razvoja. Kao moguće poboljšanje izvještavanja predlažemo potpunu integraciju korporativnog upravljanja s upravljanjem održivim razvojem te povezanost odgovornosti članova uprave i izvršnih direktora s provođenjem Strategije OR-a.

NEZAVISNA OCJENA 2

Kao što je bio slučaj i prethodnih godina, kada je riječ o održivoj praksi i društveno odgovornom ponašanju, Inino godišnje izvješće za 2019. godinu zadovoljava standarde Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) (sržna opcija) pri izvješćivanju o održivom učinku te dodatne pokazatelje za sektor nafte i plina koji pružaju smjernice za izvješćivanje kompanijama i organizacijama koje uključuju istraživanje, vađenje, proizvodnju, preradu, transport i prodaju naftne, plina, petrokemijskih proizvoda te specijalizirane kompanije za usluge naftnih servis. Izvješće također nudi detaljan pregled usklađenosti INA grupe s globalnim ciljevima održivog razvoja (SDG) i načelima Svjetskog sporazuma (GI). Ovo izvješće također je objavljeno u skladu s Direktivom 2014/95/EU o prikazu nefinancijskih i ostalih informacija od strane većih poduzeća i grupa.

U svjetlu sve snažnije i vidljivije želje za odgovornim ponašanjem, uključenosti dionika i institucionalnim djelovanjem u Europskoj uniji, Inino integrirano izvješće objedinjuje financijske i nefinancijske informacije kao i pokazatelje izvedbe što jasno ukazuje na gotovo 25-godišnju tradiciju u izvještavanju. Ovo izvješće je jasan dokaz kako menadžment Ine na svim razinama hijerarhije dobro razumije kako izazove povezane s održivim razvojem integrirati u strategiju pokazujući nam što mogu, žele i hoće napraviti kada je riječ o ravnoteži između upravljačkih, ekonomskih, društvenih i okolišnih izazova. To je također dokaz vizije, te njene disciplinirane implementacije, kao i predanog vodstva.

Značenje društvene odgovornosti poduzeće može se razlikovati ovisno o kontekstu unutar kojeg poslovna organizacija djeluje. To je dinamičan proces koji nije postojan te se može s vremenom mijenjati. Drago mi je u tom smislu vidjeti kako i ove godine u izvješću postoje neki novi elementi koji pomažu u njegovoj misiji. U Izvješću se prezentiraju relevantne i stvarne informacije koje su konzistentno strukturirane na način da se informacije mogu lagano pronaći i iščitavati.

Uspoređujući ovogodišnje izvješće s prethodnima, najznačajniji napredak se ogledava u menadžmentu dionika i njihovoj uključenosti u ključne procese izrade izvješća. U skladu s vizijom kompanije niti jedan od dionika nije izostavljen iz procesa stvaranja vrijednosti. Interesi svakog dionika predstavljaju temelj za izgradnju ključnih elemenata poslovnog modela. Tako je INA u 2019. godini odlučila napraviti snažan iskorak u smjeru proaktivnog menadžmenta svojih dionika te organizirala jedinstveni proces u tri koraka savjetovanja sa dionicima o materijalnim temama. Čitav je postupak osigurao cjelovitu provjeru relevantnih materijalnih tema, postavio temelje za izradu nove matrice materijalnosti te pružio kvalitetnu osnovu za utvrđivanje aspekata godišnjeg izvješća i postupanja u pojedinim područjima koja su u njemu.

Proces izrade Izvješća pokazuje kako su u Ini svjesni da u digitalnom dobu samo iskren odnos prema svim dionicima može dati dugoročne rezultate i stvoriti održivi poslovni model i uspješnu kompaniju. Organizacija je po prvi puta u Hrvatskoj koristila metodiku dijalog sa svim identificiranim dionicima kako bi ih otvoreno uključila u razgovor o materijalnim pitanjima, praksama i politikama. To je ne samo kreiralo direktne kanale komunikacije informacija već je izgradilo kvalitetnije odnose s dionicima te izgradilo reputacijski, kao i relacijski kapital. Uključenost dionika očitovala se kroz 45 legitimnih predstavnika vanjskih dionika u početno istraživanja o materijalnim temama, 23 predstavnika vanjskih dionika u direktnom savjetovanju (višedioničkom multilogu) te 97 unutarnjih dionika. Kao rezultat toga obuhvat ovog izvješća i granice materijalnih tema održivosti određuju se s obzirom na njihovu relevantnost za poslovanje, dostupnost informacija i radnu izvedbu, pokrivajući mjesta i lokacije izravno pod kontrolom društava INA Grupe. Život u doba intenzivnog utjecaja tehnologije ne postavlja samo veća očekivanja od poslovnih organizacija, već im i pruža bolje alate u osiguranju da dionici mogu sudjelovati u procesu stvaranja vrijednosti. Iskreno se nadam kako će u Ini nastaviti otvorenu komunikaciju sa dionicima te na taj način pružiti i primjer drugim organizacijama.

Kada je riječ o poglavlju o korporativnom upravljanju, evidentno je kako se kompanijom upravlja odgovorno kroz osiguranje pouzdanosti, transparentnosti i poštivanje relevantnog pravnog okvira i njezinih dionika. Uloge, ovlasti i odgovornosti članova Nadzornog odbora, Uprave i Vijeća operativnih direktora jasne su i dobro definirane, a to je posebno važno iz perspektive njih kao konačnih arbitara kada su poslovne odluke u pitanju.

U poglavlju o održivosti u izvješće su prezentirane i analizirane činjenici i dokazi koji su relevantni za ovaj aspekt djelovanja, pa su u Ini determinirali ova područja kao ključna: zdravlje i sigurnost na radu, klimatske promjene, okoliš, ljudski resursi, zajednica te etika i upravljanje. Kroz ovih šest područja, koja se sastoje od 24 kompatibilna programa, godišnje se razvijaju akcijski planovi i kvartalno se prati njihova realizacija naspram postavljeni im ciljeva. Tako je u 2019. godini ukupno je izvršeno 49 akcija održivog razvoja na razini INA Grupe s ukupnom realizacijom Održivog razvoja, zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša od 99%. Dodatno za 2020. godinu osmišljena je ukupno 51 akcija održivog razvoja za 17 organizacijskih jedinica i ovisnih društava koje će biti implementirane.

Kao što je ranije navedeno organizacija je postavila jasne ciljeve održivog razvoja koji su u direktnoj korelaciji s Globalnim ciljevima održivog razvoja i jasno je istaknuto kroz detaljan prikaz kako se organizacijskim djelovanjem direktno utječe na 13 od 17 ciljeva, kroz interpretaciju konkretnih akcija, njihove realizacije i mjerenjem učinka.

INA Grupa je predana odgovornom djelovanju i razvoju ciljeva i aktivnosti povezanih sa zdravljem i sigurnosti na radu, kao sastavni dio svakodnevnih aktivnosti. Uvijek je poželjno da stvarnost vjerno slijedi dobre namjere, pa je važno uočiti da su rezultati u ovom segmentu bitno poboljšali u 2019. godinu u odnosu na iste u 2018. godini.

Klimatske promjene su jedan od najvećih aktualnih globalnih izazova našeg vremena. To je također jedno od ključnih strateških pitanja s kojima je suočena djelatnost vađenja i prerade nafte i prirodnog plina, te je tako i tretirana u ovo izvješću. Menadžment u Ini jako je dobro osviješten u tom smislu svjestan kako se slične kompanije nalaze pred izazovom zaokreta prema čistijim izvorima energije. Činjenica je kako su još uvijek poslovne aktivnosti povezane s fosilnim gorivima kratkoročno dominantni generatori stvaranja vrijednosti ali neuspjeh u rješavanju sve snažnijih impulse za rješavanje emisije štetnih plinova može ugroziti dugoročnu održivost poslovnog model i njegovu otpornost. Mišljenja sam kako je ovo izvješće dokaz da se u Ini postavljaju prava pitanja i određuju relevantni prioriteti iz perspektive transformacija poslovnog model i orijentacije na čistije izvore energije. S obzirom na specifičan utjecaj sržne Inine djelatnosti na okoliš, nekoliko kritičnih pokazatelja, kao i povezani rizici su predstavljeni pri čemu se uzelo u obzir i međunarodna orijentacija Grupe. Menadžment je svjestan kako ne činiti ništa nije opcija u suvremenom poslovnom kontekstu i zato je poboljšana energetska učinkovitost Rafinerije nafte Rijeka zbog provedenog opsežnog remonta, pored toga su uspješno provedeni pilot projekti proizvodnje bio-komponenti i izbjegnute su značajne emisije CO₂ kroz EOR projekt gdje je trajno je uskladišteno 1,5 milijuna tona CO₂ u posljednjih pet godina.

Kada je riječ o zaštiti okoliša, nema nikakve dvojbe kako je pored prethodno navedenih izazova i očuvanje okoliša jedan od najznačajnijih imperativa. 2019. godina je značajna i iz perspektive ulaganja u Postrojenje za obradu teških ostataka u Rafineriji nafte Rijeka čime će se smanjiti emisije od izgaranja loživog ulja te općenito smanjenja štetnih emisija. Znamo do prije kako je INA razvila sustav različitih znakova upozorenja i aktivnosti u slučaju izlivanja u okoliš, jednako kao i kod zaštite tla i vode kao i sustava gospodarenja otpadom. Iako se možda na prvu čini beznačajnim u dvije godine prikupljeno je devet tona otpadnog jestivog ulja iz kućanstava na maloprodajnim mjestima INA Grupe od čega u 2019. godini 6,5 tona.

Imati dobru agilnu strategiju, imati izvrstan proizvod i/ili uslugu, kao i imati predano vodstvo su kritični za poslovni uspjeh. No na kraju se sve svodi na ljude u organizaciji koji trebaju strategiju, plan, projekte i procese sprovesti u djelo. Zato u Ini kontinuirano investiraju u svoje ljude. Imajući to na umu, naglasio bih važnost koliko je važno održivo ulagati u ljudski kapital i zato izvedbu, kompetencije i potencijal svakog zaposlenika treba redovito procjenjivati i izrađivati individualni plan razvoja poslovne karijere što u Ini i čine. Upravo to čini bazu za daljnji razvoj kako ljudi tako i poslovnog modela.

Još jedan dobro strukturiran i informativan Izvještaj sa jako detaljno prezentiranim financijskim i nefinancijskim utjecajima je pred nama. Obično takva vrsta izvještaja daje prigodnu, a ne reprezentativnu sliku organizacije te mi je drago kako to ovdje nije slučaj. U ovom su izvještaju uspješno predstavljeni odnosi između ekonomskog, upravljačkog, društvenog i okolišnog prikaza ključnih pokazatelja i stvarnog učinka. Prostor za napredak svakako vidim u snažnijoj integraciji elemenata korporativnog upravljanja s onima održivog razvoja te u adekvatnijoj vizualizaciji i prezentaciji izvještaja. Ipak jasno je kako je ovo izvješće napisano s određenom svrhom i namijenjeno određenoj publici. Konkretni podatci, informacije i dokazi u izvješću su dizajnirani, prikupljeni, strukturirani, analizirani, primijenjeni i predstavljeni u skladu sa GRI zahtjevima.

Drago mi je zaključiti kako uistinu vjerujem da će ovo Izvješće pomoći u razumijevanju potrebe za informiranjem dionika, a to je jedan od ključnih mehanizama za održivost poslovnog model i konzistentno poslovno odlučivanje. Time što je transparentna u pružanju svih potrebnih informacija na aspekte poslovnog modela koji su interesantni dionicima INA je dodatno učvrstila svoj kredibilitet i reputaciju. Nadam se kako će nastaviti unapređivati te procese i u budućnosti.

Prof. dr. sc. Mislav Ante Omazić
Katedra za organizaciju i menadžment
Ekonomski fakultet
Sveučilište u Zagrebu

Izvešće s neovisno izraženim ograničenim uvjerenjem o pokazateljima prikazanim u Izvješću o održivosti INA Grupe u okviru Godišnjeg izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019.

Upravnom odboru društva INA – INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Avenija V. Holjevcva 10
10020 Zagreb
Hrvatska

Opseg posla

Preuzeli smo angažman s izražavanjem ograničenog uvjerenja o pokazateljima sadržanim u **Izvješću o održivosti INA Grupe za godinu koja je trajala od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2019.** („Izvešće o održivosti“), a koje je sastavilo društvo INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d. („Društvo“) te je u stupcu „Vanjska verifikacija“ tablice „Kazalo sadržaja GRI “ riječju „DA“ označilo značajne posebne pokazatelje: 302-1 Potrošnja energije unutar organizacije, 303-3 Crpljenje vode po izvoru, 305-1 Izravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (Područje 1), 305-2 Neizravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (Područje 2), 306-2 Otpad prema vrsti i metodi odlaganja, 306-3 Značajna izlijevanja, 403-9 Ozljede povezane s radom, 403-10 Oboljenja povezana s radom, 404-1 Prosječan godišnji broj sati obuke po zaposleniku i 404-3 postotak zaposlenika koji dobivaju redovitu ocjenu radnog učinka i individualnog razvoja („Odabrani pokazatelji“). Pokazatelji su pripremljeni u skladu sa GRI standardima za „sržnu“ opciju, koje je objavila Globalna inicijativa za izvještavanje.

Odgovornost Uprave Društva

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje i prikaz pokazatelja sadržanih u Izvješću o održivosti u skladu sa GRI standardima za „sržnu“ opciju koje je objavila Globalna inicijativa za izvještavanje (GRI). Predmetna odgovornost obuhvaća utvrđivanje i održavanje odgovarajućih sustava upravljanja poslovanjem i unutarnjih kontrola iz kojih se izvlače informacije o kojima se izvještava. Uprava Društva odgovorna je za pouzdane, točne i fer informacije te točnu pripremu dokumentacije koja nam se dostavlja.

Naša neovisnost i kontrola kvalitete

Postupali smo u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe koji obuhvaćaju neovisnost i druge zahtjeve utemeljene na osnovnim načelima integriteta, objektivnosti, profesionalne kompetentnosti i dužne pažnje, povjerljivosti i profesionalnog ponašanja.

U skladu s Međunarodnim standardom kontrole kvalitete br. 1 koji je izdala Međunarodna federacija računovođa, Deloitte ima uspostavljen sustav sveobuhvatne kontrole kvalitete koje obuhvaćaju dokumentirane politike i procedure u pogledu usklađenosti s etičkim zahtjevima, profesionalnim standardima i primjenjivim pravnim i regulatornim zahtjevima.

Naša odgovornost

Naša je odgovornost izraziti ograničeno uvjerenje o deset pokazatelja navedenih u Kazalu sadržaja GRI u Izvješću o održivosti na temelju postupaka koje smo obavili i dokaza koje smo prikupili. Obavili smo svoj angažman s izražavanjem ograničenog uvjerenja u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (revidirani), *Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija*, koji je izdao Odbor za međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja. U skladu s tim standardom, mi moramo isplanirati i obaviti taj angažman kako bismo dobili ograničeno uvjerenje o tome jesu li odabrani pokazatelji sadržani u Izvješću o održivosti bez značajnog pogrešnog prikaza.

Postupci koje smo obavili temeljili su se na našoj profesionalnoj prosudbi te su obuhvaćali upite, promatranje obavljenih postupaka, ispitivanje dokumenata, analitičke postupke, procjenu prikladnosti metoda izračuna i politika izvještavanja te usklađivanje s temeljnim evidencijama. Opseg rada angažmana s izražavanjem ograničenog

uvjerenja znatno je manji od opsega rada angažmana s izražavanjem razumnog uvjerenja u pogledu postupaka procjene rizika, uključujući shvaćanje unutarnje kontrole i postupaka provedenih kao odgovor na procijenjene rizike.

Kako bismo izveli zaključak o odabranih deset pokazatelja navedenih u Kazalu sadržaja GRI u Izvješću o održivosti, u razdoblju od 10. siječnja 2020. do 29. travnja 2020. proveli smo sljedeće postupke:

- na temelju upita smo stekli razumijevanje o kontrolnom okruženju i informacijskim sustavima INA Grupe relevantnim za pokazatelje koji se ispituju, ali nismo ocijenili osmišljenost određenih kontrolnih aktivnosti, pribavili dokaze o njihovoj provedbi ili ispitali njihovu operativnu učinkovitost,
- s pomoću upita, analitičkih postupaka, promatranja i drugih primjenjivih postupaka za prikupljanje dokaza na temelju uzorka, stekli smo razumijevanje ključnih struktura, sustava, procesa, postupaka i internih kontrola koji se odnose na usporedbu, skupljanje i potvrdu podataka te izvještavanje o njima za ispitane pokazatelje,
- procijenili smo jesu li metode Društva za izračun prikladne i jesu li se dosljedno primjenjivale,
- usporedili smo informacije uključene u Izvešće o održivosti s internom dokumentacijom Društva,
- obavili smo terenske posjete kako bismo procijenili potpunost pokazatelja koji se ispituju, metode prikupljanja podataka, izvore podataka i relevantne pretpostavke koje se primjenjuju na pokazatelje.

Ograničenja

Postupci u okviru angažmana s izražavanjem ograničenog uvjerenja razlikuju se od postupaka u okviru angažmana s izražavanjem razumnog uvjerenja te je njihov opseg manji. Slijedom toga, razina uvjerenja stečena u okviru angažmana s izražavanjem ograničenog uvjerenja znatno je niža od uvjerenja koje bismo bili stekli u okviru angažmana s izražavanjem razumnog uvjerenja.

Naš angažman s izražavanjem ograničenog uvjerenja odnosi se isključivo na prethodno navedenih deset pokazatelja navedenih u Popisu pokazatelja Globalne inicijative za izvještavanje u Izvješću o održivosti i ne odnosi se na ostatak informacija uključenih u izvješće ni na izvješće u cijelosti. U skladu s time, naši zaključci u nastavku obuhvaćaju samo te pokazatelje, a ne sve podatke objavljene u Izvješću o održivosti ili bilo koje druge informacije koje su u njega uključene.

Proces koji organizacija usvaja kako bi utvrdila i prikupila podatke o nefinancijskom poslovanju te izvjestila o njima ne podliježe službenim procesima usvojenima za financijsko izvještavanje. Stoga, priroda tih podataka podliježe promjenama u definicijama te metodologiji prikupljanja podataka i izvještavanja o njima bez dosljednog, prihvaćenog standarda. Zbog toga mogu nastati informacije koje se ne mogu uspoređivati između organizacija te iz godine u godinu unutar organizacije, s obzirom na razvoj metodologija. Točnost i potpunost informacija objavljenih u Izvješću o održivosti podliježu inherentnim ograničenjima s obzirom na njihovu prirodu i metode za određivanje, izračun ili procjenu takvih informacija.

Tijekom našeg angažmana, Društvo je bilo izloženo kibernetičkom napadu. Kibernetički napad je imao određeni utjecaj na vremenski raspored naših postupaka tijekom angažmana, ali nije utjecao na naš zaključak naveden u nastavku.

Zaključak

Na temelju svojeg rada stekli smo ograničeno uvjerenje da informacije koje se odnose na prethodnih deset pokazatelja navedenih u Kazalu sadržaja GRI u Izvješću o održivosti društva INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d. nisu neusklađeni sa GRI standardima za „sržnu“ opciju, koje je izdala Globalna inicijativa za izvještavanje i ništa nam nije skrenulo pozornost što bi uzrokovalo da vjerujemo kako su ispitani pokazatelji prikazani u Izvješću o održivosti značajno pogrešno prikazani.

Deloitte d.o.o.
Zagreb

Datum 30. travnja 2020.

6

PRILLOZI

RJEČNIK POJMOVA I KRATICA

POJAM/KRATICA	DEFINICIJA
1P rezerve	Dokazane rezerve
2P rezerve	Dokazane i vjerojatne rezerve
bcm - mcm	Milijarda kubnih metara – milijun kubičnih metara
BDP	Bruto domaći proizvod
CCS EBITDA/ CCS Dobit iz osnovne djelatnosti	Metodologija CCS-a uklanja iz inventara EBITDA / dobiti iz osnovne djelatnosti vlasničke dobitke / gubitke (odnosno odražava stvarni trošak isporuke sirove nafte i drugih važnih sirovina); umanjenje vrijednosti zaliha te prilagođava EBITDA / dobit iz osnovnih djelatnosti uračunavajući rezultate temeljnih transakcija zaštite od rizika. Čisti CCS podaci temeljnih razdoblja također su prilagođeni u skladu s poboljšanom metodologijom.
CEE	Srednja i istočna Europa
CEEMEA	Srednja Europa, Bliski istok i Afrika
CLP	Uredba o klasifikaciji, označavanju i pakiranju tvari i smjesa
d.d.	Dioničko društvo
d.o.o.	Društvo s ograničenom odgovornošću
DCU	Postrojenje za komorno koksiranje
Dobit po dionici	Dobit po dionici temelji se na dobiti koja se može pripisati običnim dioničarima koristeći se ponderiranim prosječnim brojem dionica u opticaju tijekom godine nakon oduzimanja prosječnog broja rezervi za otkup vlastitih dionica koje su se čuvale tijekom razdoblja
DOP	Društveno odgovorno poslovanje
DS	Downstream/Rafinerije i marketing
D&I	Raznolikost i uključivanje; engl. Diversity and inclusion
EBITDA	Dobit prije kamata, poreza i amortizacije EBITDA = EBIT + Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)
EOR	Povećanje iscrpka nafte; engl. Enhanced Oil Recovery
EU	Europska unija
EU ETS	Europska shema trgovanja emisijama
EURIBOR	Europska međubankarska stopa
FMCG	Roba široke potrošnje; engl. Fast-Moving Consumer Goods
GDR	Globalne potvrde o deponiranim dionicama
GJ	Gigadžul
GRI	Globalna inicijativa za izvještavanje
HDK	Hrvatsko društvo za kvalitetu
HNB	Hrvatska narodna banka
HR	Ljudski potencijali
HZN	Hrvatski zavod za norme
IMO	Međunarodna pomorska organizacija; engl. International Maritime Organization
IPO	Inicijalna javna ponuda; engl. Initial public offering
LIBOR	Londonska međubankarska stopa
Maloprodajne lokacije	Maloprodajna mjesta i ostale maloprodajne lokacije (autobar/autorestan, autopraonice, dućane, prodajno mjesto za loživa ulja, prodajno mjesto UNP-a)
MBA	Diplomski studij poslovne administracije

POJAM/KRATICA	DEFINICIJA
Mboe/d – boe/d	Tisuću barela ekvivalenata nafte na dan – Bareli ekvivalenata nafte na dan
mlrd. – mln.	Milijarda – Milijun
mlrd. USD/kn - mil. USD/kn	Milijarda USD/kuna - Milijun USD/kuna
MMboe – Mboe – boe - toe	Milijuna barela ekvivalenata nafte - Tisuću barela ekvivalenata nafte – Barela ekvivalenata nafte
MMbpd	Milijuna barela nafte na dan
MSFI	Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, prethodno Međunarodni računovodstveni standardi (IAS)
Mt – kt - t	Milijuna tona – tisuću tona - tona
Mtpa	Milijuna tona godišnje
NCI	Nelsonov indeks kompleksnosti
Omjer duga i kapitala	Omjer duga i kapitala = Neto dug/Neto dug + kapital uključujući manjinske interese
OPEC	Organizacija zemalja izvoznica nafte
OR	Održivi razvoj
OR&ZZSO	Održivi razvoj i zaštita zdravlja, sigurnosti i okoliša
OZO	Osobna zaštitna oprema
PDV	Porez na dodanu vrijednost
Pojednostavljeni slobodni novčani tok	CCS EBITDA bez jednokratnih stavki – kapitalna ulaganja
PROMJ. %	Postotna promjena
PSM	Upravljanje procesnom sigurnošću
REACH	Registracija, evaluacija, autorizacija i ograničavanje kemikalija
RiM	Rafinerije i marketing
SAD	Sjedinjene Američke Države
STL	Sigurnosno tehnički list
UNGC	UN Global Compact
ZNR	Zaštita zdravlja i zaštita na radu
ZZSO	Zaštita zdravlja, sigurnosti i okoliša

IZVJEŠTAJ O PLAĆANJIMA JAVNOM SEKTORU

ZA GODINU ZAVRŠENU NA DAN 31. PROSINCA 2019. GODINE

UVOD

INA – INDUSTRIJA NAFTE, d.d. je pripremila Izvještaj o plaćanjima javnom sektoru u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18) i 10. poglavljem Direktive 2013/34/EU (26. lipanj 2013. godine) o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvještajima o određenim vrstama poduhvata.

Odjeljak „Standardi izvještavanja“ sadrži informacije o sadržaju izvještaja, vrstama plaćanja koja su uključena u principima koji su korišteni u izradi Izvještaja.

STANDARDI IZVJEŠTAVANJA

Direktiva zahtijeva od subjekata koji obavljaju djelatnost istraživanja i eksploatacije te su uvršteni na burzu, javne objave plaćanja prema zemljama u kojima obavljaju navedene djelatnosti (uključujući istraživanje, razradu i eksploataciju nalazišta minerala, nafte i prirodnog plina ili drugih materijala).

Prema Zakonu o računovodstvu, INA, d.d. je dužna pripremiti konsolidirani izvještaj o plaćanjima javnom sektoru za svaku financijsku godinu u svezi navedenih aktivnosti kako za INA, d.d. tako i za njezina ovisna društva koja su uključena u konsolidirane izvještaje INA Grupe.

Izvještaj sadrži podatke o ukupnom iznosu takvih plaćanja po vrsti, pojedinom projektu kao i zemlji kojoj je plaćanje izvršeno. Nastavno na ove zahtjeve, INA Grupa je procijenila svoje obveze izvještavanja kako slijedi:

- ▶ Kada INA Grupa izvrši plaćanje u zemlji, plaćanje se izvještava u potpunosti, neovisno o tome je li INA Grupa izvršila samostalno plaćanje ili kao operator u ugovoru o zajedničkom pothvatu.
- ▶ Kada je nacionalna naftna kompanija operator projekta kome INA Grupa provodi plaćanje, a koje se razlikuje od poziva na plaćanje prema ugovoru, ono se uključuje u ovaj izvještaj.
- ▶ U ovaj izvještaj nisu uključena plaćanja izvršena u sklopu zajedničkih pothvata u kojima INA Grupa nije operator.
- ▶ Ukoliko za neka plaćanja nije moguće odrediti plaćanje po pojedinom projektu, takva se plaćanja izvještavaju na razini zemlje. Tipični primjer je porez na dobit koji se ne ubire na razini projekta.

PLAĆANJA U NARAVI

Plaćanja u naravi za udio u proizvodnji i naknade za eksploataciju sukladno zakonskim ili ugovornim obvezama (koje prema računovodstvenim standardima nisu evidentirane u knjigama Društva koje obavlja djelatnost istraživanja i eksploatacije) izvještavaju se prema udjelu u Projektu. Plaćanje u naravi je procijenjeno prema fer vrijednosti koja odgovara ugovornoj cijeni nafte ili plina, tržišnoj cijeni (ako je dostupna) ili odgovarajućoj usporednoj cijeni na tržištu. Za izračun navedenih cijena mogu se koristiti prosječne vrijednosti za promatrano razdoblje.

Načelo priljeva/odljeva novca

Plaćanja se izvještavaju prema načelu priljeva/odljeva novca, što znači da se izvještavaju u razdoblju u kojemu su plaćena, a što je suprotno izvještavanju prema načelu nastanka događaja (što bi značilo da su izvještavani u razdoblju u kojemu je obveza nastala).

Valuta izvještavanja

Svi iznosi navedeni u ovom Izvještaju iskazani su u kunama. Plaćanja izvršena zemljama u stranim valutama (različitim od kune) preračunata su u kune temeljem prosječne ponderirane tečajne liste za izvještajno razdoblje.

DEFINICIJE

Vrste plaćanja

Pojedinačno plaćanje ili više međusobno povezanih plaćanja, bilo u novcu ili u naravi, za aktivnosti koje uključuju istraživanje i proizvodnju nafte ili plina.

Vrste plaćanja uključene u Izvještaj

Udio u proizvodnji: za projekte kojima upravlja INA Grupa određuje se udio proizvodnje koji u izvještajnom razdoblju pripada državi. Ovo plaćanje se u pravilu plaća u naravi. Vrijednost tih isplata se izračunava na temelju tržišne cijene u trenutku isplate u naravi.

Porezi: porezi i prirezi plaćeni na prihod, proizvodnju ili dobit, izuzev poreza na potrošnju kao što su porezi na dodanu vrijednost, trošarine, porezi na plaće, porezi na potrošnju, porezi na nekretnine kao i porezi za zaštitu okoliša.

Naknade za eksploataciju: plaćanja za prava eksploatacije ležišta nafte i plina, koja su obično definirana kao udio od prihoda umanjenog za sve moguće odbitke.

Dividende: dividende, izuzev dividendi isplaćenih javnom sektoru temeljem prava iz redovnih dionica, osim u slučaju zamjene za udio u proizvodnji ili naknadu za eksploataciju.

Bonusi: bonusi isplaćeni za potpisivanje i za uzimanje u razmatranje potpisivanja, otkrića, proizvodnje, nagrada, potpora i transfera za prava eksploatacije; bonusi koji se odnose na uspješnost ugovorenih ciljeva, kao i otkrića dodatnih rezervi ili ležišta.

Licence i ostale naknade: pristojbe, najamnine, ulazne naknade i ostale naknade za licence i/ili koncesije koje se plaćaju za pristup području na kojem se provodi istraživanje i eksploatacija. Isključene su administrativne naknade javnom sektoru koje nisu izravno povezane s aktivnostima istraživanja i eksploatacije, ili za pristup nalazištima. Također su isključena plaćanja u zamjenu za usluge koje pruža javni sektor.

Plaćanja za poboljšavanje infrastrukture: plaćanja za razvoj i poboljšanje lokalne infrastrukture, osim kada infrastruktura služi isključivo za operativne svrhe. Isključena su plaćanja koja su od društvenog značaja, na primjer izgradnja škole ili bolnice.

Javni sektor

Prema zakonodavstvu, „javni sektor“ predstavlja bilo koje nacionalno, regionalno ili lokalno tijelo neke zemlje, te uključuje sektore, agencije ili subjekte pod nadzorom države.

PROJEKT

Osnovu za plaćanje javnom sektoru čine operativne aktivnosti određene ugovorom, licencom, najmom, koncesijom ili sličnim pravnim aktom. Ako je više takvih ugovora međusobno povezano (što znači da su ugovori pokriveni samo jednim krovnim ugovorom, odnosno da ugovori imaju više ili manje identične uvjete, te da su ugovori geografski i operativno povezani), smatraju se projektom.

SAŽETAK IZVJEŠTAJA

Tablica u nastavku pokazuje relevantna plaćanja prema javnom sektoru od strane INA Grupe u godini koja završava 31. prosinca 2019. godine, po zemljama i vrsti plaćanja.

U sumarnom izvještaju svi iznosi prikazani su u milijunima kuna.

Sažetak po zemljama:

Plaćanja po zemlji	Udio u proizvodnji	Porezi	Naknade za eksploataciju	Dividende	Naknade za potpisivanje, otkrivanje i proizvodnju	Naknade za licence i ostale naknade	Plaćanja za poboljšavanje infrastrukture	UKUPNO
Hrvatska	-	-	386	-	-	10	-	396
Angola	-	5	-	-	-	-	-	5
Egipat	16	-	-	-	-	-	-	16
UKUPNO	16	5	386	-	-	10	-	417

PLAĆANJA JAVNOM SEKTORU

Hrvatska

Plaćanja po zemlji	Udio u proizvodnji	Porezi	Naknade za eksploataciju	Dividende	Naknade za potpisivanje, otkrivanje i proizvodnju	Naknade za licence i ostale naknade	Plaćanja za poboljšavanje infrastrukture	UKUPNO
Lokalne općine	-	-	313	-	-	9	-	322
Ministarstvo financija RH	-	-	73	-	-	-	-	73
Agencija za ugljikovodike	-	-	-	-	-	1	-	1
UKUPNO	-	-	386	-	-	10	-	396

Plaćanja po projektu	Udio u proizvodnji	Porezi	Naknade za eksploataciju	Dividende	Naknade za potpisivanje, otkrivanje i proizvodnju	Naknade za licence i ostale naknade	Plaćanja za poboljšavanje infrastrukture	UKUPNO
Hrvatski kopneni dio	-	-	313	-	-	9	-	322
Hrvatski morski dio	-	-	73	-	-	-	-	73
Drava PSA	-	-	-	-	-	1	-	1
UKUPNO	-	-	386	-	-	10	-	396

Angola

Plaćanja po zemlji	Udio u proizvodnji	Porezi	Naknade za eksploataciju	Dividende	Naknade za potpisivanje, otkrivanje i proizvodnju	Naknade za licence i ostale naknade	Plaćanja za poboljšavanje infrastrukture	UKUPNO
Porezna uprava - Angola	-	5	-	-	-	-	-	5
UKUPNO	-	5	-	-	-	-	-	5

Plaćanja po projektu	Udio u proizvodnji	Porezi	Naknade za eksploataciju	Dividende	Naknade za potpisivanje, otkrivanje i proizvodnju	Naknade za licence i ostale naknade	Plaćanja za poboljšavanje infrastrukture	UKUPNO
Block 3/05	-	5	-	-	-	-	-	5
UKUPNO	-	5	-	-	-	-	-	5

Egipat

Plaćanja po zemlji	Udio u proizvodnji	Porezi	Naknade za eksploataciju	Dividende	Naknade za potpisivanje, otkrivanje i proizvodnju	Naknade za licence i ostale naknade	Plaćanja za poboljšavanje infrastrukture	UKUPNO
Egipatska vlada (EGPC)	16	-	-	-	-	-	-	16
UKUPNO	16	-	-	-	-	-	-	16

Plaćanja po projektu	Udio u proizvodnji	Porezi	Naknade za eksploataciju	Dividende	Naknade za potpisivanje, otkrivanje i proizvodnju	Naknade za licence i ostale naknade	Plaćanja za poboljšavanje infrastrukture	UKUPNO
Operacije u Egiptu - East Yidma	16	-	-	-	-	-	-	16
UKUPNO	16	-	-	-	-	-	-	16

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJU

Uprava kompanije INA – Industrija nafte, d.d. podnosi Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja temeljem članka 22. Zakona o računovodstvu.

S obzirom na činjenicu da su dionice Ine uvrštene na uređeno tržište, INA – Industrija nafte, d.d. primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajednički pripremile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza, a na snazi je od 1. siječnja 2011. godine. Objavljen je na internetskoj stranici Zagrebačke burze (www.zse.hr) i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (www.hanfa.hr).

Uz Kodeks korporativnog upravljanja, INA Grupa također primjenjuje svoj Etički kodeks koji definira temeljne vrijednosti i načela ponašanja menadžmenta i zaposlenika INA Grupe u vezi s njihovim odnosom prema radu, suradnicima, poslovnim partnerima i javnosti. Kodeksom se također navode obveze INA Grupe u osiguravanju odgovarajućih uvjeta za rad i profesionalni razvoj zaposlenika, kao i izbjegavanje neprihvatljivih oblika ponašanja. Kodeks pokriva široko područje poslovnih odnosa i procesa i trebaju ga se pridržavati sve osobe koje djeluju u ime INA Grupe, uključujući fizičke osobe i pravne osobe koje su u ugovornom odnosu s INA Grupom (poslovni partneri, savjetnici, dobavljači, prodavači i sl.). Kodeksu se može pristupiti na Ininoj internetskoj stranici (www.ina.hr). INA, d.d. općenito se pridržava odredbi Kodeksa korporativnog upravljanja, uz iznimke navedene u Godišnjem upitniku korporativnog upravljanja objavljenom na Ininim internetskim stranicama.

Neke od iznimaka su sljedeće:

INA, d.d. ne objavljuje, niti ažurira popis dioničara. Vlasnička struktura dostupna je na internetskoj stranici kompanije, dok se detaljan popis dioničara vodi u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. koje, u skladu sa Zakonom, objavljuje popis deset najvećih dioničara na svojoj internetskoj stranici.

INA, d.d. ne objavljuje podatke o dionicama kompanije koje drže članovi Uprave ili Nadzornog odbora na svojoj internetskoj stranici. Umjesto toga, sve objave povezane s novim transakcijama vrijednosnicama u posjedu članova Uprave ili Nadzornog odbora mogu se pronaći na internetskoj stranici kompanije.

INA, d.d. ne osigurava opunomoćenike dioničarima kompanije koji iz bilo kojeg razloga ne mogu glasovati na Glavnoj skupštini. Dioničari koji ne mogu sami glasovati trebaju, prema vlastitu nahođenju, imenovati odgovarajuće opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovim uputama. Kompanija nije zaprimila nikakav zahtjev bilo kojeg dioničara povezan s imenovanjem opunomoćenika.

Kompanija postavlja uvjete i formalne uvjete za sudjelovanje dioničara na Glavnoj skupštini u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom kompanije kako bi se zaštitila prava dioničara u uvjetima velikog broja dioničara.

Nadzorni odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova. Sastoji se od predstavnika glavnih dioničara i predstavnika radnika u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima.

Dugoročni plan sukcesije nije objavljen. Međutim, postojeći sustavi izbora članova Nadzornog odbora, Uprave i višeg menadžmenta vode računa o kontinuitetu u obavljanju nadzornih, upravljačkih i administrativnih funkcija.

Politika primitaka za članove Uprave i Nadzornog odbora kompanije je u fazi pripreme i odobrenja. Očekuje se prezentacija politike na redovnoj glavnoj skupštini za 2020. godinu.

Iznosi naknada plaćenih nezavisnim revizorima za pružene usluge ne objavljuju se i predstavljaju poslovnu tajnu.

UNUTARNJI NADZOR I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Glavne odgovornosti Odbora za reviziju, kao odbora osnovanog od strane Nadzornog odbora, su priprema i nadzor provedbe odluka Nadzornog odbora vezano uz kontroling, podnošenje izvješća i reviziju unutar kompanije. Odbor za reviziju nadgleda provođenje revizija u kompaniji (internih i eksternih), raspravlja o određenim pitanjima na koja ga upozore revizori ili rukovodstvo te savjetuje Nadzorni odbor. Odbor za reviziju odgovoran je

za osiguravanje objektivnosti i vjerodostojnosti informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru.

Odbor za reviziju ima sljedeće obveze te obavlja sljedeće funkcije:

- ▶ Donosi odluku o usvajanju sažetog financijskog izvješća za potrebe izvještavanja na burzi
- ▶ Nadzornom odboru i Upravi preporuča imenovanje ili razrješenje eksternih revizora kompanije odgovornih za obavljanje godišnje revizije financijskih izvješća uzimajući u obzir neovisnost, objektivnost, učinkovitost i troškove eksternih revizora
- ▶ Sastaje se s eksternim revizorima radi procjenjivanja opsega i sadržaja godišnje revizije te procjenjuje rezultate njihova rada
- ▶ Barem jednom godišnje razmatra odnos INA, d.d. i revizorske kuće kako bi osigurao da nijedna usluga koja nije revizorska ne narušava neovisnost i objektivnost eksterne revizije
- ▶ Raspravlja s eksternim revizorima o rezultatima revizije za prethodnu godinu, uključujući i:
  - Procjenu revidiranih financijskih izvješća
  - Analizu preporuka eksternih i internih revizora za poboljšanje računovodstvenih procesa i interne kontrole
  - Ocjenu primjene preporuka eksternih i internih revizora
  - Procjenu računovodstvenih procesa i politika INA, d.d. u usporedbi s drugim subjektima istog sektora
- ▶ Odobrava računovodstvene politike i načela Ine
- ▶ Sagledavajući kompletnu sliku poslovanja procjenjuje potpunost i točnost podataka koje kroz Inina financijska izvješća predstavlja dioničarima i vjerovnicima Ine
- ▶ Procjenjuje, u suradnji s Upravom i eksternim revizorima, sva značajna pitanja vezana uz sudske sporove, nepredviđene izdatke, zahtjeve, poreze ili kazne te sva bitna računovodstvena pitanja koja moraju biti uključena u financijskim izvješćima
- ▶ Procjenjuje opseg i učinkovitost sustava upravljanja rizikom
- ▶ Procjenjuje rad Interne revizije, uključujući i:
  - Nadležnosti Interne revizije
  - Planirani opseg rada Interne revizije, ciljeve, ovlasti i ljudske resurse potrebne za postizanje ciljeva
  - Aktivnosti Interne revizije tijekom prethodnog razdoblja te sažeti pregled izvješća Interne revizije u pisanom obliku
  - Suradnju Interne revizije i eksternih revizora
- ▶ Sastaje se s direktorom Interne revizije na zahtjev članova Odbora za reviziju ili direktora Interne revizije
- ▶ Sastaje se s direktorom Računovodstva i poreza na zahtjev članova Odbora za reviziju ili direktora Računovodstva i poreza
- ▶ Podnosi Nadzornom odboru izvješće o aktivnostima i zaključcima Odbora za reviziju

Interna revizija omogućuje neovisnu i objektivnu procjenu financijskih, operativnih i kontrolnih aktivnosti koje se izvršavaju unutar Grupe u ime Uprave te izvještava menadžment kroz sveobuhvatna izvješća o provedenim revizijama. Interna revizija također izvještava o primjerenosti internih kontrola te o razini usklađenosti s internom i vanjskom regulativom. Povelja interne revizije je strateški dokument koji definira glavna načela i okvir rada koji se koriste u radu Interne revizije u Grupi.

Glavni zadaci Interne revizije uključuju, ali nisu ograničeni na:

- ▶ Testiranje, analizu, procjenu i priopćavanje podataka na neovisan i objektivan način te preporuku preventivnih mjera, s ciljem dodavanja vrijednosti i poboljšanja rada kompanije, primjenjujući profesionalne revizorske standarde i etičke standarde koje određuje Institut internih revizora (IIR)
- ▶ Pregled operativnih i funkcionalnih aktivnosti koje se obavljaju u Grupi te pronalaženje, razumijevanje, ispitivanje i procjenu pripadajućih kontrola kako bi se, s poslovnog stajališta, ustanovljeni rizici umanjili na najpovoljniji omjer troškova/koristi
- ▶ Ispitivanje i procjenu primjerenosti i učinkovitosti mehanizama interne kontrole, procjenu sustava informacijske tehnologije i pripadajućih rizičnih područja te procjenu kvalitete učinka u izvršavanju dodijeljenih dužnosti
- ▶ Procjenu rada ili programa kako bi se ustanovilo podudaraju li se rezultati s postavljenim ciljevima te provode li se rad ili programi na planiran način
- ▶ Procjenu pouzdanosti i točnosti financijskih i operativnih izvještaja te načina identificiranja, mjerenja, razvrstavanja i izvještavanja o tim podacima
- ▶ Procjenu sustava koje je uspostavilo rukovodstvo kako bi se osigurala usklađenost sa zakonima, propisima, procedurama, politikom i planovima koji bi mogli značajno utjecati na rad i izvještavanje
- ▶ Provođenje posebnih provjera ili ispitivanja na zahtjev Uprave Društva i Nadzornog odbora kompanije
- ▶ Identificiranje mogućih prijevara i izvještavanje Upravljanja sigurnošću u svrhu daljnje istrage

Značajni imatelji dionica u kompaniji

Vlasnička struktura Ine na dan 31. prosinca 2019. godine je sljedeća:

- ▶ MOL Nyrt. – 49,08%
- ▶ Vlada Republike Hrvatske – 44,84%
- ▶ Institucionalni i privatni investitori – 6,08%

Opis načina rada Glavne skupštine

Glavna skupština održava se najmanje jednom godišnje (redovna sjednica) i uvijek kada to zahtijevaju interesi kompanije (izvanredna sjednica). Glavnu skupštinu saziva Uprava, a može je sazvati i Nadzorni odbor te, pod uvjetima određenim zakonom, dioničari koji zajedno imaju udjele u

visini od dvadesetog dijela temeljnog kapitala kompanije. Pravo sudjelovanja na Glavnoj skupštini ima svaki dioničar koji je upisan u registru Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (SKDD) te koji je unaprijed prijavio svoje sudjelovanje. Prijava za sudjelovanje mora prispjeti Društvu na za to u pozivu navedenu adresu, najkasnije šest dana prije dana održavanja Glavne skupštine.

Predsjednik Nadzornog odbora ili bilo koja druga osoba koju Nadzorni odbor ovlasti da predsjedava Glavnom skupštinom, predsjedava sjednicom kao predsjednik Glavne skupštine. Glavna skupština može donositi valjane odluke ako su na sjednici Glavne skupštine nazočni ili zastupljeni dioničari koji zajedno raspoložu s najmanje 50% glasova od ukupnog broja glasova (kvorum). Na Glavnoj skupštini odluke se donose običnom većinom danih glasova, osim odluka koje se prema zakonu ili Statutu moraju donijeti većom većinom danih glasova (kvalificirana većina).

Sastav i rad upravljačkih i nadzornih tijela

Uprava kompanije sastoji se od šest članova. Uprava ima predsjednika, a može imati i zamjenika predsjednika Uprave, koji je određen Poslovníkom o radu Uprave. Predsjednik Uprave može imati pomoćnike i savjetnike koje imenuje sam. Predsjednika i članove Uprave imenuje i opoziva Nadzorni odbor. O mandatu članova Uprave odlučuje Nadzorni odbor, s time da mandat traje najduže pet godina. Nakon isteka mandata, članovi Uprave mogu biti ponovno imenovani bez ograničenja broja mandata. Kompaniju zastupaju dva člana Uprave zajedno ili jedan član Uprave zajedno s jednim prokuristom.

Članovi Uprave do 31. ožujka 2020. godine:

- ▶ Sándor Fasimon – Predsjednik Uprave
- ▶ Niko Dalić – član Uprave
- ▶ Ivan Krešić - član Uprave
- ▶ Davor Mayer - član Uprave
- ▶ Zsolt Pethő – član Uprave
- ▶ Dr. Ákos Székely - član Uprave

Članovi Uprave od 1. travnja 2020. godine:

- ▶ Sándor Fasimon – Predsjednik Uprave
- ▶ Niko Dalić – član Uprave
- ▶ Barbara Dorić – članica Uprave
- ▶ Darko Markotić – član Uprave
- ▶ Zsolt Pethő – član Uprave
- ▶ Dr. Ákos Székely – član Uprave

Nadzorni odbor sastoji se od devet članova. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine. Nakon isteka mandata članovi Nadzornog odbora mogu biti ponovno birani bez ograničenja broja mandata.

Osam članova Nadzornog odbora bira i opoziva Glavna skupština. Jednog člana Nadzornog odbora biraju i opozivaju radnici sukladno odredbama Zakona o radu. Članovi Nadzornog odbora koje bira i opoziva Glavna skupština mogu dati ostavku na članstvo u Nadzornom odboru pisanom izjavom predanom predsjedniku ili zamjeniku predsjednika Nadzornog odbora i Upravi kompanije. Član Nadzornog odbora kojeg biraju i opozivaju radnici može dati ostavku na članstvo u Nadzornom odboru sukladno odredbama Zakona o radu. Nadzorni odbor iz reda svojih članova bira predsjednika i zamjenika predsjednika Nadzornog odbora većinom danih glasova. Predsjednik i zamjenik predsjednika Nadzornog odbora biraju se na razdoblje od najduže četiri godine te mogu biti ponovno birani.

Članovi Nadzornog odbora od 14. lipnja 2017. do 18. prosinca 2020. godine:

- ▶ Damir Vandelić – Predsjednik Nadzornog odbora
- ▶ József Molnár – Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
- ▶ Luka Burilović – član Nadzornog odbora
- ▶ Szabolcs I. Ferencz - član Nadzornog odbora
- ▶ Ferenc Horváth - član Nadzornog odbora
- ▶ Damir Mikuljan - član Nadzornog odbora
- ▶ József Simola - član Nadzornog odbora
- ▶ László Uzsoki - član Nadzornog odbora
- ▶ Jasna Pipunić – predstavnik radnika u Nadzornom odboru

STRATEGIJA RAZNOLIKOSTI

INA, d.d. kao kompanija gradi kulturu raznolikosti i prihvaćanja raznolikosti u skladu sa svojim temeljnim vrijednostima i s ciljem privlačenja, angažiranja i zadržavanja talenata i svojih radnika. U INA, d.d. pod upravljanjem raznolikošću podrazumijeva se uvođenje raznolikosti u radno okruženje u bilo kojem obliku (rod, dob, etnička pripadnost, vjera, jezik, spolna orijentacija, socijalno podrijetlo, hobiji, stilovi učenja, političko opredjeljenje itd.), a pod prihvaćanjem raznolikosti podrazumijevamo kreiranje organizacijske kulture u kojoj se različitosti poštuju i u kojoj svi imaju priliku razvijati svoje vještine i talente.

Postupkom upravljanja karijerom i nasljednicima za radna mjesta u INA, d.d. provodi se sustav nasljednika za sve menadžerske pozicije, a kako se radi o objektivnom i nepristranom sustavu osigurava se i zastupljenost svih bitnih kompetencija/područja djelovanja u cilju postizanja efikasnog i profesionalnog obavljanja buduće menadžerske uloge nasljednika. Trenutno imamo ukupno 51% nasljednica koje su spremne preuzeti menadžerske pozicije od ukupne populacije nasljednika. Istim „Postupkom za menadžere“, a za zaposlenike operativnih kompanija dokumentom „Sustav upravljanja radnim učinkom radnika u društvima INA Grupe“, provodi se

sustav identifikacije i razvoja talenata kako za menadžere tako i za sve zaposlenike. Također, radi se o objektivnom i nepristranom alatu koji će osigurati rodnu raznolikost u izvršnim, upravljačkim i nadzornim tijelima.

Podaci koji govore o uspješnosti strategije:

- ▶ Povećao se broj žena na menadžerskim (s 30% na 38%) i ekspertnim pozicijama (s 38% na 45%)
- ▶ Povećao se postotak žena nasljednica – muškarci i žene su u jednakoj mjeri prepoznati kao budući nasljednici (s 45% na 51%)
- ▶ Omjer promoviranih po spolu sukladan je omjeru zaposlenih po spolu
- ▶ Omjer prepoznatih talenata po spolu približan je omjeru zaposlenih po spolu

Osim navedenog, u 2019. godini nastavili smo graditi kulturu raznolikosti kroz vrlo konkretne projekte i inicijative poput:

Mamforce certifikacija

U 2019. godini Ina d.d. je treći put certificirana. MAMFORCE © je inovativna metoda procjene i poslovne certifikacije koja objedinjuje korporativnu odgovornost prema obitelji i rodnu jednakost. Metoda procjene je znanstveno utemeljena i razvijena uz suradnju s vodećim akademskim i međunarodnim institucijama. Kroz MAMFORCE, organizacije dobivaju bolji uvid u učinkovitost postojećih politika obiteljske odgovornosti i raznolikosti kako bi se unaprijedila organizacijska kultura i sinergija pokazatelja uspješnog poslovanja i dobrobiti zaposlenika.

U ovom auditu Ina d.d. je ostvarila 93%, što je najveći postotak do sada. Predanost području ravnoteže privatnog i poslovnog života i jednakih profesionalnih prilika za žene i muškarce svrstava kompaniju INA, d.d. u vrh najboljih kompanija u Hrvatskoj, s obzirom da je 28% bolja u odnosu na ostale kompanije.

Međunarodni dan tolerancije

Ove godine proslavili smo Međunarodni dan tolerancije na način da smo pozvali naše zaposlenike da na posao dođu sa šarenim kravatama i šalovima kao simbolom naše raznolikosti. Također, stavili smo ploču na ulazu u kantu gdje su kolege i kolegice mogli napisati po čemu se oni razlikuju od drugih. Na ovaj način željeli smo podignuti svijest o tome koliko se svi međusobno razlikujemo, ali također i pokazati kako upravo u tim raznolikostima možemo pronaći i puno sličnosti među nama.

Edukacije

U sklopu Growww Dana Orijentacije stavili smo fokus na generacijske razlike. Željeli smo istaknuti važnost različitih generacija koje su obilježile našu kompaniju, kao i važnost novih generacija u budućem poslovanju. Cilj nam je bio predstaviti Growwvcima Ininu organizacijsku kulturu u kojoj se poštuju međugeneracijske razlike. Predsjednik Uprave i Operativni direktori u panelu su govorili o specifičnostima svoje generacije, kako vide doprinos ostalih generacija te koliko kao kompanija dobivamo od toga ako timovi uključuju različite generacije.

INFORMACIJE ZA DIONIČARE

Adresa kompanije

INA - Industrija nafte, d.d.
Avenija Većeslava Holjevca 10
10 020 Zagreb
Telefon: +358 1 645 0000
Web: www.ina.hr

Poslovne procjene i odnosi s investitorima

Avenija Većeslava Holjevca 10
10 020 Zagreb
Telefon: +385 1 459 2718
Fax: + 385 1 645 2444
E-mail: investitori@ina.hr

Održivi razvoj i zaštita zdravlja, sigurnosti i okoliša

Avenija Većeslava Holjevca 10
10 020 Zagreb
E-mail: Odrzivi_Razvoj@ina.hr

Korporativne komunikacije

Avenija Većeslava Holjevca 10
10 020 Zagreb
Telefon: +385 1 645 0552
Fax: +385 1 6452 406
E-mail: PR@ina.hr

Središnje klirinško depozitarno društvo

Heinzelova 62a
10 000 Zagreb
Telefon: +385 1 460 7300
Web: www.skdd.hr

Zagrebačka burza

Ivana Lučića 2a
10 000 Zagreb
Telefon: +385 1 468 6800
Web: www.zse.hr

Objave

Kompanija objavljuje svoje objave na internetskim stranicama kompanije: www.ina.hr, na internetskim stranicama Zagrebačke burze: http://www.zse.hr i na internetskim stranicama Hrvatske izvještajne novinske agencije: www.hina.hr

7

FINANČIJSKI
IZVJEŠTAJ I IZVJEŠTAJ
NEOVISNOG
REVIZORA

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za financijske izvještaje	147
Izveštaj neovisnog revizora	148
Konsolidirani račun dobiti i gubitka INA Grupe	154
Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti INA Grupe	155
Odvojeni račun dobiti i gubitka INA, d.d.	156
Odvojeni izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti INA, d.d.	157
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju INA Grupe	158
Odvojeni izvještaj o financijskom položaju INA, d.d.	160
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala INA Grupe	162
Odvojeni izvještaj o promjenama kapitala INA, d.d.	163
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima INA Grupe	164
Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima INA, d.d.	166
Bilješke uz financijske izvještaje	168

Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), koje je usvojila Europska unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja društva INA-Industrija nafte, d.d. (u nastavku „Društvo“) i njegovih ovisnih društava (u nastavku „Grupa“) za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnu i razboritu prosudbu i procjenu;
- primjenu važećih računovodstvenih standarda te
- pripremu financijskih izvještaja po načelu nastavka poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva i Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je, također, odgovorna za čuvanje imovine Društva i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisao u ime Društva i Grupe:

Sándor Fasimon, predsjednik Uprave INA, d.d.

Niko Dalić, član Uprave

Ákos Székely, član Uprave

Ivan Krešić, član Uprave

Zsolt Pethő, član Uprave

Davor Mayer, član Uprave

INA - Industrija nafte, d.d.

Avenija Većeslava Holjevca 10

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

11. ožujka 2020. godine

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

Izvješće neovisnog revizora

Dioničarima društva INA - Industrija nafte, d.d.

Izvješće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih odvojenih financijskih izvještaja Društva INA - Industrija nafte, d.d. ("Društvo") i konsolidiranih financijskih izvještaja društva INA - Industrija nafte, d.d. i njemu ovisnih društava (zajedno - "Grupa"), koji obuhvaćaju odvojeni i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2019., odvojeni i konsolidirani račun dobiti i gubitka, odvojeni i konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala, odvojeni i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju odvojeni i konsolidirani financijski položaj Društva i Grupe na 31. prosinca 2019., njihovu odvojenu i konsolidiranu financijsku uspješnost i odvojene i konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, usvojenima od EU ("MSFI-ima, usvojenima od EU").

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima* za reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za svako pitanje u nastavku, opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjima, pripremljen je u tom kontekstu. Ispunili smo obveze opisane u *Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja*, uključujući i ta pitanja. Sukladno tome, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na našu procjenu rizika pogrešnog prikaza u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući provedene postupke za rješavanje pitanja u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o ovim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

EYBuilding a better
working world

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Procjena rezervi ugljikovodika</p> <p>Opis ključnih prosudbi i procjena u vezi s procjenom rezervi ugljikovodika uključen je u Bilješci 3 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.</p> <p>Procjena rezervi ugljikovodika uključuje značajnu razinu prosudbe zbog tehničke neizvjesnosti u procjeni količine rezervi i složenih ugovornih odnosa koji određuju udio Društva i Grupe u utvrđenim količinama. Rezerve ugljikovodika ključni su pokazatelj budućeg potencijala uspješnosti poslovanja Društva i Grupe i utječu na značajne iznose u odvojenom i konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju i odvojenom i konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Stoga vjerujemo da je procjena rezervi ugljikovodika ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Revizorski postupci uključivali su razumijevanje procesa određivanja rezervi ugljikovodika i razumijevanje kontrola implementiranih u procesu. Također smo ocijenili sposobnost i objektivnost tehničkih stručnjaka kako bi procijenili posjeduju li odgovarajuće kvalifikacije potrebne za procjenu rezervi ugljikovodika. Postavili smo specifičan upit menadžmentu Društva u odnosu na usklađenost korištene metodologije procjene rezervi ugljikovodika u skladu s metodologijom korištenom prethodne godine.</p> <p>Proveli smo testove detalja i za značajne promjene u volumenu rezervi testirali smo je li korištena odgovarajuća metodologija te jesu li korištene pretpostavke razumne i podržane odgovarajućim informacijama prikupljenim od menadžmenta. Također, proveli smo analitičke postupke kretanja rezervi ugljikovodika tijekom godine te smo potvrdili da su sve značajne promjene odobrene od strane „Odbora za rezerve i resurse“ te u skladu s našim očekivanjem.</p> <p>Također, procijenili smo primjerenost relevantnih objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima i da li su u skladu sa zahtjevima MSFI-ja, kako su usvojeni od strane EU.</p>
<p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe</p> <p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe objavljeno je u Bilješci 6 Amortizacija i umanjeње vrijednosti (neto) te u odgovarajućim bilješkama u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima; opis računovodstvenih politika i ključnih prosudbi i procjena uključeni su u Bilješci 2 Računovodstvene politike i Bilješci 3 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene.</p> <p>Kretanje cijena nafte i plina može značajno utjecati na knjigovodstvenu vrijednost dugotrajne imovine Društva i Grupe, uključujući imovinu segmenta istraživanja nafte i plina na kopnu i moru, imovinu rafinerijske prerade te segmenta maloprodaje kao i <i>goodwill</i>. Značajan i brzi pad cijena u kratkom roku također brzo utječe na poslovanje i novčane tokove Društva i Grupe.</p>	<p>Revizorski postupci uključivali su razumijevanje procesa ocjenjivanja knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe kao i razumijevanje postavljenih kontrola i njihovu učinkovitost unutar procesa. Pregledali smo metodologiju korištenu od strane menadžmenta prilikom procjene knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine kako bi potvrdili je li u skladu s računovodstvenim standardima te da se dosljedno primjenjuje. Za imovinu segmenta istraživanja nafte i plina, rafinerijske prerade te imovinu segmenta maloprodaje, gdje nisu identificirani pokazatelji umanjeња vrijednosti od strane Društva i Grupe, ocijenili smo sposobnost menadžmenta vezano uz procjenu umanjeња imovine uspoređujući korištene pretpostavke u prošloj godini s ostvarenim rezultatima u tekućoj godini.</p>

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Grupe i Društva (nastavak)</p> <p>Zbog složenosti i korištenja prosudbe u ocjenjivanju pokazatelja umanjenja vrijednosti i složenosti modela, smatramo kako je umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Nadalje, ocijenili smo korištene pretpostavke prilikom ocjene pokazatelja umanjenja vrijednosti i testirali jesu li korištene pretpostavke u skladu s ostvarenim rezultatima u tekućoj godini, ostvarenim rezultatima u industriji i u skladu s očekivanjima Društva i Grupe za ključne pretpostavke korištene u modelima umanjenja vrijednosti.</p> <p>Vežano uz provedene testove umanjenja vrijednosti, koristili smo vanjske podatke u ocjeni i potvrdi pretpostavki prilikom analize umanjenja vrijednosti od kojih se najvažniji odnose na buduće cijene nafte i plina, količine rezervi i resursa i diskontnu stopu. Proveli smo revizorske postupke koji se odnose na provjeru matematičke točnosti modela umanjenja vrijednosti, analizu osjetljivosti, ocijenili smo primjerenost korištene diskontne stope u kalkulaciji uz pomoć stručnjaka te postupke koji se odnose na ocjenu cjelovitosti troškova umanjenja vrijednosti.</p> <p>Također, procijenili smo primjerenost relevantnih objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima te njihovu usklađenost s MSFI-ima, kako su usvojeni od strane EU.</p>
<p>Procjena rezerviranja za napuštanje polja (dekomisija)</p> <p>Rezerviranja koja se odnose na obvezu za napuštanje polja objavljena su u Bilješci 30 Rezerviranja odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja; opis računovodstvenih politika te ključnih prosudbi i procjena uključeni su u Bilješci 2 Računovodstvene politike i Bilješci 3 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene.</p> <p>Menadžment razmatra iznose rezerviranja za napuštanje polja na godišnjoj razini. Razmatranje uključuje pregled utjecaja promjena u propisima, očekivani pristup menadžmenta glede obveza za napuštanje polja, procjenu troškova i diskontnu stopu. Imovina dekomisije se knjiži u iznosu koji odgovara procijenjenom iznosu rezerviranja koji se također amortizira kao dio troška imovine. Svaka promjena sadašnje vrijednosti procijenjenih troškova napuštanja polja odražava se na iznos rezerviranja i na iznos imovine dekomisije. U slučaju da ne postoji povezana imovina, promjena u procjeni rezervacije priznaje se u odvojenom i konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Izračun iznosa rezerviranja za napuštanje polja zahtijeva značajnu prosudbu menadžmenta zbog inherentne složenosti procjene budućih troškova i stoga se smatra ključnim revizijskim pitanjem.</p>	<p>Revizorski postupci uključivali su razumijevanje zakonske ili izvedene obveze u vezi s napuštanjem polja na temelju ugovornog odnosa i relevantnih pravnih odredbi kako bi potvrdili prikladnost procijenjenih troškova. Prikupili smo kalkulaciju izračuna rezerviranja za napuštanje polja od Društva i Grupe i testirali da su sva potrebna polja uključena u kalkulaciju, provjerili smo prikladnost korištene diskontne stope, testirali smo stvarno nastale troškove tijekom tekućeg obračunskog razdoblja, potvrdili da su iznosi rezerviranja u skladu sa stvarno nastalim troškovima za pojedinu grupu imovine te smo provjerili da je procijenjena godina napuštanja polja usklađena s procjenom rezervi ugljikovodika. Kao dio provedenih revizorskih postupaka, ocijenili smo sposobnost i objektivnost stručnjaka Društva i Grupe koji sudjeluju pri izradi procjene troškova napuštanja polja.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost relevantnih objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima te njihovu usklađenost s MSFI-ja, kako su usvojeni od strane EU.</p>

Ostale informacije u Godišnjem izvješću Društva i Grupe za 2019. godinu

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Osim odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja i izvješća neovisnog revizora, Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Društva i Grupe za 2019. godinu, koje sadrži Izvješće posloводства, Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Izvješće o plaćanjima javnom sektoru. Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća Ostale informacije. Očekujemo da će nam Godišnje izvješće Društva i Grupe za 2019. godinu biti dostavljeno nakon datuma ovog revizorskog mišljenja.

Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije te o njima nećemo izraziti nikakav oblik izražavanja uvjerenja.

U vezi s našom revizijom godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije kad postanu dostupne i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Odgovornosti uprave i Revizorskog odbora za godišnje odvojene i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI, usvojenima od EU i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo i Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Revizorski odbor je odgovoran za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo i Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih odvojenih konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s Revizorskim odborom u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Revizorskom odboru da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s Revizorskim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objave nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvešće o ostalim pravnim i regulatornim zahtjevima

U skladu s člankom 10. stavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća, u našem Izvešću neovisnog revizora dajemo sljedeće informacije koje su potrebne nastavno na zahtjeve MRevS:

Imenovanje revizora i razdoblje angažmana

Inicijalno smo imenovani revizorom Društva od strane Glavne skupštine dioničara 24. lipnja 2014. godine. Naš angažman obnavljan je jednom godišnje od strane Glavne skupštine dioničara, pri čemu je zadnje imenovanje 12. lipnja 2019., što predstavlja neprekidan angažman od 6 godina.

Dosljednost s Dodatnim izvještajem Revizorskom odboru

Potvrđujemo da je naše revizorsko mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima u skladu s dodatnim izvješćem Revizorskom odboru Društva koji smo izdali na 11. ožujka 2020. u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća.

Pružanje nerevizijskih usluga

Izjavljujemo da Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama u Europskoj Uniji nismo pružali zabranjene nerevizijske usluge navedene u članku 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća. Nadalje, nismo pružili ni ostale nerevizijske usluge Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama koje nisu objavljene u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

Izveštaj o regulatornim izvještajima

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovo izvješće neovisnog revizora je Berislav Horvat.

ERNST & YOUNG
d.o.o.

Berislav Horvat, Predsjednik uprave i ovlašten revizor
Zagreb, Radnička cesta 50

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

11. ožujka 2020. godine

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani račun dobiti i gubitka INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2019.	Za godinu završenu 31. prosinca 2018.
Prihodi od ugovora s kupcima	4	22.597	22.349
Kapitalizirana vrijednost vlastitih aktivnosti		466	416
Ostali poslovni prihodi	5	234	529
Prihodi iz osnovne djelatnosti		23.297	23.294
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(160)	365
Troškovi sirovina, materijala i energije		(8.460)	(12.033)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	6	(2.134)	(1.802)
Ostali materijalni troškovi		(2.125)	(2.188)
Nematerijalni troškovi		(626)	(569)
Troškovi osoblja	7	(1.970)	(1.927)
Nabavna vrijednost prodane robe		(7.114)	(3.605)
Vrijednosna usklađenja (neto)	8	(109)	165
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	9	126	(13)
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(22.572)	(21.607)
Dobit iz osnovne djelatnosti		725	1.687
Financijski prihodi	10	104	54
Financijski rashodi	10	(180)	(221)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(76)	(167)
Udio u dobiti u zajedničkom pothvatu obračunato metodom udjela		10	-
Dobit prije oporezivanja		659	1.520
Trošak poreza na dobit	11	(170)	(343)
Dobit tekuće godine		489	1.177
Pripisivo:			
Vlasnicima Društva		486	1.178
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		3	(1)
		489	1.177
Dobitak po dionici			
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici (kuna po dionici)	12	48,57	117,75

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog računa dobiti i gubitka.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

<u>Bilješka</u>	<u>Za godinu završenu 31. prosinca 2019.</u>	<u>Za godinu završenu 31. prosinca 2018.</u>
Dobit tekuće godine	489	1.177
Ostala sveobuhvatna dobit umanjena za porez na dobit:		
<i>Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:</i>		
Sadašnja vrijednost obveza po definiranim naknadama	34	(1)
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:</i>		
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja	34	29
Dobitak/(gubitak) od dugotrajne financijske imovine	33	(154)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine umanjen za porez na dobit	152	(126)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	641	1.051
Pripisivo:		
Vlasnicima Društva	638	1.052
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	3	(1)

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni račun dobiti i gubitka INA, d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

		Za godinu završenu	Za godinu završenu
	Bilješka	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Prihodi od ugovora s kupcima	4	21.096	21.070
Kapitalizirana vrijednost vlastitih aktivnosti		14	14
Ostali poslovni prihodi	5	320	335
Prihodi iz osnovne djelatnosti		21.430	21.419
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(179)	364
Troškovi sirovina, materijala i energije		(8.348)	(11.819)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	6	(1.825)	(1.688)
Ostali materijalni troškovi		(1.927)	(2.162)
Nematerijalni troškovi		(859)	(787)
Troškovi osoblja	7	(918)	(950)
Nabavna vrijednost prodane robe		(6.577)	(3.169)
Vrijednosna usklađenja (neto)	8	(79)	162
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	9	56	(17)
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(20.656)	(20.066)
Dobit iz osnovne djelatnosti		774	1.353
Financijski prihodi	10	173	505
Financijski rashodi	10	(155)	(201)
Neto dobitak iz financijskih aktivnosti		18	304
Udio u dobiti u zajedničkom pothvatu obračunato metodom udjela		10	-
Dobit prije oporezivanja		802	1.657
Trošak poreza na dobit	11	(146)	(323)
Dobit tekuće godine		656	1.334

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog računa dobiti i gubitka.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti INA, d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	<u>Bilješka</u>	<u>Za godinu završenu 31. prosinca 2019.</u>	<u>Za godinu završenu 31. prosinca 2018.</u>
Dobit tekuće godine		656	1.334
Ostala sveobuhvatna dobit umanjena za porez na dobit:			
<i>Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:</i>			
Sadašnja vrijednost obveza po definiranim naknadama	34	12	(1)
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:</i>			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja	34	18	47
Dobitak/(gubitak) od dugotrajne financijske imovine	33	106	(154)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine umanjen za porez na dobit		136	(108)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		792	1.226

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

AKTIVA	Bilješka	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	13	635	644
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	12.567	12.284
Imovina s pravom korištenja	28	342	-
Ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati	16	160	150
Ostala ulaganja	17	17	16
Dugoročna potraživanja	18	898	732
Odgođena porezna imovina	11	1.035	1.199
Utržive vrijednosnice		39	-
Dugotrajna financijska imovina	19	607	479
Ukupno dugotrajna imovina		16.300	15.504
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	2.299	2.645
Potraživanja od kupaca (neto)	21,37	2.026	1.837
Ostala potraživanja	22	143	121
Potraživanja za pretplaćeni porez na dobit		16	8
Ostala kratkotrajna imovina	23	136	174
Utržive vrijednosnice		-	27
Novac i novčani ekvivalenti	24	606	422
		5.226	5.234
Imovina namijenjena prodaji		6	4
Ukupno kratkotrajna imovina		5.232	5.238
UKUPNA IMOVINA		21.532	20.742

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju INA Grupe (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	32	9.000	9.000
Zakonske rezerve		166	99
Rezerve fer vrijednosti	33	241	135
Ostale rezerve	34	1.590	1.544
Zadržana dobit	35	207	1.036
Udjeli vlasnika matičnog društva		11.204	11.814
Nekontrolirajući udjeli	36	12	9
UKUPNO KAPITAL		11.216	11.823
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	27	-	4
Obveze po dugoročnim najmovima	28	276	-
Ostale dugoročne obveze	29	40	45
Otpremnine i jubilarne nagrade	31	70	77
Dugoročna rezerviranja	30	3.716	3.462
Odgođena porezna obveza	11	15	14
Ukupno dugoročne obveze		4.117	3.602
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima	25,27	3.160	2.087
Tekući dio obveza po dugoročnim najmovima	28	68	-
Obveze prema dobavljačima	26,37	1.511	1.720
Porezi i doprinosi	26	650	612
Ostale kratkoročne obveze	26	624	590
Otpremnine i jubilarne nagrade	31	7	5
Kratkoročna rezerviranja	30	179	303
Ukupno kratkoročne obveze		6.199	5.317
Ukupne obveze		10.316	8.919
UKUPNA PASIVA		21.532	20.742

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju INA, d.d.

Na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

AKTIVA	Bilješka	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	13	420	431
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	10.960	10.586
Imovina s pravom korištenja	28	529	-
Ulaganja u ovisna društva	15	2.089	1.960
Ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati	16	160	150
Ostala ulaganja	17	745	752
Dugoročna potraživanja	18	902	743
Odgođena poreza imovina	11	929	1.089
Utržive vrijednosnice		39	-
Dugotrajna financijska imovina	19	607	479
Ukupno dugotrajna imovina		17.380	16.190
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	2.025	2.351
Interkompanijska potraživanja	37	298	256
Potraživanja od kupaca (neto)	21,37	1.663	1.490
Ostala potraživanja	22	86	73
Ostala kratkotrajna imovina	23	132	165
Utržive vrijednosnice		-	27
Novac i novčani ekvivalenti	24	502	335
Ukupno kratkotrajna imovina		4.706	4.697
UKUPNA IMOVINA		22.086	20.887

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju INA, d.d. (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	32	9.000	9.000
Zakonske rezerve		166	99
Rezerve fer vrijednosti	33	241	135
Ostale rezerve	34	1.214	1.184
Zadržana dobit	35	1.273	1.934
UKUPNI KAPITAL		11.894	12.352
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim najmovima	28	441	-
Ostale dugoročne obveze	29	39	44
Otpremnine i jubilarne nagrade	31	19	33
Dugoročna rezerviranja	30	3.874	3.599
Ukupno dugoročne obveze		4.373	3.676
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima	25,27	2.935	1.892
Tekući dio obveza po dugoročnim najmovima	28	90	-
Obveze prema povezanim poduzećima	37	645	584
Obveze prema dobavljačima	26,37	1.089	1.242
Porezi i doprinosi	26	554	514
Ostale kratkoročne obveze	26	387	395
Otpremnine i jubilarne nagrade	31	3	3
Kratkoročna rezerviranja	30	116	229
Ukupno kratkoročne obveze		5.819	4.859
Ukupne obveze		10.192	8.535
UKUPNA PASIVA		22.086	20.887

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala INA Grupe

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Ostale rezerve	Zadržana dobit	Udjeli vlasnika matice	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2017. godine	9.000	28	289	1.516	827	11.660	(134)	11.526
Utjecaj usvajanja MSFI 9 <i>Financijski instrumenti</i>	-	-	-	-	58	58	-	58
Stanje 1. siječnja 2018. godine	9.000	28	289	1.516	885	11.718	(134)	11.584
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	-	71	-	-	(71)	-	-	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(812)	(812)	-	(812)
Stjecanje nekontrolirajućeg interesa	-	-	-	-	(144)	(144)	144	-
Podzbroj	9.000	99	289	1.516	(142)	10.762	10	10.772
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.178	1.178	(1)	1.177
Ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobitak, neto	-	-	(154)	28	-	(126)	-	(126)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/dobitak za godinu	-	-	(154)	28	1.178	1.052	(1)	1.051
Stanje 31. prosinca 2018. godine	9.000	99	135	1.544	1.036	11.814	9	11.823
Transfer	-	-	-	-	2	2	-	2
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	-	67	-	-	(67)	-	-	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(1.250)	(1.250)	-	(1.250)
Podzbroj	9.000	166	135	1.544	(279)	10.566	9	10.575
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	486	486	3	489
Ostali sveobuhvatni dobitak, neto	-	-	106	46	-	152	-	152
Ukupni sveobuhvatni dobitak za godinu	-	-	106	46	486	638	3	641
Stanje 31. prosinca 2019. godine	9.000	166	241	1.590	207	11.204	12	11.216

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o promjenama kapitala.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o promjenama kapitala INA, d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Ostale rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2017. godine	9.000	28	289	1.138	1.426	11.881
Utjecaj usvajanja MSFI 9 <i>Financijski instrumenti</i>	-	-	-	-	57	57
Stanje 1. siječnja 2018. godine	9.000	28	289	1.138	1.483	11.938
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	-	71	-	-	(71)	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(812)	(812)
Podzbroj	9.000	99	289	1.138	600	11.126
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.334	1.334
Ostala sveobuhvatni (gubitak)/dobitak, neto	-	-	(154)	46	-	(108)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/dobitak za godinu	-	-	(154)	46	1.334	1.226
Stanje 31. prosinca 2018. godine	9.000	99	135	1.184	1.934	12.352
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	-	67	-	-	(67)	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(1.250)	(1.250)
Podzbroj	9.000	166	135	1.184	617	11.102
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	656	656
Ostali sveobuhvatni dobitak, neto	-	-	106	30	-	136
Ukupni sveobuhvatni dobitak za godinu	-	-	106	30	656	792
Stanje 31. prosinca 2019. godine	9.000	166	241	1.214	1.273	11.894

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o promjenama kapitala.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

<u>Bilješka</u>	<u>Za godinu završenu 31. prosinca 2019.</u>	<u>Za godinu završenu 31. prosinca 2018.</u>
Dobit tekuće godine	489	1.177
Korigirano za:		
Amortizacija i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i imovine s pravom korištenja (neto)	2.134	1.802
Trošak poreza na dobit priznat u računu dobiti i gubitka	170	343
Vrijednosna usklađenja (neto)	109	(165)
(Dobitak)/gubitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(11)	3
Dobitak od stjecanja ovisnog društva	-	(291)
(Dobitak)/gubitak od tečajnih razlika	(29)	45
Rashodi od kamata (neto)	24	26
Udio u dobiti u zajedničkom pothvatu obračunato metodom udjela	10	-
Ostali financijski roškovi priznati u dobiti	26	58
Smanjenje rezerviranja	(135)	(23)
Kamate za napuštanje proizvodnih polja i ostalih rezerviranja	49	62
Neto gubitak od derivativnih financijskih instrumenata	8	96
Ostale negotovinske stavke	(2)	(2)
	2.842	3.131
Kretanje obrtnog kapitala		
Smanjenje/(povećanje) zaliha	322	(725)
Povećanje potraživanja i predujmova	(389)	(278)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	101	764
Novac iz operativnih aktivnosti	2.876	2.892
Plaćeni porezi	(41)	(61)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.835	2.831
Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti		
Plaćena kapitalna ulaganja te troškovi istraživanja i razvoja	(2.442)	(1.842)
Plaćena nematerijalna imovina	(143)	(125)
Primici od prodaje dugotrajne imovine	20	9
Stjecanje ovisnog društva (neto)	-	(147)
Ulaganja u zajednički pothvat	-	(150)
Ulaganja u vrijednosnice	(12)	-
Primljene dividende od društava svrstanih u dugotrajnu financijsku imovinu i ostalih društava	10	1
Primljene kamate i ostali financijski prihodi	42	11
Kredit i ostala ulaganja (neto)	9	1
Neto novčani odljev iz investicijskih aktivnosti	(2.516)	(2.242)

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima INA Grupe (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Bilješka	Za godinu završenu 31. prosinca 2019.	Za godinu završenu 31. prosinca 2018.
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti			
Promjena dugoročnih kredita		208	(122)
Promjena kratkoročnih kredita (neto)		823	376
Otplata djela glavnice obveze po najmu (neto)		197	-
Isplaćene dividende vlasnicima		(1.250)	(812)
Otplata kamata po dugoročnim kreditima		(1)	(5)
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi kamata		(123)	(56)
Neto novčani odljev iz financijskih aktivnosti		(146)	(619)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata			
Na dan 1. siječnja		422	428
Promjene tečajnih razlika		6	24
Na dan 31. prosinca	24	601	422
Dopuštena prekoračenja		5	-
Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o financijskom položaju		606	422

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o novčanim tokovima.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima INA, d.d. (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

Bilješka	Za godinu završenu	Za godinu završenu
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Dobit tekuće godine	656	1.334
Korigirano za:		
Amortizacija i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i imovine s pravom korištenja (neto)	1.825	1.688
Trošak poreza na dobit priznat u računu dobiti i gubitka	146	323
Vrijednosna usklađenja (neto)	79	(162)
Dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(8)	(7)
Prihod od povećanja kapitala ovisnog društva	(112)	-
Gubitak od tečajnih razlika	17	49
Rashodi od kamata (neto)	1	6
Povrat ispravka kredita danim ovisnim društvima	-	(222)
Povrat ispravka vrijednosti udjela	-	(111)
Udio u dobiti u zajedničkom pothvatu obračunato metodom udjela	(10)	-
Ostali financijski dobitak priznati u računu dobiti i gubitka	(84)	(85)
Smanjenje rezerviranja	(64)	(20)
Kamate za napuštanje proizvodnih polja i ostalih rezerviranja	50	56
Neto gubitak od derivativnih financijskih instrumenata i transakcija zaštite	8	96
Ostale negotovinske stavke	-	4
Kretanje obrtnog kapitala	2.504	2.949
Smanjenje/(povećanje) zaliha	230	(645)
Povećanje potraživanja i predujmova	(321)	(320)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	240	1.022
Novac iz operativnih aktivnosti	2.653	3.006
Plaćeni porez	(12)	(35)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.641	2.971
Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti		
Plaćena kapitalna ulaganja te troškovi istraživanja i razvoja	(1.822)	(1.726)
Plaćena nematerijalna imovina	(128)	(120)
Primici od prodaje dugotrajne imovine	12	8
Stjecanje ovisnog društva	(10)	(265)
Ulaganja u zajednički pothvat	-	(150)
Ulaganja u vrijednosnice	(12)	-
Primljene dividende od društava svrstanih u dugotrajnu financijsku imovinu i ostalih društava	10	1
Primici od raspodjele dobiti ovisnih društava	1	1
Primljene kamate i ostali financijski prihodi	29	51
Kredit i ostala ulaganja (neto)	(193)	(250)
Neto novčani odljev iz investicijskih aktivnosti	(2.113)	(2.450)

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima INA, d.d. (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	<u>Bilješka</u>	<u>Za godinu završenu 31. prosinca 2019.</u>	<u>Za godinu završenu 31. prosinca 2018.</u>
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti			
Promjena dugoročnih kredita		208	(122)
Promjena kratkoročnih kredita (neto)		885	416
Otplata djela glavnice obveze po najmu		(83)	-
Isplaćene dividende vlasnicima		(1.250)	(812)
Otplata kamata po dugoročnim kreditima		(1)	(5)
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi kamata		<u>(123)</u>	<u>(50)</u>
Neto novčani odljev iz financijskih aktivnosti		<u>(364)</u>	<u>(573)</u>
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		164	(52)
Na dan 1. siječnja		335	364
Promjene tečajnih razlika		<u>3</u>	<u>23</u>
Na dan 31. prosinca	24	<u>502</u>	<u>335</u>

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o novčanim tokovima.

1. OPĆENITO

Osnutak i razvoj

INA-Industrija nafte, d.d. osnovana je 1. siječnja 1964. godine spajanjem Naftaplina Zagreb (društvo za istraživanje i proizvodnju nafte i plina) s rafinerijama u Rijeci i Sisku. Danas je INA, d.d. srednje velika europska naftna kompanija s vodećom ulogom u naftnom poslovanju u Hrvatskoj te značajnom ulogom u regiji u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi i distribuciji nafte i naftnih derivata.

INA-Industrija nafte, d.d. dioničko je društvo u vlasništvu mađarske naftne kompanije MOL Nyrt (49,08%), Republike Hrvatske (44,84%) i institucionalnih i privatnih investitora (6,08%). MOL Nyrt i Vlada Republike Hrvatske potpisali su 30. siječnja 2009. godine Dodatak dioničarskom ugovoru. Prema tom Dodatku MOL Nyrt delegira pet od devet članova Nadzornog odbora te tri od šest članova Uprave, uključujući predsjednika Uprave.

Vlasnička struktura * INA Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine i 2018. godine je sljedeća:

	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2018.	
	Broj dionica	% udjela u vlasništvu	Broj dionica	% udjela u vlasništvu
Zagrebačka banka d.d./Unicreditbank Hungary Zrt, za račun MOL Nyrt, Hungary	4.908.207	49,08	4.908.207	49,08
Vlada Republike Hrvatske	4.483.552	44,84	4.483.552	44,84
Institucionalni i privatni investitori	608.241	6,08	608.241	6,08
	10.000.000	100	10.000.000	100

*Izvor: Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.

Glavne djelatnosti

Glavne djelatnosti INA, d.d. i njenih ovisnih društava (Grupe) su:

- (i) istraživanje i proizvodnja nafte i plina, prvenstveno u Hrvatskoj, u kopnenom dijelu i u podmorju i osim toga INA, d.d. ima koncesije i u inozemstvu: u Angoli i Egiptu;
- (ii) uvoz prirodnog plina i prodaja uvoznog i domaćeg prirodnog plina do industrijskih potrošača i gradskih plinara;
- (iii) prerada nafte i proizvodnja derivata u rafinerijama u Rijeci (Urinj) i Sisku, te u Zagrebu proizvodnja maziva;
- (iv) prodaja goriva i popratnih proizvoda preko maloprodajnog lanca s 511 maloprodajnih mjesta na dan 31. prosinca 2019. godine (387 diljem Hrvatske te 124 izvan Hrvatske);
- (v) trgovina naftnim derivatima preko mreže inozemnih ovisnih društava i predstavništava, uglavnom u Sarajevu, Ljubljani i Podgorici, i
- (vi) pružanje usluga povezanih s vađenjem nafte iz kopnenog dijela i podmorja preko ovisnog društva za tehnološke usluge i usluge bušenja Croscos d.o.o.

1. OPĆENITO (NASTAVAK)

Grupa ima dominantan položaj u Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. INA, d.d. također posjeduje 11,795% udjela u JANAF-u d.d., društvu koje posjeduje i upravlja jadranskim sustavom naftovoda.

Glavno sjedište Grupe nalazi se u Zagrebu, Avenija V. Holjevca 10, Hrvatska. Na dan 31. prosinca 2019. godine broj zaposlenih u Grupi iznosio je 10.575 (31. prosinca 2018. godine broj zaposlenih u Grupi je iznosio 10.842). Na dan 31. prosinca 2019. godine broj zaposlenih u INA, d.d. iznosio je 3.677 (31. prosinca 2018. godine broj zaposlenih u INA, d.d. iznosio je 4.138).

Grupi čini više ovisnih društava u potpunom ili djelomičnom vlasništvu, te zajednički upravljana društava, koja uglavnom djeluju u Republici Hrvatskoj. Strana ovisna društva uključuju brojna trgovačka društva koja uglavnom djeluju kao distributeri proizvoda INA Grupe, kao i predstavništva na dotičnim tržištima.

Nadzorni odbor, Uprava i Vijeće operativnih direktora

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor od 14. lipnja 2017. do 18. prosinca 2020. godine

Damir Vanđelić	Predsjednik Nadzornog odbora
József Molnár	Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
Luka Burilović	Član Nadzornog odbora
Szabolcs I. Ferencz	Član Nadzornog odbora
Ferenc Horváth	Član Nadzornog odbora
Damir Mikuljan	Član Nadzornog odbora
József Simola	Član Nadzornog odbora
László Uzsoki	Član Nadzornog odbora
Jasna Pipunić	Predstavnik radnika u Nadzornom odboru

Uprava

Uprava od 1. srpnja 2018. godine do 30. lipnja 2021. godine

Sándor Fasimon	Predsjednik Uprave
Niko Dalić	Član Uprave
Ivan Krešić	Član Uprave
Davor Mayer	Član Uprave
Zsolt Pethő	Član Uprave
Dr Ákos Székely	Član Uprave

Vijeće operativnih direktora

Članovi Vijeća operativnih direktora imenovani odlukom Uprave:

Vlatko Dujanić	Operativni direktor, Usluge kupcima i maloprodaja
Gábor Horváth	Glavni financijski direktor
Stjepan Nikolić	Operativni direktor, Rafinerije i marketing
Goran Pavlović	Operativni direktor, Industrijski servisi
Tvrtko Perković	Operativni direktor, Istraživanje i proizvodnja nafte i plina

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Osnovne računovodstvene politike primijenjene u pripremi ovih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja prikazane su u nastavku. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva prikazana razdoblja, osim ako drugačije nije naznačeno.

Prezentacija financijskih izvještaja

Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji izrađuju se na temelju dosljednog prikazivanja i klasifikacije. Kad se prikaz ili klasifikacija stavki u konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima dopunjuju ili mijenjaju, usporedivi iznosi se prepravljaju osim ako prepravljavanje nije provedivo.

Financijski izvještaji Društva i Grupe pripremljeni su u milijunima kuna, što je i funkcijska valuta Društva.

Osnove računovodstva

Društvo vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Financijski izvještaji Društva i Grupe pripremljeni su na načelu nabavne vrijednosti, prepravljene revalorizacijom određene imovine i obveza u uvjetima hiperinflacije koja je prevladavala do 1993. godine i osim za određene financijske instrumente koji su mjereni po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja, i u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako su usvojeni od strane Europske unije (EU).

Povijesni trošak temelji se uglavnom na fer vrijednosti uzimajući u obzir dano za zamjenu robe ili usluga.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila postignuta na datum mjerenja prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima, neovisno o tome je li ona neposredno mjerljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Grupa u procjeni fer vrijednosti neke stavke imovine ili obveza razmatra obilježja te stavke imovine ili obveze koje bi pri utvrđivanju njene cijene na datum mjerenja razmatrali i tržišni sudionici. Radi mjerenja i/ili objavljivanja fer vrijednosti u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima, mjera fer vrijednost utvrđuje se na gore navedeni način, izuzev kod plaćanja za najmove iz djelokruga MRS-a 17 i mjera koje su donekle slične fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednost, kao što su neto prodajna/ostvariva vrijednost iz MRS-a 2 ili vrijednost u uporabi iz MRS-a 36.

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja i koji su usvojeni u EU na snazi su u tekućem razdoblju:

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

- **MSFI 16 Najmovi**, izdan u siječnju 2016. godine, zamjenjuje računovodstveni tretman za najmove i glavna je promjena način na koji društva obračunavaju najam, usvojen u EU 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine). MSFI 16 zamjenjuje sljedeće standarde: MRS 17 *Najmovi*, IFRIC 4 *Utvrđivanje da li sporazum sadrži najam*, SIC-15 *Poslovni najmovi – poticaji*, SIC-27 *Procjena sadržaja transakcija uključujući pravni oblik najma*. Standard je utjecao na računovodstvo poslovnih najмова u Društvu i Grupi. Društvo i Grupa su na dan 1. siječnja 2019. godine prvi put primijenili MSFI 16, koristeći modificirani retrospektivni pristup.

Društvo i Grupa primijenili su standard na dan inicijalnog priznavanja samo na ugovore koji su prethodno identificirali kao operativni najmovi s primjenom MRS-a 17 i IFRIC-a 4. Iz toga razloga, obveze po najmu su priznate kao sadašnja vrijednost preostalih plaćanja najamnine, diskontirane sa inkrementalnom stopom zaduženja na dan 1. siječnja 2019. godine, tj. knjigovodstvena vrijednost obveze po najmu jednaka je kao da se standard oduvijek primjenjuje.

Društvo i Grupa su također odlučili koristiti praktična izuzeća u standardu:

- oslanjanje na prethodne procjene sadrži li ugovor najam ili ne;
- koristeći predviđanja u određivanju trajanja najma u ugovorima koji sadrže opciju za produženje ili prekid ugovora;
- izuzeća pri priznavanju za ugovore o najmu kojima je na početni datum razdoblje najma 12 mjeseci ili kraće, te ne sadrže opciju kupnje (kratkoročni najmovi), i
- izuzeća od priznavanja za predmetnu imovinu male vrijednosti (imovina male vrijednosti).

Društvo i Grupa nisu promijenili inicijalne knjigovodstvene vrijednosti priznate imovine i obveza na dan početnog zahtjeva za najmove prethodno klasificirane kao financijske najmove (tj. imovina s pravom korištenja i obveze po najmu jednake su za imovinu i obveze po najma priznate u skladu s MRS 17). Zahtjevi MSFI-ja 16 primijenjeni su na ove najmove od 1. siječnja 2019. godine.

Kao rezultat usvajanja MSFI 16 *Najmovi*, na snazi od 1. siječnja 2019. godine, utjecaj je kako slijedi:

- priznata je imovina s pravom korištenja u iznosu od 156 milijuna kuna u INA Grupi i 384 milijuna kuna u INA, d.d.;
- priznate su obveze po najmu u iznosu od 156 milijuna kuna u INA Grupi i 384 milijuna kuna u INA, d.d. te su odvojeno prikazani u izvještaju o financijskom položaju.

Prilikom mjerenja obveza po najmu za najmove koji su klasificirani kao poslovni najmovi, obveze po najmu na dan 1. siječnja 2019. godine mogu se uskladiti s ugovorenim obvezama po poslovnom najmu na dan 31. prosinca 2018. kako slijedi:

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

	<u>INA Grupa</u>	<u>INA, d.d.</u>
Imovina		
Obveze po poslovnom najmu na dan 31. prosinca 2018. godine	124	385
Diskontna stopa na dan 1. siječnja 2019	1%	1%
Diskontirana ugovorena obveza po poslovnom najmu na dan 1. siječnja 2019.	121	369
Umanjeno za:		
Ugovorena obveza po kratkoročnim najmovima	(44)	(11)
Ugovorena obveza po najmovima male vrijednosti	(22)	(9)
Uvećano za:		
Ugovorne obveze za najmove prethodno vrednovani kao financijski najmovi	4	-
Plaćanja za najam u svezi razdoblja s opcijom produljenja koja nisu uključena u ugovoreni poslovni najam na dan 31. prosinca 2018. godine	97	35
Obveze po najmu na dan 1. siječnja 2019. godine	<u>156</u>	<u>384</u>

- **Tumačenje IFRIC 23: Neizvjesnost u vezi s iskazivanjem poreza na dobit** od 7. lipnja 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- **Izmjene i dopune MSFI 9: Karakteristike pretplata s negativnom naknadom**, izdane 12. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 28: Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate**, izdane 12. listopada 2017. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- **Godišnja poboljšanja MSFI (cikličko poboljšanje 2015.-2017.)**, izdana 12. prosinca 2017. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 19: Planirane izmjene i dopune, skraćivanje ili nagodba**, izdana 7. veljače 2018. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).

Usvajanje navedenih standarda i tumačenja nije imalo značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe, osim za MSFI 16 *Najmovi*, koji je imao materijalni utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe kako je gore prikazano.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde koji su usvojeni u EU, ali nisu još na snazi

- **Izmjene Uputa na konceptualni okvir o MSFI standardima**, izdana 29. ožujka 2018. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 1 i MRS 8: Definicije materijalnosti**, izdana 31. listopada 2018. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).
- **Reforma za usporedivost kamatnih stopa (Izmjene i dopune za MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7)**, izdana 26. rujna 2019. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).

Društvo i Grupa ne očekuju da će usvajanje spomenutih standarda i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, a koji još nisu usvojeni u EU

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja, sljedeći standardi, prerade i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde nisu usvojeni u Europskoj uniji. Odobrenje se očekuje u 2020. godini:

- **MSFI 17: Ugovori o osiguranju**, izdani 18. svibnja 2017. godine kako bi se postigao cilj dosljednog računovodstva temeljem ugovora o osiguranju (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine).
- **Izmjene i dopune MSFI 3: Poslovna spajanja**, izdana 22. listopada 2018. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 1: Prezentiranje financijskih izvještaja, Klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih**, izdan 23. siječnja 2020. godine.

Društvo i Grupa ne očekuju da će usvajanje spomenutih standarda i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Ulaganja u ovisna društva u financijskim izvještajima Društva (INA, d.d.)

U financijskim izvještajima Društva, ulaganja u ovisna društva iskazana su po metodi troška nabave, ispravljeno za umanjenje vrijednosti.

Osnova konsolidiranih financijskih izvještaja (INA Grupe)

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe uključuju financijske izvještaje INA, d.d. (Društvo) i subjekata nad kojima INA, d.d. ima kontrolu, tj. ovisnih društava, koji se sastavljaju svake godine na dan 31. prosinca. Kontrola je prisutna ako je Grupa izložena ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u subjektu i sposobna je utjecati na svoj prinos temeljem svoje prevlasti nad subjektom. Grupa kontrolira subjekt samo ako:

- ima prevlast u subjektu;
- je izložena ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i
- sposobna je temeljem svoje prevlasti utjecati na svoj prinos.

Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućuju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta. Društvo u procjenjivanju jesu li njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa;
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba;
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, uključujući modele glasovanja na prethodnim skupštinama dioničara.

Grupa ponovo procjenjuje kontrolira li ili ne subjekt ako činjenice i okolnosti ukazuju na promjene jednog ili više od triju elemenata kontrole. Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Imovina, obveze, prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirane financijske izvještaje od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima Društva i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako to rezultira gubitkom u nekontrolirajućim udjelima. Kada je potrebno, financijski izvještaji ovisnih društava se prilagođavaju kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s računovodstvenim politikama Grupe.

Prilikom konsolidacije, imovina, obveze, kapital, prihodi i rashodi te novčani tokovi iz transakcija među članovima Grupe eliminiraju se u cijelosti.

Promjene udjela Grupe u ovisnom društvu koje nemaju za posljedicu gubitak kontrole nad ovisnim društvom obračunavaju se kao transakcije vlasničkim kapitalom. Ako Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, prestaje se priznavanjem imovine (uključujući *goodwill*), obveza, nekontrolirajućeg udjela i ostalih stavki kapitala, dok se svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaje u računu dobiti i gubitka. Bilo koji zadržani udjel priznaje se po fer vrijednosti.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Osnova konsolidiranih financijskih izvještaja (INA Grupe) (nastavak)

Knjigovodstvene vrijednosti udjela Grupe i nekontrolirajućih udjela se usklađuju kako bi se iskazala promjena u njihovim relativnim udjelima u ovisnom društvu. Svaka razlika između iznosa usklađenja nekontrolirajućih udjela i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade za stjecanje priznaje se izravno u kapital i pripisuje vlasnicima matičnog društva.

Kada Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, dobit ili gubitak od prodaje se utvrđuje kao razlika između (i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade za stjecanje i fer vrijednosti eventualnog zadržanog udjela i (ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući *goodwill*) i obveza ovisnoga društva te svakog nekontrolirajućeg udjela.

Svi iznosi koji su po osnovi ovisnog društva prethodno bili iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obračunavaju se kao da je Grupa izravno prodala imovinu ili obveze toga društva. Fer vrijednost zadržanog udjela u bivšem ovisnom društvu na datum gubitka kontrole se, kod kasnijeg obračunavanja sukladno MRS-u 9 *Financijski instrumenti*, promatra kao fer vrijednost prilikom prvog priznavanja ili, ako je primjenjivo, trošak prilikom prvog priznavanja ulaganja u pridruženo društvo.

Pravna pripajanja

U slučaju pravnih pripajanja društava u Grupi, primjenjuje se metoda udruživanja interesa, stanja društva koje se pripaja prenosi se po neto knjigovodstvenim vrijednostima u društvo koje je zakonski sljedbenik te prema tome nije potrebno provoditi usklade prijašnjih razdoblja.

Poslovna spajanja

Poslovna spajanja obračunavaju se metodom stjecanja.

Trošak stjecanja mjeri se kao zbroj prenesene naknade, koja se mjeri kao ukupna fer vrijednosti na datum stjecanja i kao iznos od bilo kojeg nekontrolirajućeg udjela u stečenom društvu. Za svaku poslovnu kombinaciju, Grupa odabire hoće li mjeriti nekontrolirajući udio u stečenom društvu po fer vrijednosti ili kao razmjerni udio identificirane neto imovine stečenika. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se u trenutku stjecanja i uključuju u administrativne troškove.

Kada Grupa stječe udio u društvu, procjenjuje financijsku imovinu i preuzete obveze s određenim pretpostavkama za prikladnu klasifikaciju i razvrstavanje u skladu s ugovorenim uvjetima, ekonomskim okolnostima i relevantnim uvjetima na datum stjecanja. Svaka nepredviđena naknada koju treba prenijeti od strane stjecatelja priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Nepredviđena naknada klasificirana kao imovina ili obveza koja je financijski instrument i u djelokrugu MSFI 9 *Financijski instrumenti*, mjeri se po fer vrijednosti, a promjene fer vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Goodwill se početno mjeri kao trošak (kao razlika zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu iznad neto iznosa na datum stjecanja utvrdive stečene imovine i utvrdivih preuzetih obveza). Ako je fer vrijednost stečene neto imovine veća od sveukupne prenesene naknade, Grupa ponovno procjenjuje jesu li sva stečena imovina i sve preuzete obveze ispravno identificirane i preispituje postupke korištene za mjerenje vrijednosti priznate na datum stjecanja. Ako ponovnom procjenom utvrdi da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrdive neto imovine stečenika veći od zbroja prenesene naknade, tada se dobitak priznaje u računu dobiti i gubitka.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Poslovna spajanja (nastavak)

Nakon početnog priznavanja, *goodwill* se mjeri po trošku umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, *goodwill* stečen u poslovnom spajanju se, od datuma stjecanja, raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac, za koju se očekuje da će imati koristi od poslovnog spajanja, bez obzira jesu li ostala imovina i obveze stečenika dodijeljene tim jedinicama.

Jedinica koja stvara novac na koju je *goodwill* raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadiivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanjiti knjigovodstveni iznos *goodwilla* raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac.

Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti *goodwilla* izravno se knjiži na teret dobiti ili gubitka. Jednom priznati gubitak od umanjenja *goodwilla* ne poništava se u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos *goodwilla* ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od prodaje.

Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja proizašla iz prijenosa udjela u subjektima koji su pod zajedničkom kontrolom dioničara koji u konačnici kontrolira Grupu priznaju se primjenom metode udruživanja interesa na datum stjecanja. Stečena imovina i obveze priznaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti prethodno priznatoj u konsolidiranim financijskim izvještajima matičnog društva. Dijelovi kapitala stečenih društava dodaju se istim dijelovima kapitala unutar Grupnog kapitala osim izdanog kapitala. Konsolidirani financijski izvještaji prikazuju rezultate sadržanih društava od datuma stjecanja.

Poslovne kombinacije pod zajedničkom kontrolom priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima, a razlike se priznaju direktno u kapital.

Ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj. Značajan utjecaj znači sudjelovanje u donošenju financijskih i operativnih odluka u pridruženom društvu, ali ne znači kontrolu ili zajedničku kontrolu nad tim odlukama.

Zajednički pothvat je zajednički posao i pravni subjekt u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu. Čimbenici određivanja značajnog utjecaja ili zajedničke kontrole slični su čimbenicima za određivanje kontrole nad ovisnim društvima.

Ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate obračunavaju se metodom udjela u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima od datuma od kada je društvo u koje se investiralo postalo pridruženi subjekt ili zajednički pothvat. Društvo i Grupa prestaju koristiti metodu udjela od datuma na koji je neki udjel prestao biti pridruženi subjekt ili zajednički pothvat ili od kada je udjel razvrstan u imovinu namijenjenu prodaji.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Udjeli u zajedničkom upravljanju

Zajedničko upravljanje je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i odgovaraju za obveze iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

Grupa obračunava imovinu, obveze, prihode i rashode koji se odnose na njen udjel u zajedničkom upravljanju sukladno MSFI koji se primjenjuju na određenu imovinu, određene obveze, prihode i rashode.

Kod transakcija između društva unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neko društvo unutar Grupe zajednički upravitelj (kao što je prodaja ili unos imovine), smatra se da je riječ o transakciji Grupe s drugim stranama u zajedničkom upravljanju te se dobiti i gubici iz transakcija ove vrste priznaju u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe samo do visine udjela drugih strana u zajedničkom upravljanju.

Kad neki subjekt unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neki drugi subjekt član Grupe zajednički upravitelj zaključi transakciju (kao što je kupnja imovine), Grupa ne iskazuje svoj dio dobiti i gubitka od kupoprodaje sve dok imovinu ne proda trećim stranama.

Naftna i plinska polja

Troškovi istraživanja i procjene

Troškovi istraživanja i procjene evidentiraju se po metodi uspješnosti. Troškovi istraživanja i potvrdna bušenja prvotno se kapitaliziraju kao nematerijalna naftna i plinska imovina do potvrde ekonomske isplativosti pripadajućih naftnih i plinskih polja.

Troškovi licenci i pribavljanja podataka te troškovi geoloških i geofizičkih radova terete račun dobiti i gubitka za razdoblje u kojemu su nastali.

Utvrđi li se po završetku procjene da je bušotina neisplativa, svi troškovi vezani uz nju knjiže se na teret razdoblja. Smatraju li se nalazišta komercijalno izglednima, ti se troškovi prenose na materijalnu naftnu i plinsku imovinu. Uprava Društva redovito procjenjuje status takvih nalazišta.

Polja u razradi

Troškovi razrade naftnih i plinskih polja se kapitaliziraju kao materijalna naftna i plinska imovina.

Amortizacija

Kapitalizirani troškovi istraživanja i razvoja domaćih i inozemnih naftnih i plinskih polja u fazi proizvodnje amortiziraju se primjenom funkcionalne metode, u razmjeru stvarne proizvodnje u tom razdoblju u odnosu na ukupne procijenjene preostale komercijalne rezerve tog polja.

Komercijalne rezerve

Komercijalne rezerve su dokazane razrađene naftne i plinske rezerve. Promjene komercijalnih rezervi po poljima koje utječu na izračun po jedinici proizvoda obrađene su sukladno provjeri preostalih rezervi. Grupa utvrđuje rezerve prema smjericama SPE PRMS (Society of Petroleum Engineers Petroleum Resources Management System).

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Nematerijalna imovina

Zasebno stečena nematerijalna imovina iskazuje se po trošku nabave, a nematerijalna imovina od poslovnih spajanja iskazuje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Nematerijalna imovina se priznaje ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini pritjecati u društvo, a trošak imovine se može pouzdano mjeriti. Amortizacija se obračunava na imovinu s ograničenim vijekom trajanja tijekom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom linearne metode, osim za nematerijalnu imovinu na naftnim i plinskim poljima koja se obračunava temeljem funkcionalne metode. Razdoblje i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake poslovne godine.

Nematerijalna imovina testira se na umanjenje jednom godišnje ili pojedinačno ili na razini generiranja novca. Troškovi istraživanja priznaju se kao trošak kad su nastali. Troškovima razrade koji nastaju na individualnom projektu se prenose u buduća razdoblja kada je njihova buduća povrativost opravdana.

Nakon početnog priznavanja troškova razvoja troškovni model se primjenjuje zahtijevajući da imovina bude iskazana po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Troškovi u fazi razvoja se ne amortiziraju. Knjigovodstvena vrijednost troškova razvoja testira se na umanjenje jednom godišnje, kada imovina još nije u uporabi, ili češće ako pokazatelj umanjenja tijekom godine pokazuje da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknativa.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po povijesnom trošku ili procjeni umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine, osim zemljišta koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjeno za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti. Početni troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe.

Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove razdoblja u kojem su nastali, priznaju se na teret računa dobiti i gubitka.

U situacijama gdje je jasno vidljivo da su troškovi rezultirali povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi koje će se ostvariti uporabom nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih početno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Kapitaliziraju se troškovi periodičnih, unaprijed planiranih većih, značajnijih remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz raspolaganja ili povlačenja neke imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i glavnice imovine te se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Amortizacija

Osnovna sredstva u uporabi (isključujući naftna i plinska polja) amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

Softveri	5	godina
Građevinski objekti	5 - 50	godina
Rafinerije i kemijska postrojenja	3 - 15	godina
Maloprodajna mjesta	30	godina
Telekomunikacijska i uredska oprema	2 - 10	godina

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije pregledavaju se najmanje jednom godišnje.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine osim goodwilla

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Grupa provjerava knjigovodstvene vrijednosti svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila postoje li naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada.

Gdje je moguće odrediti razumnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedinačne jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti razumnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i ona koja još nije raspoloživa za uporabu podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti najmanje jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost primjenom procjene diskontne stope prije oporezivanja koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za sredstvo za koje budući novčani tokovi nisu bili usklađeni.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (ili jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu kada se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo iz revalorizacije.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) povećava se do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (ili jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u račun dobiti i gubitka, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, kod kojeg se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Najmovi

Društvo i Grupa procjenjuje ugovore kako bi odredili sadrži li ugovor najam ili ne sadrži. Odnosno, najam je ugovor (ili dio ugovora) kojim se prenosi pravo na uporabu imovine (predmetna imovina), na određeno vrijeme, u zamjenu za naknadu.

Društvo i Grupa kao najmoprimac

Grupa primjenjuje jedinstveni pristup priznavanja i mjerenja za sve najmove, osim za kratkoročne najmove i najmove male vrijednosti. Grupa priznaje obveze po najmu za plaćanje najma i imovinu s pravom korištenja koja predstavlja pravo korištenja predmetne imovine. Postoje dva ključna koncepta:

1. Imovina s pravom korištenja

Društvo i Grupa priznaju imovinu s pravom korištenja na početni datum najma (tj., datum kada je predmetna imovina dostupna za uporabu). Imovina s pravom korištenja mjeri se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja, modificirana za bilo koje ponovno vrednovanje obveza po najmu. Trošak imovine s pravom korištenja uključuje iznos priznatih obveza po najmu, početno nastale izravne troškove i plaćanja po najmu na dan ili prije početka ugovorenog datuma najma, umanjenog za primljene poticaje po najmu. Imovina s pravom korištenja amortizira se linearno, tijekom trajanja razdoblja najma ili procijenjenog vijeka imovine, ovisno što je ranije kao što je prikazano u bilješci *Nekretnine, postrojenja i oprema*.

---

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Ako se vlasništvo nad iznajmljenom imovinom prenese na Društvo i Grupu na kraju razdoblja najma ili trošak odražava iskoristivost opcije kupnje, amortizacija se izračunava uzimajući u obzir procijenjeni vijek trajanja imovine. Imovina s pravom korištenja je prikazana u zasebnoj liniji Izvještaja o financijskom položaju.

Imovina s pravom korištenja također je podložna umanjenu. U skladu s računovodstvenim politikama amortizacija se izračunava kao i za Nekretnine, postrojenja i oprema u skladu s MRS-om 16.

2. Obveze po najmu

Na prvi dan trajanja najma, Grupa priznaje obveze po najmu, mjerenu po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u svezi s najmom koja će nastati kroz tijek najma. Plaćanja najma uključuju fiksna plaćanja (uključujući suštinski fiksna plaćanja) umanjena za sva potraživanja za poticaje po najmu, varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, te iznose za koje se očekuje da će dospjeti na plaćanja u okviru garantiranog ostatka vrijednosti.

Promjenjiva plaćanja najma koja ne ovise o indeksu ili stopi priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem su nastali ili su ispunjeni uvjeti koji potiču plaćanje. Pri izračunavanju sadašnje vrijednosti najma, Grupa koristi vlastitu inkrementalnu stopu zaduženja na dan početka najma jer kamatnu stopu uključenu u najam nije lako odrediti. Nakon datuma početka, iznos obveze po najmu je povećan kako bi odrazio otpuštanje kamata te se umanjuje za izvršena plaćanja najma. Osim toga, knjigovodstveni iznos obveza po najmu se ponovno mjeri ako postoje izmjene, promjene razdoblja najma, promjene najamnine (npr. promjene budućih plaćanja koja proizlaze iz promjene indeksa ili stope korištene za utvrđivanje takvih najмова) ili promjena u procjeni opcije korištenja kupnje predmetne imovine. Obveze po najmu su prikazane u zasebnoj liniji izvještaja o financijskom položaju.

Kratkoročni najmovi i najmovi male vrijednosti

Grupa primjenjuje izuzeće za priznavanje kratkoročnog najma na svoje kratkoročne najmove (tj. one najmove koji traju 12 mjeseci ili kraće). Najmovi koji sadrže opciju kupnje ne mogu se klasificirati kao kratkoročni najmovi. Društvo i Grupa primjenjuju izuzeće za priznavanje imovine na najam uredske opreme za koju se smatra da je male vrijednosti. Najamnima za kratkoročne najmove i najmove imovine male vrijednosti priznaju se kao trošak linearno tijekom trajanja najma.

Grupa kao najmodavac

Najmovi u kojima Grupa ne prenosi uglavnom sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad imovinom klasificiraju se kao poslovni najmovi. Prihodi od najma obračunavaju se linearno tijekom trajanja najma i priznaju se kao ostali poslovni prihod u računu dobiti i gubitka prema svojoj prirodi. Početni izravni troškovi nastali u pregovaranju i uređivanju poslovnog najma pripisuju se knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u najmu i priznaju se tijekom trajanja najma po istoj osnovi kao i prihodi od najma. Potencijalne najmnine priznaju se kao prihod u razdoblju u kojem su zarađene.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti. Potraživanja od kupaca iskazuju se u iznosima utvrđenima na računima ispostavljenima kupcima u skladu s ugovorom, narudžbom, otpremnicom i drugim dokumentima koji su služili kao temelj za ispostavljanje računa, umanjena za ispravak vrijednosti potraživanja. Ukalkulirani prihodi bilježe se na kraju izvještajnog razdoblja za isporučeno dobro ili uslugu ako za isto do tada nije ispostavljen račun.

Usvajanje MSFI-ja 9 je promijenilo računovodstvo Društva i Grupe za umanjene vrijednosti financijske imovine zamjenjujući pristup nastalog gubitka po MRS-u 39 s očekivanim kreditnim gubitkom (*ECL*). MSFI 9 zahtijeva da Grupa prizna ispravak vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za sve dužničke instrumente koji se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i ugovorenu imovinu.

Model očekivanog kreditnog gubitka se koristi za izračun umanjena vrijednosti potraživanja. Model uključuje faktore budućih razdoblja u procjeni umanjena vrijednosti. Društvo i Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup za potraživanja. To znači da se naknada za cjelokupni očekivani kreditni gubitak tijekom vijeka obračunava nakon priznavanja financijskog instrumenta.

Prema politici umanjena vrijednosti, sljedeći se događaji smatraju objektivnim dokazom o umanjenju vrijednosti:

- tužba protiv kupca;
- neispunjenje obveze;
- potpuno ili djelomično odobrenje;
- tužba od strane vanjskog subjekta;
- > 180 dana kašnjenja;
- nestanak aktivnog tržišta.

Izračunavanje stope gubitka:

- u slučaju naplativih stavki od trećih strana pod pojednostavljenim pristupom, stopa gubitaka se koristi za izračun očekivanog kreditnog gubitka na tim stavkama pri početnom priznavanju;
- stopa gubitka je aritmetički prosjek godišnjih povijesnih stopa gubitka u posljednje tri godine. Prilikom izračuna povijesne stope gubitaka za određenu godinu, u izračunu se uzimaju u obzir samo potraživanja nastala u toj godini;
- ovaj prosjek godišnjih povijesnih stopa gubitaka prilagođava se budućim makroekonomskim elementima.

Potraživanja koja su predmet sudskog procesa (sudski spor, stečaj, likvidacija) se otpisuju iz poslovnih knjiga.

Zalihe

Zalihe sirove nafte, gotovih proizvoda, poluproizvoda i prirodnog plina vrednovane su kako slijedi:

- Sirova nafta iskazana je po prosječnoj ponderiranoj nabavnoj vrijednosti ili po cijeni proizvodnje. Ako se umanjuju gotovi tj. prerađeni proizvodi dobiveni iz prerađene nafte izračunom se umanjuje i zaliha sirove nafte za alikvotni dio do neto ostvarive vrijednosti.
- Gotovi proizvodi procjenjuju se po nižoj vrijednosti usporedbom između troškova proizvodnje i oko 96,53% prosječne buduće prodajne cijene, što približno odgovara neto ostvarivoj vrijednosti.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Zalihe (nastavak)

- Za poluproizvode primjenjuje se metodologija izračuna, odnosno procjene, da ako se umanjuju gotovi proizvodi na temelju ukupno zatečenih zaliha na kraju razdoblja, tj. izračun pokazuje da se ne može realizirati neto utrživa vrijednost, onda se primjenjuje i postotak umanjenja na svaki pojedinačni poluproizvod koji se nalazi na zalihama na kraju obračunskog razdoblja.
- Uvozni prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti usporedbom između troška nabave, temeljenog na cijeni uvoznog plina na kraju godine, uvećanog za troškove prijevoza i prosječne ponderirane prodajne cijene, temeljene na zadnjim cijenama na kraju godine.
- Domaći prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti koja je dobivena usporedbom ponderirane prodajne cijene i troškova.
- Ostale zalihe, koje se sastoje uglavnom od rezervnih dijelova i proizvodnih materijala, iskazane su po nižoj cijeni, usporedbom nabavne cijene i neto ostvarive vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i banci i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, kapitaliziraju se kao trošak nabave tog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe čija kapitalizacija je prihvatljiva. Korištena stopa kapitalizacije za 2019. godinu je 0,88%, dok je za 2018. godinu 1,19%.

Svi drugi troškovi posudbe uključuju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali. Troškovi posudbe sastoje se od kamata i drugih troškova koji nastaju u vezi s posuđenim sredstvima.

Strane valute

Odvojeni financijski izvještaji svakog subjekta Društva i Grupe pripremljeni su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje (tzv. u njegovoj funkcijskoj valuti). Rezultati i financijski položaj svakog subjekta iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Društva i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije.

Na svaki datum izvještaja o financijskom položaju monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na datum izvještaja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Strane valute (nastavak)

Tečajne razlike se priznaju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju, osim:

- tečajnih razlika po primljenim zajmovima i kreditima u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koje su uključene u trošak imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obveze po tim zajmovima i kreditima;
- tečajnih razlika po transakcijama koje su zaključene radi zaštite od određenih valutnih rizika;
- tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obveza iz odnosa s inozemnim poslovanjem, čije namirenje nije planirano ni izgledno (koje stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje) te koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s kapitala na teret dobiti ili gubitaka.

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, aktiva i pasiva inozemnih dijelova Grupe (zajedno s usporednim iznosima) preračunavaju se u kune po tečaju važećem na dan u izvještaju o financijskom položaju. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja, osim u slučaju značajnih fluktuacija tečaja tijekom razdoblja, kad se primjenjuje tečaj na dan transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe pod ostalim rezervama iz preračuna i priznaju se kao dobit, odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje stranog subjekta.

Inozemne koncesije INA, d.d. usklađene su s definicijom inozemnog poslovanja i tretirane su kao takve.

Poslovne aktivnosti INA, d.d. u Egiptu, Angoli kao i u međunarodnim vodama sjevernog Jadrana (nekoliko blokova) obavljaju se sa značajnim stupnjem autonomije, stoga je funkcijska valuta američki dolar osim na plinskom polju Izabela gdje je funkcijska valuta euro. Ukupni prihodi inozemnog poslovanja (od prodaje sirove nafte i prirodnog plina) su denominirani u toj valuti (američki dolar ili euro), kao i većina troškova. Kapitalni troškovi su planirani i prikazani u dolarima ili eurima. Iako se ne radi o zasebnim pravnim subjektima, oni zadovoljavaju definiciju inozemnog poslovanja prema zahtjevima MRS-a 21.

Kod djelomične prodaje ovisnog društva u čijem sastavu je inozemno poslovanje, ali kod koje Grupa ne gubi kontrolu, razmjerni udjel u kumulativnim tečajnim razlikama se ponovno pripisuje nekontrolirajućim udjelima i ne knjiži u dobit ili gubitak. Kod svih drugih djelomičnih prodaja, razmjerni udjel u kumulativnim tečajnim razlikama se prenosi u dobit ili gubitak.

Usklađenje *goodwill* i fer vrijednosti utvrdive imovine i utvrdivih obveza stečenih prilikom stjecanja inozemnog dijela poslovanja obračunavaju se kao imovina i obveze inozemnog poslovanja i preračunavaju po zaključnom tečaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Pri tom nastale tečajne razlike se iskazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Otpremnine i jubilarne nagrade

Kod planova definiranih primanja za otpremnine i jubilarne nagrade, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Svako ponovno mjerenje, koje obuhvaća aktuarske dobitke i gubitke, utjecaj promjene gornje granične vrijednosti imovine (ako postoji) i povrata na imovinu plana (isključujući kamate), tj. fonda, odmah se iskazuje u izvještaju o financijskom položaju, uz iskazivanje zaduženja ili odobrenja u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su isti nastali. Ponovno mjerenje iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti odmah se knjiži na zadržanu dobit i ne prenosi se u dobit ili gubitak. Trošak minulog rada ulazi u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je došlo do izmjene plana.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Otpremnine i jubilarne nagrade (nastavak)

Neto kamata izračunava se primjenom diskontne stope na početku razdoblja na neto obvezu ili imovinu po osnovi definiranih naknada. Troškovi definiranih naknada razvrstavaju se kako slijedi:

- trošak rada, (uključuje trošak tekućeg rada, trošak minulog rada, kao i dobitke i gubitke po osnovi smanjenja prava i izmirenja);
- kamatne prihode ili rashode i
- ponovno mjerenje.

Grupa prikazuje prve dvije stavke troškova definiranih naknada u sklopu dobiti i gubitka. Dobici i gubici od smanjenja prava obračunavaju se kao troškovi minulog rada.

Obveza temeljem definiranih mirovinskih naknada iskazana u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju predstavlja stvarni manjak ili višak u Grupnim fondovima definiranih naknada. Svaki višak utvrđen, kako je prethodno navedeno, ograničen je na sadašnju vrijednost ekonomskih koristi dostupnih u vidu povrata iz fondova ili smanjenja budućih doprinosa koji se uplaćuju u fond. Obveza po osnovi otpremnina kod prestanka ugovora o radu iskazuje se kad subjekt više nije u mogućnosti povući svoju ponuđenu otpremninu ili kad subjekt prizna eventualne s tim povezane troškove restrukturiranja.

Oporezivanje

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva i Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještaja o financijskom položaju.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom obveze izvještaja o financijskom položaju.

Odgođeni porez izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi ili su u suštini donesene do kraja izvještajne godine, a očekuje se da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će se te privremene razlike povratiti ili namiriti.

Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatnije da će imovina biti realizirana u budućnosti. Na svaki datum, Društvo je procijenilo nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost odgođene porezne imovine. Ne postoji odgođena porezna obveza u vezi s bilo kakvom budućom doznakom zarade inozemnih ovisnih društava u kojima Grupa kontrolira doznačenu zaradu i vjerojatno je da takva zarada neće biti doznačena u doglednoj budućnosti ili obveza neće nastati u slučaju takve doznake.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a Društvo i Grupa namjeravaju sravniti svoju tekuću poreznu imovinu s poreznim obvezama.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

Odgođeni porez (nastavak)

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, osim u slučaju kad je Grupa u mogućnosti utjecati na poništenje privremene razlike i kad je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Tekući i odgođeni porez priznaje se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim poreza koji se odnosi na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili izravno u kapitalu, u tom slučaju se i porez također iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, odnosno izravno u kapitalu. Kod tekućih i odgođenih poreza koji proizlaze iz priznavanja poslovnog pripajanja, porezni učinak uključuje e u obračun poslovnog spajanja.

Financijska imovina

Početo mjerjenje financijskih instrumenata

Financijska imovina podijeljena je u dvije glavne kategorije, one koje se mjere po amortiziranom trošku i one koje se mjere po fer vrijednosti. Mjerjenje fer vrijednosti dalje se dijeli na fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL) i fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI).

Naknadno mjerjenje financijske imovine

Financijska imovina klasificira se u četiri kategorije:

Financijska imovina po amortiziranom trošku (dužnički instrumenti)

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeća dva uvjeta mjere se po amortiziranom trošku:

- Test poslovnog modela: Financijska imovina drži se radi naplate ugovorenih novčanih tokova (a ne prodaje instrumenta prije ugovornog dospjeća radi realizacije promjene fer vrijednosti), i
- Test karakteristika novčanog toka: Ugovorni uvjeti financijske imovine na određene datume rezultiraju novčanim tokovima koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (dužnički instrumenti)

Dužnički instrument koji ispunjava sljedeća dva uvjeta mjere se kroz FVTOCI, osim ako je imovina određena po FVTPL u okviru opcije fer vrijednosti:

- Test poslovnog modela: Financijska imovina drži se unutar poslovnog modela s ciljem držanja radi naplate ugovorenih novčanih tokova i prodaje, i
- Test karakteristika novčanog toka: Ugovoreni uvjeti financijske imovine na određene datume rezultiraju novčanim tokovima koji su plaćanja samo glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Dužnički instrumenti Društva i Grupe po FVTOCI uključuju samo ulaganja u dugoročne utržive vrijednosnice s niskim kreditnim rizikom.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Svi ostali dužnički instrumenti se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (uključujući derivative).

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Financijska imovina (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vlasnički instrumenti)

Nakon početnog priznavanja, Društvo i Grupa mogu izabrati da klasificiraju nepovratno svoje vlasničke instrumente kao vlasničke instrumente po FVTOCI kada zadovoljavaju definiciju kapitala po MRS-u 32: *Financijski instrumenti: Priznavanje* i ne drže se za trgovanje. Klasifikacija se određuje na bazi pojedinog instrumenta.

Društvo i Grupa su odlučili klasificirati svoja ulaganja u vlasničke instrumente u ovu kategoriju (vidi bilješku 40).

Prestanak priznavanja financijske imovine

Osnovna pretpostavka za model prestanka priznavanja je utvrditi je li imovina koja se razmatra za prestanak priznavanja:

- imovina u cijelosti, ili
- posebno identificirani novčani tokovi od imovine (ili skupine slične financijske imovine),
- potpuno proporcionalni (pro rata) udio novčanih tokova od imovine (ili skupine slične financijske imovine), ili
- potpuno proporcionalni (pro rata) udio posebno identificiranih novčanih tokova od imovine (ili skupine slične financijske imovine).

Jednom kada se utvrdi imovina koja se razmatra za prestanak priznavanja, procjenjuje se je li imovina prenesena i ako jest, ispunjava li naknadno prijenos te imovine uvjete za prestanak priznavanja.

Umanjenja

Model umanjenja vrijednosti temelji se na pretpostavci predviđanja očekivanih gubitaka.

Opći pristup

S izuzetkom kupljene ili nastale financijske imovine umanjene za kredit, očekivani kreditni gubici moraju se mjeriti putem rezerviranja za gubitke u iznosu koji je jednak:

- očekivanim kreditnim gubicima u razdoblju od 12 mjeseci (očekivani kreditni gubici koji proizlaze iz tih događaja neispunjenja obaveza za financijski instrument koji su mogući u roku od 12 mjeseci od datuma izvještaja);
- ili očekivanim kreditnim gubicima za cijeli životni vijek (očekivani kreditni gubici koji proizlaze iz svih mogućih događaja neispunjenja obaveza tijekom trajanja financijskog instrumenta).

Naknadni gubici za očekivane kreditne gubitke obvezni su za financijski instrument ako se kreditni rizik tog financijskog instrumenta značajno povećao od početnog priznavanja, kao i za ugovorenu imovinu ili potraživanje od kupaca, a koji ne predstavlja transakciju financiranja u skladu s MSFI 15.

Pojednostavljeni pristup

Društvo i Grupa primjenjuju pojednostavljeni pristup za sljedeću financijsku imovinu: potraživanja od kupaca, ugovornu imovinu po MSFI 15 i potraživanja od najma. Na sve se druge financijske instrumente primjenjuje opći pristup.

Neovisno o gore navedena dva pristupa, metoda umanjenja vrijednosti ostaje ista u skladu s novim standardom u slučaju financijske imovine za koju postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti. Ovi slučajevi se moraju procjenjivati od slučaja do slučaja. Najveći iznos umanjenja vrijednosti koji obračunava Društvo i Grupa je 100% neosiguranog dijela financijske imovine.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Financijske obveze

Početno priznavanje i mjerenje

Financijske obveze se vrednuju po početnom priznavanju, kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi, obveze ili kao izvedenice koje se definiraju kao instrumenti zaštite.

Sve financijske obveze se početno priznaju po fer vrijednosti, a u slučaju zajmova i obveza, po neto vrijednosti izravno pripadajućih transakcijskih troškova. Financijske obveze Društva i Grupe uključuju obveze prema dobavljačima i ostale obveze, zajmove i prekoračenja po bankovnim računima te derivativne financijske instrumente.

Naknadno mjerenje

Mjerenje financijske obveze ovisi o njihovoj klasifikaciji.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju financijske obveze koje se drže radi trgovanja i financijske obveze koje se po početnom priznavanju iskazuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijske obveze klasificiraju se kao namijenjene trgovanju ako su nastale u svrhu otkupa u kratkom roku. Ova kategorija također uključuje derivativne financijske instrumente koje Društvo i Grupa zaključi, a koji nisu određeni kao instrumenti zaštite u odnosima zaštite kako je definirano MSFI-a 9. Izdvojeni ugrađeni financijski instrumenti također se klasificiraju kao namijenjeni trgovanju, osim ako nisu označeni kao učinkoviti instrumenti zaštite. Društvo i Grupa nemaju financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Zajmovi

Kategorija koja je najznačajnija za Društvo i Grupu. Nakon početnog priznavanja, zajmovi na koje se plaća kamata naknadno se mjere po amortiziranom trošku. Dobici i gubici priznaju se u računu dobiti i gubitka kada se prestanu priznavati obveze.

Amortizirani trošak izračunava se uzimajući u obzir diskont ili premiju pri stjecanju imovine kao i naknade ili troškove.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Financijska obveza treba biti uklonjena iz bilance ako i samo ako je zatvorena, odnosno kada se obveza navedena u ugovoru podmiri, poništi ili kada istekne.

U slučaju da je došlo do razmjene dužničkih instrumenata s bitno različitim uvjetima između postojećeg zajmoprimatelja i zajmodavatelja dužničkih instrumenata, ili da je došlo do znatne izmjene uvjeta postojeće financijske obveze, ta se transakcija obračunava kao zatvaranje izvorne financijske obveze i priznavanje nove financijske obveze. Dobit ili gubitak od zatvaranja izvorne financijske obveze priznaje se u dobiti ili gubitku.

Društvo i Grupa nemaju financijske instrumente čija se klasifikacija izmijenila kao posljedica primjene MSFI-a 9 i nema instrumenta koje su Društvo i Grupa početno priznali kao instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kako bi smanjili nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja.

Umanjenje vrijednosti evidentirano je samo na potraživanjima od kupaca. Umanjenje nije priznato na preostale financijske instrumente temeljem značajnosti, iskustva i očekivanja.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Poslovni segmenti

MSFI 8 *Poslovni segmenti* nalaže da se poslovni segmenti odrede prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledavaju glavni izvršni donositelji poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihova poslovanja.

Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja i ostale obveze

Rezerviranje je priznato kad Društvo i Grupa imaju sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Iskazani iznos rezerviranja odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi podmirjenja sadašnje obveze na kraju izvještajnog razdoblja uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Kad je značajan iznos smanjenja vrijednosti novca, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem diskontnog faktora koji je izračunat kao Indeks potrošačkih cijena i realne kamatne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao financijski trošak te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Rezerviranja za troškove zatvaranja pogona odnose se na napuštanje proizvodnih naftnih i plinskih polja i početno se priznaje kao trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Naknadne promjene u iznosima rezerviranja koje nastaju zbog promjena u procjeni troškova napuštanja, rezervi i proizvodnje nafte i plina, nerizične kamatne stope kao diskontne stope i stope inflacije, također se smatraju promjenama u troškovima nekretnina, postrojenja i opreme te se reflektiraju na račun dobiti i gubitka kroz buduću amortizaciju. Svaka promjena sadašnje vrijednosti procijenjenih troškova napuštanja polja se odražava na iznos rezerviranja i na iznos imovine dekomisije.

Rezerviranja za emisijske kvote

Obveza za emisiju se ne priznaje sve dok iznos stvarnih emisija ne dosegne iznos besplatno dodijeljenih jedinica. Ovaj pristup potkrepljuje činjenicu da se dodijeljene emisijske jedinice ne priznaju kao nematerijalna imovina, odnosno njihova vrijednost u imovini je nula. Kad stvarna emisija prelazi iznos dodijeljene emisijske kvote, rezerviranje treba, za emisije veće od besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica, priznati temeljem stvarne tržišne cijene. Navedeno također znači da nije moguće evidentirati rezerviranje ranije od mjeseca kada iznos emisija prekorači iznos dodijeljenih emisijskih jedinica, niti je moguće očekivati nedostatak rasporediti tijekom kalendarske godine.

Namirenje s državom provodi se umanjnjem kupljenih emisijskih jedinica sa rezerviranjem za obvezu emisijskih jedinica koje prelaze broj besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica. Kazna će se obračunati ako manjak nije pokriven s kupljenim kvotama.

Rezerviranje se obračunava za svako postrojenje zasebno i evidentira na segmentu gdje emisija nastaje.

Prihodi od ugovora s kupcima

Osnovno načelo MSFI 15 je da Društvo i Grupa priznaju prihode kako bi se prikazao prijenos obećane robe ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Društvo i Grupa očekuju da imaju pravo u zamjenu za tu robu ili usluge. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka.

Društvo i Grupa razmatraju postoje li u ugovoru druge obveze koje su zasebne ugovorne činidbe na koje treba rasporediti dio transakcijske cijene.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Kod određivanja transakcijske cijene, Društvo i Grupa razmatraju učinke varijabilnih naknada, postojanje značajnih komponenti financiranja, beskamatnu naknadu i naknade koja se plaćaju kupcu.

Prezentiranje i objava

Ugovori s kupcima prikazuju se u izvještaju o financijskom položaju subjekta kao ugovorna obveza, ugovorna imovina ili potraživanje, ovisno o odnosu između izvršenja ugovorenog posla Društva i Grupe i plaćanja kupca.

Ugovorna obveza prikazuje se u izvještaju o financijskom položaju kada je kupac platio iznos naknade prije izvršenja ugovorenog posla u vidu prijenosa predmetne robe ili usluge kupcu.

Ako su Društvo i Grupa izvršili ugovoreni posao putem prijenosa robe ili usluge kupcu, a kupac još nije platio odgovarajuću naknadu, ugovorna imovina ili potraživanje prikazuju se u izvještaju o financijskom položaju, ovisno o prirodi prava na naknadu. Ugovorna imovina priznaje se kada je pravo Društva i Grupe na naknadu uvjetovano nečim drugim osim protoka vremena, primjerice izvršavanjem budućih ugovornih obveza Društva i Grupe. Potraživanje se priznaje kada je pravo Društva i Grupe na naknadu bezuvjetno, osim s obzirom na protok vremena.

Kupoprodajni ugovori Društva i Grupe uobičajeno sadrže samo jednu ugovorenu činidbu. Zbog toga, Društvo i Grupa ne objavljuju informacije o alokaciji transakcijske cijene.

Trošarine

Trošarina je dio iznosa koji se naplaćuju u ime trećih osoba.

Ugovori o gradnji - održavanju i uslugama

Za svaku obvezu izvršenja koja je ispunjena tijekom vremena, Društvo i Grupa priznati će prihode tijekom vremena mjerenjem napredovanja prema potpunom ispunjavanju obveze izvršenja. Uprava je izabrala korištenje input metode za obračun prihoda (nastali troškovi do određenog datuma) od ugovora o izgradnji.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2, Uprava je utvrdila određene prosudbe i procjene koje su imale značajan efekt na iznose u financijskim izvještajima (neovisno od onih koje uključuju procjene).

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u EU zahtijeva od Uprave da napravi procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda te objavu nepredviđenih obveza. Značajne procjene korištene pri izradi ovih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanja fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine, rezerviranja za zaštitu okoliša i rezerviranja za sudske sporove kao i knjigovodstvenu vrijednost ulaganja i danih zajmova ovisnim društvima i ugovorena stanja. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su napravljene procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad će ga biti moguće utvrditi.

Prosudbe i procjene su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama, međutim najznačajnije prosudbe i procjene se odnose kako slijedi:

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo i Grupa su strane u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ako postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenja pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti (vidi bilješku 30).

Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme

Kalkulacija umanjenja vrijednosti imovine zahtijeva procjenu vrijednosti imovine u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su kretanje cijena nafte i plina, proizvodni volumen, operativni i kapitalni izdaci, diskontirane stope, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka. Umanjenje imovine priznato u konsolidiranom računu dobiti i gubitka iznosi 325 milijuna kuna u 2019. godini, dok je u INA, d.d. 187 milijuna kuna (2018. godine: 32 milijuna kuna).

Knjigovodstvena vrijednost goodwilla

U 2019. godini kao niti u 2018. godini nije bilo umanjenja *goodwill*a (vidi bilješku 13). Knjigovodstveni iznos *goodwill*a na dan 31. prosinca 2019. godine i 31. prosinca 2018. godine iznosi 152 milijuna kuna (vidi bilješku 13).

Knjigovodstvena vrijednost nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima

Knjigovodstveni iznos nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima iznosi 245 milijun kuna na dan 31. prosinca 2019. godine i 229 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (vidi bilješku 13). U 2019. godini ne bilježi se umanjenje vrijednosti, a u 2018. godini bilježi se umanjenje vrijednosti od 71 milijun kuna (vidi bilješku 13).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost proizvodne imovine na naftnim i plinskim poljima

Knjigovodstveni iznos proizvodne imovine na naftnim i plinskim poljima iznosi 3.224 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019. godine i 3.491 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (vidi bilješku 14). U Grupi umanjeње imovine na naftnim i plinskim poljima iznosi 289 milijuna kuna za 2019. godinu (2018: 32 milijuna kuna) (vidi bilješku 14).

Korištene ključne pretpostavke

Rafinerije i marketing

Uprava INA, d.d. je provela analizu indikatora umanjeња vrijednosti, odnosno jesu li ključne vrijednosti aktivnosti poslovanja (potražnja na tržištu, rafinerijske marže, cijene nafte) značajno pogoršane. Analizom je zaključeno da za Rafinerije i marketing ne postoji događaj koji ukazuje na umanjeње, stoga test umanjeња vrijednosti nije proveden.

Istraživanje i proizvodnja

Slično kao prethodne godine cijena nafte ostala je u rasponu oko 60 dolara za barel, što je prihvatljiva razina za glavna naftna polja INA, d.d. Ipak, očekuje se nastavak smanjene cijene plina koja je realizirana u 2019. godini, što je stvorilo indikator za testiranje umanjeња vrijednosti na Ininim plinskim poljima. Indikator umanjeња vezan uz proizvodnju i rezerve nije identificiran. U skladu s provedenim testom knjiženo je umanjeње vrijednost imovine na koncesijskim područjima Sjeverni Jadran, Aiza Laura i polju Zebanec.

Ulaganje u Siriju

INA, d.d. od 1998. do danas ima šest (6) komercijalno uspješnih polja u Bloku Hayan (Jihar, Al Mahr, Jazal, Palmyra, Mustadira i Mazrur) sa znatnim količinama nafte, plina i kondenzata. INA, d.d. je privremeno obustavila sve poslovne aktivnosti u Siriji od 26. veljače 2012. godine objavivši višu silu u skladu s važećim sankcijama SAD-a i Europske unije.

Trenutačni status

Glavne proizvodne aktivnosti preuzeli su lokalni radnici Hayan Petroleum Company, što INA, d.d. smatra nezakonitim.

Društvo je procijenilo situaciju u Siriji i nije identificiralo nikakve materijalne promjene u odnosu na prethodne godine. Sankcije EU ostaju na snazi, a politička situacija nije se značajno promijenila ni na bolje ni na lošije s investicijske pozicije INA, d.d. INA, d.d. očekuje slične troškove i koristi u slučaju povratka aktivnostima na sirijskim poljima. Stoga nije identificiran događaj koji bi pokrenuo postupak umanjeња vrijednosti imovine u 2019. godini.

Neovisno o tome, u skladu s pravilima Petroleum Resources Management System (PRMS) i činjenicom da je imovina u Siriji pod „višom silom“ te INA, d.d. nema kontrolu nad istom u razdoblju od gotovo 7 godina, rezerve su promijenjene iz kategorije 2P u 2C u 2017. godini. U 2019. godini nije bilo promjena.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Politički razvoj u Egiptu

Vežano za poslove INA, d.d. u Egiptu ključ poslovne nesigurnosti je vrijeme naplate. Na dan 31. prosinca 2019. godine bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od Egyptian General Petroleum Corporation iznosi 184 milijuna kuna, od čega je 48 milijuna kuna vrijednosno usklađeno. Tijekom 2019. godine INA, d.d. je vrijednosno uskladila 47 milijuna kuna potraživanja i naplatila prethodno vrijednosno usklađena potraživanja u iznosu od 68 milijuna kuna. Poboljšanje naplate potraživanja je zbog boljeg tržišnog okruženja u Egiptu.

Kvantificiranje i izračun obveza za napuštanje polja

Troškovi dekomisije su neizvjesni i procjene troškova mogu varirati zbog mnogobrojnih čimbenika, uključujući i promjene u zakonskim i regulatornim zahtjevima, novim dostupnim tehnologijama i iskustvu pri napuštanju druge imovine. Također se mogu promijeniti očekivano vrijeme, prostor, troškovi i rizik. Stoga su napravljene značajne procjene i pretpostavke prilikom izračuna obveza za napuštanje polja. Procjena rezerviranja zahtijeva značajnu prosudbu menadžmenta i preispituje se na godišnjoj razini.

Uprava procjenjuje buduće novčane izdatke u vezi obveza dekomisije koristeći cijene, analogno prethodnim sličnim radovima kao i ostale pretpostavke kao što su procijenjeni učinci promjena u propisima, očekivani pristup menadžmenta glede obveza za napuštanje polja, procjenu troškova i diskontnu stopu. Nadalje, izračun vremena tih novčanih tokova reflektira trenutnu procjenu prioriteta, tehničke opremljenosti i hitnosti tih obveza. Vrijednost tih obveza u svezi za rezerviranja za napuštanje polja iznosi 3.301 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019. godine (31. prosinca 2018. godine: 3.029 milijuna kuna) (vidi bilješku 30).

Opseg rezerviranja za zaštitu okoliša

Primjenjivi propisi, a posebice zakonodavstvo zaštite okoliša ne specificiraju točno opseg aktivnosti ili tehnologiju koja se primjenjuje za rezerviranja za zaštitu okoliša. Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza (tj. više vjerojatno nego da neće), a pouzdana procjena se može utvrditi u vrijednosti obveze.

Općenito, vremensko razdoblje rezerviranja podudara se s obvezama prema službenom planu aktivnosti, ili ako nastupi prije, s otuđenjem ili zatvaranjem neaktivnih lokacija. Uprava koristi prethodno iskustvo i vlastitu interpretaciju predmetnog zakonodavstva kada se određuje opseg rezerviranja za zaštitu okoliša. Kada obveza neće biti utvrđena kroz više godina, iznos koji se priznaje je sadašnja vrijednost procijenjenih budućih troškova. Na dan 31. prosinca 2019. godine INA Grupa priznala je rezerviranje za zaštitu okoliša u iznosu od 361 milijuna kuna (2018. godine: 412 milijuna kuna) (vidi bilješku 30), koje se odnosi na utvrđivanje količine i opsega onečišćenja lokacije, zbrinjavanje otpada nastalog uslijed prethodnih aktivnosti te provedbu preliminarnih istražnih radova uz pripadajuće laboratorijske analize, iskop tla i zamjenu materijala tijekom rekonstrukcije maloprodajnog mjesta. Isto ne pokriva troškove sanacije zbog nedostatka nacionalnih propisa.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Raspoloživost oporezujuće dobiti na koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Odgođena porezna imovina priznaje se za neiskorištene porezne gubitke u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na koju se gubici mogu iskoristiti. Značajna prosudba menadžmenta nužna je da bi se utvrdio iznos odgođene porezne imovine koji se može priznati, na temelju vjerojatnih vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućim uštedama planiranja poreza. Određivanje iznosa odgođene porezne imovine koji se može priznati zahtijeva sveobuhvatnu prosudbu, temeljenu na vjerojatnom izračunu vremenskog razdoblja u kojem se ista može iskoristiti i razini buduće oporezive dobiti, uz uvažavanje planirane strategije poreza.

Uprava vjeruje da je priznata odgođena porezna imovina povrativa. Odgođena porezna imovina za INA Grupu iznosi 1.035 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019. godine (u 2018. godini iznosila je 1.199 milijuna kuna), dok iznos odgođene porezne obveze za INA Grupu iznosi 15 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019. godine (u 2018. godini iznosio je 14 milijuna kuna). Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine u INA, d.d. iznosi 929 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019. godine, odnosno 1.089 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (vidi bilješku 11).

Da je Grupa mogla priznati cjelokupnu nepriznatu poreznu imovinu, dobit i kapital povećali bi se za 28 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019. godine, (31. prosinca 2018. godine: 31 milijuna kuna).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Troškovi definiranih planiranih naknada su utvrđeni koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, iznosima naknada, smrtnosti i stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade za INA Grupu iznose 77 milijuna kuna na 31. prosinca 2019. godine (31. prosinca 2018. godine: 82 milijuna kuna), dok u INA, d.d. iznose 22 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019. godine, (31. prosinca 2018. godine: 36 milijuna kuna) (vidi bilješku 31).

Korisni vijek upotrebe imovine

INA, d.d. i INA Grupa preispituju procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Procjena korisnog vijeka upotrebe smatra se značajnom računovodstvenom procjenom koja utječe na promjenu stopa amortizacije. Nova procjena korisnog vijeka upotrebe imovine na kraju 2019. godine nije se značajnije mijenjala u odnosu na prethodnu procjenu.

Procjena trajanja ugovora o najmu

Društvo i Grupa koriste procjenu kako bi odredili trajanje najma za sve ugovore o najmu koji uključuju mogućnosti produljenja ili opciju otkaza. Procjena je li Društvo ili Grupa sigurna da će koristiti takvu opcije utječe na trajanje najma, što značajno utječe na iznos obveze po najmu i priznate imovine u najmu.

Procjena inkrementalne stope zaduživanja za ugovore o najmu

Društvo i Grupa ne mogu lako odrediti kamatnu stopu korištenu za najam, pa zato koristi vlastitu inkrementalnu stopu zaduživanja (IBR) za mjerenje obveza po najmu. Inkrementalna stopa zaduživanja je kamatna stopa koju bi društvo moralo platiti ako bi se zadužilo po sličnim uvjetima, i sa sličnim osiguranjem, da bi osigurala sredstva za financiranje imovine približne vrijednosti kao što je imovina s pravom korištenja, u sličnom ekonomskom okruženju. Stoga inkrementalna stopa zaduživanja odražava ono što bi društvo "trebalo platiti", što zahtijeva procjenu kada nisu dostupne usporedne stope (npr. za ovisna društva koje ne stupaju u financijske transakcije) ili kad ih je potrebno prilagoditi kako bi odrazili uvjete najma.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Procjenjuje dodatnu stopu zaduživanja za ugovore o najmu (nastavak)

Grupa procjenjuje inkrementalnu stopu zaduženja koristeći dokazane inpute (poput tržišnih kamatnih stopa) kada su dostupni i kada je potrebno napraviti određene procjene u svezi određenog društva (poput individualnog kreditnog rejtinga ovisnog društva). INA, d.d. i INA Grupa preispituju procijenjene stope zaduživanja na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

Rezerve ugljikovodika

Projekti istraživanja i razrade ležišta uključuju brojne neizvjesnosti i rizike poslovanja koji mogu uzrokovati znatne izdatke. Istražni i razradni projekti Društva i Grupe mogu kasniti ili biti neuspješni iz mnogo razloga, uključujući prekoračenja troškova, geološka pitanja, poteškoće u udovoljavanju zahtjevima nadležnih tijela, nedostatak opreme i mehaničke poteškoće. Ovi projekti, naročito oni koji se odnose na polja u odobalnim područjima ili drugim zahtjevnim terenima, također često zahtijevaju upotrebu novih i naprednih tehnologija, čiji razvoj, nabava i instalacija mogu biti skupi, a koji možda neće funkcionirati kako se to očekivalo.

Istraživanje nafte i prirodnog plina te bušenje podložno je velikom rasponu rizika koji su specifični za takve projekte, uključujući erupciju, oštećenje ležišta, gubitak kontrole nad bušotinom, probijanja, kratere, požare i prirodne katastrofe. Društvo i Grupa procjenjuje i izvještavaju rezerve ugljikovodika sukladno načelima sadržanim u smjernicama SPE Petroleum Resources Management Reporting System (PRMS). Procjena rezervi ugljikovodika uključuje značajnu razinu prosudbe zbog tehničke neizvjesnosti u procjeni količine rezervi i složenih ugovornih odnosa koji određuju udio Grupe i Društva u utvrđenim količinama.

S obzirom na mogućnost promjena korištenih ekonomskih pretpostavki i pribavljanje dodatnih geoloških podataka tijekom radova na poljima, procjena obnovljivih rezervi se može promijeniti. Takve promjene mogu imati efekta na financijski položaj i rezultat Društva i Grupe koji uključuju sljedeće:

- utjecaj na knjigovodstvenu vrijednost imovine za istraživanje i procjenu, naftne i plinske nekretnine, postrojenja i opremu i *goodwill* zbog promjena u procijenjenim budućim novčanim tokovima;
- promjena amortizacije u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uslijed korištenja metode proizvodnih jedinica (UOP) ili promjene korisnog vijeka trajanja imovine;
- rezerviranje za dekomisiju može zahtijevati reviziju gdje promjene u procijenjenim rezervama utječu na očekivanja o nastanku takvih aktivnosti i povezanih troškova tih aktivnosti;
- priznavanje i knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine se može promijeniti uslijed promjene u prosudbi o postojanju takve imovine ili promjene procjene o mogućoj povrativosti takve imovine.

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja i dani zajmovi ovisnim društvima (INA, d.d.)

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u ovisna društva na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 2.089 milijuna kuna i 1.960 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. Zbog značajne izloženosti prema ovisnim društvima (izračunata kao zbroj knjigovodstvene vrijednosti ulaganja i danih zajmova, neto) postojanje pokazatelja umanjena zahtijeva značajnu prosudbu menadžmenta pri određivanju odgovarajućeg pristupa za testiranje umanjena vrijednosti.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja i dani zajmovi ovisnim društvima (INA, d.d.) (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost odobrenih kredita ovisnim društvima na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 768 milijuna kuna i 755 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine.

Ugovorena stanja

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Potraživanja od kupaca	2.019	1.837	1.663	1.490
Ugovorena imovina	7	2	-	-
Ugovorene obveze	99	28	38	-

Potraživanja od kupaca su beskamatna i općenito dospijevaju u roku 3 do 30 dana. Stjecanje ovisnog društva rezultiralo je povećanjem potraživanja od kupaca u iznosu od 29 milijuna kuna u 2018. godini (bilješka 41). U 2019. godini, 1 milijun kuna priznato je kao umanj enje za očekivane kreditne gubitke od potraživanja od kupaca (2018: 1 milijuna kuna).

Ugovorna imovina početno se priznaje za prihode ostvarene od građevinskih radova jer je primitak naknade uvjetovan uspješnim završetkom građenja. Nakon završetka građenja i prihvaćanja usluge od strane kupca, iznosi priznati kao ugovorna imovina reklasificiraju se u potraživanja od kupaca.

U ugovorne obveze ubrajaju se primljeni kratkoročni predujmovi u iznosu od 99 milijuna kuna u 2019. godini, odnosno 28 milijuna kuna u 2018. godini. Preostala ugovorena činidba očekuje se priznati u sljedećoj godini.

Ugovorena imovina i ugovorene obveze nisu prikazane kao zasebne linije u izvještaju o financijskom položaju jer se smatra da nisu značajne za Društvo i Grupu. Ugovorena imovina prikazana je u liniji ostala kratkotrajna imovina dok su ugovorene obveze prikazane u liniji ostale kratkoročne obveze u izvještaju o financijskom položaju.

Ugovorene činidbe

Prihodi od prodaje i prijevoza sirove nafte, prirodnog plina, naftnih derivata i ostale robe priznaju se kada kupac stekne kontrolu nad robom, što je obično trenutak kada vlasništvo prelazi na kupca i kupac fizički preuzme posjed nad robom, na temelju definiranih uvjeta iz ugovora.

Svaka takva prodaja obično predstavlja jednu obvezu izvršenja, a Društvo i Grupa uobičajeno ispunjavaju svoje obveze izvršavanja u određenom vremenskom trenutku.

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

INA Grupa posluje kroz tri osnovna poslovna segmenta. Strateški poslovni segmenti nude različite proizvode i usluge. Izvještajni subjekti, u INA Grupi predstavljaju osnovne poslovne djelatnosti koje su definirane prema standardnom lancu vrijednosti naftnih kompanija:

- Istraživanje i proizvodnja - istraživanje, proizvodnja i prodaja sirove nafte;
- Rafinerije i marketing - prerada sirove nafte, veleprodaja naftnih derivata, maloprodaja naftnih derivata i robe široke potrošnje, logistika i prirodnog plina;
- Korporativno i ostalo - pored gore navedenih poslovnih segmenata, poslovanje INA Grupe uključuje pružatelje usluga temeljnim djelatnostima.

Informacije koje opisuju poslovanje svih izvještajnih segmenata su prikazane u nastavku. Dobit iz osnovne djelatnosti se koristi pri mjerenju poslovanja izvještajnog segmenta iz razloga što Uprava vjeruje da informacija o dobiti iz osnovne djelatnosti predstavlja relevantnu informaciju prilikom ocjenjivanja rezultata određenog segmenta. Međutim, financiranje Grupe (koje uključuje financijske troškove i financijske prihode) i porez na dobit iskazuju se na razini Grupe i nisu relevantni za donošenje poslovnih odluka na razini segmenata djelatnosti.

Intersegmentalni transfer predstavlja efekt nerealizirane dobiti nastale prijenosom zaliha iz Istraživanja i proizvodnje na Rafinerije i marketing. Vrednovanje zaliha domaće nafte, gotovih i polugotovih proizvoda u Rafinerijama i marketingu temelji se na transfernoj cijeni između Istraživanja i proizvodnje i Rafinerija i marketinga. Preko intersegmentalnih transfera provodi se eliminacija nerealizirane dobiti (razlika između transferne cijene i cijene domaće nafte). Za svrhe izvještavanja o segmentima, segment koji prodaje zalihe transakciju evidentira kao dobit odmah po transferu. Ipak, na razini Društva dobit se evidentira samo kada je treća strana kupila robu.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Sljedeća tablica prikazuje informacije o prihodima i rashodima djelatnosti INA Grupe za 2019. godinu:

2019.	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	Ukupno
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	389	21.473	735	-	22.597
Intersegmentalna prodaja	3.356	57	1.404	(4.817)	-
Prihodi ukupno	3.745	21.530	2.139	(4.817)	22.597
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(2.596)	(21.759)	(2.293)	4.776	(21.872)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	1.149	(229)	(154)	(41)	725
Gubitak iz financijskih aktivnosti					(76)
Udio neto dobiti zajedničkog pothvata obračunato metodom udjela					10
Dobit iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja					659
Trošak poreza na dobit					(170)
Dobit tekućeg razdoblja					489

Sljedeća tablica prikazuje informacije o prihodima i rashodima djelatnosti INA Grupe za 2018. godinu:

2018.	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	Ukupno
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	358	21.375	616	-	22.349
Intersegmentalna prodaja	3.829	45	1.213	(5.087)	-
Prihodi ukupno	4.187	21.420	1.829	(5.087)	22.349
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(1.931)	(21.578)	(2.111)	4.958	(20.662)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	2.256	(158)	(282)	(129)	1.687
Gubitak iz financijskih aktivnosti					(167)
Dobit iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja					1.520
Trošak poreza na dobit					(343)
Dobit tekućeg razdoblja					1.177

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Sljedeća tablica prikazuje informacije o financijskom položaju djelatnosti INA Grupe za 2019. godinu:

31. prosinca 2019. godine	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklađe	Ukupno
Imovina i obveze					
Nematerijalna imovina	276	76	283	-	635
Nekretnine, postrojenja i oprema	4.932	6.674	1.422	(461)	12.567
Imovina s pravom korištenja	13	283	52	(6)	342
Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate	-	160	-	-	160
Zalihe	170	2.212	231	(314)	2.299
Potraživanja od kupaca, neto	199	1.730	455	(358)	2.026
Neraspoređena imovina					3.503
Ukupna aktiva					21.532
Obveze prema dobavljačima	289	1.138	443	(359)	1.511
Neraspoređene obveze					8.805
Ukupne obveze					10.316
Ostale segmentalne informacije					
Nekretnine, postrojenja i oprema	608	1.329	135	(54)	2.018
Nematerijalna imovina	79	7	46	-	132
Kapitalni izdaci:	687	1.336	181	(54)	2.150
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	1.207	748	180	(1)	2.134
Vrijednosna usklađenja (neto)*	5	(87)	(19)	(8)	(109)

* Vidi bilješku 8

Sljedeća tablica prikazuje informacije o financijskom položaju djelatnosti INA Grupe za 2018. godinu:

31. prosinca 2018. godine	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklađe	Ukupno
Imovina i obveze					
Nematerijalna imovina	265	103	276	-	644
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.228	6.069	1.385	(398)	12.284
Ulaganja u pridružena društva	-	150	-	-	150
Zalihe	196	2.538	246	(335)	2.645
Potraživanja od kupaca, neto	218	1.583	420	(384)	1.837
Neraspoređena imovina					3.182
Ukupna aktiva					20.742
Obveze prema dobavljačima	306	1.339	459	(384)	1.720
Neraspoređene obveze					7.199
Ukupne obveze					8.919
Ostale segmentalne informacije					
Nekretnine, postrojenja i oprema	581	1.057	119	(61)	1.696
Nematerijalna imovina	68	13	40	-	121
Kapitalni izdaci:	649	1.070	159	(61)	1.817
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	1.031	577	194	-	1.802
Vrijednosna usklađenja (neto)*	225	(78)	9	9	165

* Vidi bilješku 8

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

PO ZEMLJOPISNIM PODRUČJIMA INA Grupa

	Republika Hrvatska	Egipat	Angola	Sirija	Ostale zemlje	Ukupno
31. prosinca 2019. godine						
Nematerijalna imovina	451	-	-	-	184	635
Nekretnine, postrojenja i oprema	11.040	224	56	263	984	12.567
Imovina s pravom korištenja	317	-	-	-	25	342
Ulaganja u zajedničke pothvate	160	-	-	-	-	160
Zalihe	2.099	10	16	-	174	2.299
Potraživanja od kupaca, neto	1.181	182	-	-	663	2.026
Neraspoređena imovina						3.503
Ukupna aktiva						21.532
Ostale segmentalne informacije						
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.758	99	8	-	153	2.018
Nematerijalna imovina	71	60	-	-	1	132
Kapitalni izdaci:	1.829	159	8	-	154	2.150

INA Grupa

	Republika Hrvatska	Egipat	Angola	Sirija	Ostale zemlje	Ukupno
31. prosinca 2018. godine						
Nematerijalna imovina	459	1	-	-	184	644
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.910	131	82	255	906	12.284
Ulaganja u pridružena društva	150	-	-	-	-	150
Zalihe	2.491	7	7	-	140	2.645
Potraživanja od kupaca, neto	1.145	157	-	-	535	1.837
Neraspoređena imovina						3.182
Ukupna aktiva						20.742
Ostale segmentalne informacije						
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.416	78	9	-	193	1.696
Nematerijalna imovina	115	1	-	-	5	121
Kapitalni izdaci:	1.531	79	9	-	198	1.817

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

INA Grupa

	<i>Prihodi od eksternih kupaca</i>	
	2019.	2018.
Republika Hrvatska	13.100	12.289
Bosna i Hercegovina	3.251	2.966
Italija	1.066	789
Velika Britanija	1.014	1.030
Mađarska	869	447
Švicarska	434	2.142
Ostale zemlje	2.863	2.686
	22.597	22.349

INA, d.d.

	<i>Prihodi od eksternih kupaca</i>	
	2019.	2018.
Republika Hrvatska	13.008	12.207
Bosna i Hercegovina	2.698	2.538
Italija	1.066	789
Velika Britanija	1.014	1.027
Mađarska	632	192
Švicarska	432	2.127
Ostale zemlje	2.246	2.190
	21.096	21.070

Informacije o glavnim kupcima

U 2019. godini, kao ni u 2018. godini, prihod ni po jednom pojedinačnom kupcu nije bio veći od 10% ukupnih prihoda INA, d.d. i INA Grupe.

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Prihod od zakupa	49	46	47	43
Viškovi	29	27	26	29
Dobit od prodaje imovine	20	4	16	12
Provizija od komisione prodaje i naknada	29	25	27	24
Odobrenja i povrati	13	7	11	7
Prihod od revalorizacije emisijskih jedinica	11	44	11	44
Dar u naravi	10	8	8	7
Prihod od kamata, kupci	6	25	5	25
Prihod od povećanja imovine ovisnog društva	-	-	112	9
Prihod od stjecanja*	-	291	-	103
Ostalo	67	52	57	32
Ukupno	234	529	320	335

*Molimo vidjeti bilješku 41 za više detalja o prihodima od stjecanja.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

6. AMORTIZACIJA I UMANJENJE IMOVINE (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema (bilješka 14 b)	1.701	1.639	1.511	1.533
Umanjenje nematerijalne i materijalne imovine (neto) (bilješka 13 i 14)	325	103	187	103
Amortizacija imovine s pravom korištenja	56	-	81	-
Amortizacija dugotrajne nematerijalne imovine (bilješka 13)	45	47	42	46
Otpis materijalne imovine, neto	7	13	4	6
	2.134	1.802	1.825	1.688

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Neto plaće	1.056	1.010	479	486
Porezi i doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje	640	657	325	348
Ostali troškovi vezani uz plaće	274	260	114	116
	1.970	1.927	918	950

Broj zaposlenih u INA Grupi i INA, d.d., od kojih je većina zaposlena u Republici Hrvatskoj prikazan je u nastavku:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih
Rafinerije i marketing	6.023	6.227	2.122	2.422
Korporativno i ostalo	3.496	3.445	528	592
Istraživanje i proizvodnja	1.056	1.170	1.027	1.124
	10.575	10.842	3.677	4.138

8. VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Vrijednosno usklađenje i umanjenje zaliha, neto	107	85	96	78
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca, neto*	(7)	(259)	(24)	(246)
Ostalo vrijednosno usklađenje i umanjenja, neto	9	9	7	6
	109	(165)	79	(162)

*vidi bilješku 3

9. REZERVIRANJE ZA TROŠKOVE I RIZIKE (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	7	-	-	-
Rezerviranja/(prihod od ukidanja rezerviranja) za poticajne mjere	5	(6)	8	(4)
Rezerviranje za zatvaranje bušotina	-	-	69	-
Prihod od ukidanja rezerviranja za zaštitu okoliša (Prihod od ukidanja rezerviranja)/rezerviranja za sudske sporove	(6)	(13)	(4)	(6)
(Prihod od ukidanja rezerviranja)/rezerviranja za emisijske jedinice	(29)	5	(23)	(7)
(Prihod od ukidanja rezerviranja)/rezerviranja za emisijske jedinice	(51)	82	(51)	82
Prihod od ukidanja rezerviranja za obnovljive izvore	(63)	(39)	(63)	(39)
Ostala rezerviranja	11	(16)	8	(9)
	(126)	13	(56)	17

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

10. FINANCIJSKI PRIHODI I FINANCIJSKI RASHODI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Pozitivne tečajne razlike od kupaca i dobavljača	44	17	27	1
Primljene kamate i ostali financijski prihodi	30	4	54	32
Pozitivne tečajne razlike od zajmova i novca	20	26	19	19
Primljene dividende	10	1	10	-
Povrat ispravka vrijednosti udjela	-	6	1	111
Primici od rasporeda dobiti ovisnih društava	-	-	62	120
Povrat ispravka kredita danim ovisnim društvima	-	-	-	222
Financijski prihodi	104	54	173	505
Rashodi od kamata	76	90	80	92
Negativne tečajne razlike od zajmova i novca	42	27	40	23
Negativne tečajne razlike od kupaca i dobavljača	40	61	17	43
Naknade za bankovne kredite	11	29	11	28
Negativne tečajne razlike od rezerviranja	7	7	7	7
Kamate za najam imovine s pravom korištenja	3	-	2	-
Trošak kamata po poreznim rješenjima	2	3	-	3
Kamate na dugoročne kredite	1	5	1	5
Kapitalizirani troškovi posudbe	(5)	(3)	(5)	(3)
Ostali financijski rashodi	3	2	2	3
Financijski rashodi	180	221	155	201
Neto (rashodi)/prihodi od financijske aktivnosti	(76)	(167)	18	304

11. OPOREZIVANJE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Odgođeni trošak poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	139	286	134	287
Troškovi poreza tekuće godine	31	57	12	36
Trošak poreza na dobit	170	343	146	323

Porez na dobit ostvaren u tuzemstvu obračunava se primjenom stope od 18% na dobit financijske godine prije poreza.

Porezi na dobit su evidentirani na temelju izračunatog oporezivog dobitka u skladu s poreznim propisima koji su na snazi u zemlji u kojoj su nastali. INA, d.d. je obveznik plaćanja poreza na dobit u Republici Hrvatskoj.

Usklađivanje poreza na dobit, polazeći od računovodstvene dobiti, izgleda kako slijedi:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Dobit prije oporezivanja	659	1.520	802	1.657
Izračun poreza na temelju porezne stope (18%)	119	274	144	298
Trošak poreza na dobit za društva koja posluju u drugim državama	14	45	12	36
Korekcija odgođene porezne imovine temeljem nove procjene povrativosti	47	42	5	2
Porezni utjecaj stalnih razlika	(10)	(17)	(15)	(13)
Porezni efekt prijašnjih godina	-	(1)	-	-
Trošak poreza na dobit	170	343	146	323

Odgođena porezna imovina i obveze mjere se uz primjenu poreznih stopa čija se primjena očekuje u razdoblju kad je imovina ostvarena ili obveza podmirena, i to na temelju poreznih stopa (i poreznih zakona) koje su bile na snazi ili stupile na snagu na kraju izvještajnog razdoblja.

Promjene u odgođenoj poreznoj imovini iskazane su u sljedećoj tablici:

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

11. OPOREZIVANJE (NASTAVAK)

INA Grupa	Ispravak vrijednosti kratkotrajne imovine	Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	Obračun amortizacije prethodno vrijednosno usklađene imovine	Ostala rezerviranja	Ispravak vrijednosti financijskih ulaganja	Porezni gubici	Odgođeni porez na fer vrijednost	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018. godine	47	1.247	(538)	156	182	351	(8)	1.437
Knjiženo u glavnici za tekuću godinu	-	-	-	-	34	-	-	34
Ukidanje privremenih razlika	(4)	(21)	(97)	(56)	(55)	(207)	-	(440)
Stvaranje privremenih razlika	23	48	-	66	13	4	-	154
Stanje 31. prosinca 2018. godine	66	1.274	(635)	166	174	148	(8)	1.185
Knjiženo u glavnici za tekuću godinu	-	-	-	(3)	(23)	-	-	(26)
Ukidanje privremenih razlika	(23)	(8)	(88)	(65)	(95)	(11)	-	(290)
Stvaranje privremenih razlika	7	48	-	48	-	47	1	151
Stanje 31. prosinca 2019. godine	50	1.314	(723)	146	56	184	(7)	1.020

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

11. OPOREZIVANJE (NASTAVAK)

INA, d.d.	Ispravak vrijednosti kratkotrajne imovine	Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	Obračun amortizacije prethodno vrijednosno usklađene imovine	Ostala rezerviranja	Ispravak vrijednosti financijskih ulaganja	Porezni gubici	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018. godine	41	1.244	(538)	141	126	329	1.343
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	-	34	-	34
Ukidanje privremenih razlika	(2)	(19)	(97)	(49)	(55)	(208)	(430)
Stvaranje privremenih razlika	22	45	-	59	12	4	142
Stanje 31. prosinca 2018. godine	61	1.270	(635)	151	117	125	1.089
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	(3)	(23)	-	(26)
Ukidanje privremenih razlika	(22)	(7)	(88)	(57)	(93)	(5)	(272)
Stvaranje privremenih razlika	5	48	-	38	-	47	138
Stanje 31. prosinca 2019. godine	44	1.311	(723)	129	1	167	929

12. ZARADA PO DIONICI

	INA Grupa	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici (kune po dionici)	48,57	117,75
Zarada	INA Grupa	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Zarada za izračun osnovne zarade po dionici	486	1.178
	486	1.178
Broj dionica	INA Grupa	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Ponderirani prosječni broj običnih dionica za izračun osnovne zarade po dionici (u milijunima)	Broj dionica	Broj dionica
	10	10

Dana 12. lipnja 2019. godine održana je Redovna godišnja skupština INA, d.d. te je donesena odluka o isplati dividende u iznosu od 1.250 milijuna kuna (125,00 kuna po dionici) dok je u 2018. godini isplaćeno 812 milijuna kuna (81,20 kuna po dionici).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

13. NEMATERIJALNA IMOVINA

INA Grupa	Naftna i plinska polja	Softveri	Patenti, licence i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Goodwill	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine	201	131	36	50	152	570
Povećanja	64	-	-	57	-	121
Amortizacija	-	(44)	(3)	-	-	(47)
Umanjenje imovine u pripremi	(71)	-	-	-	-	(71)
Kupnja povezanog društva	48	-	-	-	-	48
Preračun koncesija u stranoj valuti	(12)	-	-	-	-	(12)
Emisijske jedinice (neto)	-	-	49	-	-	49
Prijenos	(1)	35	10	(58)	-	(14)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	229	122	92	49	152	644
Povećanja	16	-	-	116	-	132
Amortizacija	-	(42)	(3)	-	-	(45)
Preračun koncesija u stranoj valuti	1	-	-	-	-	1
Emisijske jedinice (neto)	-	-	(28)	-	-	(28)
Prijenos	(1)	25	5	(98)	-	(69)
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	245	105	66	67	152	635

U 2019. godini nije bilo umanjnja nematerijalne imovine u INA Grupi, dok je u 2018. godini INA Grupa umanjila imovinu u pripremi za iznos od 71 milijun kuna.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

13. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Softveri	Patenti, licence i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine	201	129	36	42	408
Povećanja	64	-	-	52	116
Amortizacija	-	(44)	(2)	-	(46)
Umanjenje imovine u pripremi	(71)	-	-	-	(71)
Preračun koncesija u stranoj valuti	(12)	-	-	-	(12)
Emisijske jedinice (neto)	-	-	49	-	49
Prijenos	(1)	36	3	(51)	(13)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	181	121	86	43	431
Povećanja	15	-	-	113	128
Amortizacija	-	(41)	(1)	-	(42)
Preračun koncesija u stranoj valuti	1	-	-	-	1
Emisijske jedinice (neto)	-	-	(29)	-	(29)
Prijenos	(1)	24	-	(92)	(69)
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	196	104	56	64	420

13. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Goodwill

Ulaganje Crosca, d.o.o. u Rotary Zrt. Mađarska

	INA Grupa	
	2019.	2018.
Nabavna vrijednost	296	296
Akumulirani gubici zbog umanjene vrijednosti	(144)	(144)
Neto knjigovodstvena vrijednost	152	152

Tijekom 2019. i 2018. godine napravljen je test na umanjenje *goodwill* koji se odnosi na društvo Rotary Zrt. pri čemu je test pokazao da nije potrebno umanjenje vrijednosti.

Nadoknadivi iznos poslovanja društva Rotary Zrt. na dan 31. prosinca 2019. godine određen je na temelju izračuna vrijednosti u upotrebi korištenjem projekcija novčanog toka temeljenog na financijskim planovima odobrenim od strane Uprave društva za razdoblje od pet godina. Diskontna stopa koja se primjenjuje na procjene novčanih tokova je 8,6% (isti kao u 2018. godini) i novčani tokovi nakon razdoblja od pet godina uzimaju u obzir iskorištene dane imovine društva Rotary Zrt., prosječne dnevne cijene temeljene na dosadašnjim iskustvima i budućim predviđanjima u projekcijskom razdoblju. Također, troškovi su definirani u skladu s korištenjem imovine.

Zaključeno je da je fer vrijednost dosegula neto knjigovodstvenu vrijednost *goodwill*, priznatu u poslovnim knjigama te da nije potrebno dodatno umanjenje vrijednosti *goodwill*.

Izračun neto sadašnje vrijednosti društva Rotary Zrt. je najosjetljiviji na slijedeće pretpostavke:

- Dnevne cijene
- Iskorištenje
- Diskontne stope
- Trošak zaposlenika.

Promjene procjena ovih pretpostavki utjecale bi na neto sadašnju vrijednost (NSV) jedinica koje generiraju novac kroz utjecaj na vrijednost umanjenja priznatih u vezi s neto utrživom vrijednosti društva Rotary Zrt.

Predviđene dnevne cijene i iskorišteni dani temelje se na procjenama Uprave i dostupnim tržišnim podacima. Diskontne stope predstavljaju trenutnu tržišnu procjenu rizika specifičnih za društvo Rotary Zrt., uzimajući u obzir vremensku vrijednost novca i pojedinačne rizike predmetne imovine koji nisu uključeni u procjene novčanog toka.

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

a) Po poslovnim djelatnostima

INA Grupa

	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2018. godine				
Nabavna vrijednost	44.603	22.516	5.953	73.072
Ispravak vrijednosti	39.591	16.543	4.654	60.788
Neto knjigovodstvena vrijednost	5.012	5.973	1.299	12.284
Stanje 31. prosinca 2019. godine				
Nabavna vrijednost	45.578	23.329	6.205	75.112
Ispravak vrijednosti	40.885	16.782	4.878	62.545
Neto knjigovodstvena vrijednost	4.693	6.547	1.327	12.567

INA, d.d.

	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2018. godine				
Nabavna vrijednost	39.259	21.304	1.629	62.192
Ispravak vrijednosti	34.335	15.890	1.381	51.606
Neto knjigovodstvena vrijednost	4.924	5.414	248	10.586
Stanje 31. prosinca 2019. godine				
Nabavna vrijednost	40.057	22.003	1.878	63.938
Ispravak vrijednosti	35.286	16.102	1.590	52.978
Neto knjigovodstvena vrijednost	4.771	5.901	288	10.960

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine

INA Grupa

	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. siječnja 2018. godine	35.139	12.239	14.137	2.375	47	2.257	66.194
Povećanja	-	-	-	-	-	1.696	1.696
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(32)	-	-	-	-	-	(32)
Retranslacija inozemnog poslovanja	29	-	-	-	-	-	29
Aktiviranje, prijenos	441	292	406	124	-	(1.256)	7
Kupnja povezanog društva	4.970	721	52	4	-	1	5.748
Donos sa imovine namijenjene prodaji	-	(12)	136	(2)	-	-	122
Dokapitalizacija povezanog društva	-	(11)	-	(1)	-	-	(12)
Otuđenja	(43)	(49)	(289)	(45)	-	(93)	(519)
Tečajne razlike	-	(101)	(61)	(1)	-	(1)	(164)
Ostalo	-	-	-	3	-	-	3
Stanje 31. prosinca 2018. godine	40.504	13.079	14.381	2.457	47	2.604	73.072
Povećanja	-	-	-	-	-	2.018	2.018
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	218	-	-	-	-	-	218
Aktiviranje, prijenos	641	423	1.205	121	-	(2.390)	-
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	-	(28)	(2)	1	(1)	-	(30)
Donos sa dugotrajne nematerijalne imovine	-	-	8	-	-	61	69
Dokapitalizacija povezanog društva	-	(7)	(90)	(6)	-	-	(103)
Otuđenja	-	(17)	(169)	(41)	(8)	(33)	(268)
Tečajne razlike	158	(4)	(11)	-	-	1	144
Ostalo	-	1	(28)	16	6	-	(5)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	41.521	13.447	15.294	2.548	44	2.261	75.115

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)**b) Po vrsti imovine (nastavak)**

INA Grupa

Ispravak vrijednosti

	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018. godine	31.345	8.860	11.518	2.151	43	261	54.178
Amortizacija tekuće godine	905	244	405	78	-	-	1.632
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(5)	-	-	-	-	-	(5)
Umanjenja (neto)	(4)	-	-	-	-	-	(4)
Umanjenje imovine u pripremi	36	-	-	-	-	-	36
Prijenos	-	-	4	-	-	(11)	(7)
Kupnja povezanog društva	4.778	665	48	4	-	(3)	5.492
Donos sa imovine namijenjene prodaji	-	(8)	128	(2)	-	-	118
Dokapitalizacija povezanog društva	-	(11)	-	(1)	-	-	(12)
Otuđenja	(43)	(25)	(290)	(43)	-	(93)	(494)
Tečajne razlike	1	(89)	(54)	(2)	-	-	(144)
Ostalo	-	(1)	(3)	2	-	-	(2)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	37.013	9.635	11.756	2.187	43	154	60.788
Amortizacija tekuće godine	914	257	433	91	-	-	1.695
Umanjenja	289	-	-	-	-	-	289
Umanjenje imovine u pripremi	-	-	-	-	-	36	36
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	-	(28)	(2)	2	(1)	-	(29)
Dokapitalizacija povezanog društva	-	(8)	(89)	(6)	-	-	(103)
Otuđenja	(50)	(2)	(159)	(41)	(4)	-	(256)
Tečajne razlike	122	2	(9)	-	1	(1)	115
Ostalo	9	4	(12)	11	1	-	13
Stanje 31. prosinca 2019. godine	38.297	9.860	11.918	2.244	40	189	62.548

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA Grupa	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Stanje 31. prosinca 2019. godine	3.224	3.587	3.376	304	4	2.072	12.567
Stanje 31. prosinca 2018. godine	3.491	3.444	2.625	270	4	2.450	12.284

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. siječnja 2018. godine	35.255	10.187	11.223	1.882	43	2.397	60.987
Povećanja	-	-	-	-	-	1.559	1.559
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(29)	-	-	-	-	-	(29)
Retranslacija inozemnog poslovanja	29	-	-	-	-	-	29
Povećanje kapitala od transfera imovine u ovisno društvo	-	(15)	(1)	-	-	-	(16)
Aktiviranje	442	208	353	95	-	(1.098)	-
Prijenosi	-	-	14	-	-	(8)	6
Smanjenja	(42)	(15)	(163)	(31)	-	(93)	(344)
Ostalo	-	1	-	(2)	-	1	-
Stanje 31. prosinca 2018. godine	35.655	10.366	11.426	1.944	43	2.758	62.192
Povećanja	-	-	-	-	-	1.822	1.822
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	174	-	-	-	-	-	174
Retranslacija inozemnog poslovanja	-	-	-	-	-	-	-
Dokapitalizacija povezanog društva	-	(1)	(92)	(6)	-	-	(99)
Aktiviranje	641	283	1.000	102	-	(2.026)	-
Smanjenja	-	(26)	(128)	(30)	(1)	(33)	(218)
Ostalo	-	-	7	(1)	-	61	67
Stanje 31. prosinca 2019. godine	36.470	10.622	12.213	2.009	42	2.582	63.938

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Ispravak vrijednosti							
Stanje 1. siječnja 2018. godine	31.392	7.467	9.581	1.669	40	260	50.409
Amortizacija tekuće godine	914	181	363	68	-	-	1.526
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(5)	-	-	-	-	-	(5)
Umanjenje (neto)	(4)	-	-	-	-	-	(4)
Umanjenje imovine u pripremi	36	-	-	-	-	-	36
Dokapitalizacija povezanog društva	-	(11)	-	(1)	-	-	(12)
Prijenosi	-	-	3	1	-	(11)	(7)
Otuđenja	(42)	(13)	(158)	(31)	-	(93)	(337)
Ostalo	1	1	-	(2)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2018. godine	32.292	7.625	9.789	1.704	40	156	51.606
Amortizacija tekuće godine	813	188	425	78	-	-	1.504
Umanjenje	151	-	-	-	-	-	151
Umanjenje imovine u pripremi	-	-	-	-	-	36	36
Dokapitalizacija povezanog društva	-	-	(89)	(6)	-	-	(95)
Prijenosi	-	-	1	1	(1)	(1)	-
Otuđenja	(33)	(21)	(126)	(30)	-	-	(210)
Ostalo	(13)	-	-	(1)	-	-	(14)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	33.210	7.792	10.000	1.746	39	191	52.978

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Stanje 31. prosinca 2019. godine	3.260	2.830	2.213	263	3	2.391	10.960
Stanje 31. prosinca 2018. godine	3.363	2.741	1.637	240	3	2.602	10.586

I) Rezerve nafte i plina

Sposobnost Društva i Grupe ostvarivati neto knjigovodstvenu vrijednost imovine vezane uz naftu i plin u budućnosti (vidi gore točku 14b) ovisi o preostalim komercijalnim rezervama nafte i plina. Tijekom 2019. godine, u Istraživanju i proizvodnji izradili su procjenu preostalih količina dokazanih razrađenih rezervi nafte i plina Društva koje su komercijalno povratne.

II) Vlasništvo nad zemljištem i građevinskim objektima

Zbog razvoja političkih događaja u Hrvatskoj od 1990. godine, pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sređene. Društvo je u tijeku postupka uknjižbe, putem mjesnih sudova u Hrvatskoj. Do datuma izdavanja ovih financijskih izvještaja Društvu nije postavljen nikakav zahtjev glede dokaza prava vlasništva nad tom imovinom.

III) Sredstva zajedničke potrošnje

Sredstva zajedničke potrošnje odnose se na stanove za zaposlene u Društvu i u nekima ovisnim društvima.

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

IV) Iskazana vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme

U okviru preispitivanja, Uprava je identificirala i ocijenila pokazatelje umanjenja u skladu s MRS-om 36. Test umanjenja proveden je na imovini na kojoj su identificirani indikatori umanjenja vrijednosti.

Ukupno priznato umanjenje za INA Grupu iznosi 325 milijuna kuna u 2019. godini (2018. godine: 103 milijuna kuna), dok u INA, d.d. ukupno priznato umanjenje iznosi 187 milijuna kuna u 2019. godini (2018. godine: 103 milijuna kuna).

- a) Istraživanje i proizvodnja bilježi umanjenje vrijednosti imovine u iznosu od 289 milijuna kuna u 2019. godine u INA Grupi (u usporedbi s umanjenjem vrijednosti imovine u iznosu 103 milijuna kuna u 2018. godini). Slično kao prethodne godine cijena nafte ostala je u rasponu oko 60 dolara za barel, što je prihvatljiva razina za glavna naftna polja INA, d.d. Ipak, očekuje se nastavak smanjene cijene plina koja je realizirana u 2019. godini, što je stvorilo indikator za testiranje umanjenja vrijednosti na Ininim plinskim poljima. Indikator umanjenja nije identificiran vezan uz proizvodne količine i rezerve jer ne postoje polja sa značajnim negativnim rezervama u usporedbi s rezervama procijenjenim u 2018. godini. Očekivane cijene ugljikovodika korištene u modelu za test umanjenja su sljedeće: 60 do 80 USD / barel i 15,50 do 33 EUR/MWH plina za razdoblje od 2020. do 2040. Temeljem vrijednosti korištenih u kalkulaciji sljedeće umanjenje po jedinici koja stvara novac određeno na dan 31. prosinca 2019. godine je:
  - Hrvatska more – ukupno proizvodne bušotine umanjene su za 280 milijuna kuna – NACA 269 milijuna kuna i ALCA 11 milijuna kuna.
  - Hrvatska kopno – umanjenje od 4 milijuna kuna je evidentirano na polju Zebanec i na ostalim proizvodnim bušotinama u iznosu od 5 milijuna kuna.
  - Negativne bušotine – u 2019. godini nisu identificirane negativne bušotine. U 2018. godini evidentirano je umanjenje negativnih bušotina u iznosu od 107 milijuna kuna (Božica 60 milijuna kuna, Bunjani 2 Jug 33 milijuna kuna, Drava II 14 milijuna kuna).
- b) Rafinerije i Marketing evidentirali su umanjenje vrijednosti imovine u pripremi za Rafineriju nafte Sisak od 36 milijuna kuna (u 2018. godini nije evidentirano umanjenje niti ukidanje umanjenja vrijednosti imovine).
- c) Korporativno i ostalo ne bilježi umanjenje vrijednosti imovine u 2019. godini.

Diskontne stope korištene u tekućoj procjeni 2019. godine i procjeni 2018. godine su specifične za imovinu i iznose kako slijedi:

	2019.	2018.
Istraživanje i proizvodnja		
Hrvatska	8,5%	8,5%

Pri određivanju diskontne stope uključeni su rizični faktori za svaku zemlju (vidi bilješku 3).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

V) Provjera ostatka vrijednosti

Grupa je provjerila ostatak vrijednosti za potrebe obračuna amortizacije imajući u vidu izmijenjenu definiciju ostatka vrijednosti koju donosi MRS 16 i nije bilo potrebe za prilagođavanjem ostatka vrijednosti za tekuću i prethodnu godinu. Korisni vijek za obračun dekomisije je ažuriran kako bi se uskladio sa ekonomskim vijekom polja.

VI) Imovina namijenjena prodaji

Uprava očekuje da će transakcija prodaje završiti unutar sljedećih dvanaest mjeseci.

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Imovina namijenjena prodaji				
Nekretnine, postrojenja i oprema	6	4	-	4
Imovina klasificirana kao namijenjena prodaji	6	4	-	4

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.)

	INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Ulaganja u ovisna društava	2.089	1.960

	INA, d.d.	
	2019.	2018.
Ulaganja u ovisna društva na dan 1. siječnja	1.960	1.079
INA Industrijski servisi d.o.o. - osnivanje	915	-
CROSCO - transfer udjela u INA Industrijski servisi d.o.o.	(634)	-
STSI - transfer udjela u INA Industrijski servisi d.o.o.	(185)	-
STSI d.o.o. - dokapitalizacija	10	-
INA Vatrogasni servisi d.o.o. - osnivanje	23	-
ENERGOPETROL d.d. - dokapitalizacija	-	496
INA Adria B.V. - ulaganje	-	265
STSI, Integrirani tehnički servisi d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	-	39
INA SLOVENIJA d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	-	30
CROPLIN d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	-	25
CROSCO, naftni servisi d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	-	24
INA CRNA GORA d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	-	18
Holdina d.o.o. Sarajevo - dokapitalizacija	-	13
Holdina d.o.o. Sarajevo - povrat ispravaka vrijednosti	-	7
Hostin d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	-	7
PETROL d.d. RIJEKA - povrat ispravka vrijednosti	-	2
INA Maloprodajni servisi d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	-	1
Adrigas S.r.l. Milano - povrat ispravka vrijednosti	-	1
ENERGOPETROL d.d. - ispravak vrijednosti	-	(47)
Ukupno na dan 31. prosinca	2.089	1.960

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.) (NASTAVAK)

Sljedeće promjene na ulaganjima u ovisna društva evidentirane su u 2019. godini:

Temeljem rješenja Trgovačkog suda od 19. lipnja 2019. godine u knjigama INA, d.d. evidentirano je ulaganje u 100% vlasništva u društvo INA Vatrogasni servisi d.o.o. Ulog u INA Vatrogasni servisi d.o.o. unesen je u novcu u vrijednosti od 10 milijuna kuna i imovini po procijenjenoj vrijednosti od 22,5 milijuna kuna. Razlika između procijenjene fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti imovine knjižena je na prihod u iznosu 9,2 milijuna kuna u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.

Ugovorom o kupnji dionica između INA Adria B.V. i INA, d.d. od 18. rujna 2019., INA, d.d. je kupila preostalih 50 % za 0,1 milijun kuna. Rješenjem Trgovačkog suda od 30. rujna 2019. godine INA, d.d. je postala jedini član društva INA Jadran d.o.o.

Rješenjem suda od 26. rujna 2019. likvidirano je društvo INA Naftaplin International Exploration and Production Limited. Neto vrijednosti udjela u trenutku likvidacije je nula.

Temeljem rješenja Trgovačkog suda od 13. prosinca 2019. godine osnovano je ovisno društvo INA Industrijski servisi d.o.o., u kojem je INA, d.d. 100% vlasnik. Ulog u INA Industrijski servisi d.o.o. unesen je u novcu u vrijednosti od 0,25 milijuna kuna i prijenosom udjela društava Crosco d.o.o., STSI d.o.o. i Plavi Tim d.o.o. po procijenjenoj fer vrijednosti od 915 milijuna kuna. Razlika između procijenjene vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti priznata je u prihode u iznosu 97 milijuna kuna u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.

Sljedeće promjene na ulaganjima u ovisna društva evidentirane su u 2018. godini:

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu u sudski registar dana 9. ožujka 2018. godine provedeno je povećanje temeljnog kapitala u društvu HOLDINA Sarajevo d.o.o. uknjižbom vlasništva na 5 nekretnina. U knjigama INA d.d. isknižena je imovina u vrijednosti 4 milijuna kuna, dok je udjel u HOLDINA Sarajevo d.o.o. povećan za procijenjenu vrijednost 13 milijuna kuna. Razlika od 9 milijuna kuna je priznata unutar ostalih poslovnih prihoda.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu u sudski registar dana 18. travnja 2018. godine provedeno je povećanje temeljnog kapitala u društvu ENERGOPETROL d.d. u iznosu 496 milijuna kuna, izdavanjem novih 10.480.000 dionica. Ovom transakcijom INA, d.d. povećala je ulaganje sa 67,02% to 88,66%.

Dana 15. studenoga 2018. godine INA, d.d. stekla je udjel u ENI B.V. u iznosu od 265 milijuna kuna, te je društvo promijenilo naziv u INA Adria B.V. Stjecanjem udjela u INA Adria B.V., INA, d.d. postala je i jedini vlasnik INAgip-a, društva koje je promijenilo naziv u INA Jadran d.o.o. i nastavila poslovati kao zajedničko upravljanje.

U 2018. godini, vrednovanjem udjela ovisnih društava prema metodi diskontiranih novčanih tokova u INA, d.d. priznat je povrat umanjenja udjela u iznosu od 107 milijuna kuna. Umanjenje udjela i povrat umanjenja vrijednosti udjela u društvima INA Grupe evidentirano je kako je navedeno iznad u tablici.

U nastavku su navedena ovisna društva u kojima Društvo ima udjel (*ovisno društvo u izravnom vlasništvu Društva):

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.) (NASTAVAK)

Naziv ovisnog društva	Struktura Grupe		Udjel Grupe u vlasništvu i glasačkim pravima	
	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	31.	31.
			prosinca 2019.	prosinca 2018.
<i>Tehnološki servisi</i>				
CROSCO, naftni servisi d.o.o.	Naftni servisi	Hrvatska	100%	100%
Croscos B.V.	Naftni servisi	Nizozemska	100%	100%
NORDIC SHIPPING LIMITED	Iznajmljivanje platformi	Maršalovi otoci	100%	100%
SEA HORSE SHIPPING Inc	Iznajmljivanje platformi	Maršalovi otoci	100%	100%
Rotary Zrt.	Naftni servisi	Mađarska	100%	100%
CROSCO UKRAINE LLC.	Naftni servisi	Ukrajina	100%	100%
CROSCO International d.o.o.	Naftni servisi	Bosna i Hercegovina	100%	100%
Croscos S.A. DE C.V.	Naftni servisi	Meksiko	99,90%	99,90%
<i>Istraživanje i proizvodnja nafte</i>				
*INA Naftaplina International Exploration and Production Ltd	Istraživanje i proizvodnja nafte	Guernsey	-	100%
*INA ADRIA B.V.	Vađenje prirodnog plina	Nizozemska	100%	100%
*INA Jadran d.o.o.	Vađenje prirodnog plina	Hrvatska	100%	100%
<i>Turizam</i>				
*Hostin d.o.o.	Gospodarenje nekretninama, turizam	Hrvatska	100%	100%
<i>Pomoćne usluge</i>				
STSI Integrirani tehnički servisi d.o.o.	Tehnički servisi	Hrvatska	100%	100%
*Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	Računovodstvene usluge	Hrvatska	100%	100%
Plavi tim d.o.o.	Informatičke usluge	Hrvatska	100%	100%
*INA Vatrogasni Servisi d.o.o.	Vatrogasna djelatnost	Hrvatska	100%	-
*INA Industrijski Servisi d.o.o.	Holding	Hrvatska	100%	-
<i>Proizvodnja i trgovina</i>				
*INA MAZIVA d.o.o.	Proizvodnja i trgovina mazivima	Hrvatska	100%	100%
<i>Trgovina</i>				
*INA Slovenija d.o.o. Ljubljana	Vanjska trgovina	Slovenija	100%	100%
*INA BH d.d. Sarajevo	Vanjska trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%
*Holdina d.o.o. Sarajevo	Vanjska trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%
*INA d.o.o. Beograd	Vanjska trgovina	Srbija	100%	100%
*INA Kosovo d.o.o.	Vanjska trgovina	Kosovo	100%	100%
*Adrigas S.r.l. Milano	Projektiranje plinovoda	Italija	100%	100%
*INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	Vanjska trgovina	Crna Gora	100%	100%
*PETROL d.d.	Trgovina	Hrvatska	100%	100%
*CROPLIN d.o.o.	Proizv. plina, distribucija plinovitih goriva	Hrvatska	100%	100%
*INA Maloprodajni servisi d.o.o.	Obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu	Hrvatska	100%	100%
*ENERGOPETROL d.d.	Trgovina na malo gorivima i mazivima	Bosna i Hercegovina	88,66%	88,66%
*INA BL d.o.o. Banja Luka	Trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.) (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca 2019. i 2018. godine Croplin d.o.o. ima vlasnički udjel od 9,1% u Energo d.o.o. Rijeka i od 40% u Plinara Istočne Slavonije d.o.o. Vinkovci.

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKI POTHVATI

Naziv društva	Djelatnost	% udjela u vlasništvu	INA Grupa		INA, d.d.	
			31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Terra mineralna gnojiva d.o.o.	Kupnja i prodaja robe	50,00%	160	150	160	150
			160	150	160	150

Osim ulaganja navedenih iznad, Društvo ima udjele u drugim društvima, kako slijedi:

Naziv društva	Djelatnost	Mjesto osnutka i zemlja poslovanja	INA Grupa i INA, d.d.	
			31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Hayan Petroleum Company *	Operativna kompanija (istraživanje, razvoj i proizvodnja nafte)	Damask, Sirija	50%	50%
TERME Zagreb d.o.o.	Rekreacija i zdravstveni turizam	Zagreb, Hrvatska	-	50%
ED INA d.o.o. Zagreb*	Istraživanje, razrada i proizvodnja ugljikovodika	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
Marina Petroleum Company*	Istraživanje i proizvodnja nafte	Kairo, Egipat	50%	50%
TERRA MINERALNA GNOJIVA d.o.o.	Kupnja i prodaja robe	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
Belvedere d.d.	Hotelijerstvo	Dubrovnik, Hrvatska	31,80%	31,80%
ELEKTROMETAL d.d	Instalacija i montaža, proizvodnja vatrootpornih elemenata, distribucija plina	Bjelovar, Hrvatska	30,75%	30,75%

*ulaganja koja su zajednička upravljanja u INA, d.d. i INA Grupa

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKI POTHVATI (NASTAVAK)

Sljedeća tablica u ukupnom iznosu prikazuje financijske podatke o svim pojedinačno nematerijalnim pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima u kojima Grupa ima udjele:

	INA Grupa i INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Ukupna knjigovodstvena vrijednost udjela u pojedinačno pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima	-	-
Udjel Grupe u dobiti nematerijalno pridruženih društava i zajedničkim pothvatima	-	-
Udjel Grupe u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-
Udjel Grupe u ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti	-	-

U 2019. godini prema metodi udjela evidentiran je udio u dobiti u iznosu 10 milijuna kuna, prikazano u liniji *Udio neto dobiti u zajedničkom pothvatu obračunato metodom udjela* u Računu dobiti i gubitka.

Rješenjem Trgovačkog suda od 14. svibnja.2019. godine završen je postupak likvidacije društva Terme Zagreb d.o.o te je u knjigama INA, d.d. isknjižen ulog. Neto vrijednosti udjela u trenutku likvidacije je nula.

Temeljem rješenja Trgovačkog suda od 2. srpnja 2018. godine osnovano je društvo Terra mineralna gnojiva d.o.o. U društvu Terra mineralna gnojiva d.o.o., INA, d.d. ima 50 % vlasništva, te sudjeluje s uplatom 50.000 kuna u temeljni kapital društva.

Na dan 31. listopada 2018. godine INA, d.d. i Prvo plinarsko društvo d.o.o. kao investitori potpisali su s Centrom za restrukturiranje i prodaju (CERP) kao predstavnikom Republike Hrvatske Ugovor o dokapitalizaciji Petrokemije d.d. INA, d.d. i Prvo plinarsko društvo d.o.o. uplatile su ukupno 300 milijuna kuna (svaka 150 milijuna kuna) za 30.000.000 dionica Petrokemije d.d., nakon čega su postali većinski vlasnici Petrokemije s udjelom većim od 50% te pripadajućim upravljačkim pravima. Transakcija je provedena kroz partnersko društvo (zajednički pothvat) PPD-a i INA, d.d., Terra mineralna gnojiva d.d., koja posluje u skladu s potpisanim dioničarskim ugovorom.

Na dan 31. prosinca 2018. godine, udio INA, d.d. i Grupe u dvomjesečnom rezultatu Petrokemija Grupe, nije uključen u financijske izvještaje INA Grupe.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKI POTHVATI (NASTAVAK)

Sažetak izvještaja o financijskom položaju i sveobuhvatnoj dobiti u Terra mineralna gnojiva d.o.o. - konsolidirano (INA, d.d. 50% udjela)

	Petrokemija d.d. Kutina; Hrvatska
Mjesto osnutka i sjedište poslovanja Terra Mineralna Gnojiva d.o.o. udio u vlasništvu	54%
	30. rujna 2019.*
Kratkotrajna imovina	758
Dugotrajna imovina	786
Kratkoročne obveze	(465)
Dugoročne obveze	(586)
Poslovni prihodi	1.649
Rashodi iz osnovne djelatnosti	(1.511)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	138
Udio INA, d.d. u dobiti	38
Ulaganje u zajednički pothvat na dan 1. siječnja 2019.	150
Udio INA, d.d. u dobiti	10
Ukupna knjigovodstvena vrijednost udjela na dan 31. prosinca 2019.	160

* zadnji dostupni podaci su iz listopada 2019. godine

17. OSTALA ULAGANJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	10	9	8	7
Depoziti	7	7	7	7
Dani dugoročni krediti ovisnim društvima	-	-	730	738
	17	16	745	752

Ukupni iznos danih dugoročnih kredita je plasiran ovisnim društvima (vidi bilješku 37).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

18. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA I OSTALA IMOVINA

INA Grupa	<u>31. prosinca 2019.</u>	<u>31. prosinca 2018.</u>
Potraživanje po dugoročnom ugovoru	436	436
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	363	181
Potraživanja po stambenim kreditima	39	49
Predujmovi za nematerijalnu imovinu	13	25
Ostala dugoročna potraživanja	47	41
	<u>898</u>	<u>732</u>
INA, d.d.	<u>31. prosinca 2019.</u>	<u>31. prosinca 2018.</u>
Potraživanje po dugoročnom ugovoru	436	436
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	360	180
Potraživanja po stambenim kreditima	38	49
Predujmovi za nematerijalnu imovinu	13	25
Dugoročna potraživanja od ovisnih društava	9	12
Ostala dugoročna potraživanja	46	41
	<u>902</u>	<u>743</u>

Prije 1996. godine Društvo je prodalo vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u ostalim dugoročnim obvezama (vidi bilješku 29). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove. Glavnica je iskazana u iznosu potraživanja, bez kamate.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

19. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

Vlasnički instrumenti raspoloživi za prodaju

			INA Grupa i INA, d.d.	
Ime društva	Djelatnost	Mjesto osnivanja i djelatnosti	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Jadranski Naftovod d.d.	Posjedovanje i upravljanje naftovodom	Zagreb, Hrvatska	11,795%	11,795%
OMV Slovenija d.o.o. Koper	Trgovina naftom i naftnim derivatima	Koper, Slovenija	7,75%	7,75%
Plinara d.o.o. Pula	Distribucija i trgovanje plinovitim gorivima	Pula, Hrvatska	49,00%	49,00%
BINA-FINCOM d.d. Zagreb	Izgradnja autocesta i drugih cesta, uzletišta u zračnim lukama	Zagreb, Hrvatska	5,00%	5,00%
HOC Bjelolasica d.o.o. Ogulin	Rad sportskih objekata	Ogulin, Hrvatska	7,17%	7,17%
			<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Stanje na početku godine za Jadranski Naftovod d.d.			431	243
Priznavanje promjene vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, bruto vrijednost			128	188
Stanje na kraju godine za Jadranski Naftovod d.d.			559	431
Ostala ulaganja			48	48
Stanje ulaganja u dugotrajnu financijsku imovinu na kraju godine			607	479

Kao što je objašnjeno u bilješci 37, značajan dio poslovnih prihoda JANAF-a d.d ostvaren je poslovanjem s INA, d.d.

Vrijednost udjela u JANAF-u iskazana je prema tržišnoj vrijednosti dionica na Zagrebačkoj burzi na dan 31. prosinca 2019. godine. Neto knjigovodstvena vrijednost udjela u JANAF-u povećala se u odnosu na stanje 31. prosinca 2018. u iznosu od 128 milijuna HRK, temeljem povećanja tržišne vrijednosti dionica JANAF-a na Zagrebačkoj burzi. Tržišna vrijednost dionica (118.855 dionica) na dan 31. prosinca 2019. godine iznosila je 4.700 (31. prosinca 2018. godine, iznosila je 3.620 kuna po dionici).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

20. ZALIHE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Gotovi rafinerijski proizvodi	911	907	844	860
Nedovršena proizvodnja	408	558	407	556
Sirova nafta	392	516	392	516
Roba	248	246	188	173
Sirovine	155	222	105	156
Rezervni dijelovi i sitan inventar	185	196	89	90
	2.299	2.645	2.025	2.351

Na dan 31. prosinca 2019. godine i 2018. godine zalihe su bile iskazane niže od troška nabave i neto utržive vrijednosti.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA, NETO

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Potraživanja od kupaca	2.498	2.332	1.965	1.829
Ispravak vrijednosti za sumnjiva potraživanja	(472)	(495)	(302)	(339)
	2.026	1.837	1.663	1.490

Potraživanja koja su klasificirana kao naplativa umanjena su korištenjem postotka za očekivanje kreditne gubitke (*ECL*). Učinak gubitaka od umanjenja vrijednosti korištenjem *ECL*-a za naplativa potraživanja od 0,04% iznosi 1 milijun kuna u 2019. godini, (2018.: *ECL*: 0,11%).

Ispravak sumnjivih i spornih potraživanja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Stanje na početku godine	495	787	339	616
Dodatno povećanje ispravka vrijednosti	69	80	55	77
Otpisano u toku godine	(21)	(64)	(20)	(61)
Naplaćena otpisana potraživanja	(71)	(308)	(72)	(293)
Stanje na kraju godine	472	495	302	339

Potraživanja od kupaca, neto u tablici iznad za INA Grupu također uključuju potraživanja od povezanih strana u iznosu od 356 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019. godine, (2018. godine 193 milijuna kuna) sa povezanim stranama izvan INA Grupe (vidi bilješku 37).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Potraživanja od radilišta u inozemstvu	59	52	59	52
Više plaćeni porezi	31	25	(3)	1
Potraživanja za predujmove	4	11	2	3
Potraživanja od radnika	3	5	-	1
Ostala potraživanja	46	28	28	16
	143	121	86	73

23. OSTALA KRATKOTRAJNA IMOVINA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Predujmovi za carine, pristojbe i druge troškove	59	48	32	31
Pozitivna fer vrijednost derivativa	51	113	51	113
Ostala kratkotrajna potraživanja	9	4	1	1
Nedospjela naplata prihoda	4	1	4	1
Dani kratkoročni krediti i depoziti	2	5	1	3
Kratkoročni dio dugoročnih danih kredita	-	-	35	15
Ostalo	11	3	8	1
	136	174	132	165

24. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac obuhvaća novac u blagajni i depozite po viđenju.

Novčani ekvivalenti jesu kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca i podložna su beznačajnom riziku promjena vrijednosti. Depoziti po viđenju su uplaćeni u financijskim institucijama te se mogu povući na zahtjev, bez prethodne obvezne najave te bez naplate naknade.

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Depoziti po viđenju	442	382	345	304
Depoziti do tri mjeseca	106	4	105	-
Novac u blagajni	58	36	52	31
Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o financijskom položaju	606	422	502	335
Dopuštena prekoračenja	(5)	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o novčanom toku	601	422	502	335

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

25. OBVEZE PO BANKOVNIM KREDITIMA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Obveze po bankovnim kreditima	2.825	1.962	2.600	1.767
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	335	125	335	125
	3.160	2.087	2.935	1.892

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Neosigurani bankovni krediti u EUR	2.057	1.119	2.017	1.079
Neosigurani bankovni krediti u USD	503	600	503	588
Neosigurani bankovni krediti u HRK	231	243	80	100
Neosigurani bankovni krediti u HUF	34	-	-	-
	2.825	1.962	2.600	1.767

Najznačajniji kratkoročni krediti na dan 31. prosinca 2019. godine su ugovori o kreditnim linijama za financiranje kupovine nafte i naftnih derivata (*trade finance*) sklopljeni s prvoklasnim svjetskim bankama, ugovori o okvirnim linijama namijenjeni odobravanju kredita, te izdavanju bankovnih garancija i akreditiva s bankama u zemlji, te ugovori o kratkoročnim kreditnim linijama s inozemnim kreditorima.

Kratkoročni krediti su ugovoreni kao viševalutne linije uz varijabilne kamatne stope. Krediti INA, d.d. su neosigurani i većina ih ne sadrži ugovorene financijske klauzule.

Za osiguranje kratkoročnih kreditnih linija ovisnih društava INA Grupe su izdane korporativne garancije INA, d.d.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

26. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA, POREZI I DOPRINOSI I DRUGE KRATKOROČNE OBVEZE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Obveze prema dobavljačima	1.511	1.720	1.089	1.242
Porez na dodanu vrijednost, trošarine i ostali porezi	599	556	529	485
Obveze za plaće	172	149	119	95
Ukalkulirane naknade za bonuse	122	120	73	73
Ugovorne obveze	99	28	-	-
Negativna fer vrijednost derivativa	62	92	62	92
Obveze za predujmove	62	55	38	38
Doprinosi, porez iz i na plaće i prirezi	51	56	25	29
Ukalkulirani troškovi neiskorištenog godišnjeg odmora	45	47	22	23
Naknada za rudnu rentu	29	35	29	35
Obračunati troškovi	10	5	-	-
Ukalkulirane kamate na dugoročne kredite	2	3	2	3
Ostalo	21	56	42	36
	2.785	2.922	2.030	2.151

Po mišljenju Uprave, iskazani iznosi kratkoročnih obveza približni su njihovim fer vrijednostima.

Neto obveze prema dobavljačima također uključuju obveze prema povezanim stranama INA Grupe u iznosu od 109 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2019. godine (2018.: 164 milijuna kuna) (vidi bilješku 37).

Ukalkulirani trošak neiskorištenog godišnjeg odmora određen je na temelju stvarnih podataka (broj radnika, neiskorišteni dani, plaće) koji se uzimaju u izračun.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

Dugoročni krediti su ugovoreni u različitim stranim valutama i podliježu različitim kamatnim stopama. Dugoročni krediti INA, d.d. su neosigurani i većina sadrži ugovorene financijske klauzule koje su ispunjene.

Neotplaćeni krediti Grupe su kako slijedi:

Svrha kredita	Valuta kredita	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Projektno financiranje	USD, EUR	335	125
		335	125
Dio koji dospijeva u roku od jedne godine		(335)	(125)
Ukupni dugoročni krediti INA, d.d.		-	-
Obveze po financijskom najmu		-	4
Ostali dugoročni krediti INA Grupe	EUR, USD, HUF, HRK	335	-
		335	4
Dio koji dospijeva u roku od jedne godine		(335)	-
Ukupni dugoročni krediti INA Grupe		-	4
INA Grupa			
	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Prosječna ponderirana kamatna stopa	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.
	%	%	31. prosinca 2018.
Bankovni krediti u američkim dolarima	2,60	4,01	-
Bankovni krediti u eurima	0,90	1,23	335
Obveze po financijskom najmu			-
Ukupno			335
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(335)
Ukupni dugoročni krediti			-
			4

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

INA, d.d.	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Prosječna ponderirana kamatna stopa	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	%	%		
Bankovni krediti u američkim dolarima	-	4,01	-	98
Bankovni krediti u eurima	0,90	1,23	335	27
Ukupno			335	125
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(335)	(125)
Ukupni dugoročni krediti			-	-

Ovi krediti dospijevat će na otplatu kako slijedi:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	335	125	335	125
Dospijeće od jedne do dvije godine	-	4	-	-
Ukupno	335	129	335	125

Promjene dugoročnih kredita tijekom godine mogu se svesti na sljedeće:

	INA Grupa	INA, d.d.
Stanje 1. siječnja 2018. godine	244	244
Novi krediti	-	-
Financijski najmovi	4	-
Otplate	(122)	(122)
Negativne tečajne razlike	3	3
Stanje 31. prosinca 2018. godine	129	125
Plaćanje unutar jedne godine (uključivo bankovni krediti - bilješka 25)	125	125
Plaćanje nakon više od jedne godine	4	-
Stanje 1. siječnja 2019. godine	129	125
Novi krediti	335	335
Otplate	(127)	(127)
Negativne tečajne razlike	(2)	2
Stanje 31. prosinca 2019. godine	335	335
Plaćanje unutar jedne godine (uključivo bankovni krediti - bilješka 25)	-	-
Plaćanje nakon više od jedne godine	-	-

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

Neotplaćeni dugoročni krediti na dan 31. prosinca 2019. godine, te ugovoreni krediti tijekom 2019. godine sažeti su kako slijedi:

ING BANK N.V., LONDON BRANCH

U 2018. godini INA, d.d. je potpisala ugovor o dugoročnom viševalutnom revolving kreditu za opće svrhe financiranja u iznosu od 300 milijuna USD. Kreditori su bankovne grupacije koje zastupaju i međunarodne i domaće banke. Zastupnik je ING Bank N.V., London Branch. Dospijeće kredita je tri godine, s opcijom produženja za 1+1 godinu. U 2019. godini iskorištena je opcija produženja te je krajnji rok dospeljeća kredita produžen za jednu godinu. Kredit je na 31. prosinca 2019. godine bio u korištenju u iznosu od 35 milijuna EUR.

MOL Grupa

U 2018. godini INA, d.d. je potpisala dodatak ugovoru o dugoročnom interkompanijskom viševalutnom revolving zajmu za opće svrhe financiranja koji je dan na raspolaganje od strane MOL Grupe u iznosu od 100 milijuna USD i s dospeljećem od tri godine. U 2019. godini krajnje dospeljeće zajma produženo je za jednu godinu. Kredit je na 31. prosinca 2019. godine bio u korištenju u iznosu od 10 milijuna EUR.

Usklada obveza nastalih iz financijske aktivnosti

Tablica u nastavku navodi pojedinosti o promjenama u obvezama koje proizlaze iz financijskih aktivnosti, uključujući i novčane i nenovčane promjene, a za koje INA Grupa i INA, d.d. smatraju da su materijalno značajni. Obveze koje proizlaze iz financijskih aktivnosti su one za koje su novčani tokovi ili budući novčani tokovi klasificirani u konsolidirane i odvojene izvještaje o novčanim tokovima kao novčani tokovi iz financijskih aktivnosti.

INA Grupa

	1. siječnja 2019.	Novčani tok	Tečajne razlike	Promjena fer vrijednosti	Ostalo	31. prosinca 2019.
Kratkoročni krediti	2.087	1.030	38	-	5	3.160
Dugoročni krediti	4	(4)	-	-	-	-
Otplata obveze po najmu	-	344	-	-	-	344
Obveze za dividendu	-	(1.250)	-	-	1.250	-
Derivativi	91	(34)	-	4	-	61
Ukupna obveza	2.182	86	38	4	1.255	3.565

INA, d.d.

	1. siječnja 2019.	Novčani tok	Tečajne razlike	Promjena fer vrijednosti	Ostalo	31. prosinca 2019.
Kratkoročni krediti	1.893	1.005	38	-	-	2.936
Kratkoročni krediti od povezanih strana	194	88	-	-	-	282
Dugoročni krediti	-	-	-	-	-	-
Otplata obveze po najmu	-	325	-	-	-	325
Obveze za dividendu	-	(1.250)	-	-	1.250	-
Derivativi	91	(34)	-	4	-	61
Ukupna obveza	2.178	134	38	4	1.250	3.604

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

INA Grupa

	1. siječnja 2018.	Novčani tok	Tečajne razlike	Promjena fer vrijednosti	Ostalo	31. prosinca 2018.
Kratkoročni krediti	1.703	387	(3)	-	-	2.087
Dugoročni krediti	122	(122)	-	-	4	4
Obveze za dividendu	-	(812)	-	-	812	-
Derivativi	65	62	-	(36)	-	91
Ukupna obveza	1.890	(485)	(3)	(36)	816	2.182

INA, d.d.

	1. siječnja 2018.	Novčani tok	Tečajne razlike	Promjena fer vrijednosti	Ostalo	31. prosinca 2018.
Kratkoročni krediti	1.481	408	4	-	-	1.893
Kratkoročni krediti od povezanih strana	184	10	-	-	-	194
Dugoročni krediti	122	(122)	-	-	-	-
Obveze za dividendu	-	(812)	-	-	812	-
Derivativi	65	62	-	(36)	-	91
Ukupna obveza	1.852	(454)	4	(36)	812	2.178

Nepoštivanje kreditnog aranžmana

Tijekom 2019. i 2018. godine ovisna društva INA Grupe i INA, d.d. su na vrijeme platili sve obveze po osnovi primljenih kredita (glavnicu, kamate, naknade) te po toj osnovi nije bilo nikakvih zakašnjenja niti neispunjenja.

28. NAJMOVI

Kao najmoprimac

Kao najmoprimac, Društvo i Grupa su u prijašnjim razdobljima najmove klasificirali kao poslovne ili financijske najmove, temeljem procjene jesu li najmovi prenosili sve rizike i koristi od vlasništva. Prema MSFI-u 16, Društvo i Grupa priznaju imovinu s pravom korištenja i obveze po najmovima za sve najmove osim najmova male vrijednosti i kratkoročne najmove.

Društvo i Grupa imaju ugovore o najmu različitih stavaka imovine kao što su postrojenja, strojevi, vozila i ostala oprema koja se koristi u njenom poslovanju. Najmovi postrojenja i strojeva uglavnom traju između 2 i 20 godina, dok motorna vozila uobičajeno traju do 5 godina. Obveze po najmovima osigurane su vlasnikovim pravom na unajmljenoj imovini. Općenito, Društvo i Grupa su ograničeni za upravljanje i podnajam zakupljene imovine. Nekoliko ugovora o najmu uključuju opcije produljenja i varijabilna plaćanja najma.

Društvo i Grupa također imaju određene najmove strojeva s uvjetima najma od 12 mjeseci ili manje, te najam uredske opreme male vrijednosti. Međutim, Društvo i Grupa su odlučili da neće priznavati imovinu s pravom korištenja i obveze po najmu za najmove male vrijednosti i kratkoročne najmove. Društvo i Grupa priznaju najamnine povezane s tim najmovima linearno kao trošak tijekom trajanja najma.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

28. NAJMOVI (nastavak)

Društvo i Grupa prikazuje imovinu s pravom korištenja iz najma u zasebnim linijama izvještaja o financijskom položaju. Priznata imovina s pravom korištenja odnosi se na sljedeće vrste imovine i kretanja tijekom razdoblja:

INA GRUPA	Zemljišta i zgrade i pripadajuća prava	Vozila	Postrojenja, oprema i ostalo	Ukupno
Povećanje zbog uvođenja novog standarda (MSFI 16) na dan 1. siječnja 2019. godine	28	72	56	156
Povećanje u razdoblju zbog novih ugovora	83	152	12	247
Amortizacija u razdoblju	(7)	(34)	(15)	(56)
Ostalo smanjenje (npr. umanjeње vrijednosti, raskid ugovora)	(4)	-	(1)	(5)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	100	190	52	342

INA, d.d.	Zemljišta i zgrade i pripadajuća prava	Vozila	Postrojenja, oprema i ostalo	Ukupno
Povećanje zbog uvođenja novog standarda (MSFI 16) na dan 1. siječnja 2019. godine	267	60	57	384
Povećanje u razdoblju zbog novih ugovora	90	122	14	226
Amortizacija u razdoblju	(34)	(29)	(18)	(81)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	323	153	53	529

Obveze po najmu

Analiza dospjeća ugovorenih nediskontiranih novčanih tokova na dan 31. prosinca 2019. godine:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Po ročnosti:				
Obveza unutar 1 godine	76	-	95	-
Obveza od 2 do 5 godina	231	-	319	-
Obveza preko 5 godina	54	-	136	-
Ukupna obveza na dan 31. prosinca 2019.	361	-	550	-

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

28. NAJMOVI (nastavak)

Ukupna knjigovodstvena vrijednost obveze po najmu (uključujući kamatu i glavnica) u izvještaju o financijskom položaju:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Obveze po najmu na dan 1. siječnja 2019. godine	156	-	384	-
Povećanja	247	-	226	-
Povećanje kamata	3	-	3	-
Plaćanja	(63)	-	(83)	-
Tečajne razlike	1	-	1	-
Obveze po najmu na dan 31. prosinca 2019. godine	344	-	531	-
Po ročnosti:				
Kratkoročne obveze za najam	68	-	90	-
Dugoročne obveze za najam	276	-	441	-

Sljedeći su iznosi priznati u računu dobiti i gubitka:

	INA Grupa	INA, d.d.
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2019.
Amortizacija imovine s pravom korištenja	56	81
Kamate za najam imovine s pravom korištenja	3	3
Troškovi za razdoblje koji se odnosi na kratkoročne najmove ili najmove imovine male vrijednosti	81	40
Troškovi za razdoblje koji se odnose na varijabilna plaćanja najma koji nisu uključeni u mjerenje obveza po najmu	14	-
	154	124

29. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Obveze prema državi za prodane stanove	21	26	21	26
Ukalkulirani prihod za prodane stanove	2	3	2	3
Ostale dugoročne obveze	17	16	16	15
	40	45	39	44

Dugoročne obveze prema državi odnose se na prodaju stanova zaposlenicima i bivšim zaposlenicima u skladu s državnim programom (vidi bilješku 18). Prema zakonskim propisima, 65% prihoda od prodaje stanova plaća se državi po primitku sredstava od strane Društva i Grupe. Prema zakonu, INA, d.d nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

30. REZERVIRANJA

INA Grupa	Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja	Rezerviranja za zaštitu okoliša	Sudski sporovi	Rezerviranja za obnovljive izvore	Poticajne mjere	Ostalo	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018. godine	2.538	335	137	115	17	289	3.431
Povećanje zbog kupnje ovisnog društva	311	-	-	-	-	-	311
Godišnji trošak	-	151	42	32	11	18	254
Utjecaji promjena u procjeni	(63)	4	-	-	-	-	(59)
Kamate	53	8	-	-	-	-	61
Iskorištenje/ukidanje rezerviranja tijekom godine	-	(86)	(38)	(72)	(17)	(20)	(233)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	2.839	412	141	75	11	287	3.765
Godišnji trošak	-	101	14	12	60	20	207
Utjecaji promjena u procjeni	218	11	-	-	-	-	229
Kamate	38	4	-	-	-	6	48
Iskorištenje/ukidanje rezerviranja tijekom godine	(9)	(167)	(43)	(75)	(55)	(5)	(354)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	3.086	361	112	12	16	308	3.895

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

30. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

INA, d.d.	Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja	Rezerviranja za zaštitu okoliša	Sudski sporovi	Rezerviranja za obnovljive izvore	Poticajne mjere	Ostalo	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018. godine	2.701	323	37	115	6	280	3.462
Povećanje zbog kupnje ovisnog društva	333	-	-	-	-	-	333
Godišnji trošak	-	151	18	32	-	11	212
Utjecaji promjena u procjeni	(61)	8	-	-	-	-	(53)
Kamate	56	8	-	-	-	5	69
Iskorištenje/ukidanje rezerviranja tijekom godine	-	(82)	(25)	(72)	(4)	(12)	(195)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	3.029	408	30	75	2	284	3.828
Godišnji trošak	-	97	5	12	60	20	194
Utjecaji promjena u procjeni	232	11	-	-	-	-	243
Kamate	40	4	-	-	-	6	50
Iskorištenje/ukidanje rezerviranja tijekom godine	-	(164)	(28)	(75)	(52)	(6)	(325)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	3.301	356	7	12	10	304	3.990

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Po ročnosti:				
Kratkoročne obveze	179	303	116	229
Dugoročne obveze	3.716	3.462	3.874	3.599
	3.895	3.765	3.990	3.828

30. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja (dekomisija)

Društvo i Grupa evidentiraju rezerviranja nakon početnog priznavanja za sadašnju vrijednost procijenjenih budućih troškova napuštanja proizvodnih naftnih i plinskih objekata nakon prestanka proizvodnje. Procjena rezerviranja se temelji na važećim zakonskim propisima, tehnologiji i razini cijena. Kreira se imovina dekomisije u iznosu ekvivalentnom procijenjenom rezerviranju, koja se također amortizira kao dio kapitalnih troškova imovine. Svaka promjena u sadašnjoj vrijednosti procijenjenih troškova se odražava kao usklađenje rezerviranja i vrijednosti imovine dekomisije. U slučaju da ne postoji povezana imovina, promjena procjene rezerviranja tereti račun dobiti i gubitka.

Na dan 31. prosinca 2019. godine INA, d.d. priznala je rezerviranja za napuštanje 45 proizvodnih naftnih i plinskih polja, 7 neproizvodnih polja, 10 pozitivnih neproizvodnih polja i 357 negativnih neproizvodnih bušotina. Na dan 31. prosinca 2018. godine INA, d.d. priznala je rezerviranja za napuštanje 45 proizvodnih naftnih i plinskih polja, 6 neproizvodna polja, 10 pozitivnih neproizvodnih polja i 357 negativnih neproizvodnih bušotina.

Rezerviranje za zaštitu okoliša

Na dan 31. prosinca 2019. godine rezerviranje za zaštitu okoliša iznose 361 milijuna kuna za (31. prosinca 2018.: 412 milijuna kuna). Rezerviranje za zaštitu okoliša odnosi se na procijenjene buduće troškove zbrinjavanja akumuliranog otpada od prethodnih aktivnosti, iskope onečišćenog tla i dovoz zamjenskog materijala tijekom rekonstrukcija maloprodajnih mjesta, te sveobuhvatna istraživanja za utvrđivanje opsega onečišćenja tla i podzemnih voda.

Emisijske jedinice (kvote)

Unutar Sustava trgovanja emisijskim jedinicama, postrojenjima INA, d.d. dodijeljene su određene emisijske jedinice besplatno. Emisijske jedinice dodjeljuju se na godišnjoj razini, a zauzvrat INA, d.d. je dužna predati emisijske jedinice jednake verificiranim emisijama. Besplatne emisijske jedinice dodjeljuju se na temelju obrasca Europske komisije koji popunjavaju postrojenja, a koji se dostavlja Ministarstvu zaštite okoliša i prirode svake godine do 31. prosinca tekuće godine za tu istu godinu.

INA, d.d. usvojila je obračun troškova po neto principu na besplatno dodijeljene emisijske jedinice. Dakle, rezerviranje se priznaje samo kad stvarna emisija prekorači dodijeljenu. Rezerviranja za obvezu emisijskih jedinica koje prelaze broj besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica umanjuje se kupljenim emisijskim jedinicama. Trošak emisijskih jedinica priznaje se kao ostali materijalni trošak. Detaljno objašnjenje načina rezerviranja te obračunavanja dano je Pravilnikom o upravljanju emisijama stakleničkih plinova i emisijskim jedinicama u INA, d.d. Emisijske jedinice raspodjeljuje nadležno tijelo, a dodjeljuju se besplatno na razdoblje od jedne godine.

Sudski sporovi

Rezerviranja za sudske sporove se temelje na izvješću pravnog stručnjaka, uzimajući u obzir vrijednosti potraživanja i vjerojatnost odljeva resursa koji će biti potrebni za podmirenje obveze.

Rezerviranje za obnovljive izvore

Obnovljivi izvori energije odnose se na potencijalne troškove usklađivanja s propisima koji proizlaze iz Zakona o biogorivima za prijevoz, a dodatno su regulirani Uredbom o posebnoj naknadi za okoliš.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

30. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Ostala rezerviranja

Ostala rezerviranja u INA, d.d. u iznosu od 305 milijuna kuna se odnose na rezerviranja za ugovorne obveze za ulaganja u Iran u iznosu od 264 milijuna kuna početno priznate u 2012. godini. INA, d.d. se obvezala po Ugovoru o proizvodnji uložiti određena sredstva. S obzirom na to da su aktivnosti u Iranu obustavljene razlika između ugovorene obveze i stvarno uloženi sredstava evidentirana je na rezerviranjima. Preostala rezerviranja čine rezerviranja za taloge i nepumpabilne zalihe u iznosu od 41 milijuna kuna.

31. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA

Sukladno kolektivnom ugovoru Grupa ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada, otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Grupa ima planove definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. Planovima su za zaposlenike predviđene otpremnine za odlazak u mirovinu i to u iznosu 20.000 kuna neto od čega je 12.000 kuna oporezivo. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema. Jubilarne nagrade isplaćuju se prema Kolektivnom ugovoru u sljedećim neto iznosima i prema sljedećim godinama neprekinutog radnog staža u Društvu i Grupi:

Godine neprekinutog radnog staža	10	15	20	25	30	35	40 i svakih narednih 5 godina
Fiksni iznos - HRK	1.500	2.000	2.500	3.000	3.500	4.000	5.000

Navedeni neto iznosi su u smislu poreznih propisa neoporezivi. Definirani iznosi jubilarnih nagrada su na snazi za Kolektivni ugovor potpisan u 2018. godini.

Neovisni aktuarski stručnjaci obavili su aktuarsku procjenu sadašnje vrijednosti obveza temeljem definiranih primanja na dan 31. prosinca 2019. i 2018. godine. Društvo je s naslova jubilarnih naknada u 2019. godini rezerviralo 15 milijuna kuna, a za troškove redovnih otpremnina 7 milijuna kuna, dok je s naslova jubilarnih naknada u 2018. godini rezerviralo 14 milijuna kuna, a za troškove redovnih otpremnina 22 milijuna kuna.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

31. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA (NASTAVAK)

Sadašnja ukupna vrijednost obveza po definiranim primanjima, povezani troškovi tekućeg i minulog rada određeni su metodom projiciranja temeljenoj na ukupnom broju zaposlenika.

Aktuarske procjene su izvedene na temelju sljedećih glavnih pretpostavki:

	Procjena na dan	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Diskontna stopa	0,8%	2,5%
Prosječni životni vijek postojećih umirovljenika u vrijeme umirovljenja (u godinama)		
muškarci	15,50	14,9
žene	18,94	18,3
Prosječni životni vijek postojećih radnika u vrijeme umirovljenja (u godinama)		
muškarci	15,50	14,9
žene	18,94	18,3
Mortalitet	Statistički ljetopis HR 2010-2012	Statistički ljetopis HR 2010-2012

Iznosi priznati s naslova plana definiranih primanja u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Trošak rada:				
Trošak tekućeg rada	9	5	1	1
Troškovi kamata	2	2	1	1
Trošak minulog rada, uključujući gubitke/(dobitke) zbog smanjenih prava	(4)	(7)	-	-
Dio troškova definiranih naknada iskazan u računu dobiti i gubitka:	7	-	2	2
Ponovno mjerenje s naslova definiranih naknada:				
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena demografskih pretpostavki	(12)	1	(8)	-
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena financijskih pretpostavki	7	3	-	2
Aktuarski dobiti i gubici zbog usklađenja prema iskustvu	(7)	-	(6)	-
Dio troškova definiranih naknada iskazan u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(12)	4	(14)	2
Ukupno	(5)	4	(12)	4

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

31. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA (NASTAVAK)

Promjene sadašnje vrijednosti obveza s naslova definiranih primanja tijekom razdoblja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Na dan 1. siječnja	82	78	36	34
Trošak tekućeg rada	9	5	1	2
Troškovi kamata	2	2	1	1
<i>Aktuarski (dobici) ili gubici</i>				
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena demografskih pretpostavki	(12)	1	(8)	-
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena financijskih pretpostavki	7	3	-	2
Aktuarski dobiti i gubici zbog usklađenja prema iskustvu	(7)	-	(6)	-
Trošak minulog rada, uključujući gubitke/(dobitke) zbog smanjenih prava	(4)	(7)	-	-
Isplaćena primanja	-	-	(2)	(3)
Zaključno stanje obveze po definiranim primanjima	77	82	22	36

32. UPLAĆENI I UPISANI KAPITAL

	INA Grupa i INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Izdane i uplaćene:		
10 milijuna dionica (vrijednost svake dionice iznosi 900 kuna)	9.000	9.000

Dionički kapital društva sastoji se od 10 milijuna odobrenih i izdanih dionica nominalne vrijednosti od 900 kuna.

Dionica nosi pravo na jedan glas i pravo na dividendu.

33. REZERVE FER VRIJEDNOSTI

	INA Grupa i INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Početno stanje	135	289
Povećanje/(smanjenje) nastalo po osnovi vrednovanja dugotrajne financijske imovine (Janaf)	129	(188)
Pripadajući odgođeni porez	(23)	34
Konačno stanje	241	135

U 2019. godini zabilježen je porast vrijednosti dionica JANAF-a na burzi, dok je u 2018. godini zabilježeno smanjenje vrijednosti dionica JANAF-a na burzi.

34. OSTALE REZERVE

Rezerve Društva i Grupe odnose se na akumulirane viškove i manjkove, revalorizaciju nekretnina, postrojenja i opreme te pozitivne i negativne tečajne razlike nastale do 1993. godine. Nekoliko je godina hrvatsko gospodarstvo bilo pod utjecajem hiperinflacije, a do 31. prosinca 1993. godine niti Društvo, niti Grupa nisu bili predmetom revizije. Zbog tih razloga nije bilo moguće raščlaniti rezerve Društva i Grupe na dan 31. prosinca 1993. godine na sastavne dijelove.

Promjene na rezervama tijekom godina bile su kako slijedi:

INA Grupa	Združene rezerve na dan 31. prosinca 1993. godine	Rezerve nastale tečajnim razlikama	Rezerve za obveze po definiranim naknadama	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018. godine	492	537	40	447	1.516
Promjene tijekom 2018. godine	-	29	(1)	-	28
Stanje 31. prosinca 2018. godine	492	566	39	447	1.544
Promjene tijekom 2019. godine	-	34	12	-	46
Stanje 31. prosinca 2019. godine	492	600	51	447	1.590

INA, d.d.	Združene rezerve na dan 31. prosinca 1993. godine	Rezerve nastale tečajnim razlikama	Rezerve za obveze po definiranim naknadama	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018. godine	27	794	32	285	1.138
Promjene tijekom 2018. godine	-	47	(1)	-	46
Stanje 31. prosinca 2018. godine	27	841	31	285	1.184
Promjene tijekom 2019. godine	-	18	12	-	30
Stanje 31. prosinca 2019. godine	27	859	43	285	1.214

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

35. ZADRŽANA DOBIT

	INA Grupa	INA, d.d.
	Zadržana dobit	Zadržana dobit
Stanje 1. siječnja 2018.	827	1.426
Utjecaj usvajanja MSFI 9 <i>Financijski instrumenti</i>	58	57
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	(71)	(71)
Dobit tekuće godine	1.178	1.334
Stjecanje nekontrolirajućeg interesa	(144)	-
Isplaćene dividende	(812)	(812)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	1.036	1.934
Korekcija prethodnih razdoblja	2	-
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	(67)	(67)
Dobit tekuće godine	486	656
Isplaćene dividende	(1.250)	(1.250)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	207	1.273

Na redovnoj godišnjoj skupštini dioničara INA, d.d. održanoj 12. lipnja 2019. godine dobit za 2018. godinu u iznosu od 1.334 milijuna kuna je raspoređena u zakonske rezerve u iznosu od 67 milijuna kuna, zadržanu dobit u iznosu od 18 milijuna kuna i isplatu dividende u iznosu od 1.250 milijuna kuna (tj. 125,00 kuna po dionici).

Na redovnoj godišnjoj skupštini dioničara INA, d.d. održanoj 27. lipnja 2018. godine dobit za 2017. godinu u iznosu od 1.426 milijuna kuna je raspoređena u zakonske rezerve u iznosu od 71 milijuna kuna i isplatu dividende u iznosu od 812 milijuna kuna (tj. 81,20 kuna po dionici).

36. NEKONTROLIRAJUĆI UDJELI U REZULTATU OVISNIH DRUŠTAVA

	INA Grupa	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Stanje na početku godine	9	(134)
Udjel u dobiti za godinu	3	(1)
Kupnja nekontrolirajućeg interesa	-	144
Stanje na kraju godine	12	9

Dana 18. travnja 2018. godine Trgovački sud u Sarajevu je registrirao povećanje temeljnog kapitala u društvu Energopetrol d.d. u iznosu od 496,4 milijuna kuna. Ovom transakcijom udjel INA, d.d. u društvu Energopetrol d.d. se povećao sa 67,02% na 88,66%.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

36. NEKONTROLIRAJUĆI UDJELI U REZULTATU OVISNIH DRUŠTAVA (NASTAVAK)

Udio dionica i udjela Energopetrol d.d. u manjinskom vlasništvu:

Ime	Zemlja osnutka i rada	2019.	2018.
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	Federacija Bosne i Hercegovine	7,61%	7,61%
Mali dioničari		3,73%	3,73%

U tablici ispod prikazane su financijske informacije za ovisno društvo Energopetrol d.d. koje ima značajni nekontrolirajući udjel u INA Grupi. Prikazani iznosi za Energopetrol d.d. su prije interkompanijskih eliminacija.

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	Energopetrol d.d.	Energopetrol d.d.
Kratkotrajna imovina	57	47
Kratkoročne obveze	138	149
Dugotrajna imovina	217	226
Dugoročne obveze	91	105
Prihod iz osnovne djelatnosti nakon datuma stjecanja	480	507
Dobit/(gubitak) razdoblja nakon datuma stjecanja	25	(13)
Ukupni sveobuhvatni dobitak/(gubitak) razdoblja nakon datuma stjecanja	25	(13)

37. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima dominantan položaj u Republici Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. Zbog strateškog položaja Društva u hrvatskom gospodarstvu znatan se dio njezina poslovanja i poslovanja njenih ovisnih društava odnosi na poslove s Vladom Republike Hrvatske, njezinim ministarstvima i agencijama te društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske.

Transakcije između INA, d.d. i njenih ovisnih društava kao povezanih strana eliminirane su prilikom konsolidacije. Transakcije između INA, d.d. i drugih društava u sastavu Grupe te drugih povezanih strana prikazane su u nastavku.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

37. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Tijekom godine, INA Grupa evidentirala je sljedeće transakcije s povezanim stranama:

INA Grupa	Prihodi od prodaje roba i usluga		Nabava robe/usluga iz odnosa s povezanim stranama	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Udio u društvu priznatom kao dugotrajna financijska imovina				
JANAF d.d. Zagreb	8	5	42	54
Strateški partner				
MOL Nyrt.	790	304	1.106	662
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	609	613	9	7
MOL Serbia d.o.o.	78	20	-	-
MOL Slovenia d.o.o.	49	70	69	68
Slovnaft, a.s.	34	23	221	188
MOL Petrochemicals Co Ltd	21	111	3	5
MOL Commodity Trading Kft.	19	-	134	62
MOL Austria Handels GmbH	17	-	-	-
Geoinform Kft.	2	7	-	3
MOL Norge AS	2	-	-	-
MOL-LUB Kft.	1	6	4	5
IES Italiana Energia e Servizi S.p.A	-	-	7	5
MOL Germany GMBH	-	-	-	6
FGSZ Zrt.	-	-	3	1

Transakcije između INA Grupe i povezanih strana na datum izvještaja o financijskom položaju:

INA Grupa	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Udio u društvu priznatom kao dugotrajna financijska imovina				
JANAF d.d. Zagreb	1	1	2	2
Strateški partner				
MOL Nyrt.	230	33	60	77
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	70	70	3	1
MOL Commodity Trading Kft.	48	63	49	71
MOL Slovenia d.o.o.	5	6	6	5
MOL Serbia d.o.o.	1	1	-	-
Geoinform Kft.	1	1	-	-
MOL Petrochemicals	-	10	-	-
Slovnaft, a.s.	-	7	36	7
MOL-LUB Kft.	-	1	1	1
IES S.p.A	-	-	1	-

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

37. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

INA, d.d. je osigurala kredite po stopama usporedivima s onima koje prevladavaju u transakcijama po tržišnim uvjetima. Krediti od krajnje strane koja ima kontrolu nisu osigurani instrumentima naplate.

Tijekom godine, INA, d.d. evidentirala je sljedeće transakcije s povezanim stranama:

INA, d.d.	Prihodi od prodaje roba i usluga		Nabava robe/usluga iz odnosa s povezanim stranama	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Povezana društva				
Holdina d.o.o. Sarajevo	2.624	2.463	-	1
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	444	337	-	-
INA Slovenija d.o.o. Ljubljana	99	91	-	-
STSI, Integrirani tehnički servisi d.o.o.	27	26	757	722
INA Jadran d.o.o.*	22	3	67	12
CROSCO, naftni servisi d.o.o.	13	14	275	341
Plavi tim d.o.o.	9	9	72	55
INA MAZIVA d.o.o.	7	7	57	57
INA Maloprodajni servisi d.o.o.	7	6	305	273
INA Adria B.V.	4	1	120	27
Energopetrol d.d.	4	31	-	-
INA vatrogasni servisi d.o.o.	3	-	42	-
Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	3	3	49	55
Hostin d.o.o.	1	1	-	30
Adrigas S.r.l. Milano	-	-	3	-
INA d.o.o. Banja Luka	-	-	1	1
INA Kosovo d.o.o.	-	-	1	1
Udio u društvu priznatom kao dugotrajna financijska imovina				
JANAF d.d. Zagreb	6	5	42	54
Strateški partner				
MOL Nyrt.	581	79	944	549
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	607	611	9	7
MOL Serbia d.o.o.	78	20	-	-
MOL Slovenia d.o.o.	49	67	-	-
Slovnaft a.s.	34	23	219	187
MOL Petrochemicals Co Ltd	21	111	-	5
MOL Commodity Trading Kft.	19	-	134	62
MOL Austria	17	-	-	-
MOL Norge AS	2	-	-	-
Geoinform Kft.	1	1	-	-
IES Italiana Energia e Servizi S.p.A	-	-	7	5
FGSZ ZRT	-	-	3	1
MOL Germany GmbH	-	-	-	6

* Do 15. studenog 2018. godine, transakcije s INA Jadran d.o.o. i INA Adria B.V. evidentirane su kao transakcije s trećim stranama. Nakon stjecanja transakcije između INA d.d. i INA Adria B.V. / INA Jadran d.o.o. evidentirane su kao transakcije s povezanim društvima (od 15. studenog 2018. nadalje).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

37. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije između INA, d.d. i povezanih strana na datum izvještaja o financijskom položaju:

INA, d.d.	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Povezana društva				
Holdina d.o.o. Sarajevo	203	192	1	1
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	52	33	-	-
CROSCO, naftni servisi d.o.o.	14	12	59	49
INA Slovenija d.o.o. Ljubljana	11	8	-	-
STSI, Integrirani tehnički servisi d.o.o.	9	7	199	232
INA MAZIVA d.o.o.	3	5	9	7
Plavi tim d.o.o.	3	3	16	12
INA Maloprodajni servisi d.o.o.	3	-	38	35
INA Jadran d.o.o.*	2	4	14	16
Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	2	1	-	4
INA Adria B.V.*	1	2	16	32
INA vatrogasni servisi d.o.o.	-	-	11	-
Udio u društvu priznatom kao dugotrajna financijska imovina				
JANAF d.d. Zagreb	-	1	2	2
Strateški partner				
MOL Nyrt.	198	1	43	68
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	70	69	3	1
MOL Commodity Trading Kft.	48	63	49	71
MOL Slovenia d.o.o.	5	6	5	3
MOL Serbia d.o.o.	1	1	-	-
MOL Petrochemicals Co Ltd	-	10	-	-
Slovnaft a.s.	-	7	35	7
Geoinform Kft.	-	1	-	-
MOL Norge AS	-	-	-	-
IES Italiana Energia e Servizi S.p.A	-	-	1	-

* Do 15. studenog 2018. godine, transakcije s INA Jadran d.o.o. i INA Adria B.V. evidentirane su kao transakcije s trećim stranama. Nakon stjecanja transakcije između INA d.d. i INA Adria B.V. / INA Jadran d.o.o. evidentirane su kao transakcije s povezanim društvima (od 15. studenog 2018. nadalje).

Potraživanja od INA, d.d. iskazana su umanjena za ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja.

U 2019. godini INA, d.d. nije umanjila vrijednost potraživanja od povezanih strana, (2018.: godine: 0,4 milijuna kuna).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

37. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Zajmovi prema i od povezanih strana:

INA, d.d.	Potraživanja po danim kreditima prema povezanim stranama		Obveze po kreditima prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Povezana društva				
Hostin d.o.o.	423	439	10	9
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	144	80	-	-
CROSCO, naftni servisi d.o.o.	104	94	-	-
Energopetrol d.d.	68	79	-	-
INA Slovenija d.o.o. Ljubljana	17	18	-	-
Holdina d.o.o. Sarajevo	11	45	-	-
INA BH d.d., Sarajevo	2	2	-	-
INA Adria B.V.*	-	-	185	111
INA MAZIVA d.o.o.	-	-	30	30
INA Maloprodajni servisi d.o.o.	-	-	21	16
STSI, Integrirani tehnički servisi d.o.o.	-	-	15	5
Adrigas S.r.l. Milano	-	-	12	12
Plavi tim d.o.o.	-	-	5	-
Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	-	-	3	7
Croplin d.o.o.	-	-	1	4

* Do 15. studenog 2018. godine, transakcije s INA Jadran d.o.o. i INA Adria B.V. evidentirane su kao transakcije s trećim stranama. Nakon stjecanja transakcije između INA d.d. i INA Adria B.V. / INA Jadran d.o.o. evidentirane su kao transakcije s povezanim društvima (od 15. studenog 2018. nadalje).

Transakcije zaštite s povezanim društvom:

INA Grupa i INA, d.d.	Rashod od transakcija zaštite - neto efekt	Rashod od transakcija zaštite - neto efekt
	2019.	2018.
Društvo koje kontrolira strateški partner		
MOL Commodity Trading Kft.	56	92

Proizvodi su s povezanim stranama prodavani i kupovani po uobičajenim cijenama Grupe, umanjenima za popuste i rabate ovisno o odnosima između strana.

Kod prodaje naftnih proizvoda povezanim stranama, INA, d.d. ne traži instrumente osiguranja plaćanja, osim u slučaju prodaje na inozemnim tržištima, a sukladno Zakonu o deviznom poslovanju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

37. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Naknade ključnim članovima rukovodstva

Naknade isplaćene direktorima i drugim ključnim rukovoditeljima tijekom godine:

	INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Kratkoročna primanja	39	39
Otpremnine	3	5
Ukupno	42	44

Gore prikazani iznosi uključuju primanja članova Uprave i direktora organizacijskih jedinica druge i treće razine.

Brojni ključni članovi rukovodstva u INA, d.d. ili ovisnim društvima, na poziciji su u drugim društvima INA Grupe, što dovodi do kontrole ili značajnog utjecaja među društvima.

Ostale transakcije s povezanim stranama

U 2018. godini INA, d.d. prodala je društvu Holdina d.o.o. Sarajevo pet maloprodajnih mjesta. Neto knjigovodstvena vrijednost maloprodajnih mjesta je 4 milijuna kuna, dok je Holdina d.o.o. unijela imovinu u knjige po tržišnoj vrijednosti od 13 milijuna kuna.

38. UGOVORNE OBVEZE

Društvo i Grupa imaju neke trajnije poslovne i financijske obveze koje su dio redovnog poslovanja, a uključuju:

- obveze istraživanja i razvoja proizašle temeljem ugovora o zajedničkoj proizvodnji;
- istražne radove na bušotinama u inozemstvu;
- obveze po ugovoru za kupnju plina (*take or pay*), transporta i prodaje plina;
- činidbene garancije, akreditive i ostala jamstva s hrvatskim i inozemnim bankama;
- dovršenje izgradnje određene imovine.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

38. UGOVORNE OBVEZE (NASTAVAK)

Obveze po ugovoru za transport plina

Na dan 31. prosinca 2019. godine buduće ugovorne obveze za transport plina sklopljene s Met Croatia i PPD Vukovar do 1. listopada 2020. godine iznose ukupno 40 milijuna kuna (2018. godine: 55 milijuna kuna).

Obveze po ugovoru za kupnju plina (Take or pay)

INA, d.d je zaključila ugovor o obveznoj kupnji plina (Take or pay). Obveza se odnosi na jednogodišnji ugovor o uvozu prirodnog plina koji je potpisan za plinsku godinu. Ovim ugovorom INA, d.d. će nabaviti količine plina potrebne za pokriće nedostatnih količina u prodajnom portfelju. Na dan 31. prosinca 2019. godine buduće ugovorne obveze za prirodni plin sklopljene s Met Croatia, do 1. listopada 2020. godine iznose ukupno 176 milijuna kuna (2018. godine: 153 milijuna kuna).

Poslovni najam

Grupa ima različite ugovore o najmu koji još nisu započeli na dan 31. prosinca 2019. godine. Buduća minimalna plaćanja najma po neotkazivim poslovnim najmovima izvan INA Grupe su kako slijedi:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
unutar 1 godine	18	49	17	43
između 2 - 5 godina	17	58	17	45
preko 5 godina	-	17	-	17
	35	124	34	105

Nedospjele ugovorne obveze po poslovnom najmu na dan 31. prosinca 2019. godine su ugovorene od strane INA, d.d. u iznosu od 8 milijuna kuna. Na dan 31. prosinca 2018. godine su ugovorene obveze od strane INA, d.d. iznosile 105 milijuna kuna, dok je 14 milijuna kuna poslovnog najma ugovorilo društvo Plavi tim d.o.o. i 3 milijuna kuna poslovnog najma ugovorilo je društvo Crosco d.o.o.

39. NEPREDVIĐENE OBVEZE

Zaštita okoliša

Osnovne djelatnosti Društva i Grupe, koje čine istraživanja, proizvodnja nafte i plina, prijevoz, rafinerijska prerada, proizvodnja i otprema derivata, po svojoj prirodi mogu imati učinak na okoliš, u smislu ispuštanja onečišćujućih tvari u tlo, vodu i zrak. Društvo i Grupa sukladno zakonima i obvezama koji iz njih proizlaze, uredno bilježe, prate i izvješćuju o ispuštanjima onečišćenja u okoliš.

Nema sumnje da je očuvanje okoliša jedan od najvećih imperativa našeg doba. Poslovanje je, bez obzira na veličinu, položaj i djelatnost, doraslo izazovima te postavlja standarde kroz ambicioznu ustrajnost i djela kako bi se smanjio ekološki otisak i integrirala održivost u osnovne djelatnosti. U promjenjivom zakonskom okruženju, kontinuirano se procjenjuje utjecaj na poslovanje kako bi se identificirale najisplativije mjere za implementaciju s ciljem usklađivanja sa sve strožim zakonskim zahtjevima. Primjenom takvih mjera u proizvodnji i preradi nafte smanjujemo naš utjecaj na okoliš. Istovremeno, poboljšavamo izvješćivanje, provedbu i primjenu zahtjeva zaštite okoliša na svim organizacijskim nivoima.

U prvom tromjesečju 2019. godine proveden je remont Rafinerije nafte Rijeka. Radilo se o najvećem remontu u povijesti Rafinerije nafte Rijeka, gdje je osim aktivnosti održavanja dovršen i niz investicijskih projekata. Cilj je bio osigurati siguran i pouzdan rad u budućnosti, dovršiti projekte koji se odnose na zaštitu okoliša te ispuniti zakonske obveze. Također je dovršeno i nekoliko projekata usmjerenih na učinkovitost, što je rezultiralo smanjenjem emisija.

U 2019. godini Ministarstvu zaštite okoliša i energetike podneseni su zahtjevi za izmjenu i dopunu Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša Rafinerije nafte Rijeka i Rafinerije nafte Sisak. Temeljna izvješća za rafinerije također su izrađena po fazama sukladno zahtjevu nadležnog tijela.

Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama (eng. European Union Emissions Trading System, EU ETS) jedan je od temeljnih mehanizma Europske unije u borbi protiv klimatskih promjena. Unutar Sustava, dio emisijskih jedinica (jedna emisijska jedinica = 1 tona CO₂) se dobiva besplatno te one služe za „pokrivanje“ emisija iz prethodne godine. Ukoliko postrojenje ima manjak emisijskih jedinica u odnosu na verificirane emisije, ostatak kupuje na tržištu putem dražbi. Kako bi se postigao ukupni cilj EU-a za smanjenje emisije stakleničkih plinova do 2030. godine, sektori obuhvaćeni EU ETS-om moraju smanjiti svoje emisije. Sva četiri INA ETS postrojenja obavila su pripremu za revidiranu EU ETS Direktivu koja će se primjenjivati u razdoblju od 2021. do 2030. godine.

Rezerviranja u zaštiti okoliša

Obveze u području rezerviranja za zaštitu okoliša su obveze Društva za remedijaciju i sanaciju onečišćenja uzrokovanih njenim aktivnostima. Mogu se podijeliti u dvije kategorije, a to su rezerviranja za zaštitu okoliša i nepredviđene obveze. Rezerviranja za zaštitu okoliša priznaju se kad su procjene stanja okoliša ili čišćenja vjerojatni, a priznati iznos najbolja je procjena potrebnih izdataka. U slučaju dugoročne obveze priznaje se sadašnja vrijednost procijenjenih budućih izdataka. Karakteristične aktivnosti na koje se odnose rezerviranja za zaštitu okoliša su procjena utjecaja onečišćenja tla i podzemnih voda, provedba remedijacije, provedba nadzornih aktivnosti u cilju dugoročne kontrole stanja na lokaciji te sanacija onečišćenja, odnosno uklanjanje otpada generiranog tijekom prošlih aktivnosti. Kvartalno se provodi pregled i ažuriranje rezerviranja za zaštitu okoliša, koristeći interne resurse.

39. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Zaštita okoliša (nastavak)

Rezerviranja u zaštiti okoliša (nastavak)

U 2019. godini nastavljena je provedba projekta remedijacije tla na lokacijama maloprodajnih mjesta. Također je završeno demontiranje, dekontaminacija i zbrinjavanje instalacije tetraetil-olova u Rafineriji Rijeka.

S 31. prosincem 2019. godine u INA, d.d. rezerviranja za zaštitu okoliša iznosila su 356 milijuna kuna, a za INA Grupu 361 milijuna kuna, dok su s 31. prosincem 2018. godine u INA, d.d. rezerviranja za zaštitu okoliša iznosila 408 milijuna kuna, a za INA Grupu 412 milijuna kuna.

Nepredviđene obveze na dan 31. prosinca 2019. godine na razini INA, d.d. u iznosu od 391 milijuna kuna, a na razini INA Grupe procijenjene su u iznosu od 599 milijuna kuna, a dok su nepredviđene obveze na dan 31. prosinca 2018. godine na razini INA, d.d. u iznosu od 411 milijuna kuna, a za INA Grupe procijenjene u iznosu od 620 milijuna kuna. Ovi procijenjeni iznosi nepredviđenih obveza nisu evidentirani, jer je vrijeme nastanka događaja nesigurno i nema pouzdanih podataka o onečišćenju.

Sudski sporovi

Grupa je izložena različitim sudskim sporovima. Sljedeći sporovi se smatraju nepredviđenim obvezama, stoga u financijskim izvještajima nije priznato rezerviranje.

GWDF

U sporu iniciranom od strane GWDF Partnership Gesellschaft Bürgerlicher Rechts i GWDF Limited, Cipar protiv INA-Industrija nafte, d.d. i INA-Naftaplin International Exploration, Channel Islands, pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, tužitelj traži naknadu štete u iznosu od približno 60 milijuna kuna nastale zbog neutemeljenog prestanka pregovora. Dana 10. ožujka 2016. godine je donesena presuda, a tužitelj je zahtjev odbijen je u cijelosti. Na prvostupanjsku presudu tužitelj se žalio u cijelosti dana 18. ožujka 2016. godine. Presudom Vrhovnog trgovačkog suda od 7. studenoga 2018. godine odbijena je žalba tužitelja te je potvrđena prvostupanjska presuda, a čime je spor pravomoćno okončan. Tužitelji su dana 10. siječnja 2019. godine protiv pravomoćne presude Visokog trgovačkog suda podnijeli izvanredni pravni lijek, (reviziju) Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

EKO MEDIA d.o.o.

U rujnu 2012. godine INA, d.d. je sklopila ugovor s EKO MEDIA d.o.o. EKO MEDIA d.o.o. nije uspjela redovito izvršavati svoje obveze. INA, d.d. je raskinula ugovor s EKO MEDIA d.o.o. na početku 2014. godine. Dana 19. prosinca 2014. godine EKO MEDIA je podnijela tužbu protiv INA, d.d. uz specifikaciju tužbenog zahtjeva na iznos od 106 milijuna kuna. INA, d.d. je podnijela službeni odgovor na tužbu EKO MEDIE te protutužbu u kojoj je istaknula prigovor prijeboja po osnovi stjecanja bez osnove te zatražila izdavanje privremenih mjera zabrane upotrebe reklamnih ploča. Prvostupanjski postupak je u tijeku i provedeno je financijsko vještačenje kojim je utvrđena visina dugovanja društva EKO MEDIA d.o.o. u trenutku raskida ugovora. Krajem 2018. godine održana je rasprava na kojoj je određeno financijsko vještačenje okolnosti vezanih za izmaklu dobit. Dana 16. siječnja 2020. godine zaprimljen je nalaz i mišljenje vještaka koji je dostavljen suprotnoj strani. U tijeku je priprema očitovanja.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

---

39. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Sudski sporovi (nastavak)

LJUBLJANSKA BANKA

Cjelokupno potraživanje tužitelja, Ljubljanska banka, Ljubljana, Slovenija protiv INA, d.d. u iznosu od 60 milijuna kuna proizašlo je iz dva ugovora iz 1982. godine o korištenju kratkoročnog deviznog kredita u inozemstvu koje je INA, d.d. - Rafinerija nafte Rijeka sklopila s Ljubljanskom bankom - Osnovnom bankom Zagreb. Zbog složenosti pravnog pitanja (potraživanje izmijenjene zatezne kamate) ishod postupka je i dalje neizvjestan. Vrhovni sud još nije odlučio o uloženoj reviziji, stoga tijekom 2019. godine nisu poduzimane daljnje pravne radnje.

Predmeti Belvedere (uključujući i tužbu CLEOSTONE)

INA, d.d. i Belvedere d.d. su 2005. godine sklopili Sporazum o javnobilježničkom osiguranju tražbine zasnivanjem fiducija na nekretninama Belvedere d.d. radi osiguranja povrata zajma. S obzirom na to da zajam nije vraćen, INA, d.d. je pokrenula postupak prodaje nekretnine, i ista je prodana društvu Vila Larus d.o.o., a iz čega se INA, d.d. namirila u iznosu od 24 milijuna kuna na ime glavnice i ugovorne kamate.

Radi navedenog je tužitelj pokrenuo postupak radi proglašenja ugovora o kupoprodaji nekretnine ništetnim, kao i postupak radi ukidanja klauzule ovršnosti na Sporazumu o zasnivanju fiducija. Postupak radi poništenja ugovora o kupoprodaji nekretnine je prvostupanjski okončan u korist INA, d.d. te je povodom žalbe tužitelja takva odluka prvostupanjskog suda postala i pravomoćna nakon što je Visoki trgovački sud RH odbio žalbu tužitelja i potvrdio presudu. Vrhovni sud Republike Hrvatske je odbio reviziju tužitelja. Postupak radi ukidanja klauzule ovršnosti je okončan u prvom stupnju u korist INA, d.d. Povodom žalbe tužitelja, Visoki trgovački sud RH je odbio žalbu i potvrdio prvostupanjsku presudu.

Belvedere – 24 milijuna kuna , 018-11/17

Tužitelj je podnio tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu sa zahtjevom za povratom primljenih sredstava s osnove kupoprodaje „Hotela Belvedere“ tvrdeći da je prodaja nekretnina na kojima je INA, d.d. imala založno pravo – fiduciju, nezakonita. Tužitelj tvrdi da INA, d.d. nije imala pravo namiriti svoje potraživanje prodajom nekretnine, jer se tužitelj nalazio u krizi u trenutku plasiranja zajma, pa da se time zapravo radi o zajmu kojim se nadomješta kapital, a koji se onda u stečajnom postupku namiruje kao tražbina nižeg isplasnog reda. Također je izneseno da je javni bilježnik povrijedio druge zakonske propise. Dan je odgovor na tužbu u kojem su osporeni navodi tužitelja odnosno da se ne radi o zajmu kojim se nadomješta kapital. Održano je pripremno ročište kao i saslušanja na kojima su saslušani svjedoci. Prvostupanjski sud je donio presudu u korist tužitelja protiv koje je izjavljena žalba te se čeka odluka žalbenog suda.

Belvedere – 220 milijuna kuna, 018-14/17

Tužitelj je podnio tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu sa zahtjevom za naknadom štete tvrdeći da je INA, d.d. tužitelju nanijela štetu prodajom njegovih nekretnina na kojima je imala založno pravo – fiduciju, čime je tužitelj onemogućen u nastavku poslovanja.

Tužitelj tvrdi da se šteta ogleda u činjenici da se radilo o zajmu kojim se nadomješta kapital a koji se onda u stečajnom postupku namiruje kao tražbina nižeg isplasnog reda. INA, d.d. je dala odgovor na tužbu u kojem je osporila sve navode tužitelja kako po osnovi tako i visini, te istaknula da je naplata predmetne tražbine bila osigurana razlučnim pravom koje vjerovniku u stečaju daje pravo na odvojeno namirenje.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

---

39. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Sudski sporovi (nastavak)

Radni sporovi u Energopetrolu d.d.

Pred Općinskim sudom u Sarajevu, 449 tužitelja je pokrenulo više radnih sporova protiv društva Energopetrol, a za koje su, ovisno o izgledu za uspjeh u sporu kao i pravnom osnovu potraživanja, u financijskim izvještajima rezervirani iznosi od 10% i 30% vrijednosti spora.

Ukupan iznos glavnice po osnovu navedenih sporova iznosi 68 milijuna kuna. Tužbe su ponesene u periodu 2018./2019. godina, a tužbom tužitelji traže isplatu razlike plaća po Granskom kolektivnom ugovoru i isplatu po osnovu diskriminacije za radnike koji nisu tužili, za period od 2015. godine do 2018. godine.

Očekujemo da će punomoćnik tužitelja i ovaj put u toku postupka precizirati tužbene zahtjeve, a u skladu s nalazom vještaka financijske struke. Tijekom 2019. godine je provedeno samo jedno pripremno ročište na kojem je postupak prekinut do okončanja predmeta koji predstavlja osnova za isplatu razlike plaća, a prva ostala ročišta su zakazana za prvi kvartal 2020. godine.

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA*Upravljanje rizikom kapitala*

Primarni cilj INA Grupe u upravljanju kapitalom, je osiguranje zdravih kapitalnih pokazatelja u svrhu podrške svim poslovnim aktivnostima te maksimiziranja vrijednosti svih dioničara, kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala.

Struktura kapitala INA Grupe se sastoji od dužničkog dijela koji uključuje primljene zajmove i kredite objavljene u bilješkama 25. i 27. umanjene za novac u blagajni i stanja na računima u bankama (tzv. neto dug) i vlasničke glavnice, koja obuhvaća upisani kapital, rezerve, zadržanu dobit i nekontrolirajuće udjele, objavljene u bilješkama 35. i 36.

INA Grupa analizira strukturu kapitala kvartalno. U sklopu pregleda, promatra se cijena kapitala i rizici povezani sa svakom klasom kapitala. Interno se utvrđuje maksimalni koeficijent financiranja INA Grupe.

Koeficijent financiranja na kraju izvještajnog razdoblja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Dug:	3.160	2.091	2.935	1.892
Dugoročni krediti	-	4	-	-
Kratkoročni krediti	3.160	2.087	2.935	1.892
Tekući dio dugoročnih kredita	-	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	(606)	(422)	(502)	(335)
Neto dug	2.554	1.669	2.433	1.557
Ukupno kapital	11.216	11.823	11.894	12.352
Ukupni kapital i neto dug	13.770	13.492	14.327	13.909
Koeficijent financiranja	19%	12%	17%	11%

Dug obuhvaća obveze po kratkoročnim zajmovima i kreditima (bez derivativa i ugovora o financijskim garancijama), kako je navedeno u bilješkama 25 i 27.

Ukupni kapital čine kapital, rezerve, zadržana dobit ili preneseni gubitak te nekontrolirajući udjeli kojima INA Grupa upravlja kao kapitalom.

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)*Kategorije financijskih instrumenata*

	Knjigovodstvena vrijednost			
	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Financijska imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	606	422	502	335
Kredit i potraživanja	3.248	2.846	6.019	5.459
Dugotrajna financijska imovina	607	479	607	479
Pozitivna fer vrijednost derivativa	51	113	51	113
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	9	9	7	7
Financijske obveze				
Obveze po kreditima	3.159	2.091	2.935	2.086
Obveze po najmu	344	-	325	-
Obveze prema dobavljačima	1.511	1.720	1.734	1.826
Negativna fer vrijednost derivativa	62	92	62	92

Ciljevi upravljanja financijskim rizicima

INA Grupa kontinuirano nadgleda i upravlja financijskim rizicima. Sukladno internim postupcima upravljanja, INA, d.d. i konsolidirana ovisna društva INA, d.d. upravljaju i održavaju na prihvatljivoj razini rizik robnih cijena, tečajni i kamatni rizik, omogućavajući da se postignu strateški ciljevi uz zaštitu buduće financijske stabilnosti i fleksibilnosti INA Grupe. INA, d.d. integrira i mjeri financijske rizike na nivou INA Grupe u modelu financijskih rizika koristeći Monte Carlo simulaciju, a Izvještaj o izloženosti financijskim rizicima redovito se podnosi višem menadžmentu.

Općenitim pristupom, INA, d.d. pretpostavlja poslovne aktivnosti kao dobro balansiran integrirani portfelj i ne štiti pojedine elemente svoje izloženosti financijskim rizicima u tijeku uobičajenog poslovanja. Time INA, d.d. aktivno upravlja svojom izloženosti financijskim rizicima u slijedeće svrhe:

- na korporativnom nivou – održavanje financijskih pokazatelja, zaštita izloženosti velikim novčanim transakcijama, itd.;
- na nivou poslovne djelatnosti – smanjenje izloženosti promjenama tržišnih cijena u slučaju promjena uobičajenih poslovnih aktivnosti (npr. planirano redovno zaustavljanje rafinerijskih postrojenja u svrhe remonta).

Riznica INA, d.d. obavlja financijske aktivnosti za INA, d.d., koordinira financijsko poslovanje INA Grupe na domaćem i međunarodnim financijskim tržištima te prati i upravlja financijskim rizicima vezanim uz poslovne aktivnosti INA Grupe. Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku.

INA Grupa u vrlo ograničenoj mjeri koristila je derivativne (izvedene) instrumente za upravljanje financijskim rizicima. Derivativni financijski instrumenti, regulirani su potpisivanjem ISDA (International Swaps and Derivatives Association) Ugovora s drugim ugovornim stranama. INA Grupa ne koristi derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe.

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizici

Upravljanje rizicima robnih cijena

Promjenjivost cijena sirove nafte i plina je prevladavajući element u poslovnom okruženju INA Grupe. INA Grupa je kupac nafte koja se najčešće kupuje kratkoročnim aranžmanima u dolarima po trenutno važećoj cijeni na tržištu. Potrebne količine prirodnog plina u 2019. godini INA Grupa je uvozila po cijenama formiranim na spot tržištu i denominiranim u eurima.

Uz istraživanje i proizvodnju, te rafinerijsku preradu, jedna od temeljnih djelatnosti INA, d.d. je marketing i prodaja rafinerijskih proizvoda i prirodnog plina. Cijena naftnih derivata se formirala tjedno na tržišnim principima, omogućavajući brže reagiranje na promjene tržišnih cijena.

Sukladno internim postupcima upravljanja kako bi zaštitila izloženost financijskim rizicima na korporativnom nivou i nivou poslovne djelatnosti, INA, d.d. ima na raspolaganju terminske, *swap* i opcijske instrumente. U 2019. godini INA, d.d. je zaključila kratkoročne terminske *swap* transakcije s ciljem zaštite promjena u zalihama i perioda za određivanje cijena. Ove transakcije su inicirane s ciljem smanjenja izloženosti potencijalnim oscilacijama cijena tijekom razdoblja smanjenja zaliha u rafinerijama, te zbog usklađivanja perioda za određivanje cijene prilikom kupovine sirove nafte i derivata s periodom prerade nafte i periodom za određivanje prodajne cijene derivata.

Na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. godine nema fer vrijednosti s osnova zaštićenih transakcija vezanih uz cijenu robe.

Upravljanje tečajnim (valutnim) rizikom

Kako INA Grupa posluje i u Hrvatskoj i u inozemstvu, mnoge transakcije određuje i obavlja u stranoj valuti, pa je tako i INA, d.d. izložena rizicima promjene valutnih tečajeva.

INA Grupa ima neto dugu izloženost u dolarima i eurima, te neto kratku kunksku izloženost operativnih novčanih tokova. Načelno, za upravljanje valutnim rizikom kojemu je INA Grupa izložena primjenjuje se prirodna zaštita od rizika koja se temelji na načelu da bi kombinacija valuta u portfelju duga trebala odražavati valutnu poziciju slobodnog novčanog toka INA Grupe. Nadalje, kako bi se izbjegla prevelika izloženost kretanju pojedinačne valute (tj. američkog dolara), INA, d.d. primjenjuje pristup portfelja prilikom odabira kombinacije valuta u portfelju duga.

INA, d.d. može koristiti međuvalutni *swap* kako bi prilagodila kombinaciju valuta u portfelju duga. Na 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018. godine nije bilo otvorenih međuvalutnih transakcija.

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza INA Grupe i INA, d.d. u stranoj valuti na izvještajni datum.

INA Grupa

	Obveze		Imovina	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Iznos denominiran u valuti EUR	2.440	1.630	608	375
Iznos denominiran u valuti USD	1.206	1.044	986	786
	3.646	2.674	1.594	1.161

INA, d.d.

	Obveze		Imovina	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Iznos denominiran u valuti EUR	2.189	1.410	1.044	728
Iznos denominiran u valuti USD	1.175	994	929	739
	3.364	2.404	1.973	1.467

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

INA Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na tečaj dolara i tečaj eura, zbog trgovanja naftom i plinom na međunarodnom tržištu te denominacije dugovnog portfelja INA Grupe u navedenim valutama.

U idućoj tablici analizirana je osjetljivost INA Grupe i INA, d.d. na slabljenje tečaja kune od 10% na dan 31. prosinca 2019. godine (jednaka stopa osjetljivosti korištena u prethodnom razdoblju) u odnosu na relevantne strane valute. Prethodne stope osjetljivosti su stope koje predstavljaju procjenu rukovodstva o uobičajenim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u stranim valutama. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

INA Grupa

	Utjecaj valute USD		Utjecaj valute EUR	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Gubitak	(22)	(26)	(183)	(126)
	(22)	(26)	(183)	(126)

INA, d.d.

	Utjecaj valute USD		Utjecaj valute EUR	
	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
Gubitak	(25)	(26)	(115)	(68)
	(25)	(26)	(115)	(68)

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Analiza osjetljivosti na valutni rizik (nastavak)

Izloženost promjeni tečaja prikazanih valuta za 10% najvećim dijelom povezana je sa stanjem obveza prema dobavljačima i primljenih kredita iskazanim u američkim dolarima (USD) i eurima (EUR).

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Zbog činjenice da društva INA Grupe u pravilu koriste izvore financiranja s promjenjivim kamatnim stopama, INA Grupa je izložena riziku promjene kamatnih stopa.

INA Grupa ne špekulira s kretanjem kamatnih stopa, stoga prvenstveno odabire promjenjivu kamatnu stopu. Međutim, kod nekih instrumenata i određenih makro okruženja, postoji mogućnost, odabira fiksne kamatne stope, odnosno odabira duljih kamatnih razdoblja.

INA, d.d. sukladno internim postupcima upravljanja, može koristiti kamatne swap transakcije kako bi upravljala relativnim nivoom izloženosti kamatnom riziku novčanog toka povezanim s promjenjivim kamatnim stopama. Na dan 31. prosinca 2019. godine nije bilo otvorenih kamatnih swap transakcija.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju. Za obveze vezane za promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na datum bilance vrijedio tijekom cijele godine. Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 50 ili 200 baznih poena koristi se u internom izvještavanju o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu menadžmenta o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa.

U slučaju povećanja/smanjenja kamatne stope za 200 baznih poena, uz pretpostavku stabilnih ostalih varijabli, došlo bi do sljedećih promjena u kamatnim rashodima INA Grupe i INA, d.d.

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Utjecaj promjene kamatne stope kratkoročnih kredita	57	43	52	39
Utjecaj promjene kamatne stope dugoročnih kredita	7	3	7	3
Ukupna promjena:	64	46	59	42

U slučaju povećanja kamatnih stopa za 200 baznih poena, kamatni rashodi INA Grupe do 2019. godine bi se povećali za 63 milijuna kuna, dok bi pri povećanju za 50 baznih poena povećanje iznosilo 16 milijuna kuna (2018. godine povećanje za 46 milijuna kuna pri povećanju kamatnih stopa za 200 baznih poena, odnosno 11 milijuna kuna pri povećanju za 50 baznih poena).

Istovremeno, kamatni rashodi INA, d.d. do 2019. godini bi se povećali za 59 milijuna kuna u slučaju povećanja kamatnih stopa za 200 baznih poena, dok bi povećanje iznosilo 15 milijuna kuna pri povećanju od 50 baznih poena (2018. godine povećanje za 42 milijuna kuna pri povećanju kamatnih stopa za 200 baznih poena, odnosno za 10 milijuna kuna pri povećanju za 50 baznih poena). Ekvivalentno smanjenje kamatnih stopa rezultiralo bi smanjenjem kamatnih rashoda u istim iznosima.

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Ostali cjenovni rizici

INA Grupa je izložena rizicima promjene cijene glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Vlasnički udjeli se drže iz strateških razloga, a ne radi trgovanja.

Analiza osjetljivosti cijene glavnice

Analize osjetljivosti iznesene u nastavku su određene na temelju izloženosti cjenovnom riziku glavnice na izvještajni datum.

Da su cijene glavnice bile 10 % više:

- to ne bi utjecalo na dobit tekuće godine zaključno s 31. prosinca 2019. godine, budući da su vlasnički udjeli svrstani u kategoriju raspoloživih za prodaju;
- ostale rezerve INA, d.d. u glavnici bile bi više za 56 milijuna kuna kao posljedica promjena fer vrijednosti dionica raspoloživih za prodaju.

U slučaju smanjenja za 10% utjecaj na glavicu bio bi jednak i suprotan.

Upravljanje kreditnim rizicima

Prodajom robe i usluga kupcima na odgodu plaćanja nastaje kreditni rizik, rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca INA Grupe. Dospjela potraživanja od kupaca negativno utječu na likvidnost INA Grupe, a dospjela ispravljena potraživanja negativno utječu i na financijski rezultat INA Grupe. Sukladno važećim internim postupcima upravljanja u poslovanju s kupcima provode se aktivnosti u cilju zaštite od rizika naplate potraživanja. Kupci se svrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s INA Grupom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvješća kupaca te se pribavljaju ocjene neovisnih bonitetnih kuća. Analiza izloženosti i kreditno ocjenjivanje kupaca izrađuju se kontinuirano te se kreditna izloženost prati i kontrolira kroz kreditne limite koji se mijenjaju i provjeravaju najmanje jednom godišnje. INA Grupa od kupaca prikuplja instrumente osiguranja plaćanja, gdje god je to moguće, a u svrhu minimiziranja mogućih kreditnih rizika uslijed neizvršenja plaćanja ugovornih obveza.

INA Grupa kontinuirano prati svoju izloženost prema kupcima s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost u svrhu smanjenja rizika naplate potraživanja (vidi bilješku 21).

INA Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine. Dio prodaje roba na odgodu odnosi se na državne institucije i kupce u državnom vlasništvu, te vlasništvu lokalne samouprave, koji ne dostavljaju instrumente osiguranja plaćanja. Od ostalih kupaca kao instrument osiguranja plaćanja uglavnom se prikupljaju zadužnice, kao najzastupljeniji instrument osiguranja plaćanja na hrvatskom tržištu, te bankovne garancije, a ujedno se koristi i osiguranje potraživanja, dok se od inozemnih kupaca kao instrument osiguranja plaćanja najčešće pribavljaju akreditivi te u manjem broju bankovne i korporativne garancije, a u iznimnim slučajevima i mjenice.

INA Grupa nema značajniju kreditnu izloženost koja nije pokrivena instrumentima osiguranja plaćanja, osim prema državnim tijelima i poduzećima u državnom vlasništvu, te vlasništvu lokalne samouprave, kao i prema kupcima temeljem pojedinih koncesijskih ugovora u inozemstvu.

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. INA Grupa upravlja rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve i kreditne linije, kontinuirano uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospjeća potraživanja i obveza.

Politika INA Grupe je osigurati dovoljno vanjskih izvora financiranja s ciljem postizanja odgovarajuće razine raspoloživih okvirnih linija radi osiguranja likvidnosti INA Grupe kao i investicijskih potreba.

Dana 31. prosinca 2019. godine INA Grupa je imala ugovorenih i raspoloživih kratkoročnih linija u iznosu od 2.569 milijuna kuna (srednji tečaj HNB-a) isključujući dozvoljena prekoračenja i kreditne linije za financiranje kupovine nafte i derivata te ugovorenih i raspoloživih dugoročnih kreditnih linija u iznosu od 2.659 milijuna kuna (srednji tečaj HNB-a).

Sukladno poslovnim potrebama i industrijskoj praksi, INA, d.d. ima ugovorene kratkoročne kreditne linije (*trade finance*) s prvoklasnim poslovnim bankovnim grupacijama u svrhu kupovine nafte i derivata. Na dan 31. prosinca 2019. godine stanje ugovorenih i raspoloživih kratkoročnih kreditnih linija za kupovinu sirove nafte i derivata iznosilo je 1.300 milijuna dolara za INA Grupu.

Za detalje glavnih vanjskih izvora sredstava INA Grupe vidi bilješke 25 i 27.

S ciljem diversifikacije izvora financiranja te osiguranja dostatnog stupnja likvidnosti i financijske stabilnosti INA, d.d. kontinuirano razmatra različite mogućnosti financiranja i od strane drugih kreditora.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i rizika kamatnih stopa

Tablice u nastavku prikazuju dospjeća ugovornih obveza INA Grupe i INA, d.d. iskazanih u izvještaju o financijskom položaju na kraju razdoblja. Analiza je izrađena na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama na datum dospjeća. Tablica uključuje novčane tokove po glavnici i kamatama.

INA Grupa

	do 1 mj.	od 1 do 12 mj.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
31. prosinca 2019. godine					
Beskamatne obveze	1.634	505	34	2	2.175
Kamatne obveze	2.029	1.203	224	51	3.507
	3.663	1.708	258	53	5.682
31. prosinca 2018. godine					
Beskamatne obveze	1.718	598	36	3	2.355
Kamatne obveze	1.340	755	4	-	2.099
	3.058	1.353	40	3	4.454

INA, d.d.

	do 1 mj.	od 1 do 12 mj.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
31. prosinca 2019. godine					
Beskamatne obveze	1.404	441	32	1	1.878
Kamatne obveze	2.029	1.281	308	133	3.751
	3.433	1.722	340	134	5.629
31. prosinca 2018. godine					
Beskamatne obveze	1.500	533	36	3	2.072
Kamatne obveze	1.339	753	-	-	2.092
	2.839	1.286	36	3	4.164

Beskamatne obveze INA, d.d. do jednog mjeseca najvećim dijelom sastoje se od obveza prema dobavljačima u iznosu od 1.089 milijuna kuna za 2019. godinu (1.242 milijuna kuna u 2018. godini).

Beskamatne obveze INA, d.d. duže od pet godina odnose se na obveze prema državi za otkup stanova i odgođeni prihod od prodanih stanova.

U kamatnim obvezama prikazane su obveze s osnove kratkoročnih i dugoročnih kredita te najmova.

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Metode procjene i pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza se određuju kako slijedi:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu;
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente;
- fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje trajanja instrumenata kod neopcijskih derivativa, dok se za opcijske derivative koriste modeli za utvrđivanje cijena opcija. Terminski valutni ugovori se vrednuju koristeći kotirane forward tečajeve i krivulje prinosa izvedene iz kotiranih kamatnih stopa po ugovorima sa sličnim dospijećem. Kamatni swapovi se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova i diskontiraju na temelju važećih krivulja prinosa izvedeni iz kotiranih kamatnih stopa.

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

- 1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze;
- 2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatrano sredstvo ili obvezu (tj. njihove cijene) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
- 3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

40. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju

INA GRUPA i INA, d.d.

	31. prosinca 2019.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti				
Dugotrajna financijska imovina*	559	-	-	559
Utržive vrijednosnice	39	-	-	39
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	51	-	51
Financijske obveze po fer vrijednosti				
Negativna fer vrijednost derivativa	-	62	-	62
	31. prosinca 2018.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti				
Dugotrajna financijska imovina*	430	-	-	430
Utržive vrijednosnice	27	-	-	27
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	113	-	113
Financijske obveze po fer vrijednosti				
Negativna fer vrijednost derivativa	-	92	-	92

* prikazana je samo imovina raspoloživa za prodaju po fer vrijednosti, preostali vlasnički instrumenti klasificirani kao dugotrajna financijska imovina u iznosu od 48 milijuna kuna obračunavaju se po metodi troška (2018.: 48 milijuna kuna) i zbog toga nisu prikazani u gornjoj tablici.

Tijekom godine se nisu obavljali transferi između razina dostupnih pokazatelja 1 i 2.

(a) Financijski instrumenti na razini 1

Fer vrijednost financijskih instrumenata na razini 1 uključuju dionice JANAF-a klasificirane kao ulaganja raspoloživa za prodaju i utržive vrijednosnice za koje je vrijednost određena prema cijenama koje kotiraju na tržištu. Tržište se smatra aktivnim ako su cijene koje kotiraju trenutne i redovito dostupne.

(b) Financijski instrumenti na razini 2 i 3

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu je određena metodama vrednovanja. Posebne metode vrednovanja korištene za vrednovanje financijskih instrumenata uključuju:

- Fer vrijednost zaštićenih transakcija vezanih uz cijenu robe se izračunava na temelju ostvarenih povijesnih kotacija od Plattsa i tržišnih terminskih kotacija temeljnih roba.
- Fer vrijednost ugrađenih terminskih ugovora u stranoj valuti je utvrđena na osnovi trenutačnih tržišnih tečajeva stranih valuta na datum izvještaja o financijskom položaju te je ugrađeni derivativ vrednovan kao razlika kumulativnog indeksa inflacije između ugovornog eskalatora inflacije i inflacije u državi u kojoj je ugovor izvršen.

Navedene metode vrednovanja koriste tržišne podatke uvijek kada su dostupni te se oslanjaju na specifične procjene subjekta što je manje moguće. Ako su svi značajni ulazni podaci potrebni za fer vrednovanje instrumenata dostupni, instrument je uključen u razinu 2. Ako se jedan ili više značajnih ulaznih podataka ne temelji na dostupnom tržišnom podatku, instrument je uključen u razinu 3.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

41. STJECANJE ENI CROATIA B.V.

<u>INA Adria B.V.</u>	<u>Sjedište</u>	<u>Osnovna djelatnost</u>	<u>Datum stjecanja</u>	<u>Udio stečenih dionica (%)</u>	<u>Prenesena naknada</u>
	Amsterdam, Nizozemska	Podrška za eksploataciju nafte i prirodnog plina	15. studenog 2018.	100,0%	-

Dana 15. studenog 2018. godine, proveden je Ugovor o prijenosu udjela, te je INA, d.d. postala jedini vlasnik ENI Croatia B.V., a nakon toga 100% vlasnik hrvatskih offshore područja Sjeverni Jadran i Marica. Kao rezultat toga, Društvo je priznalo dobit pri stjecanju u iznosu od 291 milijun kuna, što se većinom odnosi na dekomisijske troškove preuzete stjecanjem društva, a koji će biti podmireni otpuštanjem diskontiranog iznosa za obvezu tijekom vremena.

Fer vrijednosti identificirane imovine i obveza ENI Croatia B.V. na datum stjecanja je kako slijedi:

Ukupna utvrdiva neto stečena imovina	<u>556</u>
Dobit od stjecanja	<u>(291)</u>
Ukupna naknada	<u>265</u>

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

---

42. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Ne postoje događaji ili transakcije koji su se dogodili nakon 31. prosinca 2019. godine ili su u tijeku, a koji bi imali značajan utjecaj na financijske izvještaje na navedeni datum ili za period koji završava na navedeni datum ili koji bi po svojoj važnosti u odnosu na poslove Društva i Grupe zahtijevali navođenje u bilješci uz financijske izvještaje kako ne bi došlo do obmanjivanja glede financijskog položaja i poslovnog rezultata Društva i Grupe.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2019. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

43. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

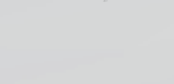
Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 11. ožujka 2020. godine.

Potpisali u ime Društva i Grupe 11. ožujka 2020. godine:

Sándor Fasimon, Predsjednik Uprave INA, d.d.

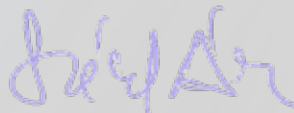
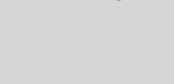
Niko Dalić, član Uprave

Ivan Krešić, član Uprave

Zsolt Pethő, član Uprave

Ákos Székely, član Uprave

Davor Mayer, član Uprave

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

Dioničarima društva INA - Industrija nafte, d.d.

I. Izvješće neovisnog revizora o reviziji konsolidiranih i zasebnih financijskih izvještaja

Obavili smo reviziju godišnjih odvojenih financijskih izvještaja Društva INA - Industrija nafte, d.d. ("Društvo") i konsolidiranih financijskih izvještaja društva INA - Industrija nafte, d.d. i njemu ovisnih društava (zajedno - "Grupa") na dan 31. prosinca 2019. godine koji su izdani dana 11. ožujka 2020. godine. Dana 11. ožujka 2020. godine izdali smo sljedeće izvješće neovisnog revizora na konsolidirane i zasebne financijske izvještaje (prikazane u Godišnjem izvješću na stranicama 144 do 269):

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva INA - Industrija nafte, d.d.

Izvješće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih odvojenih financijskih izvještaja Društva INA - Industrija nafte, d.d. ("Društvo") i konsolidiranih financijskih izvještaja društva INA - Industrija nafte, d.d. i njemu ovisnih društava (zajedno - "Grupa"), koji obuhvaćaju odvojeni i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2019., odvojeni i konsolidirani račun dobiti i gubitka, odvojeni i konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala, odvojeni i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju odvojeni i konsolidirani financijski položaj Društva i Grupe na 31. prosinca 2019., njihovu odvojenu i konsolidiranu financijsku uspješnost i odvojene i konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, usvojenima od EU ("MSFI-ima, usvojenima od EU").

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima* za reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja.

Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za svako pitanje u nastavku, opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjima, pripremljen je u tom kontekstu.

Ispunili smo obveze opisane u *Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja*, uključujući i ta pitanja. Sukladno tome, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na našu procjenu rizika pogrešnog prikaza u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući provedene postupke za rješavanje pitanja u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o ovim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

Building a better
working world

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Procjena rezervi ugljikovodika</p> <p>Opis ključnih prosudbi i procjena u vezi s procjenom rezervi ugljikovodika uključen je u Bilješci 3 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.</p> <p>Procjena rezervi ugljikovodika uključuje značajnu razinu prosudbe zbog tehničke neizvjesnosti u procjeni količine rezervi i složenih ugovornih odnosa koji određuju udio Društva i Grupe u utvrđenim količinama. Rezerve ugljikovodika ključni su pokazatelj budućeg potencijala uspješnosti poslovanja Društva i Grupe i utječu na značajne iznose u odvojenom i konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju i odvojenom i konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Stoga vjerujemo da je procjena rezervi ugljikovodika ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Revizorski postupci uključivali su razumijevanje procesa određivanja rezervi ugljikovodika i razumijevanje kontrola implementiranih u procesu. Također smo ocijenili sposobnost i objektivnost tehničkih stručnjaka kako bi procijenili posjeduju li odgovarajuće kvalifikacije potrebne za procjenu rezervi ugljikovodika. Postavili smo specifičan upit menadžmentu Društva u odnosu na usklađenost korištene metodologije procjene rezervi ugljikovodika u skladu s metodologijom korištenom prethodne godine.</p> <p>Proveli smo testove detalja i za značajne promjene u volumenu rezervi testirali smo je li korištena odgovarajuća metodologija te jesu li korištene pretpostavke razumne i podržane odgovarajućim informacijama prikupljenim od menadžmenta. Također, proveli smo analitičke postupke kretanja rezervi ugljikovodika tijekom godine te smo potvrdili da su sve značajne promjene odobrene od strane „Odbora za rezerve i resurse“ te u skladu s našim očekivanjem.</p> <p>Također, procijenili smo primjerenost relevantnih objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima i da li su u skladu sa zahtjevima MSFI-ja, kako su usvojeni od strane EU.</p>
<p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe</p> <p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe objavljeno je u Bilješci 6 Amortizacija i umanjeње vrijednosti (neto) te u odgovarajućim bilješkama u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima; opis računovodstvenih politika i ključnih prosudbi i procjena uključeni su u Bilješci 2 Računovodstvene politike i Bilješci 3 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene.</p> <p>Kretanje cijena nafte i plina može značajno utjecati na knjigovodstvenu vrijednost dugotrajne imovine Društva i Grupe, uključujući imovinu segmenta istraživanja nafte i plina na kopnu i moru, imovinu rafinerijske prerade te segmenta maloprodaje kao i <i>goodwill</i>. Značajan i brzi pad cijena u kratkom roku također brzo utječe na poslovanje i novčane tokove Društva i Grupe.</p>	<p>Revizorski postupci uključivali su razumijevanje procesa ocjenjivanja knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe kao i razumijevanje postavljenih kontrola i njihovu učinkovitost unutar procesa. Pregledali smo metodologiju korištenu od strane menadžmenta prilikom procjene knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine kako bi potvrdili je li u skladu s računovodstvenim standardima te da se dosljedno primjenjuje. Za imovinu segmenta istraživanja nafte i plina, rafinerijske prerade te imovinu segmenta maloprodaje, gdje nisu identificirani pokazatelji umanjeња vrijednosti od strane Društva i Grupe, ocijenili smo sposobnost menadžmenta vezano uz procjenu umanjeња imovine uspoređujući korištene pretpostavke u prošloj godini s ostvarenim rezultatima u tekućoj godini.</p>

**Building a better
working world**

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Grupe i Društva (nastavak)</p> <p>Zbog složenosti i korištenja prosudbe u ocjenjivanju pokazatelja umanjenja vrijednosti i složenosti modela, smatramo kako je umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Nadalje, ocijenili smo korištene pretpostavke prilikom ocjene pokazatelja umanjenja vrijednosti i testirali jesu li korištene pretpostavke u skladu s ostvarenim rezultatima u tekućoj godini, ostvarenim rezultatima u industriji i u skladu s očekivanjima Društva i Grupe za ključne pretpostavke korištene u modelima umanjenja vrijednosti.</p> <p>Vežano uz provedene testove umanjenja vrijednosti, koristili smo vanjske podatke u ocjeni i potvrdili pretpostavki prilikom analize umanjenja vrijednosti od kojih se najvažniji odnose na buduće cijene nafte i plina, količine rezervi i resursa i diskontnu stopu. Proveli smo revizorske postupke koji se odnose na provjeru matematičke točnosti modela umanjenja vrijednosti, analizu osjetljivosti, ocijenili smo primjerenost korištene diskontne stope u kalkulaciji uz pomoć stručnjaka te postupke koji se odnose na ocjenu cjelovitosti troškova umanjenja vrijednosti.</p> <p>Također, procijenili smo primjerenost relevantnih objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima te njihovu usklađenost s MSFI-ima, kako su usvojeni od strane EU.</p>
<p>Procjena rezerviranja za napuštanje polja (dekomisija)</p> <p>Rezerviranja koja se odnose na obvezu za napuštanje polja objavljena su u Bilješci 30 Rezerviranja odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja; opis računovodstvenih politika te ključnih prosudbi i procjena uključeni su u Bilješci 2 Računovodstvene politike i Bilješci 3 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene.</p> <p>Menadžment razmatra iznose rezerviranja za napuštanje polja na godišnjoj razini. Razmatranje uključuje pregled utjecaja promjena u propisima, očekivani pristup menadžmenta glede obveza za napuštanje polja, procjenu troškova i diskontnu stopu. Imovina dekomisije se knjiži u iznosu koji odgovara procijenjenom iznosu rezerviranja koji se također amortizira kao dio troška imovine. Svaka promjena sadašnje vrijednosti procijenjenih troškova napuštanja polja odražava se na iznos rezerviranja i na iznos imovine dekomisije. U slučaju da ne postoji povezana imovina, promjena u procjeni rezervacije priznaje se u odvojenom i konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Izračun iznosa rezerviranja za napuštanje polja zahtijeva značajnu prosudbu menadžmenta zbog inherentne složenosti procjene budućih troškova i stoga se smatra ključnim revizijskim pitanjem.</p>	<p>Revizorski postupci uključivali su razumijevanje zakonske ili izvedene obveze u vezi s napuštanjem polja na temelju ugovornog odnosa i relevantnih pravnih odredbi kako bi potvrdili prikladnost procijenjenih troškova. Prikupili smo kalkulaciju izračuna rezerviranja za napuštanje polja od Društva i Grupe i testirali da su sva potrebna polja uključena u kalkulaciju, provjerili smo prikladnost korištene diskontne stope, testirali smo stvarno nastale troškove tijekom tekućeg obračunskog razdoblja, potvrdili da su iznosi rezerviranja u skladu sa stvarno nastalim troškovima za pojedinu grupu imovine te smo provjerili da je procijenjena godina napuštanja polja usklađena s procjenom rezervi ugljikovodika. Kao dio provedenih revizorskih postupaka, ocijenili smo sposobnost i objektivnost stručnjaka Društva i Grupe koji sudjeluju pri izradi procjene troškova napuštanja polja.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost relevantnih objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima te njihovu usklađenost s MSFI-ja, kako su usvojeni od strane EU.</p>

**Building a better
working world**

Ostale informacije u Godišnjem izvješću Društva i Grupe za 2019. godinu

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Osim odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja i izvješća neovisnog revizora, Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Društva i Grupe za 2019. godinu, koje sadrži Izvješće posloводства, Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Izvješće o plaćanjima javnom sektoru. Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća Ostale informacije. Očekujemo da će nam Godišnje izvješće Društva i Grupe za 2019. godinu biti dostavljeno nakon datuma ovog revizorskog mišljenja.

Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije te o njima nećemo izraziti nikakav oblik izražavanja uvjerenja.

U vezi s našom revizijom godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije kad postanu dostupne i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Odgovornosti uprave i Revizorskog odbora za godišnje odvojene i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI, usvojenima od EU i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo i Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Revizorski odbor je odgovoran za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo i Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.

**Building a better
working world**

- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih odvojenih konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s Revizorskim odborom u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Revizorskom odboru da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s Revizorskim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objave nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvešće o ostalim pravnim i regulatornim zahtjevima

U skladu s člankom 10. stavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća, u našem izvješću neovisnog revizora dajemo sljedeće informacije koje su potrebne nastavno na zahtjeve MRevS:

Imenovanje revizora i razdoblje angažmana

Inicijalno smo imenovani revizorom Društva od strane Glavne skupštine dioničara 24. lipnja 2014. godine. Naš angažman obnavljan je jednom godišnje od strane Glavne skupštine dioničara, pri čemu je zadnje imenovanje 12. lipnja 2019., što predstavlja neprekidan angažman od 6 godina.

**Building a better
working world**

Dosljednost s Dodatnim izvještajem Revizorskom odboru

Potvrđujemo da je naše revizorsko mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima u skladu s dodatnim izvješćem Revizorskom odboru Društva koji smo izdali na 11. ožujka 2020. u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća.

Pružanje nerevizijskih usluga

Izjavljujemo da Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama u Europskoj Uniji nismo pružali zabranjene nerevizijske usluge navedene u članku 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća. Nadalje, nismo pružili ni ostale nerevizijske usluge Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama koje nisu objavljene u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

Izveštaj o regulatornim izvještajima

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovo izvješće neovisnog revizora je Berislav Horvat.

Berislav Horvat, Predsjednik uprave i ovlašteni revizor

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

11. ožujka 2020. godine

II. Ostale informacije u Godišnjem izvješću Društva i Grupe za 2019. godinu

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Osim odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja i izvješća neovisnog revizora, Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće koje sadrži Izvješće posloводства, Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Izvještaj o plaćanjima javnom sektoru. Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, niti Izvješće posloводства, Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Izvještaj o plaćanjima javnom sektoru.

U vezi s našom revizijom godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства, Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Izvještaja o plaćanjima javnom sektoru, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li Izvješće posloводства uključuje potrebne objave iz Članka 21. Zakona o računovodstvu, da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja sadrži podatke iz članka 22. Zakona o računovodstvu te da li Izvještaj o plaćanjima javnom sektoru sadrži informacije navedene u članku 27. Zakona o računovodstvu.

**Building a better
working world**

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvješću posloводства za 2019. godinu usklađene, u svim bitnim odrednicama, s priloženim godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima;
2. je priloženo Izvješće posloводства za 2019. godinu sastavljeno u skladu sa Člankom 21. Zakona o računovodstvu;
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva i Grupe za 2019. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu;
4. su dijelovi Izjave o primjeni korporativnog upravljanja koji sadržavaju informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 3. i 4. Zakona o računovodstvu, uključenih u Godišnje izvješće Društva i Grupe za 2019. godinu, pripremljeni u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu i dosljedni su, u svim značajnim odrednicama, priloženim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima; te
5. Izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, uključen u godišnje izvješće Društva i Grupe, sadrži informacije iz članka 27., stavka 4., točke 1., 2. i 3. i stavka 5. Zakona o računovodstvu.

Dodatno, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i Grupe i njihovog okruženja stečenog u okviru revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, dužni smo izvjestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću posloводства, Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, Izvještaju o plaćanjima javnom sektoru i Godišnjem izvješću. U tom smislu nemamo što izvjestiti.

Berislav Horvat, Predsjednik uprave i ovlaštenu revizor

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

30. travnja 2020. godine